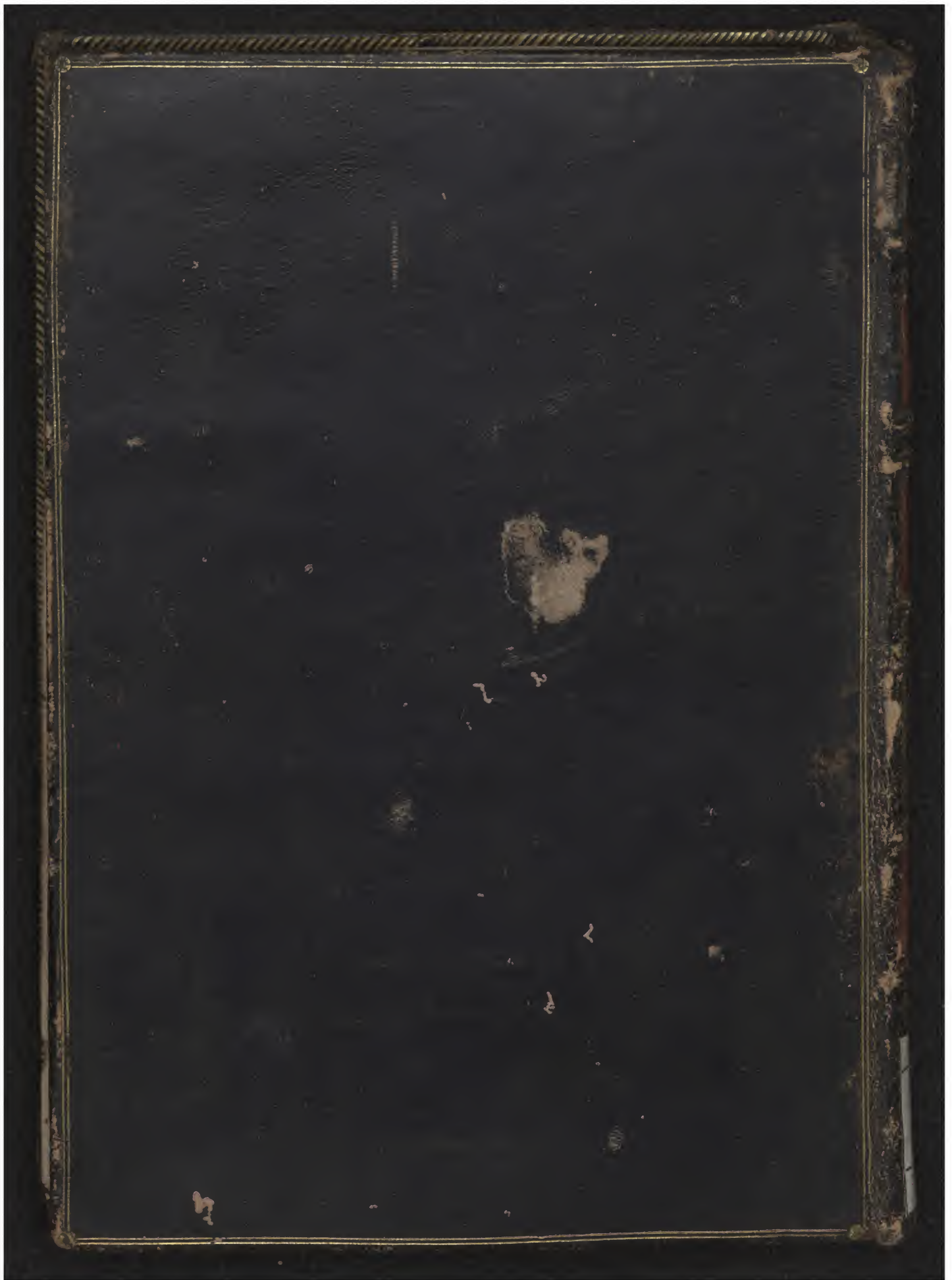

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.7.3

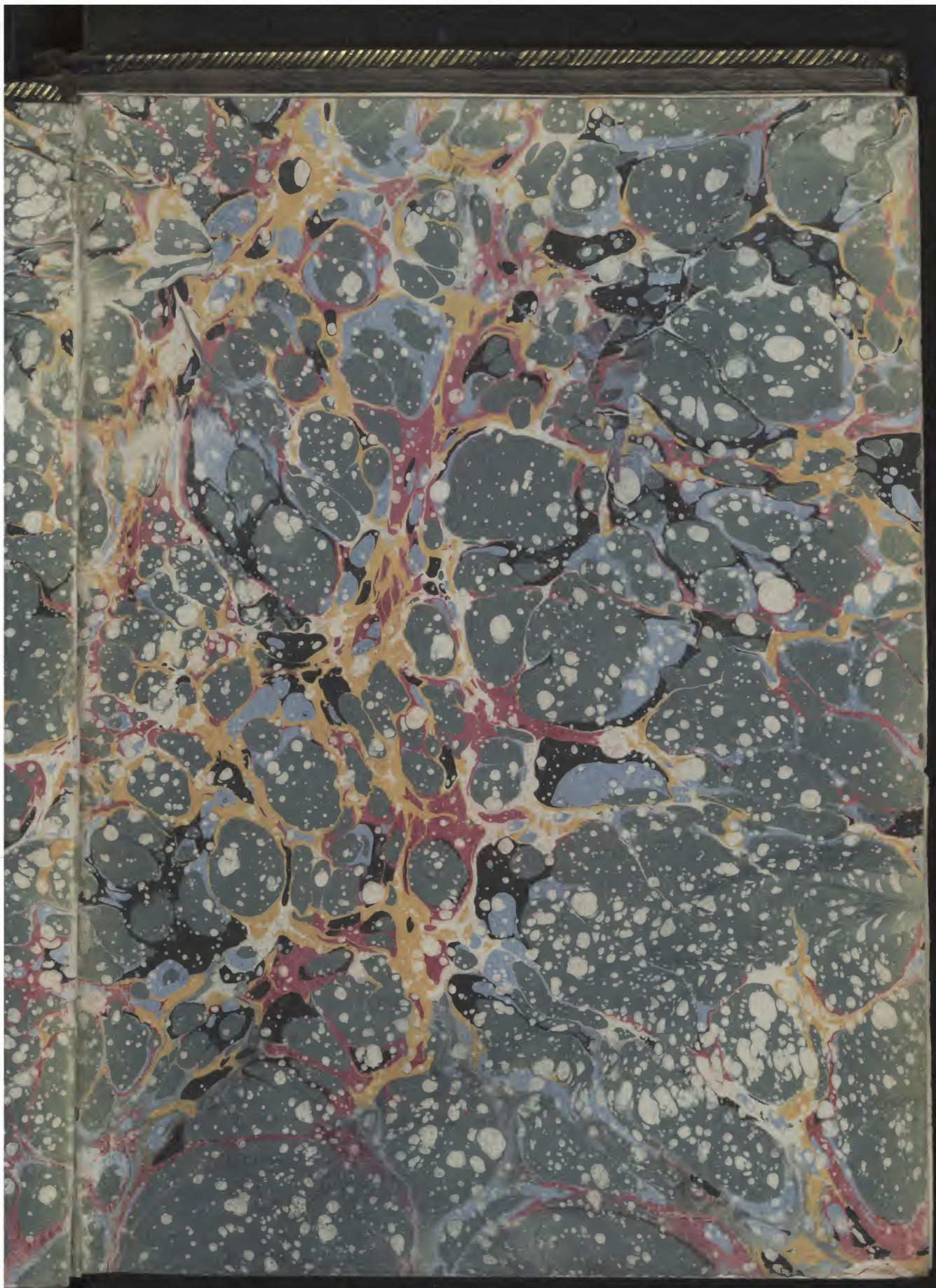
INCUNABULI

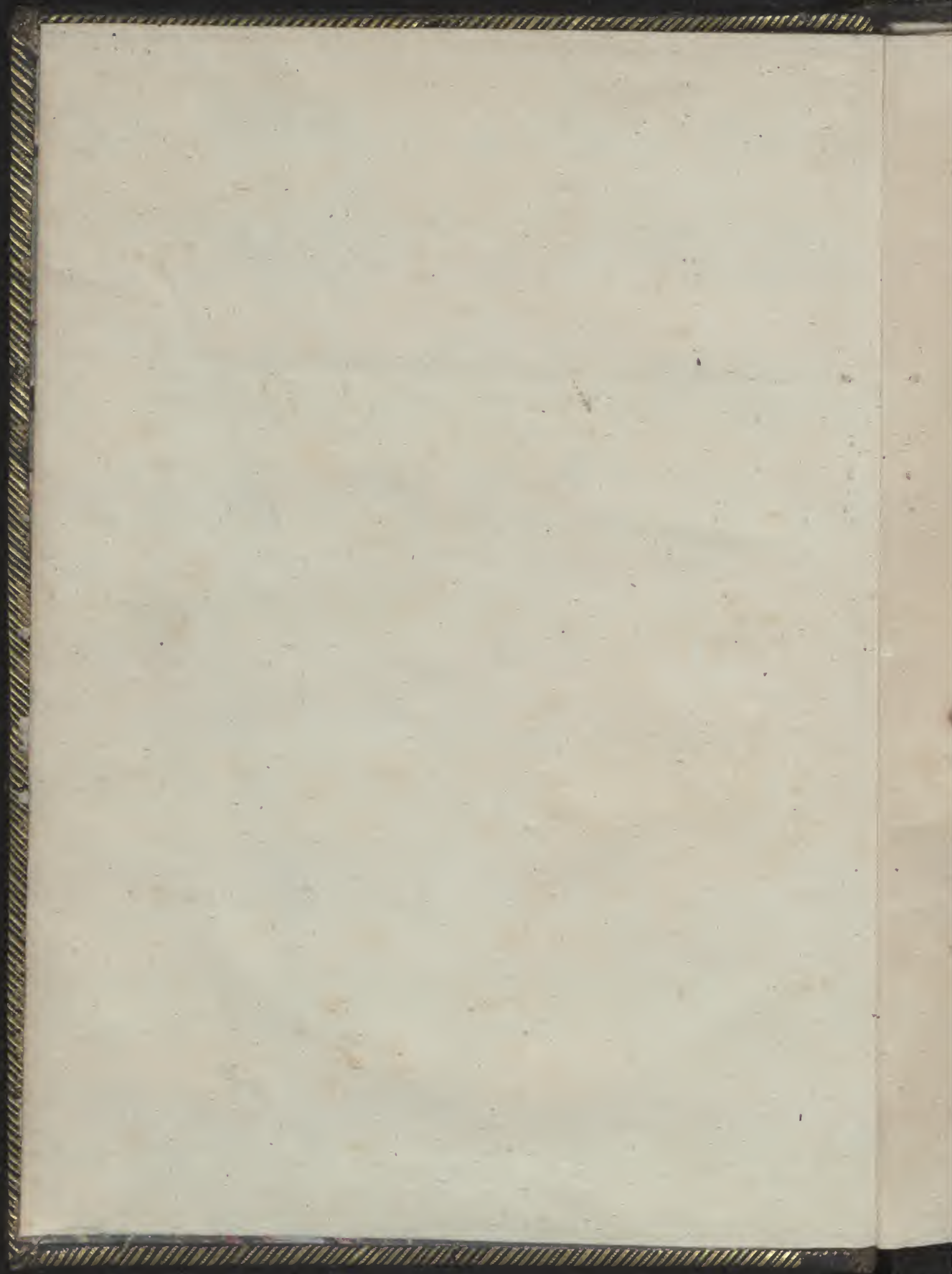
C

7

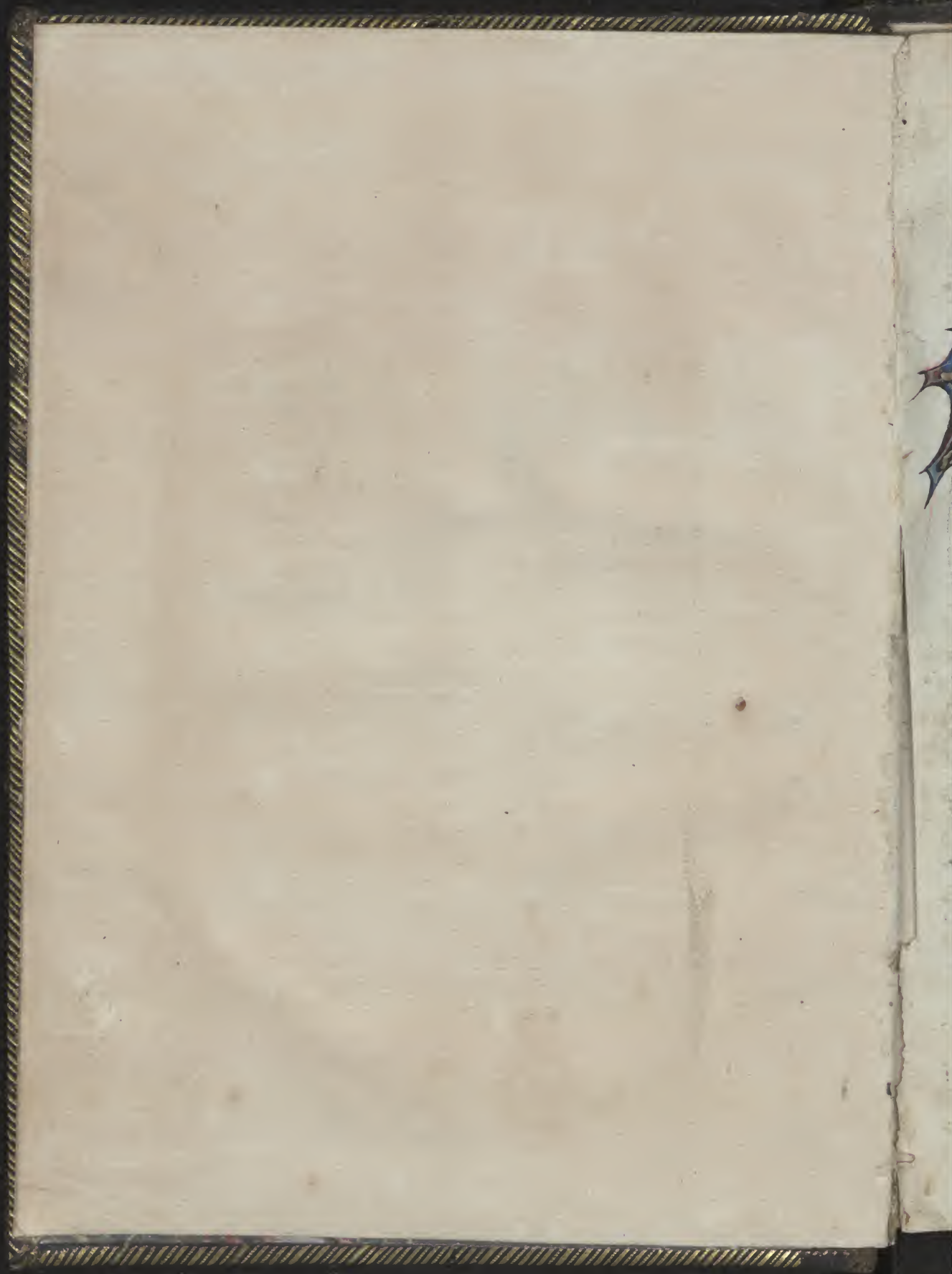
3

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Anza 6026:

Incipit liber quadraginta
omeliaꝝ d̄ diuersis lectōi
bus euāgelij beati gregōrij
pape vrbis rome ad ep̄m
Secundūm.

Prologus.

Beuerendissimo
et sanctissimo fra-
tri scđino epō.
Gregorius ser-
uus seruorū dei

Inter sacra missarū sollēnia ex
his q̄ diebus certis in hac ec-
clesia legi ex more solēt' scđi
euāgelij q̄draginta lectōes ex-
posui. Et q̄rundā quid ē dicta
ta expositio ad assistente plebe ē
p̄notariū recitata. q̄rundā ve-
ro explanatiōez corā ppl'o r̄pe
locutus sū. atq; ita vt loq̄bar
ita excepta ē. Sed q̄dam fr̄s
faci verbi studio feruētes añ
q̄ ad p̄positū modū ea q̄ di-
xerā subtili emēdatōe p̄duce-
rē' trāstulerāt. q̄s recte ego q̄si
q̄busdā famelicis fil'es dixe-
rim. q̄ p̄us escas edere appetūt
quā cibi plenius excoq̄nt. hoc
vero vbi scriptū est ductus ē
iesus in desertū a spū vt tēpta-
rēt a diabolo' p̄us q̄dem q̄si
sub q̄dam ambiguitate expo-
sui. sed eandē dubitationē po-

Itmodu certz notatiōe corze-
ri. Easde qz omelias eo q di-
cte sunt ordine in duobus co-
dicibus ponere curauī. vt 7 p-
ores viginti q dicte sunt. 7 po-
steriores tondē q sub oculis
dicte in singulis eēnt distun-
cte corzibz. Quod vero qdā
ante posite sunt q in euāgelio
post legunt. qdā vero postpo-
site q an p euāgelistā scripte
sunt inueniunt. neqz mouere
tuā fraternitatē debet. qā sicut
a me diuersis tēporibus di-
cte sūt. ita qz sūt ab excepto-
nibus in codicibus adfixe. tua
itaqz fīnitas sacns s plectōr-
bus intēta si pdictū locū euā-
gelij inueit sub dubietate p-
latū. vel easde omelias repit
ita vt p dixi nō eē dīspōsitas.
has in emēdatas remāsisse co-
gnoscat. Et iuxta easde qz p
pntē portorē mittere studiū
congrat. nullcqz mō illas sine
emēdatōe remanere pmitat.
Edite aut in scrinio scdē ecclē
nre retmēt. vt si q forte a tua
fīnitate lōges sūt. hic inueniāt
vnde in his que emēdate sūt
certiores fiant.

Finis plogus! incipit ta-
bula omeliarum.

Omelia scti euangelij scđz
 scđz lucā. Erūt signa in sole
 luna et stellis. et in tns pssura
 gētū p pfusiōe sonitus. ij.
Omelia scti euangelij scđz
 lucā. In illo tpe assumpsit ie-
 sus duodeci discipulos. iij.
Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe loqnte ie-
 su ad tbas. Ecce mī. iij.
Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe misit iesus
 xij. discipulos suos papiēs eis
 dicēs. In viā gētū nerīc. v.
Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe ambulās
 iesus secus mare galilee. vi.
Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe cū audissz
 iohēs in vinculis opa chzisti
 mittēs duos de discipulis su-
 is ait illi. Tu es qvētus. viij.
Omelia scti euangelij scđz
 iohēs. In illo tpe misit iudei
 ab ierosolimis sacerdotes et
 leuitas ad iohēm. viij.
Omelia scti euangelij scđz
 lucā. In illo tpe exijt edictū a
 cesare augusto vt describeret
 vniuersus orbis. ix.
Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe dī. e. dī. f.

pabolā hāc hō qdā pegre p
 ficiscēs vocauit seruos. x.

Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe cū natus
 eet iesus in betbleem iude in
 dieb? herodis regis. xi.

Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe dī. e. dī. f.
 simile est regnū celoz thsau-
 ro abscondito in agro. xij.

Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe dī. e. dī. f.
 simile est regnū celozum decē
 vgnibus. xij.

Omelia scti euangelij scđz
 lucā. In illo tpe dī. e. dī. f. sint
 lūbi vestri pncdi. xij.

Omelia scti euangelij scđz
 iohēs. In illo tpe dī. e. dī. f. ego
 sum pastor bonus. xv.

Omelia scti euangelij scđm
 lucā. In illo tpe dixit iesus tur-
 bis similitudinē hāc. exijt q semī
 nat semiare semē suū. xvi.

Omelia scti euangelij scđz
 matheū. In illo tpe duct? est
 iesus in desertum. xvi.

Omelia scti euangelij scđz
 lucā. In illo tpe designauit do-
 minus et misit illos binos añ fa-
 ciē suā in oēs ciuitatē.

Omelia scti euā- xviii.
gelij scdm iohēm. In illo tpe
dixit iesus turbis q̄s ex uobis
arguet me de peccato xix.

Omelia sancti euangelij
scdm matheū. In illo tpe dixit
iesus discipulis suis. Sile est regnū
celoz / homi p̄familias qui
erit p̄mo mane oducere ope
ranos in vineā suam. xx.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. Anno xv. imperij tiberij
cesaris procurante. xxi.

Omelia scti euāgelij scd3
marcum. In illo tpe. Mana
magdalene et mana iacobi et
salome emerūt aro. xxii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe. vna sab-
bati maria magdalena venit
mane cū adhuc. rē. xxiii.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. duo ex disci-
pulis ibant ad castellū quod
stadiorū sexaginta ab iherlm
nomine emaus. xxiiii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe manifesta-
uit se iterum iesus discipulis
suis ad mare rē. xxv.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe mana sta-
bat ad monumentū foris plo-

ras. dū g° fleret rē. xxvi.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe cū sero fa-
ctū esset vna sabbatoz et fo-
res essent clausē rē. xxvii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe dixit iesus
discipulis suis. hoc ē preceptū
meū vt diligatis rē. xxviii.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe erat qdam
regulus cuius filius rē. xxix.

Omelia scti euāgelij scd3
marcū. Recubentibus xi. di-
scipulis apparuit illis iesus et
expobzauit increduli. xxx.

Omelia scti euāgelij scd3
iohēm. In illo tpe dicebat ie-
sus discipulis suis. Si q̄s dili-
git me? sermonē meū. xxxi.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. dicebat iesus
t̄bis filiitudinē hāc. Arborē fi-
ci habebat qdam rē. xxxii.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe. d. i. d. f. Si q̄s
vult post me venire abneget

Omelia scti euā gelij scdm lucā. Rogabat ie-
sum qdā phariseus. xxxiii.

Omelia scti euāgelij scd3
lucā. In illo tpe accefferūt ad
iesū publicani et pctōres rē.

Omelia scti euangelij xxxv
scdz lucā. In illo tpe dicebat
iesus discipulis suis cū audien-
tis phariseos et. xxxvi

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe dixit iesus fili-
tudinē hāc. hō qdam fecit ce-
nā magnā. et. xxxvii.

Omelia scti euangelij scdm
lucā. In illo tpe dixit iesus et
bis. Si qd venit ad me et nō ar-
dat p se suū et mē. xxxviii.

Omelia scti euangelij scdz
matheū. In illo tpe dicebat ie-
sus et bis pabolā hāc filie factū
ē regnū celoz hōi. xxxix.

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe cū appropinq-
ret iesus ierusalē. et. xl.

Omelia scti euangelij scdz
lucā. In illo tpe. d. ie. d. f. hō q-
dam erat diues et induebat
purpurea et bisso.

Finit tabula.

Incipit liber omeliaz beati
gregorij pape.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucā. Ca. xxi.

In illo tpe dixit ie. d. f.
erūt signa in sole luna et
stellis. et in tnc pssura gentū.
Omelia bti gregorij pape

in basilica bti petri apli. ij.

Dominus ac redēptor
nr patos nos inuēire
desiderās. seruescentē
mūdū q mala seqntē. denūtiat
ut nos ab ei? amore cōpescat.
Appropinqntē ei? tūmū qn-
te pūssioēs pueniant innote-
scat. ut si dū metuere in tranq-
litate nō volumus. saltē vici-
nū eius iudiciū vel pūssioib?
attenti timeamus. Huic eteni-
lectōi sancti euangelij quā mō
vra finitas audiuit paulo su-
pius dñs pmissit dicēs. Exur-
get gēs oīa gētē. et regnū ad-
uersus regnū. et erūt tremor?
magni p loca. pestilētie et fa-
mes. et qbusdā in ipso hoc
qdmō audistis adiūxt. Erūt
signa in sole et luna. et stellis. et
in tnc pssura gētū. p pūssioē
sonitus maris. et fluctuū. Ex q-
bus pfecto oibus alia iā scā
cernim? alia in pximo veniē a
formidam? Nā gētē sup gē-
tē insurgere. eazq pssura in-
stere tnc plus iā in nns tpb?
cernim? q in codicib? legim?
q tremor? vlxes innumerabi-
les obruat. ex alijs mōi pūb?
scitis quā frēqnter audiūim?

pestilētia sine cessatiōe pati-
mur. Signa vero in sole et lūa
et stellis adhuc a pte mūmēvi
deimus. s. q. et hec n. lōge sunt
ex ipa iā aēis imutatiōe colli-
gamus. q. uis p. uis q. ita ha gēti-
li gladio fenēda tradēt. igne
as in celo acies vidimus. ipm
q. q. postea hūani genens fu-
sus ē sanguinē coruscantē. Cō-
fusio autē mans et fluctuū nec
dū noua exorta ē. S. cū mltā
p. m. n. a. iā cōpleta sunt. du-
biū nō ē q. n. seq. n. et iā pauca
q. restāt. q. seq. n. re. certi-
tudo ē p. tentā. et exhibitio. hec
nos frēs carissimī idcirco dici-
mus. ut ad cautelā et studiū
n. r. m. e. t. e. u. g. i. l. ē. t. ne secūrita-
te torpēat. ne ignorātia lāgue-
scāt. sed sp. eas et timor sollici-
tet in bono ope. et sollicitudo
cōfirmet. p. s. ante hoc q. redēp-
toris n. n. voce subiūgit. Ar-
scētibus hoib. p. timore. et ex-
pectatiōe q. sup. ueniet. v. n. u. e. r.
s. o. z. b. i. Nā virtutes celo. cō-
mouebunt. Quid. n. d. n. s. vir-
tutes celo. n. i. s. i. ā. g. e. l. o. s. a. r. c. h. a.
g. e. l. o. s. t. h. z. o. n. o. s. d. n. a. t. o. e. s. p. n. c. i.
p. a. t. u. s. et p. t. a. t. e. s. a. p. p. e. l. l. a. t. e. Que
in aduētū distincti iudicis n. n. s.
tūc oculis visibilis a. p. e. b. ū. t. ut

distincte tūc a nobis exigant.
hoc q. d. mō inuisibilis d. d. i. t. o. r. e
q. n. i. m. i. t. e. r. p. o. r. t. a. t. v. b. i. s. u. b. d. i. t.
tūc videbūt filiū hois veniētē
in nubib. celi in p. t. a. t. e. m. a. g. n. a.
et maiestate. ac si a pte dicēt.
In p. t. a. t. e. et magna maiestate
visum sunt quē in hūilitate po-
siti audire noluerūt. ut virtutē
eius tāto tūc distincti. s. e. n. t. i. a. t.
q. s. t. o. n. ū. c. e. n. t. i. c. e. c. o. r. d. i. s. a. d. e. i.
p. a. c. i. a. z. n. i. n. d. i. n. a. t. S. z. q. h. e. c. o.
t. r. a. r. e. p. r. o. b. o. s. d. i. c. t. a. s. u. n. t. m. o. x.
ad electo. s. o. l. a. t. i. o. n. e. v. e. r. b. a.
v. e. r. u. n. t. Nā subdit. H. i. s. a. ū. t.
f. i. e. n. i. n. c. i. p. i. e. n. t. i. b. r. e. s. p. i. c. i. t. e. et le-
u. a. t. e. c. a. p. i. t. a. v. i. a. q. m. a. p. p. r. e. p. i.
q. t. r. e. d. e. p. t. i. o. n. i. a. a. c. s. i. a. p. t. e. v. e.
n. i. t. a. s. e. l. e. c. t. o. s. s. u. o. s. ā. m. o. n. e. a. t. d. i.
c. e. s. Cū plage m. d. i. c. r. e. b. r. e. s. c. ū. t.
cū t. r. o. z. i. u. d. i. c. i. j. v. i. r. t. u. t. i. b. u. s. o. m. o.
n. i. s. o. ū. d. i. t. l. e. u. a. t. e. c. a. p. i. t. a. i. e. x. h. i.
l. a. r. a. t. e. c. o. r. d. a. q. z. d. ū. f. i. n. i. t. m. ū.
d. u. s. cū a. i. c. i. n. e. s. t. i. s. i. p. p. e. f. i. t. r. e.
d. e. p. t. i. o. q. uā. q. s. i. s. t. u. s. In s. c. r. i. p. t. a.
e. t. e. n. i. s. a. c. r. a. s. e. p. e. c. a. p. u. t. p. m. e. t. e.
p. o. n. i. t. q. z. s. i. c. c. a. p. i. t. e. r. e. g. u. n. t. m. e.
b. z. a. i. t. a. c. o. g. i. t. a. t. o. e. s. m. e. t. e. d. i. s. p. o.
n. u. n. t. L. e. u. a. r. e. i. t. a. q. z. c. a. p. i. t. a. e. s. t.
m. e. n. t. e. s. n. i. a. s. a. d. g. a. u. d. i. a. p. n. e.
c. e. l. e. s. t. i. s. e. n. g. e. q. g. d. e. ū. d. i. l. i. g. ū. t.
e. x. f. i. n. e. m. d. i. g. a. u. d. e. a. t. q. z. b. i. l. a. r. e.
s. c. e. r. e. i. u. b. e. n. t. q. z. v. i. c. z. i. l. l. ū. q. uē

amāt mox inueniūt: dū trāsit
is quē n̄ amauerūt. Absit enī
ne fidelis q̄sq; q̄ dēū videre de
fiderat: de mūdi p̄cussōibus
lugeat. quē finis eisdē suis p̄
cussōibus n̄ ignorat. Scriptū
nāq; ē q̄cūq; voluerit alicui
eē huius seculi inimicus dei ostē
tuit. q̄ ḡ appropinquante mūdi
fine n̄ gaudet: amicū se illi eē
testat. atq; p̄ hoc inimicus dei
eē ostendit. S; absit hoc a fide
liū cordibus. absit ab his q̄
eē aliā vitā p̄ fidē credūt. neā
p̄ opationē diligūt. Ex mūdi
enī destructōe lugere eorū ē: q̄
radices cordis in eius amore
plātauerūt. q̄ sequēte vitā n̄ q̄
rūt. q̄ illam neq; eē suspiciant.
Nos autē q̄ celestis p̄rie gau
dia eterna cognouim? festi
nare ad ea q̄ntotū debemus.
Optādū nobis ē citius p̄gere
atq; ad illā breuiore viā pue
nire. q̄bus. n. malis mūdus n̄
vzget. q̄ nos tristitia q̄ aduer
sitas n̄ agustat: q̄d ē vita mor
talis nisi via: q̄le sit frēs mei
p̄pēdite in labore me lasces
cere: et tādē eādē viā nolle fi
niri. q̄ autē calcan mōs: despi
ci debeat: redēptor n̄r p̄uīda
cōpatōe manifestat. cū p̄tmus

adiūgit. videte ficulneā. et oēs
arbores. cū p̄ducūt iā ex se fru
ctū: scitis q̄z p̄pe ē estas. Ita et
vos cū videritis hoc fieri: sci
tote q̄m p̄pe ē regnū dei. Ac si
ap̄te dicat. q̄z sic ex fructu ar
borū vicina estas cognoscit?
ita ex ruina mōi p̄pe eē cogno
scit regnū dei. q̄bus p̄fecto vē
bis ostendit: q̄z fructus mōi rui
na ē. Ad hoc enī crescat vt ca
dat. ad hoc cadit vt germiet.
ad hoc germiat vt quecūq;
germiauerit: cladib? cōsumat.
Bene autē regnū dei estati cō
pat: q̄z tūc meroris n̄r nubi
la trāseūt. et vite dies. et n̄i sol
claritate fulgescunt. q̄ oīa sub
magna certitudine cōsumant: cū
fina subiūgit q̄z d̄z. amē dico
vobis q̄z n̄ p̄tenbit ḡnatō hec
donec oīa fiāt. celū et t̄ra trāsi
būt: verba autē mea nō trāsiēt
nihil. n. in reꝝ corpaliū nat̄a
celo et t̄ra durabilius. et nihil
in reꝝ nat̄a tā velocitē q̄ v̄ba
trāseūt. verba. n. quicūq; imp̄se
cta sūt: verba nō sunt. cū vero
p̄fecta fuerūt: om̄i oīa nō sūt
quā nec perfici nisi transeūdo
possunt. Aut ergo celum et ter
ra transibunt. verba autē mea
nō trāsiēt. Ac si aperte dicat.

Oñe qđ apđ vos durabile ē
 fine mutatōe durabile ad etē
 nitatē nō est. nōñe qđ apud
 me transire cernit? fixū et sine
 transitu tenet. qz sine mutabi
 litate manētes snās expmit
 meus sermo qđ trāsit. **E**cce
 frēs mei tā cernimus qđ audi
 ebamus. nouis qđ die et cre
 brescētibus malis mūdus vz
 get. ex illa plebe innumerabili
 qñtū remāsentis aspiciat. et tñ
 adhuc qđ die flagella vzget.
 repētū casus opprimūt. noue
 nos. ipzouise clades affligūt
 Sicut. n. in iuuētute viget cor
 pus. forte. incolume manet
 pect? tozosa ceruix. plena sūt
 brachia. in ānis aut senilibus
 stacā curuat. ceruix exsiccata
 deponit. frēqñtibus susprijs
 pect? vzget. virtus defiat. lo
 qñtis verba hanelitus inēdiat
 (nā. si lāgoz defit plezqz seni
 bus. ipa sua salus egnitudo ē)
 ita mōs in ānis pōzib? velut
 in iuuētute viguit. ad ppagā
 dā hūani genēis plērobust?
 fuit. salute corpū vndis. opu
 lēna rez pinguis. At nūc ipa
 sua senectute depmūt. et qñ ad
 vicinā mortē molestijs crebre
 scētibus crebrius vzget. No

lite gō frēs mei diligē. quē vi
 detis diu stare nō posse. pcepta
 dñica in aim ponite. qbus nos
 admonet dicēs. nolite diligē
 mūdū neqz ea q in mūdo sūt
 qz si qđ diligit mūdū. nō ē ca
 ritas pñs in eo. Nūciū stert?
 frēs agnouistis qz subito ēbie
 ānosa arbusta eruta. dstruete
 domus atqz ecclē a fūdamētis
 euerse sunt. Quātū ad vesper
 sani atqz icolumes acturos se
 in crastnū aliqd putabāt. et
 tñ nocte eadē repētma morte
 defuncti sūt in laqo nūne dep
 hensi. **S**z cōsiderādū nobis
 ē qz ad hec agēda inuisibilis
 iudex vti tenuissimū spm mo
 uit. vnus pcellā nubis excita
 uit. et trā subziuit. casura edifi
 cioz fūdamēta scussit. qđ gō
 iudex tpe facturus est cū p se
 metipm venerit. et in vltionē
 pctōz ira ei? exarsit. si portan
 nō pōt. cū nos p tenuissimā nu
 bē ferit. In ire eius pñta q ca
 ro subsistet. si uentū mouit et
 trā subziuit. citauit aera. tot
 edificia strauit. hāc distinctio
 nē vērū iudicis paulus cōfide
 rās ait. horēcū ē in adē in ma
 nus dei viuētis. hāc psal. exp
 mūt di. deus manifeste veniet

deus nŕ et n̄ filebit. ignis in cō
spectu eius ardebit. et in circui
tu eius tēpestas valida. Dis
tinctionē q̄ppe tātē iustine tē
pestas ignisq; comitabūt. q̄a
tēpestas examiat. q̄s ignis exu
rat. Illū ḡ diē frēs carissī añ
oculos ponite. et q̄cqd mō gra
ue credit. in ei⁹ cōpatiōe leui
gat. de illo etenim die p̄ pphāz
d̄r. Iuxta ē dies dñi magnus
iuxta et velocis nimis. Vox diei
dñi amara. tribulabit ibi for
tis. dies ire dies illa. dies tribu
latōis et āgustie. dies calami
tans et miserie. dies tenebrarū
et caligis. dies nebule et t̄bis
dies t̄be et clāgoris. De hac
die dñs p̄ pphāz dicit. adhuc
semel et ego mouebo nō solū
terrā sed etiā celū. Ecce (vt p̄
diximus) aera mouit. et t̄ra nō
subsistit. Quis ḡ ferat cū celū
mouent. Quid aut̄ t̄rores q̄s
cernim⁹ nisi seq̄ntis ire p̄cones
dixerim. Vñ et cōsiderare ncē
ē. q̄ ab illa tribulatiōe vltia
tāto sūt iste tribulatiōes dissi
miles q̄tū a potētia iudicis p̄
sona p̄conis distat. Illū ḡ diē
frēs carissīmi tota intentiōe co
gitate. vitā cōnigite. mores
mutate. mala tēptamina resi

stēdo vinote. ppetrata aut̄ fle
tibus punite. Aduentū nanq;
eterni iudicis tāto securiores
qñq; videbitis. q̄nto vere di
stinctionē illius timēdo p̄ue
nitis. Prestate dñō.

Lectio sancti euāgelij secu
dū lucā. **Ca. xviii.**

In illo tpe assumpsit ie
sus. xij. discipulos suos
secreto. et ait illis. Ecce ascēdi
mus ierosolomā. et cōsumma
bunt oīa q̄ scripta sunt p̄ p
phetas de filio hominis.

Comeha lectōis eiusdē ha
bita ad pplm in basilica be
ati petri apli. ij.

Bedēptor noster p̄uidēs
ex passiōe sua discipulo
rū aīos p̄turbādos. eis lōge
añ et eiusdē passiōis penā. re
surrectōis sue gl̄am p̄dixit. vt
cū eū morietē ficut p̄dictū es
set cernerēt. etiā resurrecturū
n̄ dubitarēt. Sed q̄ carnales
adhuc discipuli nullomō va
lebāt capere verba misterij. ve
niūt ad miraculū. Añ eorū ocu
los cecus lūm̄ recepit. vt q̄ ce
lestis misterij verba nō capēt
eos ad fidē celestia scā solida
rēt. Sz miracula dñi et salua
toris n̄i sic accipiēda sūt frēs

carissimi: ut et in veritate cre-
 dant facta. et tñ p significati-
 onē nobis aliqd immuat. Opa
 q̄ppe eris et p potentia aliud
 ondūt. et p misterū aliud lo-
 quunt. Ecce enī q̄s iuxta hy-
 storiā cecus iste fuent: ignora-
 mus: sed tñ qd p misterū si-
 gnificet: nouimus. Cecus q̄p-
 pe ē genus hūanū qd in pēte
 pmo a paradisi gaudijs expul-
 sū claritatē supne lucis igno-
 ras dānatōis fuit tenebras pa-
 tit. s3 tñ predēptoris pñā il-
 lūiat: ut interne lucis gaudia
 iā p desiderū videat. atq; in
 via vite boni opis gressus po-
 nat. Notādū vero ē qd cū ie-
 sus hienco appropinquare dicit: ce-
 cus illūiat. Hienco q̄ppe luna
 interpretat. luna q̄ppe in sacro
 eloqō p defectu carnis ponit
 q2 dū mēstruis momētis de-
 crescat: defectū nre mortalitatis
 designat. dū igit aditō nre ap-
 propinquaret hienco: cecus ad
 lumē redit. q2 dū diuinitas de-
 defectū nre carnis suscepit: hūa-
 nū genus lumē qd amiserat re-
 cepit. vñ enī deus hūana pa-
 tit: in hō ad diuina subleuat
 q̄ vñ cecus recte et iuxta viā
 fedē et medicās eē describit.

5
 Ip̄a etei veritas dicit. ego sū
 via. Qui ḡ eīne lucis clarita-
 tē nescit: cecus ē. S3 si iā in redē-
 ptozē credit: iuxta viā sedet.
 si aut iā credidit sed ut eternā
 lucē recipiat rogare dissil'at at
 q3 a p̄cib' cessat: cecus qdē iux-
 ta viā sedet: s3 medicare cō-
 tēnit. Si vero credidit: et ceci-
 tatē cordis sui cognouerit: sed
 ut lumē veritatis recipiat postu-
 lat: iuxta viā cecus sedet. mē-
 dicat. q̄s q̄s ḡ cecitatis fuit tene-
 bras agnoscat: q̄s q̄s hoc qd si
 bi dē: lumē eternitatis intelligit
 clamet medullis cordis. clamet
 et vocibus mētis dicēs. Iesu
 fili dauid miserere mei. S3 qd
 clamāte ceco subiūgit: audia-
 mus. qd p̄bāt increpabāt eū
 ut tacēt. qd aut designāt isti q̄
 iesū venientē p̄cedūt: nisi desi-
 denoz carnaliū ēbas tūmētul
 q3 vicioz: qd p̄s q̄s iesus ad
 cor nostrū veniāt tēptatiōnī-
 bus suis cogitationē nostram
 dissipant, et voces cordis in
 oratiōe pturbāt. sepe nāq; dū
 ouerit ad dñm post p̄p̄trata
 vita volumus: dū cōtra hēc
 eadē exarare vita qd p̄p̄tra-
 uimus conamur: occurrūt cor-
 di fāta smata p̄cōz qd fecim⁹

et mētis nre acie reuerberāt. 3
fundūt aīm. et vocē nre de p̄ca-
tōis p̄mūt. Qui p̄bant ḡ in-
crepabat eū vt taceret. qz p̄ul
q̄z iesus ad cor veniat. mala
q̄ fecimus cogitatiōi nre sūis
imaginibus illusa in ip̄a nos
nra ozōe pturbāt. Sed qd ad
huc illūiandus iste cec̄ fecit.
audiam⁹. Seq̄t. Ip̄e vero ml̄
tomagis clamabat. Fili da-
uid miserē mei. Ecce quē ē ba
increpat vt taceat. magis ac
magis clamabat. qz q̄to gra-
uiorū tum̄tu cogitationū car-
naliū p̄mimur. tāto ozōi infi-
stere ardētius debem⁹. Cōtra
dic̄ ēba ne clamem⁹. qz p̄ctō-
rū nroz fātafmata plezqz in
ozōe patimur. S3 nimiz nccē
ē vt vox cordis nri q̄ diuinus
repellit. eo valētius insistat. q̄
tenus cogitatiōis illicite tumultū
supet. atqz ad pias aures
dñi nimietate sue importuni-
tatis erūpat. In se vt suspicor
recognoscat vnusq̄sqz qd̄ dica-
mus. qz dū ab hoc mūdo aīm
ad dēū mutam⁹. dū ad ozōis
opus ouertimur. ip̄aqz p̄ul de-
lectabilr̄ gessim⁹. importuna
postea atqz grauiā in ozōe nra
toleram⁹. Vix eoz cogitatio

manu sc̄i i desiderij ab oculis
cordis abijct. Vix eoz fan-
tasfmata p̄prie laīta sup̄at.
S3 cū in ozōe nra vehmēter in-
sistimus. trāseuntē iēsū mēti
figm⁹. Vñ illic subdit. Stās
at iesus iussit eū adduci ad se
Ecce stat q̄ añ trāfibat. qz dū
adhuc ēbas fātafmatū in ozō
ne patimur. iēsū aliq̄ten⁹ trā-
seuntē sentimus. Cū vero ozōi
vehmēter insistimus. stat ie-
sus vt lucē restituat. qz deus i
corde figit. et lux amissa repa-
tur. Qua tñ in re aliud aliqd
inuit. qd̄ intelligi d̄ hūanita-
te ac diuinitate illius vtilr̄ pos-
sit. Clamantē etenī cecū iesus
trāsiēs audiuit. sed stās mira-
culū illūiatiōis exhibuit. Trā-
fire nāqz hūanitatis est. stare
diuinitatis. p̄ hūanitatē q̄ppe
hūit nasci, crescē, mori, resur-
gē, de loco ad locū venire. q̄a
ḡ in diuinitate mutabilitas n̄
ē atqz hoc ip̄m mutari trāfire ē
p̄fecto iste trāsitus ex carne ē
nō ex diuinitate. p̄ diuinitatē
vero ei sp̄ stare est. qz vbiqz
p̄ns nec p̄motū recedit sicut
nec p̄motū venit. Cū igit̄ cla-
mantē dñs trāsiēs audiuit.
stās illūiauit. qz p̄ hūanitatē

6
suā vocib⁹ nre cecitatis cōpa
tiēdo misert⁹ ē s3 lumē nobis
grē p hūnitatis potētiā infudit
Et notādū ē ceco veniēti qd
dicat. qd tibi vis faciā. nūqđ
q lumē reddere potat qd velit
cec⁹ ignorabat. Sed peti vult
hoc qđ et nos petē et se cedere
p̄noscat. Imporūne nanq3 ad
orōez nos admonet et tñ dic
scit nāq3 p̄r vī qđ op⁹ vobis
anq3 petat eū. Ad hoc g⁹ req̄
rit vt petat. Ad hoc req̄rit vt
cor exaltet. Vñ et cec⁹ p̄tinus
adiūxt. dñe ut videā. Ecce ce
cus a dño n̄ aurū s3 lucē q̄rit.
p̄cipēdit extra lucē aliqd q̄rē
q2 et si h̄re cec⁹ qđlibet pōt. si
ne luce nō pōt videre qđ ha
bet. Imitemur g⁹ frēs carissimī
eū quē et corpe audiūm⁹ et
mēte saluatū. Nō falsas diuī
tias n̄ trena dona n̄ fugiuos
honores a dño sed lucē q̄ra
m⁹. nec lucē q̄ loco claudīt. q̄
tpe finiūt. q̄ noctū interruptōe
variat. q̄ a nobis cōter cū pe
coribus cemiūt. s3 lucē q̄ram⁹
quā videre cū solis āgelis pos
simus. quā nec initū inchoat
nec finis augstat. Ad quā p
fecto lucē via fides ē vñ recte
et illuando cecū. p̄tin⁹ r̄ndet

Respice fides tua te saluū fe
cit. S3 ad hoc cogitatō carnal
dic. quō possē lucē sp̄ritale q̄
rere quā videre nō possū. vñ
mibi cētū ē si sit. q̄ cor peis ocu
lis n̄ fulget. Cui sc3 cogitatō
ē q̄ breuiter q̄sq3 r̄ndeat. q2 et
hec ip̄a q̄ sentit. n̄ p corpe sed
p aiām cogitat. Et nemo suā
aiāz videt. nec tñ dubitat se
aiāz h̄re quā n̄ videt. Ex inuī
sibili nāq3 aiāz visibile regit
corpe. si auferat qđ ē inuisibi
le. p̄tinus corruit hoc qđ visi
bile stare videbat. ex inuisibili
g⁹ subā in hac vita visibili vi
uūt et eē vita inuisibilis dubi
tat. S3 iā petēti ceco qđ factū
ē. vñ qđ ip̄e fecerit. audiam⁹.
seq̄t. Cōfesti vidit. et seq̄bat
eū. videt et seq̄t. q̄ bonū qđ i
telligit opat. videt aut s3 n̄ se
q̄t. q̄ bonū qđ dē itelligit. s3 bñ
opan cōtēnit. **S**i g⁹ frēs ca
rissimī cecitatē iā nre pegrina
tōis agnoscm⁹ si credēdo in
redēptorē n̄m iuxta viā sede
m⁹. si exorādo q̄ndie ab auro
ren̄ro. si lucē petim⁹ si eādē lu
cē iā p̄intellectū vidēdo illu
mīati post cecitatē sumus. iesū
quē mēte cernimus opere se
q̄mur. aspiciamus q̄ gradīt. et
ei⁹ vestigia imitādo teneam⁹

Iesum eteni sequit̃ q̃ imitat̃.
 Huic nāq; dicit. Sequere me. et
 dimitte mortuos sepelire mo-
 tuos suos. Sequere enī dicit imi-
 tare. Hinc nūrsus admonet di-
 cēs. Si q̃s mibi manifestauerit
 me seq̃tur. Cōsideremus g̃ q̃
 gradit̃ vt seq̃ mereamur. Ec-
 ce cū sit dñs et creator āgelo-
 rū. susceptus nat̃ a3 ña3 quā
 dedit in vterz virginis venit
 Nasci tñ in hoc mūdo p̃diui-
 tes noluit. p̃etes paupes ele-
 git. Vñ cū agñ q̃ p̃ illo of-
 fereť de fuit colūbarz pullos et
 par̃turū ad sacrificiū m̃ inue-
 nit. Prospan in mūdo noluit.
 op̃robria irrisiōesq; tolerauit
 Sputa, flagella, alapas, spi-
 neā coronā, crucēq; sustinuit.
 Et q2 rez corpaliū delectatō-
 ne a gaudio int̃no cecidimus
 cū q̃ amaritudie illuc redeat̃
 oñdit. Quid itaq; hō p̃ se pa-
 ti debet? si tāta deus p̃ hoību
 sustulit? q̃ g̃ in christū iā cre-
 dit? s3 adhuc auantielucra se-
 ctat̃ in supbia honoris extol-
 lit? inuide facibus inardescit
 libidis se inmundicia poluit? p̃
 spa q̃ in mōdo sūt occupat? ie-
 sū in quē credidit seq̃ otēnit.
 Diuerso q̃ppe itnē ābulat. si

gaudia delectatiōesq; appetit
 cui dux fu? iūā amaritudis oñ-
 dit. Reuocemus g̃ aq̃ oculos
 p̃ctā q̃ fecimus. Cōsideremus q̃s
 tribilis iudex h̃c punitus ad-
 ueniat. Mentē formem? ad
 laeta. Vita ñra ad tps ama-
 rescat in p̃nā. ne eternā ama-
 ntudinē sentiat in ṽdicta. per-
 fletus q̃ppe ad gaudia duci-
 mur. veritate pollicēte q̃ ait. be-
 at̃ q̃ lugēt qm̃ ip̃i cōsolabunt̃.
 Ad fletū vero post gaudiū p̃-
 uenit. hac eadē veritate atte-
 stāte q̃ ait. ve vobis q̃ ṽidetis
 nūc. q2 lugebitis et flebitis. Si
 g̃ retributōis gaudiū in p̃ue-
 tiōe q̃rimus? p̃nie amaritudi-
 nē in via teneam? Sice3 fit vt
 ñ solū ñra in deū vita p̃ficiat
 s3 h̃c ip̃a ñra ouersio, ad lau-
 dē dei et alios accēdat. Vñ il-
 lic subdit̃. Et ois plebs vt vi-
 dit dedit laudē deo.

Lectio sancti euāgelij fm̃
 matheum. Ca. xij.

In illo tpe loquēte iesu
 ad t̃bas, ecce m̃r eius et
 fr̃es stabāt foris q̃rentes loq̃
 ei. dixit aut̃ ei q̃dam. Ecce m̃r
 tua et fr̃es tui foris stāt q̃ren-
 tes te. At ille r̃ndēs dicēte sibi

7
ait. Que ē mater mea. nō sūt
frēs mei. Et extēdens manus
in discipulos dixit. Ecce mat
mea et frēs mei. Quicūq; enī
fecerit voluntatē p̄ris mei q̄
in celis ē? ip̄e meus frater so
roz et mater est.

COmelia lectōis eiusdē ha
bita ad ppl̄z in basilica scē
felicitatis die natal̄ ei⁹. iij.

Andi euāgelij frēs caris
simi breuis ē lectio reci
tata. s; magnis misterioz pō
denbus grauida. Iesus etenī
oditoz et redēptoz n̄r m̄re; se
nosse dissimulat. et q̄ ei m̄r sit
et q̄ pp̄nq; nō p cognationē
carnis sed p coniunctionē spūs
designat dicēs. que ē m̄r mea
et q̄ frēs mei. Quicūq; enī fe
cerit voluntatē p̄ris mei q̄ in
celis est? ip̄e meus frater et so
roz et m̄r est. Quid nobis his
verbis, q̄d aliud inuit? nisi q̄
ob seq̄ntes iussib; suis ml̄
tos ex gētilitate collegit. et iu
deā ex cuius carne ē genitus n̄
cognoscit? Vñ et m̄r eius cū
fr̄ibus cū q̄si nō agnoscit fo
ris stare phibet. q; videlicet
sinagoga idcirco ab auctore
suo n̄ recognoscit? q; legis ob

seruatōes tenēs sp̄italē intel
lectū pdidit. et sese ad custo
diā l̄re foris fixit. Sed cū is q̄
voluntatē p̄ris fecerit sozoz et
fr̄ dñi d;? pp̄z vtrūq; sexū q̄
ad fidē colligit m̄r n̄ ē. Mi
randū vero valde ē quō etiā
m̄r dicat. Fideles. n. discip̄l̄ os
frēs vocare dignatus ē dicēs
ite nūtiatē fr̄ibus meis. Qui ḡ
fr̄ dñi fieri ad fidē veniēdo po
tuent. q̄rendū ē quō etiā m̄r
esse poterit. Sed sciendū nobis
ē? q; q̄ ch̄risti sozoz et fr̄ ē cre
dēdo? efficit m̄r p̄dicādo. q̄si
enī pant dñm q̄ eū cordi au
diētis infudent. et m̄r ei⁹ p̄di
cādo efficit? si p̄ eius vocē a
moz dñi in p̄mi m̄te gene
rat. **A**d quā rē nobis ido
nee cōfirmādā adest b̄ta felici
tas. cuius hodie natalicia cele
brazm⁹ q̄ credēdo extat acilla
ch̄risti. et p̄dicādo facta ē m̄r
ch̄risti. Septē q̄ppe filios (sic
in gestis ei⁹ emēdationib⁹ le
git) sic post se timuit viuos in
camerelinq̄re? sic carnales pē
tes solēt metuē ne mortuos p̄
mittāt. In p̄secutōis. n. labore
d̄phēsa filioz corda i amore
sup̄ne p̄ne roborauit p̄dicādo

Et peruenit spū. q̄s carne pe-
rat. ut p̄dicatōe peret deo. q̄ f
carne peperat mūdo. cōsidera
te frēs carissimī in feieo corpe
v̄nle pectus. Ad mortē stetit
imp̄nta. amittē se in filijs lu-
mie ventatis timuit. si nō fuisset
orbata. Nunquid ḡ hāc fe-
minā martyre dixerit. sed pl⁹
q̄s martyre. Certe dñs cū de
iohē loq̄ret. dixit. qd̄ exiis
videre in deserto. p̄phā. uti
q̄s dico vobis et plus q̄ p̄phāz
Et iohēs ip̄e requisit r̄ndit di-
cēs. nō sū p̄phā. Qui. n. se pl⁹
q̄s p̄phāz nouerat. eē se p̄phe-
tā negabat. q̄ idcirco plus q̄ p̄-
phēta dicit q̄ p̄phē ē officiū p̄-
nūtiare ventā. n̄ etiā cōdere.
Iohēs plus q̄ p̄phā ē. q̄ quē
verbo p̄dixit. digito cōdit. nō
ḡ hāc feiaz martyre sed plus
q̄s martyre dixerit. q̄ septē pi-
gnoribus ad regnū p̄missis,
totiēs añ se mortua ad penas
p̄ma venit. s̄z puenit octaua
Aspexit m̄r et cruciata. et imp̄-
trita filioz mortē. spei gaudio
adhibuit dolorē nat̄e. Timu-
it viuētibz. gaudia moriēti-
bz. Optauit nullū post se reli-
q̄re. ne si quē hēret sup̄stitē. n̄
possz h̄re cōsortē. Nemo ḡ ex

uobis frēs carissimī existimet
q̄ ei⁹ cor moriētibz filijs. v̄l
etiā carnalis affect⁹ mīme pul-
saret. Neq̄. n. filios q̄s carnē
suā eē nouerat. sine dolore po-
terat moriētes videre. s̄z erat
vis amoris interioz q̄ dolorē
vincēt carnis. Vñ et passuro
petro dicit. cū senuens. extēdes
manus tuas. et aliust te cinget
et ducet q̄ tu nō vis. Neq̄. n.
si plenissime petrus nollet. pro
christo pati potuisset. S̄z mar-
tyrū qd̄ p̄ infirmitatē carnis
noluit p̄ virtutē spūs amauit
Qui dū p̄ carnē ad penas tre-
pidat. p̄ spm̄ ad gl̄az exultat
Actūq̄ ē vt cruciatū marty-
rij nolēdo voluisset. Sic nos
q̄s cū gaudiū q̄ninus salutis
amare poculū sumim⁹ purga-
tōis. Amantudo qd̄ ē in pocu-
lo displicet. sed restituenda p̄
amantudinē salus placz. ama-
uit ḡ iuxta carnē felicitas fili-
os suos. sed p̄ amore celestis
p̄ne mori corā se noluit. quos
amauit. Ip̄a eoz vulnera ac-
cepit. sed ip̄a in eis ad regnū
pueniētibz excreuit. Recte
ḡ hāc feiaz vltra martyre di-
xeri. q̄ et totiēs in filijs de fide
rabil^r extmcta. dū multiplex

8
martyrium obtinuit: ipsa quoque
martyrii palmam vicit. Fertur
apud veteres mos fuisse: ut quis
quis consul existeret iuxta ordinem
temporis honoris sui locum tenet.
Et si quis postenus ad consulatum
veniens consul non semel sed bis
fortasse aut tertio fieret: etiam il-
los laude et honore transcen-
deret qui non plus quam semel consu-
les extitissent. Vicit ergo bea-
ta felicitas martyres. qui tot
ante se morientibus filiis pro
christo frequenter occubuit.
quare ad amorem illius sola sua
mors ei minime sufficit. **C**on-
sideremus fratres hanc feminam.
consideremus nos qui membris cor-
poris viri sumus: in eius com-
paratione quod existimabimur?
Semen namque agenda aliquid bona
proponimus: sed si unus contra
nos leuissimus sermo ab ore
indignis irrupit: ab intentione
actionis nostre fracti perimus et com-
fusi refilimus. Ecce nos plebs
quod a bono opere verba reuocat.
felicitate vero a sancta intentione
frangere nec tormeta potuerunt.
Nos iniuriam maledictionis in
aure maledictoris impigimus
hec ad regnum etiam perferuntur exit

nihilque esse quod obsteret estia-
uit. Nos ad precepta dominica lar-
giri nostra salute superflua volumus.
hec non solum deo suam sub-
stantiam contulit: sed pro illo etiam
propria carne dedit. Nos cum ex
diuina iussione filios amittimus
sine consolatōe lugemus. hec eos
velut mortuos plāgeret: si non
obtulisset. Cum ergo ad illud tem-
bile examē districtus iudex ve-
nerit: quid nos viri dicemus: cum
huius femine gloriam viderimus
de debilitate mentis sue quod tunc
ent viris excusatio? quoniam hec omni-
deus quod cum seculo et seculo vicit.
Sequitur ergo fratres carissimi di-
strictam et asperam redeptionis vi-
am. Vbi quippe virtutum ita iam
plana facta est: ut per eam femi-
nis libeat ambulare. Despiciamus
cuncta presentia. Nulla
sunt etenim que transire possunt.
Turpe fit diligere quod consistat
citius perire. Non nos terrena-
rum rerum amor superet: non su-
perbia inflat: non ira dilaniet.
non luxuria polluat: non inuidia
consumat. Amore nostro
fratres carissimi redeptionis no-
ster occubuit. in nos amore eius
discamus vincere nosmetipsos?

Qd si pfecte agimus: nō solū
imminētes penas euademus
sed cū martyribus gl'a remu-
nerabimur. Nā q̄uis occasio
psecutiōis deest: habet tñ et
pax nra martyriū suū. Qz nī
carnis colla ferro nō subdim⁹
spiritali tñ gladio carnalia de-
fidenā in mente trucidamus.

Lectio sancti euāgelij secu-
dū mathēu. Ca. x.

In illo tēpe. Misit dñs
iesus. xij. discipulos suos
p̄cipiēs eis. dicens. In viā gē-
tiū ne abieritis. et in ciuitates
samaritanorū ne intraueritis.
s; potius ite ad oues q̄ pierūt
domus isrl'. Eūtes aut et p̄di-
cate dicētes qz appropinq̄bit
regnū celoz. Infirmos curate
mortuos suscite. leprosos
mūdate. demōes eicite. Gratis
accepistis gratis date.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
sancti stephani. .iij.

Quoniam cōstet oībus frēs
carissimī qz redēptor n̄r
in mūdo p̄ redēptiōe gentiū
venit: cū samaritanos q̄ndie
ad fidē vocari aspiciamus: qd
ē, qz in p̄dicatiōe discipulos mit-
tes dicit. In viā gentiū ne abi-

eritis. et in ciuitates samanta-
norū ne intraueritis. sed potius
ite ad oues q̄ pierūt domus
isrl'. nisi hoc qz ex facti fine col-
ligimus. qz p̄us iudeis voluit
et postmodū cūctis gētib⁹ p̄-
dicari: vt dū illa ouerti voca-
ta renueret: p̄dicatores sancti
ad vocationē gētiū p̄ ordinē
venirēt. q̄tenus redēptoris n̄r
p̄dicatio a p̄p̄is repulsa, gē-
tiles ppl'os q̄si extraneos q̄re-
ret. qd iudeis fiebat in testi-
moniū: hoc gētib⁹ grē esset
in cremētū. Erāt etiā tūc q̄ de
iudea vocādi eēnt. et de gēti-
bus vocādi nō eēnt. Nā in
apl'oz actibus p̄dicāte petro
legimus et p̄us hebreoz ma-
milia et postea q̄nq; milia cre-
didisse. Et cū p̄dicare apl'i gē-
tib⁹ in asia voluissent: p̄ spm̄
phibit eē meōzanē. et tñ ip̄e
spūs q̄ p̄us p̄dicatiōez phibu-
it: hāc asianorū cordib⁹ post-
modū infudit. nā diu ē qz asia
cūcta iā credidit. Idarco g' p̄-
us phibuit: qd postmodū fe-
cit: qz i illa erāt q̄ necdum ad
vitā merebant. nec tñ graui⁹
de cōtēpta p̄dicatiōe iudicari.
Subtili g' occultoq; iudicio a
q̄z dā auribus p̄dicatio sc̄a

9
subtrahit. qz fuscari p graz
nō mereant. **N**ō necesse est
fratres carissimi vt in omi qd
agimus oīpotēis dei sup nos
ōilia occulta timeam⁹. nedū
mēs nostra exterius fusa a fu
a se voluptate nō reuocat. in
tus oītra eā iudex terribilr ad
uerfa disponat. Qd bene psal
mista intues ait. Venite et vi
dete opa dei. qz terribilis in cō
filijs sup filios hoīm. vidit nā
qz qd alius mīsericordiē vocat
alius iustitia exigēte repellit.
Et qz alia pcedo et alia tra
scēdo dñs disposuit. expauit
qz penetrare nō potuit. Et quē
nō solū inuestigabilē. sed in q
busdā suis sūijs etiā inflexibi
lē vidit. terribilē in cōfilijs eē
meōrauit. missis aut p̄dicato
ribus qd p̄cipiat audiamus.
Eūtes p̄dicare dicētes qz ap
propinqbit regnū celoz. hoc
iā frēs carissimi etiā si euāge
lium taceat. mūdus clamat.
Ruīne nanqz illius voces e
ius sunt. Quia enim tot at
tutus p̄cūsiōibus a glā sua
cecidit. qsi iā nobis e p̄ximo
regnū aliud qd seq̄t ostēdit.
ip̄is iā et a qbus amat ama

rus ē. Ip̄e ruīne eius p̄dicat qz
zmādus nō ē. Si enī ruīnā suā
domus qssa iūuaret. qsq̄is
in illa habitaret fugeret. Et q
stantē dilexerat recedere quā
totus a cadēte festinaret. Si
igīt mūdus cadit. et nos eū
amādo amplectimur. oppri
mi volumus potius qz habi
tare. qz nulla nos ratio a rui
na illius separat. qz eius pas
sionibus amor ligat. Facile ē
ergo nūc iā cū destrūda oīa
cernimus animū nostrū ab e
ius dilectōe disūgere. **S**ed
hoc illo in tpe difficillimū fuit
q tūc p̄dicare celoz regnū in
uisibile mīttebāt. cū lōge late
qz oēs cernerēt flozere regna
terraz. vñ et adiūcta sūt p̄di
catorib⁹ sc̄tis mirabilia vt fi
dē verbis daret virt⁹ oīsa. et
noua facerēt q noua p̄dicarēt
sicut in hac eadē lectōe subiū
git. Infirmos curate. mortuos
fuscate. leprosos mūdate. de
mōes ejcite. flozēte mōdo cre
scēte hūano genere. diu i hac
vita subsistente carne exube
rante rerū opulentiā. quis cū
audiret vitā eē aliā crederet.
qz visibilia inuisibilib⁹ p̄ferret

Sed ad salutē redeūbus in-
firmis, ad vitā resurgētibz
mortuis, carnis munditiā re-
cipiētibz leprosis, ereptis a
iure immūdoz spiritūū demo-
niacis, tot visibilibz miracu-
lis exactis q̄s nō crederet qđ
de inuisibilibz audiret. Ad
hoc q̄ppe visibilia miracula
coruscāt. vt corda videntū
ad fidē inuisibiliū p̄trahāt. ut
p̄ hoc q̄ mix foris agit. hoc
qđ intus ē lōge mirabilius eē
sentiat. Vñ nūc q̄z cū fidelīū
minerositas excreuit. intra s̄a-
ctā eccl̄a mlti sunt q̄ vitā uir-
tutū tenēt. sed signa virtutū n̄
habēt. qz frustra miraculū fo-
ris oñdit. si t̄est q̄ intus ope-
tur. Nā iuxta mḡn gentiū vo-
cē ligue in signū sunt nō homi-
bz fidelibz sed infidelibz.
Vñ et idē p̄dicatoz egregius
q̄ ad p̄dicatōis verba dōmī-
entē cadentēqz de fenestra en-
thricū atqz a vitā funditus ex-
tinctū corā cūctis infidelibz
orādo suscitauit. miltene ve-
niēs et plenā infidelibz insu-
lā suēs patrē publii dissente-
na febribzqz vexatū orādo
sanauit. p̄gnationis sue co-
mitē et sancte p̄dicatōis ad-

iutozē timothēū ex infirmita-
te stomachi lascescentē n̄ vē-
bo curat. s̄z medicinali arte me-
den impat dices. Medico vi-
no vtere p̄pter stomachū et
freq̄ntes tuas infirmitates. q̄
ḡ infirmū infidelē vna p̄cece
saluat. cur egrotū focū p̄ce nō
roborat. Quia nimiz ille fo-
ns p̄ miraculū sanandus erat
q̄ vnius intus nō erat. ut p̄
hoc q̄ extenoz potestas ostē-
deret. hūc ad vitam intenoz
virtus animaret. Egrotātī au-
tē fidelī socio exhibenda foris
signa nō fuerāt. qui salubriter
intus viuebat. **S**ed excessa
potestate p̄dicatōis cōcessis
virtutū miraculis quid redē-
ptoz n̄r subiūgat audiamus.
Gratis accepistis gratis date
Presciebat nāqz n̄mullos hoc
ip̄m donū accepti spiritus in
vsum negociatōis inflectere.
et in miraculoz signis ad aua-
ritie obsequiū declinare. hinc
ē enī q̄ simō p̄ impositionem
manus edita miracula occupi-
scēs p̄cipe donū spūs scti pe-
cunia voluit. s̄z vt t̄erius vē-
deret. qđ male cōpasset. hinc
de tēplo redēptoz n̄r flagello
de resticulis facto t̄bas eiecit.

cathe dras vendentium colum
bas euerit. Colubas quippe
vedere ē impositionē manus.
qua spūs sanctus accipit non
ad vite meritū, sed ad premi
um dare. Sed sunt nōnulli q̄
quidē nummorum p̄mia ex or
dinatiōe nō accipiūt, et tamē
sacros ordines p̄ hūana gra
tia largiuntur. atq; d̄ largitate
eadē laudis solūmodo retri
butionē querūt. Nimirū qd̄
gratis acceptū est, gratis non
tribuit. qz de impenso officio
sanctitatis nūmū expetūt fa
uoris. Vnde bene cū iustū vi
rū describeret p̄pheta ait. Qui
excutit manus suas ab omni
munere. Neq; enī dicit qui ex
cutit manus suas a munere.
sed adiūxit. ab omī. Quia ali
ud est munus ab obsequio. ali
ud munus a manu. aliud mu
nus a lingua. Munus q̄ppe
ab obsequio ē subiectio indebi
te impēsa. Mun⁹ a manu pe
cunia ē. Munus a lingua fa
uor. Qui ḡ sacros ordines tri
buit, tūc ab oī munere excutit
man⁹? qñ in diuinis rebus n̄
solū nullā pecuniā, s; etiā hu
manam gratiam nō requirit.

10
Sed vos frēs carissimi q̄s
secularis habitus tenet, cū q̄
sint n̄ra cognoscitis. mētis ocu
lū ad vos reuocate. erga vos
vicissim gratis agite. Nolite
opis uestri in hoc mūdo retri
butionē querere. quē cū tāta
iā cernitis velocitate de fecisse.
Cauete ne mala quoquō nec
bona p̄ temporali retributionē
faciat. Ip̄m testē uestri op̄is
q̄nte, quē iudicem sustinetis.
Occulta nūc bona v̄ra esse vi
deat, vt ea retributionis sue tē
pore in publico ostēdat. Sicut
carni v̄re (ne deficiat) cibos q̄
tidie p̄betis, sic mētis q̄tidia
na alimēta bona sint opa. Ci
bo corpus pascat, pio ope spi
ritus nutriat. Quod morture
carni tribuitis, victure in pre
tū aīe nō negetis. Si qñ enī
repētinus ignis habitaculum
absumit, q̄s q̄s eius possessor
extitit, rapit qd̄ valuerit. et
fugit. lucrū deputat, si qd̄ secū
ex ignibus tollat. Ecce tribu
lationū flāma mundū cōcre
mat. et cūcta q̄ in eo speciosa
videbant, finis iā. p̄amis ve
lut ignis deuastat. lucrū ḡ fr̄i
maximū credite, si vobiscum

melius placans. Nihil quippe offertur deo deuotius voluntate bona. Voluntas autem bona est? sic aduersa alterius sicut nostra putrescere. sic de proximo pfectu gratulan. Aliena damna nostra credere. aliena lucra nostra deputare. Amicum non propter mundum sed propter dominum diligere. Inimicum etiam amando tolerare. Nulli quod pati non vis facere. nulli quod tibi iuste impendi desideras? denegare. Necessitati proximi iuxta vires succurrere. sed potius etiam ultra vires uelle. Quid ergo isto holocausto locupletus? quando per hoc quod deo immolat in ara cordis? anima semetipsam maculat. **S**ed hoc bone voluntatis sacrificium nunquam plene perficitur? nisi mundi huius cupiditas perfecte deferatur. Nam quicquid in eo concupiscimus? hoc proculdubio proximis inuidemus. Videtur etenim quod nobis desit? quod alter assequitur. Et quia propter inuidiam a bona voluntate discordat? mox ut hec mentem cepit? illa discedit. Vnde predicatorum sancti ut pos-

sint proximos perfecte diligere? studuerunt in hoc seculo nihil amare nihil unquam appetere. nihil etiam sine appetitu possidere. Quos bene isaias intuens. ait. Qui sunt isti? qui ut nubes volat et quasi columbe ad fenestras suas? Vidit quippe terrena eos despicere. mente celestibus propinquare. verbis plueret. miraculis coruscare. Et quod a terrenis otagijs sancta predicatio et sublimis vita suspenderat? hos volantes propter nubes appellat. Fenestre autem non sunt oculi. quia per ipsos anima respicit? quod externus concupiscit. Columba vero simplex est animal. atque a malitia fellis alienum. Quasi columbe ergo ad fenestras suas sunt? qui nihil in hoc mundo concupiscunt. quia omnia simpliciter aspiciunt. et in his que vident rapacitatis studio non trahuntur. At contra miluus et non columba ad fenestras suas est? qui ad ea que oculis considerat? rapine desiderio anhelat. Qui ergo fratres carissimi beati andree apostoli nata hanc celebramus? debemus imitari quod colimus.

Ostendat nostre obsequium
 deuotionis. immutate sollēni-
 tas mentis. despicamus que
 terrena sunt. relictis tempora-
 libus mercemur eterna. Si au-
 tē necdū possumus relinquere
 ppria? saltem nō concupisca-
 mus aliena. Si necdum mēs
 nostra accēditur igne carita-
 tis? in ambitione sua habeat
 frenum timoris. vt profectus
 sui passibus vegetata? dum
 ab alienorum appetitu com-
 pesatur. quandoq; ad ppria
 contemnenda perducatur. ad
 iuuante domino nostro iesu
 christo.

Lectio sancti euangelij se-
 cundū mathēu. Ca. xi.

In illo tempore. Cū au-
 disset iohānes in vincū-
 lis opa christi? mittēs duos
 de discipulis suis ait illi. Tu es
 qui venturus es an aliū expe-
 ctamus? et reliqua.

Omelia lectionis eiusdē
 habita ad pplū in basilica
 scōrū marcellini et petri
 diē natalis eorū. .vi.

Verendū nobis ē frēs
 carissimi. Iohēs ppheta
 et plūsq; ppheta qui venien-

tē ad iordanis baptisma do-
 minū oñdit dicēs. Ecce agn?
 dei. ecce q tollit pctā mūdi. q
 et humilitatē suā et diuinita-
 tis eius potētiā cōsiderās di-
 cit. qui de terra est? de terra lo-
 quit. qui aut de celo venit? su-
 per oēs est. cur in carcere posi-
 tus mittēs discipulos suos re-
 quirat. tu es qui venturus est
 an aliū expectamus? Tan-
 q; ignoret quē ostēdat. et an
 ipse sit nesciat? quē ipsum esse
 ppheta baptizando et o-
 stendendo clamauerat. Sed
 hec citius questio soluit? si ge-
 ste rei tempus et ordo penset.
 Ad iordanis enī fluentia po-
 situs. quia ipse redemptor mū-
 di esset assenit. Missus vero
 in carcerem an ipse veniat re-
 quirat. nō quia ipsum esse mū-
 di redemptorē dubitat? sed
 cōuertat? vt sciat si is qui p
 se in mundum venerat? per se
 etiam ad infernū claustra de-
 scēdat. Quem enim percurrēs
 mūdo nuntiauerat? hūc mo-
 riendo et ad inferos descendē-
 do precurrebat. Aut ergo. Tu
 es qui vēturus es? an aliū ex-
 pectamus? Ac si apte dicat.

Sicut p hominibus nasci di-
gnatus es: an etiā p hominī-
bus ad inferos descendere di-
gnens infirma. vt qui natūi-
tatis tue pcursoz extitit? descen-
sionis etiā pcursoz fiam. et vē-
turū in inferno te nuntiē? quē-
iam venisse mūdo enuntiāui.
Vnde et inquisitus dominus
enumeratis potēne sue mira-
culis de mortis sue ptnus hu-
militate vel humanite respō-
dit dicēs. Ceci vidēt, claudi
ambulāt, leprosi mundanē,
surdi audiūt, mortuū resurgūt
paupes euangelisānt? et bea-
tus est q nō fuerit scādalisa-
tus in me. Visis tot signis tā-
tisq; virtutibus nō scandalī-
fari quisq; potuit. sed ammīra-
ri. Sed infidelium mēs graue
in illo scandalum ptulit? cum
eum post tot miracula mori-
entē vidit. Vnde et paulus
dicit. Nos autē predicamus
christū crucifixū. iudeis qdem
scandalū. gentibus aut stultī-
tā. Stultū qpe hoibus visū
est? vt pro hoibus auctoz vi-
temozereēt. et inde oīa eū hō
scandalū sumpsit? vnde am-
plius debitoz fieri vt honora-

ret debuit. Nā tanto deus ab
hoibus dignius honorādus
esset? qnto p hoibus et indi-
gna suscepit. Quid est ergo
dicere beatus q nō fuerit scan-
dalifatus in me? nisi a pta vo-
ce abiectiōe mortis sue hu-
manitatēq; signare? Ac si pa-
tenter dicat. Mira qdem fa-
cio. sed abiecta ppeti nō dedi-
gnor. Quia ergo moriēdo te
subsequor? cauendū valde ē
hoibus ne in me mortē despi-
ciant? qui signa venerant. S; dī-
māsis iohannis discipulis
quid de eodē iohanne turbis
dicat audiamus. Quid existis
in desertū videre? Arundinē
vento agitātā? Quod videli-
cet nō asserendo. sed negādo
intulit. Arundinē quippe mox
vt aura contingent? in partem
quamlibet flectit. Et quid per
arundinem nisi carnalis anī-
mus designat? Qui mox vt
fauore vel detractiōe tangit?
statim in ptē quālibet inclinat
Si enī ab hūano ore aura fa-
uoris flauent? hilarescit. extol-
lit. totūq; se quasi ad gratiā
inflectit. Sed si inde vētus de-
tractionis erupit unde laudis

aura veniebat? mox eum q̄si
in partē alterā ad vim furo-
nis inclināt. Sed arūdo vēto
agitata iohannes nō erat. q̄a
hūc nec blandum gratia. nec
cuiuslibet detractōis ira aspe-
rū faciebat. Nec p̄spera hūc
engere. nec aduersa nouerant
indinare. Arundo ergo agita-
ta vento iohānes nō erat. quē
ab status sui rectitudine nul-
la rerū varietas inflectebat.
Discamus ergo fratres caris-
simi harundinē vento agitātā
nō esse. solidemus animū in-
ter auras linguarum. positus
ster inflexibilis status mētis.
Nulla nos detractio ad iram
p̄uocet. atq; ad remissionem
inutilis gratie nullus fauor in-
clinēt. Nō nos p̄spera eleuēt
nō aduersa p̄turbent. vt qui
in soliditate fidei figimur? ne-
qua q̄s rez̄ trāseuntium muta-
bilitate moueamur. Adhuc
aut̄ de eius expressione subiū-
gitur. Sed q̄d existis in deser-
tū videre? hominē mollibus
vestitū? Ecce qui mollibus
vestitū? in domibus regum
fuit. Cameloꝝ etenī pilis cō-
textis vestitus iohēs fuisse de

scribit. Et q̄d est dicere, ecce
q̄ mollibus vestitū? in domi-
bus regū sunt? nisi apta sentē-
tia demonstrare. quia n̄ celesti
sed terreno regno militant? hi
q̄ p̄ deo p̄peti aspera fugiunt.
et solis extenozibus dediti p̄-
sentis vite molliē et delecta-
tionē querūt. Nemo ergo exi-
stimet in fluxu atq; studio p̄ci-
osaz̄ vestium peccatū deesse.
Quia si hoc culpa n̄ esset? nul-
lo mō iohēm dñs de vestimē-
ti sui asperitate laudasset. Si
hoc culpa n̄ esset? nequa q̄s pe-
trus ap̄lus p̄ ep̄lam feminas
a p̄ciosaz̄ vestīū appetitu cō-
pescēt dicēs. Nō in veste p̄ci-
osa. P̄sate ḡ q̄ culpa sit hoc
etiā viros appetere? a quo cu-
rauit pastoz ecclesie et femias
p̄hibere. Quāuis hoc quod
iohānes nō esse vestitus mol-
libus dicit? p̄ significationē
intelligi et aliter potest. Mol-
libus enī vestitus nō fuit. q̄a
vitam peccantium nō blandi-
mentis fouit. sed vigore aspe-
riūctōis increpauit dicēs. ge-
nimina viperaz̄ q̄s vobis de-
mōstrauit fugere a vētura ira
Vnde et p̄ salomonē dicitur

Verba sapientū quasi stimuli.
li. et sicut clauū in altū & fixi.
Clauis quippe atq; stimulis
sapientū verba comparant.
quia culpas delinquentū ne-
sciūt palpare sed pūgere. Sed
qd̄ existis videre in deserto?
p̄phāz? etiā dico vobis. plus
q̄ p̄phetā. Quippe p̄phete mi-
nisteriū est ventura predice-
re. nō etiā demonstrare. Io-
hannes ergo plus q̄ p̄pheta
est. quia eum quē precurren-
do p̄phetauerat? etiā ostendē-
do mōstrabat. Sed quia arū-
do v̄eto agitata esse & nega-
tur? quia nō esse vestitus mol-
libus dicit? quia p̄pheteno-
mē huic impar esse phibetur?
iā qd̄ digne dici possit audia-
mus. Sequit̄. Hic est & quo
scriptū est. Ecce ego mitto an-
gelū meū ante faciē tuā? q̄ p̄-
parabit viā tuā aī te. Quod
enī grece angelus? hoc latine
nūtiū dicit̄. Recte ergo q̄ nū-
tiare sup̄nū iudicē mittit? an-
gelus vocat̄. vt dignitatē ser-
uet in nomine? quā explet in
opatione. Altū quidē nomē
est? sed si vita nomē inferno-
nō est. **U**tmā frēs carissimi

nō ad iudiciū nostrū dicamur
quia omnes q̄ sacerdotij no-
mine censent? angeli vocant̄.
P̄pheta attestāte q̄ ait. La-
bia sacerdotis custodiunt sci-
entiā. et legē requirunt ex ore
eius? q̄a angelus domini ex-
eratum est. Sed huius alt-
itudinē noīs etiā vos si vultis
potestis emerere. Nā vnusq̄s-
q; vestrū inq̄ntum sufficit in-
quātum gratiā sup̄ne aspira-
tōis accepit? si a p̄auitate p̄-
ximū reuocat? si exhortari ad
bene operandū curat? si eternū
regnū vel supplicii errātū denū-
tiat? cū verba sancte denūtiati-
onis impendit? p̄fecto āgelus
existit. Et nemo dicat amone-
re non sufficio. exhortari ido-
neus nō sum. Quātum potes
exhibe. ne male seruatum qd̄
acceperas? in tormentis ex-
gans. Neq; enim plus q̄ vnū
talentū acceperat? quī hoc ab-
scōdere magis studuit? q̄ ero-
gare. Et scimus q̄ in taberna-
culo nō solū phiale sed p̄cipiē-
te dñō etiā ciati facti sunt. Per
phialas quippe doctrina ex-
uberās. Per ciatos vero parua
atq; angusta & designat̄ saēna.

Alius doctrina ventatis ple-
 nus audiētū mētes inebriat.
 per hoc ergo quod dicit' profe-
 cto phialā porngit. Alius ex-
 plere quod sentit nō valet. sed
 quia hoc vt cūq; denūtiat' pro-
 fecto per ciatum gustum pre-
 bet. In dei g^o tabernaculo idē
 in sancta ecclia posita si p do-
 ctinā sapie ministrare phia-
 las minime potestis. in quan-
 tū p diuina largitate sufficitis
 proximis vñs boni verbi cia-
 tos date. In quantum vos p
 fecisse pēsatis. etnā alios tra-
 hite. in via dñi habere socios
 desiderate. Si q's vestrū frēs
 ad forz aut fortasse ad balne-
 um pgit. quē ociosum esse cō-
 siderat. vt secū veniat inuitat
 Ipā ergo terrena actio vestra
 vos cōueniat. et si ad deū ten-
 ditis. curate ne ad eum solue-
 niatis. Hinc enim scriptū est.
 Qui audit. dicat veni. vt qui
 iā in corde vocē supni amo-
 nis acceperit. foras etiā pxi-
 mis vocē exortationis red-
 dat. Et fortasse panē vt indi-
 gēti elemosinam porngat. nō
 habet. sed maius est qđ tribu-
 ere valet. qui linguam habet.

14
 plus est enī verbi pabulo vi-
 durā in ppetuum mētem re-
 ficere. quam ventrē moriture
 carnis terreno pane satiare.
 Nolite ergo frēs pxi-
 mis elemosinā verbi subtra-
 here. Mecū vos ammoneo.
 ab ocioso sermōe parcamus.
 inutiliter loqui declinemus. In
 quantū reniti lingue preuale-
 mus. inuētum verba non de-
 fluāt. cum iudex dicat. omne
 verbū ociosum quod locuti
 fuerint homines. reddēt de eo
 rationē in die iudicii. Ociosū
 qđpe verbū est quod aut vti-
 litate rectitudinis. aut ratione
 iuste necessitatis caret. Ocio-
 sa ergo colloquia ad edifica-
 tionis studiū vertite. quā ce-
 lemme huius vite tem pa fu-
 giāt. cōsiderate. quod distinc-
 tus veniat iudex. attēdite hūc
 ante oculos vestri cordis po-
 nite. hūc pxi-
 mis vocē exortationis red-
 dat. Et fortasse panē vt indi-
 gēti elemosinam porngat. nō
 habet. sed maius est qđ tribu-
 ere valet. qui linguam habet.

Lectio sancti euangelij secū-
 dum iohannem. Ca. i.

In illo tempore miserunt iudei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohannem ut interrogaret eum. tu quis es? et confessus est et non negauit. Et confessus est quia non sum ego christus.

Item haec lectio eiusdem habita ad populum in basilica sancti petri apostoli. vij.

Ex huius nobis lectionis verba fratres carissimi iohannis humilitas commendat? qui cum tante virtutis esset ut christus credi potuisset elegit solide subsistere in se? ne humana opinione rapere tur inaniter super se. Nam confessus est. et non negauit. Confessus est? quia non sum ego christus. Sed quia dicit non sum? negauit plane quod non erat. sed non negauit quod erat. Ut veritatem loquens eius membrum fieret? cuius sibi nomen fallaciter non usurparet. Cum ergo non vult appetere nomen christi? factus est membrum christi. quia dum infirmitatem suam studuit humiliter agnoscere? illius celsitudinem meruit veraciter obtinere. Sed cum ex lectione alia redeptoris nostri sen-

tentia ad mentem reducat? ex huius nobis lectionis verbis questiono valde implexa generat. Alio quippe in loco inquisitus a discipulis dominus de helie aduentu respondit. helias iam venit. et cognouerunt eum. sed fecerunt in eum quaecumque voluerunt. Et si vultis scire? iohannes ipse est helias. Requisitus autem iohannes dicit. non sum helias. Quid est hoc fratres carissimi quod quod veritas affirmat? hoc propheta veritatis negat? Valde namque inter se diuersa sunt? ipse est. et non sum. Quod ergo propheta veritatis est? si eiusdem veritatis sermonibus consors non est? Sed si subtiliter veritas ipsa requirit? hoc quod inter se contrarium sonuit? quod contrarium non sit inueniunt. Ad zachariam namque dicit iohannes angelus dicit. ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helie. Qui idcirco venturus in spiritu et virtute helie dicit? quod sicut helias secum dum domini aduentum perueniet? ita iohannes peruenit primum. Sicut ille percursor venturus est iudicis? ita iste percursor factus redeptoris Iohannes ergo in spiritu helias erat in persona helias non erat. Quod

ergo dñs fateť de spiritu hoc
ihēs denegat de psona. qz et
iustū sic erat vt et discipulis
dñs spiritalē de iohē sentētiā
diceret. et iohēs isdē turbis
camalibus nō de suo spū sed
de corpe respōderet. Cōtranū
ergo videt esse ventatū qđ iohē
hānes sonuit. sed tñ a ventatū
tramite nō recessit. Qui cū
se etiā pphām negat. qz vicz
nō solū poterat redēptorē pđi
care sed etiā demonstrare. qđ
nā si continuo expm̄it. dū subiū
git. ego vox clamātis in deser
to. Scitis frēs carissimī qz vni
genitus filius verbū pñs vo
cat. iohē attestāte qđ ait. In pñ
cipio erat verbū. et verbū erat
apud dēū et deus erat verbū.
Et ex ipā nra locutiōe cogno
scitis. qz pñs vox sonat vt uer
bū postmodū possit audiri. Io
hānes gō vocē se esse asseruit.
qz verbū pcedit. Aduentū ita
qđ dñi cū pcurrēs vox dicit. qz
p eius ministeriū pñs verbū
ab hoibus audit. qđ etiā in de
serto clamat qz derelictē ac de
stitute iudee solaciū redēptor
is annūtiat. qđ aut clamat in
sinuat. cū subiūgit. dirigite vi

15
am dñi. sicut dicit isaias. pphā
via dñi ad cor dirigūt. cū ve
ntatis sermo humiliter audit
via dñi ad cor dirigūt. cū ad
pceptū vita pparat. Vñ scri
ptū ē. Si qđ diligit me sermo
nē meū seruabit. et pat̄ meus
diliget eū. et ad eū veniemus
et mansiōē apud eū faciemus
Quis qđ gō in supbiā mentē
eleuat. qđ qđ auantie estibus
hanelat. qđ qđ se luxurie in qui
natōibus polluit. cordis ostiū
contra ventatē claudit. et ne ad
se dñs veniat. claustra aī seruit
viciozū dānat. Sed adhuc qđ
missi sunt p̄cunctant. Quid gō
baptizas. si tu nō es christus. ne
qđ habas neqđ pphā. Qđ qz nō
studio cognoscēde ventatis.
sed malitia exercēde emulatō
nis dō. euāgelista tacite inno
tuat. qđ subiūxit dicēs. et qđ missi
fuerāt erāt ex phariseis. Ac si a
pte dicat. Illi iohēs de suis ac
tibz requirūt. qđ doctrinā nesciūt
q̄rere. s. inuidere. S. scītus qđ
qz etiā cū a pueris mte requirūt
a boitatis sue studio nō mutat
Vñ iohānes quoqz ad verba
inuidie predicamēta respōdit
vite. Nam protinus adiūgit.

Ego baptizo te in aq̃. medi-
us aut̃ ṽm stetit quē vos ne-
scitis. Iohannes nō spiritu sed
aqua baptizat. q̃z p̃cata sol-
uere nō valens baptizatorū
corpa p̃ aquam lauat. sed ta-
men mētem p̃ veniam nō la-
uat. Cur ergo baptizat qui p̃c-
cata p̃ baptisma nō relaxat?
nisi vt percussione sue ordinē
seruā qui nasciturū nascendo
puenerat? baptizaturū quocq̃
dominū baptizando p̃ueniret
Et qui p̃dicando factus est p̃-
cussor ch̃risti? baptizādo etiā
p̃cussor eius fieret mutatione
sacram̃ti. Qui inter hęc miste-
rum nostr̃i redemptoris ad-
nūtiās hunc in medio homi-
num et stetit̃ assent̃ et nesci-
ri. quia p̃ carnē dominus ap-
parēs et visibilis extitit cor-
pore. et inuisibilis maiestate.
De quo etiā subdit. Qui post
me venit? ante me factus est.
Sic nāq̃ dicit̃ ante me factus
est? ac si dicatur ante me posi-
tus. post me ergo venit? quia
postmodū natus. Ante me au-
tē factus est? q̃z mihi prelat̃
Sed hec paulo sup̃ius dicēs
etiā prelacionis eius causas

aperuit? cū subiūxit. quia p̃or
me erat. Ac si aperte dicat. In-
de me etiā postnatus superat?
quo cum natūitatis sue tem-
pora nō angustāt. Nam q̃ p̃
matrē in tempore nascit̃. sine
tempore est a patre generatus
Cū quāte reuerētie humilita-
tē debeat? subdēdo manifestat
Cū nō sum dignus soluere
corrigiam calciāmētī. Mos
apud veteres fuit? vt si quis
eā que sibi cōpeteret accipere
ṽxorē nollet? ille ei calciāmē-
tū solueret quī ad hāc sp̃s
iure propinquitatis veniret.
Quid igit̃ inter homines ch̃ri-
stus nisi sancte eccl̃e sponsus
apanuit? de quo et idem iohā-
nes dicit. Qui habet sponsam
sp̃s est. Sed q̃z iohēm ho-
mies ch̃ristū esse putauerūt?
q̃d idē iohēs negat? recte indi-
gnū se esse ad soluendā corri-
giā eius calciāmētī denuntiat
Ac si apte dicat. ego redēpto-
ris vestigia de nudare n̄ valeo
q̃z sp̃s nō mibi imento n̄
vsurpo. Q̃d tñ intelligi et aliū
pōt. q̃s enī nesciat q̃d calcia-
mētā ex mortuis aialibus fi-
āt? Incarnatus vero dom̃us

147
veniens quasi calciatus appa-
ruit. qui in diuinitate sua mor-
tiona nostre corruptionis as-
sumpsit. Vnde etiam p. pph-
eta dicit. In idumea excedam
calciamentu meum. Per idume-
am quippe gentilitas. p. calcia-
mentu vero assumpta morta-
litas designat. In idumea er-
go dominus calciamentu suu se ex-
tendere assent. q. d. u. p. carne
gentibus innotuit. q. si calcia-
ta ad nos diuinitas venit. S. 3
huius incarnationis misteriu
humani oculi penetrare n.
sufficit. Inuestigan eni nullate-
nus pot. quod corpaat. verbu.
quod sumus et viuificator spi-
ritus intra vteru matris aia.
quod is q. initu n. habet. et ex-
stit et caput. Congia g. cal-
ciami e. ligata misterij. Iohes
itaq. soluere congia calciam-
ti eius n. valet. q. d. incarnatio-
nis eius misteriu. nec ipe inue-
stigare sufficit. q. huc p. pph-
etie spm agnouit. Quid e. g. di-
cere n. sum dignus soluere con-
gia calciamenti eius. nisi ap-
te et humiliter sua ignoranti-
a p. fiteri. At si patenter dicat.
qd. mihi si ille mihi p. latus e.

que post me natu osidero. sed
natiuitatis eius misteriu n. ap-
prehedo. **E**cce iohes q. d. p-
phetie spm impletus e. mira sci-
entia emicat. et t. n. illud de se in-
finuat. q. d. ignorat. Qua in re
p. sandu nobis est frs carissi-
mi et tota intentio cogitandu
quod sancti vin et humilitatis
in se virtute custodiatur. cu. q. d. a
mirabiliter sciunt illud an. metis
oculos studet reuocare q. d. ne
sciunt. ut du. ex pte alia infir-
mitate sua osiderant. ex ea p-
te qua p. fectus e. eorum se ani-
mus n. extollat. Scientia etenim
virtus e. humilitas etiam custod-
virtutis. Restat g. ut in one
quod sat sese mes. deprimat. ne
quod virtus scientie. agregat. ve-
tus elationis tollat. Cu. bona
fratres agitis. semper ad me-
moriam mala acta reuocate. ut
du. caute culpa ospicat. num. q. d.
de bono ope incaute animus
leteat. Superiores inuicem eos
maxime qui vobis commissi
n. sunt. proximos vestros at-
tendite. Quia et quos agere
aliq. praua ospicatis. q. in eis
lateat bona nescitis. Magn.
ergo unusquisq. esse studeat

sed tamen aliquo modo esse
 se nesciat. nedū sibi magnitu-
 dinē arroganter tribuit. amit-
 tat. Hinc enī p̄ pphetā dicit̄.
 ve qui sapiētes estis in oculis
 vestris. et corā uobismetip̄is
 prudētes. Hinc paulus ait.
 Nolite prudentes esse apud
 vosmetip̄os. Hinc cōtra sup-
 bientem saul dicit̄. Cū esses
 paruulus in oculis tuis. caput
 in tribubus israhel factus es.
 Ac si aperte diceret̄. Cum te
 tu paruulū cōspiceret. ego te
 p̄ cetens magnū feci. Quia
 vero tu te magnū conspicias a
 me paruū estimans. Quo cō-
 tra dauid cū regni sui potenti-
 am corā archa fedens domi-
 ni saltādo despicere. dixit. lu-
 dā et vilior sū plusq̄ factus
 sum. et ero humilis in oculis
 meis. Quē enī non extolleret
 ora leonū frāgere. vsq̄z bra-
 chia dissipare. despectis p̄rio-
 ribus fratribus eligi. reproba-
 to rege ad regni gubernacula
 vngi. timendum cunctis vno
 lapide goliā sternere. a rege p̄-
 posita extinctis allophylis nu-
 mero sa p̄pucia reportare. re-
 gnū ex p̄missione p̄cipere. cū-

ctūq̄ israheliticū populū sine
 vlla postmodū contradictiōe
 possidere. et tamē in cunctis se
 despicat. qui in suis oculis esse
 se humilem cōfiteatur. Si ergo
 sancti vni etiā cum agūt for-
 tia. de semetip̄is vilia sentiūt
 quid in sua excusatiōe dictū
 sunt. qui sine opatione virtu-
 tis intumescunt. Sed et si que
 libet bona adsint opera. nulla
 sunt nisi ex humilitate cōdian-
 Miranda quippe actio cum
 elatione nō eleuat. sed grauat
 Qui enim sine humilitate vir-
 tutes cōgregat. in vento pul-
 uerem portat. et vnde aliqd
 ferre cernit inde ceterus ceca-
 tur. In cunctis ergo que agūt
 fratres mei radicē boni operis
 humilitatē tenete. nec quibus
 iā superiores sed quibus ad-
 huc inferiores estis aspiciate.
 vt dū melior vobis exēpla
 p̄ponitis. ad maiora sp̄ ascen-
 dere ex humilitate valeatis.

Lectio sancti euāgelij secu-
 dum lucam. Ca. ij.

In illo tpe. Exiit edictū
 a cesare augusto vt de-
 scriberet̄ vniuersus orbis. hec
 descriptio p̄ma scā ē a p̄side

17
fine curro. Et ibāt oēs vt p-
fiterent̃ singuli in suā ciuitatē
Ascēdit aut̃ et ioseph a gali-
lea d̃ ciuitate nazareth in iude-
am ciuitatē dauid q̃ vocatur
berthelem. eo q̃ esset de domo
et familia dauid vt p̃fiteretur
cum maria de sp̃sata sibi
vxoze pzegnante.

Comelia lectiōis eiusdē ha-
bita ad pp̃m in basilica
beate marie in die natalis
domini. viij

Quia largiēte dño mis-
sa sollemnia ter hodie
celebratum sumus? loq̃ diu de
euāgelica lectōe nō possumus
Sed nos aliqd̃ vel breuiter di-
cere redēptoris n̄r̄i natūitas
ip̃a opellit. Quid ē q̃ nascit̃ o
dño mōdus d̃scribit̃. nisi hoc
q̃d apte mōstrat̃? q̃z ille appa-
rebat in carne? q̃ electos suos
ascriberet in eternitate? Quo
otra de reprobis p̃ p̃phetā di-
cit̃. deleant̃ de libro viuentū.
et cū iustis nō scribant̃. Qui
bene etiā in berthelem nascitur.
Berthelem quippe domus pa-
nis interpretat̃. Ipse nāq̃ est?
q̃ ait. Ego sum panis viuis
q̃ de celo d̃scendi. Locus er-

go in quo dñs nascit̃? domus
panis antea vocatus ē? q̃z fu-
turū p̃fecto erat, vt ille ibi p̃
matenā carnis appareret? qui
electoz̃ mētes in eterna satie-
tate reficeret. q̃ nō in pentū do-
mo? sed in via nascit̃. vt p̃fe-
cto ostēderet. quia p̃ huma-
nitatē quā assumpserat? qua-
si in alieno nascebat̃. Alienū
videlicet nō secundū potesta-
tē dico? sed scdm naturā. Nā
de potestate eius scriptū est.
In pp̃ria venit. In nat̃a eteni-
sua ante t̃p̃a natus ē in nat̃a
venit ex t̃p̃e. Qui g̃ eternus p̃
manēs t̃p̃alis apparuit? alienū
ē vbi d̃scēdit. Et q̃z p̃ p̃ph̃az
dicit̃ oīs caro fenū? factus hō
fenū n̄r̄m vertit in frumentū. q̃
de semetip̃o ait. nisi granū frui-
mentū cadens in terrā mortuū
fuerit? ip̃m solū manz. Vnde
natus in p̃sep̃io reclinat̃. ut fi-
deles oēs vicz sct̃a aialia car-
nis sue frum̃to reficeret ne ab
interne intelligētie pabulo ie-
iunia remanerēt. Quid aut̃ est
q̃d vigilātibz pastoribz ā-
gel̃o apparet? eosq̃ dei clauas
circūfulget? nisi q̃d illi p̃ cete-
ris videre sublimia merentur

qui fidelibus gregibus pre-
se solliciti sciunt: dū q̄ ipse pre
sup gregē vigilant? super eos
gratia largius coruscet. Re-
gē veronatum angelus nunti-
at. eiusq; voci angeloz cho-
rūcunt. et gaudentes clamant
Gloria in excelsis deo. Et in
terra pax hoībus bone volū-
tatis. p̄us q̄ ipse q̄ redemptor
noster nasceretur p carnē: di-
scordīa cū angelis habuimus
a quoz clauitate atq; mundi-
cia p prime culpe mentū p q̄
tidiana lōge distabamus. qz
enī peccādo extranei eramus
adeo extraneos nos a suo cō-
sortio deputabāt āgelici ciues
dei. Sed q̄a nos cognouimus
regem nostrū: recognouerūt
nos angeli ciues suos. Quia
enī celi rex terrā nostre carnis
assumpsit: infirmitatē nostrā
illa iā angelica celsitudo n̄ de-
spiciat. Ad pacē nostrā angeli
redeūt. intentionē prioris di-
scordie postponūt. et quos pri-
us infirmos abiectosq; despe-
xerāt: iā socios venerant. hinc
est enī q̄ loth siue ioseph ange-
los adorāt. nec tñ adorare p-
hibetur. Iohēs v̄eo in apoca.

adorare angelū voluit. sed ta-
mē idē hūc angelus ne se debe-
at adorare cōpescuit dicens.
Vide ne fecens. cōseruis enī
tuus sū et fratru tuoz. Quid
est qđ ante redemptoris ad-
uentū angeli ab hoībus ado-
rant et tacēt? postmodū vero
adoram refugūt: nisi qđ natu-
rā nostrā q̄ prius despexerāt?
postq̄ hanc super se assumptā
aspiciūt: prostratā sibi vide-
re ptumescūt. Nec iā sub se
vel vt infirmā stemmere ausi
sūt: quā sup se videlicet in ce-
li rege venerant. Nec habere
dedignant hoīez sociū: qui su-
per se adorāt hominē deum.
Curemus ergo frēs carissi-
mi ne qua nos immūditia pol-
luat: q̄ in eterna p̄sciētia et dei
ciues et angelis eius equales
sumus. Vēdicemus moribus
dignitatē nostrā. nulla nos lu-
xuria inq̄net. nulla turpis cogi-
tatio acuset. nō malitia mētē
mordeat. n̄ inuidie rubigo cō-
sumat. n̄ elatio inflet. n̄ ambi-
tio p terrena oblectamēta dila-
niet. n̄ ira inflāmet. dii etenī
vocati sunt hoīes. defende g̃
tibi hō oīa vitia honorē dei.

quia propter te factus est deus
homo: qui uiuit et regnat in
secula seculorum amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundū matheū. **Ca. xv.**

In illo tpe dixit iesus di-
scipulis suis pabolā hāc
hō quidā pegre pfiscēs vo-
cauit seruos suos et tradidit il-
lis bona sua. Et vni dedit qn-
q; talēta. alij aut duo. alij ve-
ro vnu. vnicuiq; secundū ppiā
virtutē. et pfectus ē statim.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica sā-
cti filuestri episcopi diena-
talis eius. ix.

Lectio scti euāgelij frēs
carissimi sollicite cōside-
rare nos admonet. ne nos q-
plus cetens in hoc mūdo acce-
pisse aliqd cernimur: ab aūto-
re mūdi grauius inde iudice-
mur. Cū. n. augent donatiōes
etiā crescūt donoz. Tanto g-
esse humilior atq; ad seruien-
dū pōptior qsq; debet esse ex-
munere: quāto se obligatiōē
eē cōspicit in reddēda rōe. Ec-
ce hō q pegre pfiscat seruos
vocat. eisq; ad negociū talēta

18
ptit. Post multū vero tps po-
fiturus rōem reuertit. Bene o-
perātes p appozato lucro re-
munerat. seruū vero a bono o-
pere torpentē dānat. Quis ita
q; ē iste hō q pegre pfiscat?
nisi redēptor n- q in ea carne
quā assumpserat abiit in celū
Carnis. n. locus ppius tra ē.
Que qsi ad pegrmandū duci-
tur: dū p redēptorē n- in ce-
lo collocat. Sed hō iste pegre
pfiscēs seruus bona sua tra-
didit. q; fidelibus suis spūali-
a dona excessit. et vni qdē de-
dit. v. talēta. alij duo. alij vero
cōmisit vnu. Quinq; etenim sūt
corpis sensus. viz visus, au-
ditus, gustus, odoratus, et ta-
ctus. Quinq; g- talētis donū
q; sensuū idest extenoz sci-
ētia expmūt. duobus vero in-
tellectus et opatio designat.
vnius aut talēti noie intelle-
ctus tantūmō designat. Sed
is q qnq; talēta acceperat: ali-
a qnq; lucratus est. Quia sūt
nōnulli qui etsi interna ac mi-
stica penetrare nesciunt: p in-
tentione tamen sup me patre
docent rectā quos possunt de
ipīs extenozibus q acceperūt.

Dūq; se a carnis petulātia et
a terrenaz rerū ambitu atq;
a visibiliū voluptate custodi
unt ab his etiā alios ammo
uēdo cōpescunt. Et sunt nūm
li qui q̄si duobus talentis di
tati intellectū atq; opationē
p̄cipiūt. subtilia de interius in
telligunt. mira de exterioribus
opantur. Cūq; et intelligēdo
et opando alijs predicāt. qua
si duplicatū de negocio lucrū
reporāt. Bene autē alia. v. v.
alia duo in lucrū venisse refe
runt. quia dū vtrūq; sexū p̄di
catio impendit. quasi accepta
talēta gēminant. Sed is qui
vnū talentū acceperat. abiēs
fodit in terrā. et abscondit pecu
niā domini sui. Talentū in ter
ra abscondere. ē acceptū inge
niū in terrenis actibus impli
care. lucrū spiritale nō querere.
cora terrenis cogitationibus
nunq; leuare. Sūt nāq; nōmū
li qui donū intelligētie p̄cepe
rūt. sed tamē sola q̄ carnis sūt
sapiūt. de q̄bus p̄ p̄phetā di
citur. Sapiētes sunt vt faciēt
mala. bene autē nesciūt facere.
Sed dñs qui talēta contulit. ra
tionē positurus redit. q̄z is qui

nūc p̄ spiritualia dona tribuit
districte in iudicio merita ex
q̄nt. Quid q̄sq; acceperit. ostē
deret. et q̄d lucrū de acceptis
reporat. p̄set. Seruus q̄ gē
minata talēta retulit. a domi
no laudat atq; ad eternā re
munerationē intrōmittitur. cū
ei voce dominica dicat. Euge
serue bone et fidelis. quia sup
pauca fuisti fidelis. supra mē
ta te cōstituā. intra in gaudiū
dñi tui. pauca q̄ppe bona sunt
oīa p̄ntis vite. quālibet mēta
esse videant. Sed tūc fidelis
seruus supra multa cōstituatur.
q̄n deūcta oī corruptōis mo
lestia. de eternis gaudijs in il
la celesti sede gloria. tūc ad
domini sui gaudiū p̄fecte in
tromittit. q̄n in eterna patria
assumptus atq; angeloz ceti
bus admixtus sic interius gau
det de munere. vt nō sit iā q̄d
exterius doleat de corruptiōe
Seruus autē qui operari de ta
lēto noluit. ad dñm cū verbis
excusationis redit dicēs. dñe
scio q̄z hō durus es. metis vbi
nō seminasti. et congregas vbi
nō sparsisti. et timens abij. et
abscondi talentum tuū in terra

ecce habes qđ tuū est. Notan
dū vero qđ inutilis seruus dū
rū dñm vocat. Cū tñ ad lu
crū deseruire dissimulat. et ti
muisse se dicit in lucrū talentū
expēdere. qui hoc solū timere
debuerat. ne hoc sine lucro ad
dñm reportaret. Sūt enī plen
qđ intra sanctā ecclesiā quorū
iste seruus imaginē tenet. qui
melioris vite vias aggredi
metuūt. et tñ iacere in suis cor
poris ignauia nō timent. Cū
qđ se peccatores cōsiderāt. san
ctitatis vias ampe trepidāt
et tamē remanere in suis ini
q̄tātibz nō formidāt. Quo
rum bene petrus adhuc in in
firmirate positus specie tenet.
cū viso miraculo pisciū dixit.
Exi a me domine quia homo
peccator sum. Immo si te pec
catorē cōsideras. oportet vt a
te dominū nō repellas. Sed q̄
idcirco melioris habitus vias
et rectioris vite apprehēdere
arcem nolūt. quia infirmos se
esse cōspiciunt. quasi et pecca
tores se fatent. et dominū re
pellūt. eūqđ in quo sanctificari
debuerāt. fugiūt. et velut in p
turbatōe cōsiliū nō habēt. dū

moziunt. et vitā timēt. Vñ et
huic seruo p̄tinus respōdetur
Serue male et piger sciebas
qđ meto vbi nō semio. et cōgre
go vbi nō spargo. Oportuit g̃
te dare pecuniā meā nūmula
ris. et ego veniens recepissē
vtiqđ qđ meū est cū vsura. ex
verbis suis seruus restringit.
cū dñs dicit. meto vbi nō se
mio. et cōgrego vbi nō sparfi.
Aci apte dicat. Si iuxta tuā
fīniam. illud exq̄ro ad erogā
dū qđ nō dedi. q̄nto magis a
te exq̄ro qđ ad erogādū dedi.
Oportuerat g̃ te dare pecuniā
meā nūmularijs et ego veniēs
recepissē vtqđ qđ meū est cū
vsura. Pecuniā vero dare nū
mularijs. ē eis scientiā predi
cationis impendere. qui hanc
valeant et dictis et opibus
exercere. Sed sicut nostrū pen
culū aspiciatis si dñicā pecuniā
teneamus. ita vestrū frēs ca
rissimū sollicitate pensate. quia a
vobis cum vsura exigit. qđ
auditis. In vsura quippe pecu
nia etiam non data recipitur.
Cū enim et hoc reddit quod
acceptū fuerat. illud etiā sup
impendit qđ acceptum nō est

Pē fate ergo fratres carissimi,
 q2 de accepta hac verbi pecuni
 a vsuras soluentis. et curate vt
 ex eo quod auditis. etiā alia
 studeatis intelligere q̄ nō au-
 ditis. q̄tenus alia ex alijs col-
 ligētes etiā illa discatis ex vo-
 bis metip̄is agere. q̄ necdum
 ex p̄dicatoris ore didicistis.
 Pigrū vero seruū qua sentēti
 a fēnat. audiamus. Tollite ab
 eo talentū. et date ei q̄ habet
 decē talēta. Opportunū valde
 videbat. vt cū a malo seruo
 vnū talentū tollit. ei potius q̄
 duo. q̄ qui q̄nq3 talēta acce-
 perat. daretur. Illi enī dare de-
 buit q̄ minus q̄ q̄ plus habu-
 it. Sed (sicut sup̄ius diximus)
 p̄ q̄nq3 talēta q̄nq3 videlicet
 sensus id est extēnoꝝ sciētia
 designat. Per duo aut̄ intelle-
 ctus et opatio exprimit. plus
 ergo habuit q̄ duo q̄ q̄ q̄nq3
 talēta p̄ceperat. q2 qui p̄ talē
 ta q̄nq3 extēnoꝝ am̄istratio-
 nē meruit. ab intellectu q̄ in-
 tenozum adhuc vacuus fuit.
 vnū ergo talentum qd̄ intelle-
 ctū significare diximus illi da-
 ri debuit. q̄ bene extēnoꝝ que
 acceperat ministravit. Quod

q̄tūdie in sc̄tā cernimus eccle-
 sia. q2 plenq3 dū bñ ministrat
 extēnoꝝ q̄ accipiunt. p̄ adiū-
 ctā grāā ad intellectu q̄ mī-
 sticū pducunt. vt etiā de inter-
 na intelligētia polleat. q̄ extē-
 noꝝ fideliter ministrat. Gene-
 ralis etiā mox sentētia subdi-
 tur. q̄ dicit. Omni enī habētū
 et dabit. et abūdabit. ei aut̄ q̄
 nō habet. et qd̄ videt̄ habere
 auferet ab eo. hñti nāq3 da-
 bit. et abūdabit. q2 q̄squis ca-
 ritatē habet. etiā dona alia p̄-
 cipit. Quisq3 caritatē nō ha-
 bet. etiā dona q̄ p̄cipisse vide-
 bat amittit. Vnde necesse ē
 fratres mei vt per om̄e quod
 agitis. erga caritatis custodiā
 vigiletis. Caritas aut̄ vera ē
 et amicū diligere in dēū. et inī-
 micū diligere. p̄pter dēū. Quā
 q̄squis nō habet. omne bonū
 amittit qd̄ habet. talēto quod
 acceperat p̄uatur. et iuxta do-
 minicā sententiā in extēnoꝝ
 tenebras mittit. p̄ penā q̄ p̄pe
 in extēnoꝝ tenebras cadet
 q̄ p̄ culpā suā spōtē intēnoꝝ
 tenebras cecidit. Illic coactus
 patitur tenebras vltionis. qui
 hic libenter sustinuit tenebras.

voluptatis. ¶ Sciendū vero
est qđ nullus piger ab hac ta-
lenti acceptōe securus est. Nul-
lus nāq; est qui veraciter di-
cat talentū minime accepit nō
est vñ ratioēs ponere cogar.
Talenti enī noīne cuiuslibet pau-
peri etiā hoc ipsum reputabit?
qđ vel minimū accepit. Alius
nāq; accepit intelligentiā pre-
dicatiōis. ministeriū debet ex
talento. Alius terrenā substan-
tiā accepit. erogationē talenti
debet ex rebus. Alius nec in-
ternorū intelligentiā nec rerū
affluentia accepit? sed tamē
didicit artē qua pascit. ipsa
ars ei in talenti acceptiōe repu-
tat. Alius nihil horū adsecu-
tus est. sed tamē fortasse fami-
liantatis locū apud diuitem
meruit. talentū pfecto fami-
liantatis accepit. Si ergo ni-
hil ei p indigentibus loquit?
p talenti retēione damnat.
Habens ergo intellectū, curet
omino ne taceat. Habens re-
rū affluentia, vigilet ne a mi-
sericōdie largitate torpescat. Ha-
bens artē qua regit magnope
studeat. vt vsum. atq; utilita-
tē illius cū pximo parciatur.

Habens loquēdi locū apud
diuitē damnationē p retento
talento timeat? si cū valet nō
apud eū p pauperibus inter-
cedat. Tantū quippe ab vno
quoq; nostrū venturus iudex
exigit? quantū dedit. Vt ergo
de talenti sui rationibus redeū-
te domino quisq; securus sit?
cum tremore pset quondie
quid accepit. Ecce nāq; iam
iuxta est? vt ille qui pegre p-
fectus est redeat. Quasi q̄ppe
pegre abiit? qui de hac terra
in qua natus est lōge disces-
sit. sed pfecto reuertit? vt de
talenti ratioēs ponat. quia si
a bona actiōe torpescimus? de
ipsis donis que cōtulit nos di-
strictus iudicet. Cōsiderem?
ergo que accepimus. atq; in
eorū erogatione vigilemus.
Nulla nos a spiritali ope ter-
rena cura impediāt. ne si in ter-
ra talentū absconditur? talenti
dominus ad iracundia puo-
cetur. Piger etenī seruus, cum
iā culpas iudex examinat? ta-
lentū de terra leuat. Quia sūt
pleni q; qui tūc se a terrenis de-
sidentis v' opibus subtrahūt
quando iā p animauersionē

iudicis ad eternū supplicium
trahunt. Ante ergo de talenti
nostri ponēda rōe vigilemus
ut cū iā iudex ad feriendū im
minet. lucrū qđ nos fecimus
excuset. Quod prestat nobis
deus qđ viuūt et regnat.

Lectio sancti euangelij se
cundū matheū. Ca. ij.

In illo tempore cum na
tus esset iesus in bethle
em iude in diebus herodis re
gis. ecce magi ab oriente ve
nerunt ierosolimam dicentes
Vbi est qui natus est rex iu
deorū. vidimus enim stellā
eius in oriente et venimus
adorare eum.

Comeha lectōis eiusdē ha
bita ad pplū in basilica
sancti petri apostoli. p.

Sicut in lectione euāgeli
ca frēs carissimī audistis
celi rege nato rex terre turbat
est. qz nimirū terrena altitudo
fundit. cū celsitudo celestis
apert. Sed querendū nobis ē
qđ nā sit qđ redēptore nato
pastoribus in iudea angelus
apparuit. atq; ad adorādū hūc
ab oriēte magos n̄ āgelusq;

stella pduxit. Quia vicz iu
deis tanq; ratōe vtētibus ra
tōale aīal idest angelus pdi
care debuit. Gētilēs vero qā
vni ratōe nesciebāt. ad cogno
scendū dñm nō p vocē sed p
signa pducunt. Quia et illis
pphetie tanq; fidelibus nō in
fidelibus et istis signa tanq;
infidelib; n̄ fidelib; data sūt.
Et notandū qđ redēptorē no
strū cū iā pfecte esset etatis.
eisdē gētilibus apli pdicāt. eū
q; pūlū. necdū p hūani cor
pis officiū loqntē stella gen
tibus demūnat. qā nimirū ra
tionis ordo poscebat. vt et lo
quentē iā dominū loquentes
nobis pdicatores innotesce
rēt. et necdū loquentē elemē
ta muta pdicarent. Sed in oī
bus signis q̄ vel nascēte dño
vel moriēte monstrata sunt.
cōsiderandū nobis est quāta
fuerit in quorū dā iudeorū cor
de diuina. q̄ hūc nec p pphe
tie donū nec p miracula agno
uit. Oīa quippe elementa au
ctorē suū venisse testata sunt.
vt enī de eis qđdā vsu hūa
no loqr dñi hūc celi eē cogno
uerūt. qz ptm? stellā miserūt.

21

Mare cognouit. q̄a sub plā-
tis eius se calcabile prebuit.
Terra cognouit. q̄z eo mori-
ente tremuit. Sol cognouit.
q̄z lucis sue radios abscondit.
Saxa et parietes agnouerūt.
quā tēpore mortis eius scis-
sa sunt. Infernus agnouit. q̄a
hos quos tenebat mortuos
reddidit. et tamē hūc quē dēū
omnia insensibilia elemēta sē-
ferūt. adhuc infidelīū iudeorū
corda dēū esse minime cogno-
scunt et diuina saxa scindi
ad penitendū nolūt. Eūq; ohi-
ten abnegāt. quē elemēta vt
diximus aut signis aut scissio-
nibus dēū damant. Quī etiā
ad dānationis sue cumulū
eū quē natū despiciūt. nasci-
turū lōge añ prescuerūt. Et nō
solū q̄z nascere nouerāt. s; et
am vbi nascere. Nā ab he-
rode requisiti locū natuitatis
eius exprimūt. quē scripture
auctoritate didicerūt. Et testi-
moniū proferūt. q̄d bethleem
honorari natuitate noui du-
cis ostēditur. vt ip̄a eorū sciē-
tia et illis fieret ad testimoni-
um dānationis. et nobis ad
adiutoriū credulitas. Quos

profecto bene isaac cū iacob
filiū suū benediceret. designa-
uit. quā caligās oculis et pro-
phetās in presenti filiū nō vi-
dit. cū tamē multa in posterū
preuidit. Quia nimirū iuda-
icus populus pphetie spiritu
plenus et cecus eū de quo mul-
ta in futurū predixit. in p̄senti
positū nō agnouit. Sed natui-
tate regis nostri cognita. hero-
des ad callida argumēta cō-
uertit. ne terreno regno priua-
ret. Remittit sibi vbi pu-
er inueniret. postulat. adozare
eū velle se simulat. vt q̄si hūc
si inuenire possit. extinguat.
Sed quāta est humana mali-
tia cōtra cōsiliū diuinitatis
Scriptū est quippe. Nō est sa-
piētia, non est prudētia, nō
est cōsiliū cōtra dominum.
nā ea q̄ apparuit. magos stel-
la pduxit. Natū regē repene-
rūt. munera detulerunt. Et ne
redire ad herodē debeāt. in sō-
nis amonēt. Sicq; fit vt re-
sū quē querit herodes inueni-
re nō possit. Cuius p̄sona quī
aliī quā ipocrite designantur.
quī dū fictē querunt inuenire
dominum nunq̄ merentur.

Sed inter hec sciendum est
q̄ p̄scillan̄ste heretici nasci
vuumquēq; hoīem sub cōsti-
tutionibus stellaz putant. et
hoc in adiutorū suū erroris as-
sumūt. quod noua stella exiit
cū dñs in carne apparuit. Cu-
ius fuisse fatū eandē que ap-
paruit stellā putāt. Sed si euā-
gelij verba pensamus q̄bus
de eadē stella dicitur. vsq; dū
veniēs staret supra vbi erat
puer. dū nō puer ad stellam.
sed stella ad puerū cūcūrit. si
dici liceat nō stella fatū puen-
sed fatū stelle is qui apparuit
puer fuit. Sed absit a fidelīū
cordibus vt esse aliquid fa-
tū dicant. Vitam quippe ho-
minū solus hanc cōditōz qui
creauit administrat. Neq; p̄-
pter stellas homo. sed stelle
p̄pter hominē facte sunt. et si
stella fatū hominis dicit. ip-
sis suis ministerijs subesse ho-
mo phibetur. Certe cū iacob
de vtero egrediēs p̄ioris fra-
tris plātam teneret manu. p̄-
or p̄fecte nequa q̄s egredi po-
tuit. nisi et subsequēs inchoas-
set. et tamē cū vno tpe eodē
q; momēto vtrūq; mater fir-

derit. non vna vtrūq; vite
qualitas fuit. Sed ad hoc so-
lent mathematici respondere.
quia virtus cōstellationis in
ictu pungētis est. Quibus e-
diuerso nos dicimus. q; ma-
gna est mora natūritatis. Si
igit in ictu puncti cōstellatio
p̄mutatur. necesse iā ent. vt
tot dicāt fata quot sunt mem-
bra nascentū. Fata etiam ma-
thematici solēt. quod quisq; s
signo aquari nascit. in hac vi-
ta piscatoris ministeriū forni-
atur. piscatores vero vt fertur
getulia nō habet. Quis ḡ di-
cat quia nemo illic in stella
aquari nascit. vbi piscator
omnimodo nō habet. Rur-
sum quos nasci signo libze as-
serunt. trapazetas futuros di-
cūt. et trapazetas multaz gē-
tū p̄uīntie ignorāt. Fateant
ḡ necesse ē. aut hoc in eis si-
gnū deesse. aut effectū fatalē
nullomō habere. In p̄sarū q; s
frācorumq; terra reges ex ge-
nere p̄deūt. q̄bus p̄fecto na-
scētibus q̄s estimet q̄n eisdē
momētis hora ac t̄pūm ex
seruili conditione nascuntur.
et tñ regū filij vno eodemq;

fidere cū senās nati ad regnū
 pficiunt. cū seruū quī secū fue
 rāt geniti in seruitute morian
 tur. **H**ec de stella breuiter
 diximus ne mathematicorū
 stultitiā indiscussam preterisse
 videamur. Magi vero aurū
 thus et mirrā deferunt. Aurū
 quippe regi congruit. Thus ve
 ro in dei sacrificiū ponebatur.
 Mirra autē mortuorū corpo
 ra odunt. Eū ergo magi quē
 adorant. etiā mysticis mimen
 bus predicāt. auro regē. thu
 re deū. mirra mortalē. Sūt ve
 ro nōnulli heretici quī hūc de
 um credunt esse. sed vbiq; re
 gnare nequaquā credūt. Hi p
 fecto ei thus offerūt. sed offer
 re etiā aurū nolūt. Et sunt nō
 nulli quī hūc regē existimant
 sed deū negant. Hi videlicet
 ei aurū offerūt. sed offerre th⁹
 nolūt. Et sunt nōnulli q̄ hunc
 et deū et regē fatent. sed ad
 fumpfisse carnē mortalē ne
 gāt. Hi nimirū ei aurū et thus
 offerūt. sed offerre mirram as
 sumpte mortalitatis nolunt.
 Nos itaq; nato domio offer
 ramus aurū vt hūc vbiq; re
 gnare fateamur. Offeramus

thus. vt credamus q̄ is qui
 in tēpore apparuit. deus ante
 tēpora extitit. Offeramus mir
 rā. vt eū quē credimus in fu
 a diuinitate impassibilē. cre
 damus etiam in nostra fuisse
 carne mortalē. Quāuis in au
 ro, thure et mirra intelligi et
 aliud potest. Auro nāq; sapi
 entia designat. salomone at
 testāte quī ait. Thesaurus de
 siderabilis req̄esat in ore sa
 piētis. Thure autē qđ deo in
 cendit. virtus orationis exp
 mit. psalmista testāte quī di
 cit. Dingat oratio mea sicut
 incensum in cōspectu tuo. Per
 mirrā vero carnis nostre mor
 tificatio figurat. Vnde scta
 ecclesia de suis operariis vsq;
 ad mortē p deo certantibus
 dicit. Manus mee distillaue
 rūt mirrā. Nato ergo regi au
 rū offerimus. si in cōspectu illi
 us claritate supne sapiētiē re
 splēdemus. Thus offerimus
 si cogitatōes carnis p sancta
 orationū studia in ara cordis
 incēdimus. vt suaue aliquid
 deo p celeste desiderū redole
 re valeamus. Mirrā offerim⁹
 si carnis vitia per abstinentiā

mortificamus. Per mirā nan
q3 vt diximus agitur ne mor
tua caro putrefiat. Mortuā
vero carnē putrescere est: hoc
mortale corpus fluxui luxuri
e deservire. sicut de quibusdā p
phetā dicit. Cōputruerūt iu
mēta in stercore suo. Iumēta
q̄ppe in stercore suo putresce
re est: carnales homines in fe
tore luxurie vitā finire. Mir
rā ergo deo offerimus: qñ hoc
mortale corpus a luxurie pu
tredine p odimentū continentie
custodimus. **M**agnū vero
nobis aliqd magis inuēit qd
in regionē suā p viā aliā re
uertunt. In eo nāq3 qd amo
niti faciūt: nobis pfecto insi
muāt qd faciamus. Regio q̄p
pe nostra paradysus ē. Ad quā
iesu cognito redire p viā qua
venimus prohibemur. A regi
one etenī nostra supbiendo,
inobediēdo, visibilia seq̄ndo
cibū fetitū gustando, discessi
mus. sed ad eā necesse est vt
flēdo, obediēdo, visibilia cō
temnēdo, atq3 appetitum car
nis refrenādo, redeamus. Per
aliā ergo viā ad regionem
nostrā regredimur. qñ qui a

paradisi gaudio p delectamen
ta discessimus: ad hec p lām
ta reuocamur. **V**n necesse
ē frēs carissimī, vt sem p pau
di, sem p q3 suspecti ponamus
ante oculos cordis. hinc cul
pas opis: illinc iudiciū extre
me distinctiōis. Pēsemus q3
distinctus iudex veniat: q̄ iu
diciū mināt et latet. Terrores
pctōribus intētat. et tam ad
huc sustinet. Et idcirco venire
citius differt: vt minus inueni
at q3 odēnet. Pūiam? fletu
bus culpas. et cū psalmiste vo
ce pueniamus faciē eius incō
fessiōe. Voluptatū nos g° fal
lacia nō la decipiat. nō la vana
leticia seducat. in p̄xio nāq3 ē
iudex q̄ dixit. ve vobis q̄ nō
tū nūc. q3 lugebitis et flebitis
Hic enī salomō ait. n̄suf dolo
ri miscebit et extrema gaudij
luctus occupat. Hic itē dicit
n̄suf deputatū errorem. igitur gaudio
dixi. qd frustra decipis. Hinc
rursus ait. Cor sapientū vbi
tristitia est: et cor stulto vbi
letitia. Pertimescam? g° p̄cep
ta dei. sic celebramus veraciter
sollēnitatem dñi. Gratū nāq3
deo sacrificiū ē afflictio cōtra

peccatū. psalmista testāte qui
ait. Sacrificiū deo spūs tribu
latus. Peccata nostra p̄tenta
in baptisimatis p̄ceptōe do
nata sunt. et tamē post baptis
ma multa cōmisimus. sed la
uare itē baptisimatis aqua
nō possumus. Quia g̃ et post
baptisma inquināmus vi
tā. baptisemus lachrymis cō
scientiā quatenus regionē no
strā p̄ viā aliā repetētes qui
ex ea bonis delectati discessi
mus. ad eā malis amaricati
redeamus p̄stāte domino.

Lectio sancti euangelij se
cundū mathēu. Ca. xii.

In illo tēpe. dixit iesus
discipulis suis parabolā
hāc. Sile est regnū celoꝝ. the
sauo abscondito in agro quē
qui inuenit hō abscondit. et p̄
gaudio illius vadit. et vēdit
vniuersa que habet. et emit
agrum illum.

Comelia lectōis eiusdē ha
bita ad pplm in basilica s̄a
cte agnetis in die natalis
eius. xi.

Eloꝝ regnū fr̄es canssi
mi idarco terrenis reb⁹

simile dicit. vt ex his que ai
mus nouit. surgat ad incogni
ta que nō nouit. quatenus ex
emplo visibiliū se ad inuisibi
lia rapiat. et p̄ ea que vsu di
dit. quasi cōfictatus incalle
scat. vt p̄ hoc quod scit notū
diligere. discat et incognita a
mare. Ecce enī celoꝝ regnum
thesauo abscondito in agro cō
parat. quē qui inuenit homo
abscondit. et p̄re gaudio illius
vadit. et vēdit vniuersa q̄ ha
bet. et emit agrū illū. Qua in
re hoc quoq; notandū est. qđ
inuētus thesauus absconditur
vt seruetur. qz studiū celestis
desiderij a malignis spiritibus
custodire non sufficit. quī hoc
ab humanis laudibus nō ab
scōdit. In presenti etēnī vita
quasi in via sumus. qua ad
patnā pgimus. Maligni au
tē spūs iter nostrū quasi qui
dā latrūculi obsidēt. Depre
dari ergo desiderat. q̄ thesau
rū publice portat in via. hoc
aut dico. n̄ vt p̄ximī opa no
stra bona nō videant. cū scri
ptū sit. videāt opera v̄ra bo
na. et glorificēt patrē vestrū
qui in celis ē. sed vt p̄ hoc qđ

agimus: laudes extenus nō
queramus. Sic autē sit opus
in publico? quatenus intētio
maneat in occulto. vt et de bo
no opere p̄ximis p̄beamus
exemplū? et tamē p̄ intentio
nem qua dō soli placere que
rimus? semper optemus se
cretum. Thesaurus autē cele
ste est dēsidēnū. Agere vero in
quo thesaurus abscondit? di
sciplina studiū celestis. Quem
p̄fecto agrū vendias omni
bus cōparat? qui voluptati
bus carnis renūtiāns cuncta
sua terrena dēsidēna p̄ disci
pline celestis custodiā calcat.
vt nihil iā quod caro blandi
tur libeat. nihil quod carnalē
vitā trucidat? spiritus phor
rescat. Rursum celeste regnū
negociatori hominū simile di
citur? qui bonas margaritas
quent. sed vnā p̄ciosā
inuenit. quā videlicet inuen
tam omnia vēdens emit. q̄a
qui celestis vite dulcedinem
inquātum possibilitas admīt
nt? perfecte cognouent? ea q̄
in ternis amauerat libenter cū
cta dēlinquit. In comparatio
ne eius vilescunt omnia. dēse

nt habita. aggregata dispergit.
inardescit in celestibus ani
mus. nihil in terrenis libet. de
forme conspicitur? quicquid
de terrene rei placebat specie.
quā sola p̄ciosē magante
clantās fulget in mente. De
cuius dilectione recte per sa
lomonem dicitur. Fortis est
vt mors dilectio. Quā vi
delicet sicut mors corpus in
termit? sic ab amore reꝝ cor
poraliū eteme vite cantas oc
cidit. Nā quē perfecte abso
buent? ad terrena foris dēside
na velut insensibilē reddit. ne
enī sc̄tā hęc cuius hodie nata
lia celebramus? mori. p̄ deo
potuisset in corpore. si p̄us a ter
renis dēsidēis mortua n̄ fuisset
in mēte. Erectus nanq̄ in
virtutis culmīe aimus. tormē
ta dēspexit. p̄mia calcauit. an
te armatos reges et p̄sides in
uicta stetit. fenēte robustior.
iudicāte sublimior. Quid intē
hec nos barbari et debiles di
cemus? q̄ ire ad regna celestia
puellā p̄ ferrū videm? Quos
ira superat. superbia inflat. ambi
tio p̄turbat. luxuria inquinat.

quia si adipisci regna celorum
 p[er] bella p[er]secutionum nō pos-
 sumus? hoc ipsum nobis tur-
 pe sit q[uo]d deum volumus sal-
 tum p[er] pacē seq[ui]. Ecce nulli no-
 strū hoc tempore dicit deus.
 p[ro] memorere. sed illicita tan-
 tummodo in te desiderā occide
 Qui g[itur] in pace subigere car-
 nis desideria nolumus? q[ua]ndo
 in bello p[ro] deo ip[s]am carnē da-
 remus? **R**ursus simile esse
 regnū celorum sagene in mare
 misse dicit ex omni genere pi-
 scū cōgreganti. que impleta
 ad litus educit. et in vasis bo-
 ni pisces eligunt. mali autē p[ro]-
 jiciunt foras. Sancta ecclesia
 sagene comparat. quia et pi-
 scatoribus est cōmissa. et per
 eā quisq[ue] ad eternū regnū a
 presentis seculi fluctibus tra-
 dit. ne in eterne mortis p[ro]fun-
 da mergat. Que ex omni ge-
 nere piscū cōgregat q[uia] ad p[re]-
 catorū veniā sapiētes et fa-
 tuos. liberos et seruos. diuites
 et paupes. fortes et infirmos
 vocat. Vñ p[er] psalmistā deo
 dicit. ad te omnis caro veniet
 Que sagena sc[ilicet] ecclesia tunc
 vniuersaliter replet. cū in fi-

ne suo humani generis sum-
 ma cludit. Quā educunt. et
 secus litus sedēt. q[uia] sicut ma-
 re seculū. ita seculi finē signifi-
 cat litus maris. In quo scilicet
 fine boni pisces in vasis eligū-
 tur. mali autē p[ro]jiciunt foras.
 q[uia] et electus quisq[ue] in taber-
 nacula eterna recipit. et inter
 ni regni luce p[re]dita ad exte-
 res tenebras reprobi p[er]trahū-
 tur. Nunc enī bonos malosq[ue]
 cōmuniter quasi p[ro]mixtos pi-
 sces fidei sagena nos cōtinet.
 sed litus indicat sancte eccle-
 sie sagena q[uo]d trahebat. Et q[uo]-
 dē pisces q[ui] capti fuerāt muta-
 ri nō possunt. Nos autē mali ca-
 pimur. sed in bonitate p[ro]mu-
 tamur. Cogitemus igit[ur] in ca-
 ptōe ne diuidamur in litore.
 Ecce q[uo]d grata ē nobis hodie
 na sollēnitas. ita vt se nō mo-
 dicū adducat si cū ex hoc quē
 tu nostro deesse cōtigat. Quid
 g[itur] in die illa acturus ē? q[uo]d a cō-
 spectu iudicis rapit. ab electo-
 rū societate sepat. q[uo]d tenebre
 scit a lūe. cruciat eterna cōbu-
 stōe. vñ et hāc eandē cōpan-
 nē dñs sub breuitate aperit. cū
 subiūgit. sic erit in cōsumatiōe

seculi. Exhibuit angelus et separabat malos de medio iustorum. et mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus. et stridor dentium. Hoc iam fratres carissimi timendum est potius quam exponendum. Aperta etenim voce tormeta peccantium dicta sunt. ne quis ad ignorantie sue excusationem recurreret. si quid de eterno supplicio obscure diceret. Vnde subdit. intellexistis hec omnia? Dicunt ei. Vtique domine. Atque in conclusione subiungitur. Ideo omnis scriba doctus in regno celorum similis est homini patrifamilias proferenti de thesauro suo noua et vetera. Si primum et vetus quod dicitur? Vtrumque testamentum accipimus? abrahama doctum fuisse denegamus. qui noui et veteris testamenti et si facta nouit? minime verba nuntiavit. Moyses quoque docto patrifamilias comparare non possumus. qui et si testamentum vetus edocuit? noui tamen dicta non protulit. Dum ergo ab hoc intellectu excludimur? ad alium vocamur. Sed in eo quod veritas dicit. Omnis scriba doctus in regno celorum

similis est patrifamilias? intelligi valet quia non de his quod fuerant? sed de his quod esse in ecclesia potuerunt loquebatur. Qui tunc noua et vetera proferunt? cum vtrumque testamentum predicamenta vocibus et moribus loquitur. Quod tamen aliter intelligi potest. Vetus tamen quippe humani generis fuit ad inferni claustra descendere pro peccatis suis supplicia eterna tolerare. Cui per mediatoris aduentum nouum aliquid accessit. ut si hic recte studeat viuere? celorum regna valeat penetrare. Et homo in terra editus a corruptibili vita moriatur in celo collocandus. Et vetus itaque est ut pro culpa humani generis in eterna pena intereat. et nouum ut conuersus in regno viuatur. Quod ergo in conclusione locutionis sue dominus subdit? hoc est vtrumque quod promissit. Prius enim de regni similitudine thesaurum inuentum ac bonam margaritam protulit. postmodum vero inferni penas de malorum combustionem narravit. atque in conclusione subiungit. Ideo omnis scriba doctus in regno celorum similis est patrifamilias proferenti de

thesauro suo noua et uetera. Ac
 si aperte diceret. Ille in san-
 cta ecclesia doctus predicator
 est? qui et nona scilicet proferre de
 suauitate regni. et uetusta de
 terrore supplicij. ut uel pena ter-
 reat? quos premia non inuitat
 Audiat de regno quod amet
 Audiat de supplicio unusquisque
 quod timeat. ut torpentem
 animum et terre uel maxime in-
 herentem si amor ad regnum non
 trahit? uel timor minet. Ecce
 enim de gehenne expressione
 dicit. Ibi erit fletus et stridor
 dentium. Sed quia presentia gau-
 dia sequuntur perpetua lamenta
 hic fratres carissimi uanam leti-
 tiam fugite. si illic flere formi-
 datis. Nemo etenim potest et
 hic gaudere in seculo. et illic
 regnare cum christo. Tempora
 huiusmodi leticie fluxa restringi-
 gite. carnis voluptates edo-
 mate. Quicquid animo ex-
 senti seculo ardet? ex conside-
 ratione eterni ignis amarescat.
 Quicquid in mente puerilis hila-
 rescat? hoc discipline iuuenilis
 sensus coerceat? ut dum sponte
 temporalia fugitis? eterna gaudia si-
 ne labore capiamus presentate domino

25
Lectio sancti euangelij secun-
 dum matheum. Ca. xxv.

In illo tempore dixit ie-
 sus discipulis suis pa-
 bolam hanc. simile est regnum ce-
 lorum decem uirginibus? que
 accipientes lampades suas
 exierunt obuiam sponso et spon-
 se. Quinq; autem ex eis erant fa-
 tue. et quinq; prudentes. Sed
 quinq; fatue acceptis lampa-
 dibus non sumpserunt oleum
 secum. Prudentes uero accepe-
 runt oleum in uasis suis cum
 lampadibus. et c.

Comelia lectoris eiusdem ha-
 bita ad populum in basilica sancte
 agnetis die natalis eius. xij.

Eppe vos fratres carissi-
 mi admoneo praua o-
 pera fugere. mundi huius in-
 quinamenta deuitare. sed hodie
 sancti euangelij lectione
 compello? dicere ut et bona
 que agitis cum magna caute-
 la timeatis. ne per hoc quod a uo-
 bis rectum gentur? fauor aut
 gratia humana requiratur. Ne
 appetitus laudis sumpiat. et
 quod foris ostenditur? intus
 a mercede vacuetur. Ecce enim
 redemptoris uoce. decem uirgines

et omnes dicunt virgines. et
tamē intra beatitudinis ianu-
am nō omnes recepte. Quia
earū quedā dū de virginitate
sua gloriā foris expetūt. in va-
sis suis oleū habere noluerūt.
Sed prius querendū nobis
est quid sit regnū celozū. aut
cur decē virginibus compare-
tur. que etiā virgines prudē-
tes et fatue dicant. Dū enim
celozū regnū cōstat quia re-
probzū nullus ingredit. etiā
fatuis virginibus cur simile
esse phibetur. Sed sciendum
est quia sepe in sacro eloquio
regnū celozū presentis tempo-
ris ecclesia designat. De quo
alio in loco dōmus dicit. Mit-
tet filius hominis angelos fu-
os. et colligēt de regno omnia
scandala. Neq; enī in illo re-
gno beatitudinis in quo pax
sūma est. inueniri scādala po-
tuerūt que colligant. Et vn-
de rursū dicit. Qui ergo sol-
uent vnū de mādatis istis mi-
nimis. et docuerit sic homines
minimus vocabit in regno ce-
loz. Qui autē fecerit et docue-
rit. hic magnus vocabit in
regno celozū. Mandatū q̄p-

pe soluit et docet. quādo hoc
quisq; voce p̄dicat. qđ viuē-
do nō implet. Sed ad regnū
eterne beatitudinis p̄nire nō
valet. qui nō vult opere im-
plere qđ docet. Quomodo er-
go in eo minimus vocat. qui
ad hoc nullomodo intrare p̄-
mittit. Quid itaq; p̄ hāc sen-
tentia nisi presens ecclesia re-
gnū celozū dicit. in qua do-
ctor qui mandatum soluent.
minimus vocat. Quia cuius
vita despicit. restat vt p̄dica-
tio cōtemnatur. In quinq; au-
tē corporeis sensibus vnusq̄s-
q; subsistit. gēminatus autem
quinarus denariū perficit. Et
quia ex vtroq; sexu fidelium
multitudo colligit. sancta ec-
clesia decē virginibus similis
denuntiat. In qua q̄a mali cū
bonis et reprobi cum electis
admixti sunt. recte similis vir-
ginibus prudētibus et fatuis
esse phibetur. Sunt namq; ple-
nq; cōtinentes. qui ab appeti-
tu exteriori se custodiūt. et spe
ad interiora rapiunt. Carnē
macerāt. et toto desiderio ad
supnam patriā anhelant. eter-
na p̄mia expetūt. p̄ laboribz

suis recipe laudes humanas
 nolūt. Hi nimirū gloriā su-
 am nō in ore hominū ponūt
 sed intra cōscientiam otinent.
 Et sunt plerūq; qui corpus p
 abstinentiam affligunt. sed de
 ip̄a sua abstinentia humanos
 fauores expectunt. doctrine in-
 ferūt. indigentibus multa lar-
 guntur. quia solā laudis trā-
 fitorie retributionē querunt.
 Vnde et apte subditur. Quin-
 q; fatue nō sumpserūt oleum
 secum. prudentes autē acce-
 perunt oleum in vasis suis cū
 lampadibus. Per oleū quip-
 pe nitor glorie designat. va-
 scula autē nostra sunt corda
 in quibus ferimus cūcta que
 cogitamus. Prudentes ergo
 oleum in vasis habēt quia ni-
 torem glorie intra cōscientiā
 retinēt. Paulo attestante qui
 ait. Gloria nostra hec est testi-
 moniū cōscientie nostre. Fa-
 tue autē virgines oleum secū
 nō sumūt. quia gloriā intra
 cōscientiam nō habēt. dū hāc
 ab ore pximorū querūt. No-
 tandum vero q; omnes lam-
 pades habent. sed omnes ole-
 um nō habēt. quia plerūq; bo-

na in se opera cū electis et re-
 probi oñdunt. sed soli ad spō-
 sum veniūt cum oleo. qui de
 his q; foris egerunt. intus glo-
 riā requirūt. Vnde p psal-
 mistam quoq; de sancta ele-
 ctorū ecclesia dicit. Ois glo-
 ria eius filie regis ab intus.
 Morā autē faciēte spōso. dor-
 mitauerūt omnes et dormie-
 rūt. Quia dum venire iudex
 ad extremū iudiciū differt. e-
 lecti et reprobi in mortis so-
 mno sopiunt. Dormire eteni-
 mori ē. An somnū vero dor-
 mitare est. an mortē a salute
 lāguescere. Quia p pōdus e-
 gitudinis puenit ad somnū
 mortis. Media autē nocte cla-
 mor factus ē. ecce spōsus ve-
 nit. exite obuiā ei. De aduētū
 spōsi clamor in media nocte
 fit. q; sic dies iudicii furit. ut
 vt puiden nō possit. qñ veniet
 Vñ scriptū ē. Dies dñi sicut
 fur in nocte ita veniet. Tunc
 oēs virgines surgūt. q; electi
 et reprobi a somno sue mor-
 tis excitant. Lampades or-
 nāt. quia secum sua opera nu-
 merant. pro quibus eternam
 recipere beatitudinē expectāt.

Sed lampades fatuarum virgini
nū extinguūt? quia earū opa
que clara hominibus foras
apparuerūt? in aduētū iudicis
intus obscurant. et a deo retri-
butionē nō inueniūt? quia p-
eis receperūt ab hominibus
laudes quas amauerūt. Quid
est autē qđ tūc a prudētibus
oleum petūt? nisi qđ in aduē-
tū iudicis cū se intus vacuas
inuenierint? testimoniū foris
querūt? Ac si sua fiducia acce-
pte proximis dicāt. Quia nos
qđ sine opera repellī cōspicis
dicite de nostris operibus qđ
vidistis. Sed prudētes vir-
gines respōdent dicētes. Ne
forte nō sufficiat nobis et vo-
bis. In illo enī die (qđ tamen
de quibusdā in pace ecclesie
q̄scentibus loquor) sibi met
ipsi testimoniū vniuscuiusq̄
vix sufficit. quātominus et si-
bi et proximo? Vñ et protinus
p increpationē subdunt. Ite
potius ad videntes et emite
vobis. Vēditores quippe dei
adulatores sunt. Qui enī ac-
cepta qualibet gratia vanis
suis laudibus nitore glorie
offerūt? quasi oleum vendūt.

De quo pfecto oleo psalmi-
sta dicit. Oleū autē peccato-
ris nō impinguet caput meū.
Principale etenī nostram ca-
put est. Appellatiōe autē ca-
pitis ea que principat corpori
nō mēs vocat. Impingat er-
go caput oleū peccatoris? cū
demulcet mentē fauor adulā-
tis. Sed cū irent emere? venit
spōsus. qz cū vite sue testimo-
niū a proximis querunt? iudex
venit. qui nō operū sed cordi-
um testis est. Que autē pate-
erāt intrauerūt cū eo ad nupti-
as. et clausa est ianua. O si sa-
pere in cordis palatū possit
quid admirationis habet qđ
dicit venit spōsus? quid dul-
cedinis intrauerūt cum eo ad
nuptias. quid amaritudinis? et
clausa est ianua. Venit quippe
ille qui aduētū suo elementa
cōcutit. in cuius cōspectu celū
et terra cōtremiscit. Vñ etiā
p prophetam dicit. Adhuc se-
mel et ego mouebo nō solum
terrā sed et celū. Ad cuius ex-
amen omne humanū genus
deducit. cui ad vindictā ma-
lorum remunerationemq; bo-
norū angeli archangeli throni

p̄ncipatus et dominatōes obsequiunt. P̄sate fratres confisi ante aspectū tāc iudicis q̄ in illo die terroz ent? quādo iam in pena remediū nō ent. Que illa cōfusio cui reatu suo exgente cōtinget? in cōuentu omnium hominū angelozq; erubescere. qui pauor eū quē et tranquillū mens humana capere nō valet etiā iratū videre. Quem diem bene p̄pheta intuens ait. Dies ire dies illa dies tribulatōis et angustie. dies calamitatis et miserie. dies tenebrarum et caliginis? dies nebulę et turbini? dies tūbe et clangoris. Pensate fratres extremi diem iudicij sup̄ corda reproborum. qua asperitate p̄pheta vidit amarescere? quem tot appellationibus nō valet explicare. Quāta vero tūc ent electorū letitia? qui de eius merentē visione gaudere. de cuius cōspectu vident et elemēta cōtremiscere. cū eo simul ad nuptias intrare. Qui et in spōsi nuptias gaudēt. et tamē ipsi sunt spōse. Quia in illo eterni regis thalamo visioni nostre

deus cōiungit. que scilicet visionūq; iā in p̄petuū ab amoris sui amplexibus euellatur. Tūc regni ianua lugētibus claudetur. que modo quotidie penitētibus apentur. Erit namq; et tūc penitentia sed fructuosa iam non ent. quia nequaquā tūc veniam inuenit. q̄ modo aptum venie tempus perdit. Huic etenim paulus dicit. Ecce nūc tempus acceptabile. ecce nūc dies salutis. hic p̄pheta ait. Quente dominū diem inueniri potest. inuocare eū dū p̄pe est. Vnde et easdē virgines fatuas inuocātes dominus nō audit. qz inter clausa regni ianua is qui nūc et p̄ auditionē prope esse poterat? prope iā nō ent. Nā subditur. Nouissime veniūt et relique virgines dicentes. Domine dñe apen nobis. At ille respōdēs ait. Amē dico vobis nescio vos. Ibi iā a deo nō pōt mereri quod petit? qui hic noluit audire quod iussit. Qui tēpus agnue penitentie perdidit frustra ante regni ianuam cū precibus venit. Hinc est enī quod p̄ salomonē dñs dicit.

vocaui et renuistis extendi ma-
nu mea et non fuit qui aspice-
ret. Desperastis omne consilium
meum. et increpationes meas ne-
glexistis. Ego quoque in interi-
tu vestro videbo et subsanna-
bo. cum vobis quod timebatis ad-
uenient. cum irruent perpetua ca-
lamitas. et intensus quasi tem-
pestas ingruent. Quando ve-
nent super nos tribulatio et an-
gustia. Tunc inuocabunt me
et non exaudiam. mane consurgit
et non inueniet me. Ecce aperi-
clamatur. et repulsionis sue do-
lore compulsa. appellationem do-
minantis ingeminant dicentes.
Domine domine aperi nobis. Pre-
ces offerunt sed nesciunt. quia
tunc velut incognitos dominus de-
sent. quos modo suos per virtute
meritum non agnoscit. Vbi apte
quoque generales ad discipulos
exortatio subinfertur cum dicitur.
Vigilate itaque quia nescitis di-
em neque horam. quia post peccata
deus penitentiam suscipit. si sci-
ret quoscumque de presenti seculo quo
tempore exiret. aliud tempus vo-
luptatibus. et aliud penitentie
aptare potuisset. Sed quia peniten-
ti veniam sponte dedit. peccati die

crastinum non promisit. Semper er-
go extremum diem debemus me-
tuere. quem nunquam possumus per-
uicere. Ecce hunc ipsum diem in
quo loquimur. ad inducias con-
uersionis accepimus. et tamen
mala que fecimus flere recu-
samus. Non solum commissa non
plangimus. sed etiam que defle-
ant augemus. At si aliquando nos
egritudo corripiat. si signa e-
greditus vicina morte de-
nuntiant. inducias viuendi que-
rimus ut peccata nostra defle-
amus. et eas cum magno studio
desiderio petimus. quas acce-
ptas modo pro nihilo habemus.
Refero fratres carissimi
si intente audire vult caritas
vestra ex consideratione illius
vehementer instruat. Quidam
vir nobilis in valeria pruin-
tia nomine consocius fuit. quem
lingua rustica populus conso-
cium vocabat. vir valde idone-
us. sed tantum plenus vitis. quan-
tum rebus. superbia timidus. car-
nis voluptatibus subditus. in-
acquirendis rebus auaritie fa-
cibus accensus. Sed cum tot
malis dominus finem ponere de-
creuisset. sicut a religioso quidam

Illa hora est nostri exitus sp
intuēda. ista redemptoris nri
ammonitio ante mētis oculis
sem pponēda qui ait. Vigila
te itaq; quia nescitis diem ne
q; horam.

Lectio sancti euangelij se
cundū lucā. Ca. xij.

In illo tēpe dixit iesus
discipulis suis. Sint lū
bi vestri p̄cincti. et lucerne ar
dētes in manibus vestris. Et
vos similes hoibus expectā
ribus dñm suū quādo reuer
tať a nuptijs. vt cū venient et
pulsauerit. cōfestum apenēt ei
Beati serui illi quos cū vene
rit dñs. inuenient vigilantes.

Omelia lectōis eiusdē ha
bita in basilica beati felcis
diē natalis eius. xij.

Ancti euangelij fratres
carissimi aperte vobis ē
lectio recitata. Sed ne aliqui
bus ip̄a ei⁹ planities alta for
tasse videat. eā sub breuitate
trāscurnimus. Quatenus eius
expositio ita nesciētibz fiat
cognita. vt tamē sciētibz n̄
sit onerosa. Quia vris luxu
ria in lūbis fit. feminis in ym
bilico. testat dñs. qui de dia

bolo ad beatū iob loquit̄ di
cēs. virtus eius in lūbis eius.
et fortitudo illius in ymbili
co ventris eius. A principali
igit̄ sexu lumborū nomie luxu
ria de signat. cū dominus di
cit. Sint lumbi vestri p̄cincti
Lumbos enī p̄cingimus. cū
camis luxuriā p̄ ommentā co
artamus. Sed qz minus ē ma
la nō agere. nisi etiā qsq; stu
deat et bonis openbus infu
dare. p̄tinus addit. et lucer
ne ardētes in maibus vestris
Lucernas quippe ardētes in
manibus tenemus. cū per bo
na opa p̄ximis nostris lucis
exēpla mōstramus. De q̄bus
p̄fecto openbus dominus di
cit. luceat lux vestra corā ho
minibus ut videāt opera v̄sa
bona. et glorificēt patrē ve
strū qui in celis est. Duo aut̄
sunt que iubent. et lumbos re
stringere. et lucernas tenere.
vt et mūditiā sit castitatis in
corpore. et lumē ventris in
operatione. Redēptori etenī
nostro vnū sine altero place
re nequaquā potest. Si autē is
q̄ bona agit. adhuc luxurie in
quinamēta n̄ deseruit. aut is q̄

castitate preminet necdū se p
bona opa exercet: nec castitas
ergo magna ē sine bono ope.
nec opus bonū est aliqd sine
castitate. Sed et si utrūq; agi
tur: restat vt q̄squis ille ē? spe
ad sup̄nā patrā tendat. et ne
quaq; se a vitijs p̄mūdi hu
ius honestate otineat. Qui et
si qdā bona aliqn p̄ honesta
te inchoat: in eius tñ intētio
ne n̄ debet pmanere. nec p bo
na opa p̄ntis mūdi gloriā
q̄rere. sed totā spem in redem
ptoris sui aduentū cōstituat.
Vñ et p̄mus subdit. et vos
similes hoibus expectātibz
dominū suū qñ reuertat̄ a nu
ptijs. Ad nuptias q̄ppe dñs
abiit. q̄z resurgēs a mortuis. i
ascēdens in celū: sup̄nā sibi
angelozū multitudinē nouus
homo copulauit. Qui tūc re
uertitur: cū nobis iā p̄ iudiciū
manifestat̄. Bene autē de ser
uis expectantibus subdit. vt
cū venient et pulsauerint cōfe
stū apenāt ei. Venit q̄ppe do
minus cū ad iudiciū p̄perat.
pulsat vero cū iā p̄ egnitudinis
molestias esse mortē vicinā

29
designat. Cui cōfestū apen
mus: si hūc cū amore suscipi
mus. Aperire enī iudiciū pulsā
ti nō vult: qui exire de corpe
trepidat. et videre eū quē cō
tēp̄fisse se meminit: iudicē for
midat. Qui autē de sua spe et
opatione securus est: pulsā
ti cōfestū apent. quia letus
iudicē sustinet. Et cū tps pro
pinq̄ mortis agnouerit: de glo
ria retributiōis hilarescit. vñ
et p̄mus subdit. Beati sunt
seruī illi: quos cū venerit dñs
inuenient vigilātes. Vigilat?
qui ad aspectū veniūnis mē
tis oculos apertos tenet. Vi
gilat? qui seruat operando qd
credit. Vigilat? q̄ a se torporis
et negligētie tenebras repellit
Hinc etenī paulus dicit. euigi
late iusti. nolite peccare. hinc
rursus ait. hora ē iā nos de sō
no surgere. **S**ed veniēs dñs
qd seruīs vigilātibz exhibe
at audiam? Amē dico vobis
qd p̄c̄ngēt se. et facit illos di
scūbere. et rāfiēs māstrabit illis
p̄c̄ngēt se. id est ad retributio
nē p̄pabit. Faciet illos discū
bere id ē in eīna q̄etere fouen

discumbere quippe nostrum in re-
gno quiescere est. Vnde rursum
dominus dicit. veniet et recu-
bet cum abraham isaac et iacob.
Transiens autem dominus ministrat.
quia lucis sue illustratio nos
sanat. Transire vero dictum est.
cum de iudicio ad regnum redit.
vel certe dominus nobis post
iudicium transit. quia ab huma-
nitatis forma in diuinitatis
sue contemplatione nos eleuat.
Et transire eius est in claritatis
sue speculatione nos ducere. cum
eum quem in humanitate in iudi-
cio cernimus. etiam in diuinita-
te post iudicium videmus. Ad
iudicium quippe veniens in for-
ma serui omnibus apparet. quod
scriptum est. videbunt in quem trans-
fixerunt. Sed cum reprobi in sup-
plicium conuertuntur. iusti ad clari-
tatis eius gloriam pertrahuntur. Si-
cut scriptum est. Tollat impius
ne videat gloriam dei. ¶ Sed
quod si seruus in prima vigilia ne-
gligenter existit. Prima quippe
vigilia prime etatis custodia
est. Sed neque sic desperandum est
et a bono opere cessandum. Nam
longanimitatis sue patientiam in-
firmus dominus subdit. Et si vene-

rit in secunda vigilia. et si in tertia
vigilia venerit. et ita inuene-
rit. beati sunt serui illi. Prima
quippe primeuū tempus est. ad
est pueritia. Secunda adoleſcē-
tia vel iuuetus. quod auctorita-
te sacri eloquii vnum sunt. di-
cente salomōe. Letare iuuenis
in adoleſcētia tua. Tertia au-
tem senectus accipit. Qui ergo
vigilare in prima vigilia nolu-
it. custodiat vel secundam. Vt
quod conuerſi a prauitatibus suis
in pueritia neglexerint. ad vias
vite saltem in tempore iuuetutis e-
uigilet. Et qui euigilare in se-
cunda vigilia noluit. tertie vi-
gilie remedia non amittat. Vt
qui in iuuetute ad vias vite
non euigilat. saltem in senectute
resipiscat. ¶ Petate fratres
carissimi. quod conclusit dei pietas
dignam nostram. non est iam quod ho-
mo excusationis inueniat. De-
us respicit. et expectat. et tamen
se videt. et reuocat. In iniam
de contemptu suo suscipit. et ta-
men quandoque reuertentibus et
am penitentiam praeſtat. Sed nemo
hanc eius longanimitatem negli-
gat. quod tanto districtior iustiti-
am in iudicio exget. quanto

longiorē patientiā ante iudi-
cū p̄rogauit. Hinc etenī pau-
lus dicit. Ignoras quoniā be-
nignitas dei ad penitentiā te
adducit. s̄m aut̄ diuinā tuā
cor impenitēs thesauris tibi
rā in die re et reuelationis iu-
sti iudicij dei. Hinc psalmista
ait. Deus iudex iustus fortis
et lōganimis. Diciturus q̄ppe
longanimē, p̄misit iustū. ut
quē vides peccata delinquē-
tum diu patiēter ferre! scias
hunc etiā quādoq; districte
iudicare. Hinc p̄ quēdam sa-
pientē dicit. Altissimus ē enī
patiēs redditor. Patiēs enī
redditor dicit? q̄ peccata ho-
minū patiēter reddit. Nā quos
diu ut cōuertant̄ tolerat? nō
ouersos durus damnat. Ad
discutiendā vero mētē nostre
desidiā etiā extēoria damna
p̄ similitudinē ad mediū de-
ducunt? ut hoc animus ad su-
am custodiā suscite. Nā di-
cit. hoc ante facite! quia si fa-
ret paterfamilias qua hora
fur veniret? vigilaret vtiq; et
nō sineret pfodi domū suam.
Ex qua p̄missa similitudine,
etiā exortatio subinfert̄. cum

30
dicit. et vos estote parati. q̄
qua hora nō putatis filius
homīs veniet. Nesciēte enī
paterfamilias fur domū pfo-
dit. q̄a dū a sui custodia spi-
ritus dormit? improuisa mors
veniens carnis nostre habi-
taculum irrupit? et eū quē do-
minus domus inuenient? dor-
mientē necat. Quia cū v̄etu-
ra damna spiritus minime p̄-
uidet? hunc mors ad supplici-
um nescientē rapit. Fun autē
resisteret? si vigilaret. q̄ aduē-
tū iudicis q̄ occulte aiā ra-
pit p̄cauens, ei penitēdo occur-
reret. ne impenitēs p̄ret. horā
vero ultimā dñs n̄ idcirco vo-
luit nobis eē incognitā? ut sp̄
possit esse suspecta. ut dū illā
p̄uidere n̄ possumus? nos ad
illā fine intermissiōe p̄pemur.

Promde fr̄es mei in odi-
one mortalitatis vestre mētē
oculos figite. veniēt vos iudi-
ci p̄ fletus q̄ndie et lam̄ta p̄-
pate. Cū certa mors maneat
oībus. nolite de t̄p̄alis vite p̄-
uidētia incerta cogitare. Ter-
rena p̄ reze vos cura nō agra-
uet. q̄nta libet enī aur̄ et argē-
ti molib? arcūdet? q̄bus libet

et preciosis vestibus induat
caro: qd aliud q̃ caro: Noh-
te g̃ attēdere qd habetis. sed
qd estis. Vultis audire quid
estis? Propheta indicat dicēs
Vere fenū est ppl̃s. Si enī fe-
nū ppl̃s nō est: vbi sunt illi q̃
ea q̃ hodie colimus: nobiscū
trāsacto anno beati felici na-
talicia celebrauerunt. O q̃nta
et q̃ ha de p̃sentis vite p̃uīso-
ne cogitabāt: s̃z fūrnpiēte mor-
tis articulo repēte in his q̃ p̃-
uīdere nolebāt: inuēti sunt. Et
cūcta simul tpalia q̃ tractata
q̃si stabiliter tenere videbant
amiserūt. Si g̃ trāsacta multa-
tudo genens hūani p̃natūi-
tatē vruūt in carne: post mor-
tē aruit in puluere: vīcz fenū
fuit. Quia igit̃ momētis suis
hore fugiūt: agite frēs carissi-
mi vt in boni opis mercede
teneant. Audite qd sapiēs sa-
lomō dicat. Qd cūq; pōt ma-
nus tua facere: instāter opa-
re. qz nec opus nec sciētia nec
ratio, nec sapientia enūt apud
inferos, quōtu p̃peras. Quia
g̃ et vēture mortis tempus
ignoramus: et post mortē ope-
ran nō possumus: supest, vt

ante mortē tpa indulta rapia-
mus. Sic enī sic mors ip̃a cū
venient vinceat: si p̃us q̃ veni-
at semp timeatur.

Lectio sancti euangelij se-
cundū iohannē. Ca. x.

In illo tpe dixit iesus di-
scipulis suis. ego sum pa-
stor bonus. Bonus pastor aī
mā suam dat p̃ ouibus suis.
Mercēnarius aut̃ et q̃ nō est
pastor: cuius nō sunt oues p̃-
p̃e: videt lupū venientē. et di-
mittit oues et fugit. Et lupus
rapit et dispergit oues. Mer-
cēnarius aut̃ fugit. qz mercēna-
rius est. et nō p̃tinet ad eū cr̃.

Omnia lectōis eiusdē ha-
bita ad ppl̃um in basilica
sancti petri apli. xiiij.

Audistis frēs carissimi ex
lectōe euāgelica enudatio-
nē vestrā. Audistis ex lectōe
euāgelica p̃nculū nostrū. Ec-
ce enī is qui nō ex accidēti do-
no sed essentialiter bonus est.
dicat. Ego sum pastor bonus.
Atq; eiusdē bonitatis for mā
quā nos imitemur adiungit
dicens. Bonus pastor animā
suam ponit p̃ro ouibus suis.

Fecit qđ monuit. ostendit qđ
iussit. Bonus pastor p ouib?
suis aiam suā posuit. vt in sa-
cramēto nro corpus suū et sū-
guinē verteret. et oues q̄s re-
dimerat carnis sue alimento
satiaret. Ostēsa est de ot ēptu
mortis via quā seq̄mur. ap-
posita forma cui imp̄mamur.
Prīmū nobis ē extēora nra
miserēcordit ouibus ei⁹ impē-
dere. Postremū vero si neces-
se sit. etiā mortē nram. p eus
dē ouibus mīstrare. A pmo
aut hoc mīmo puenit ad po-
stremū maius. Sed cū incōpa-
biliter lōge sit melior aia qua
vīuimus. a terrena substātia
quā extēnus possidemus. q̄ n̄
dat p ouibus substātiā suā
q̄n p his daturus ē aiam suā
Et sunt nōnulli q̄ dū plus ter-
renā substātiā q̄ oues dili-
gūt. mento nomē pastoris p-
dūt. De q̄bus p̄mus subdit
Mercēnarius aut et q̄ nō est
pastor. cuius nō sunt oues p-
prie. videt lupū venientē. et
dimittit oues et fugit. Nō pa-
stor sed mercēnarius vocat̄.
qui nō p amore intimo oues
dñicas sed ad t̄pales merce-

des pascit. Mercēnarius q̄ppe
ē. q̄ locū quidē pastor tenet.
sed lucrū aia² nō q̄rit. Terre-
nis cōmodis inhyat. honore
p̄latiōis gaudet. T̄pali bus
lucris pascit. impensa sibi ab
hoibus reuerētia letat̄. Iste
sunt etenī mercedes mercēna-
rii. vt p eo ip̄o qđ in regimie
laborat. hic qđ q̄rit inueniat
et ab hereditate gregis in poste-
rū alienus existat. vtrū vero
pastor sit an mercēnarius. co-
gnosca veraciter nō pōt. si oc-
casio necessitatis deest. Tran-
q̄llitatis enī t̄pe plezq; ad gre-
gis custodiā. sicut verus pa-
stor sic etiā mercēnarius cōstat
sed lupus veniēs indicat. q̄
q̄s anio sup gregis custodiā
stabat. lupus etenī sup oues
venit. cū q̄libet iniustus et ra-
ptor. fideles q̄sq; atq; hūiles
opp̄mit. Sed is q̄ pastor eē vi-
debat et nō erat. reliq̄t oues
et fugit. quia dū sibi ab eo pi-
culū ingen metuūt. resistere e-
ius iniustitie nō p̄sumit. Fu-
git aut nō mutādo locū. s̄ sub
trahēdo solaciū. fugit. q̄z inu-
sticiā vidit et tacuit. fugit. q̄z se
sub silēno abscondit. q̄b⁹ bñ p

pheta dicit. Nō ascēdistis
ex aduerso. neq; opposuistis
murū p domo israhel. vt sta
retis in p̄ho in die dñi. Ex ad
uerso q̄ppe ascēdere ē. q̄busli
bet ptāibus p̄raue agētibus
rōis libera voce oīra ire. Et in
die dñi p domo israhel in p̄ho
stamus. ac mup̄ opponimus
si fideles innocētes oīra puer
soꝝ iniustitiā. ex iustitie auto
ntate vindicamus. Quid q̄a
mercēnarius nō facit. cū veni
entē lupū vident. fugit. Sed ē
alius lupus. q̄ sine cessatione
q̄tudi nō corpa sed mētes di
laniat. malignus vīcz spūs. q̄
caulas fidelīū infidias circuit
et mortē aīaꝝ quent. De q̄
lupo subdit. et lupus rapit et
dispērgit oues. Lupus venit
et mercēnarius fugit. q̄z mali
gnus spūs mētes fidelīū in tē
pratōe dilaniat. et is q̄ locum
pastoris tenet. curā sollicitudi
nis nō habet. Anie peunt. et
iōe de terrenis cōmodis letat.
lupus rapit et dispērgit oues
cū aliū ad luxuriā p̄trahit. aliū
in auaritiā accendit. aliū
in sup̄biam engit. aliū p ira
cundiam diuidit. Hunc inui-

dia stimulat. illū fallacia sup
plātat. Quali ergo lupus gre
gē dissipat. cū fidelīū populū
diabolus p temptiōes necat.
Sed cōtra hēc mercēnarius
nullo zelo accendit. nullo fer
uore dilectiōis exatāt. Quia
dū sola extēnora cōmoda re
q̄nt. intēnora gregis dāna ne
gligēter patit. Vñ et mox ad
iungit. Mercēnarius autē fu
git. quia mercēnarius est. et
nō p̄tinet ad eum de ouibus.
Sola enī causa est vt mercen
narius fugiat. quia mercēna
rius est. Ac si apte diceretur.
stare in pēculo ouīū nō po
test. qui in eo q̄ ouibus p̄e
est. nō oues diligit. sed lucrū
terrenū quent. Dum enī ho
nozem amplectit. dū in tēpo
ralibus cōmodis letat. oppo
nere se oīra pēculū trepidat.
ne hoc quod diligit. amittat.
Sed q̄z redemptor noster cul
pas ficti pastoris innotuit. ite
rū formā cū debeamus imp̄
mī oīdit dicēs. Ego sum pa
stor bonus. Atq; subiūgit. et
cognosco meas. hoc ē diligo
et cognoscūt me mee. Ac si pa
tent dicat. diligētes obsequūt

Qui enī ventatē non diligit? adhuc mīme cognouit. Quia g' audistis frēs carissimī piculū nostrū? pēsate in verbis dominiā etā piculū vestrū. videte si oues eius estis. videte si eū cognoscatis. videte si lūmē ventans satis. Satis aut dico nō p fidē? sed p amorē. Satis dico nō ex credulitate? sed ex opatiōe. Nā idē ipse q' hoc loquit' iohānes euangelista testat' dicēs. Qui dicit se nosse deū et mādata eius non custodit? mendax est. Vñ et hoc in loco dñs p'tinus subdit. Sicut nouit me p'r? ego agnosco patrē? et aiam meā pono p ouibus meis. Ac si apte dicat. In hoc o'stat quia et ego agnosco patrē et cognosco a patrē? q' aiam meā pono p ouibus meis. Id est ea caritate qua p ouibus morior? quantū patrē diligā o'stendo. Quia vero nō solā iudeā s' etā gētilitatē redimere venerat adiūgit. Et alias oues habeo q' nō sunt ex hoc ouili? et illas oportet me adducere et vocē meā audient. Et fiet vnū ouile. et vn' pastor. Redēptionē nrām q' ex gētili po

pulo venimus dñs aspexerat cū se adducere et alias oues dicebat. Hoc q'ndie fieri frēs aspiciatis. hoc recōciliatis gētilibus factū hodie videtis. Hodie q'si ex duob' gregib' vnū ouile efficit. q' iudaicū et gētilē ppl'm in sua fide iūgit. paulo attestāte q' ait. Ipse est pax nrā q' fecit vtraq' vnū. Dū n. ad eternā vitā ex vtraq' natione simplices eligit? ad ouile p'p'riū oues dēducit. de q'bus p'fecto ouib' nrsū dicit. oues mee vocē meā audiūt et ego cognosco eas et sequūt me. et ego vitā eternā do eis. de q'bus et paulo sup'ius dicit. p me si q's introierit saluabit'. et ingrediet'. et egrediet'. et pascua inueniet. Ingrediet' q'ppe ad fidē. egrediet' vō a fide ad spēm. a credulitate ad o'tēplatiōē. pascua aut inueniet in eterna refectiōe. Oues g' eius pascua inueniet. et q'sq's illū corde simplici seq't'. et enī vindictis pabulo nutrit'. **¶** Que autē sint istarū ouīū pascua nisi intēna gaudia sempitēne viretis paradisi? Pascua nāq' electorū sūt vultus pñs dei. q' dū sine de fectu aspiciūt? sine finem vite

53
cibo satiat. In istis pascuis de
eternitatis satietate letati sunt
quia laqueos voluptuosos et pali
tatis euaserunt. Ibi hymnidici
angelorum choiri. ibi satietas su
periorum cunctum. ibi dulcis sollennitas
a peregrinationis huius tristitia
labore redeuntium. ibi prouidentia
prophetarum choiri. ibi iudex apostolorum
numerus. ibi innumerabilem
martyrum victor exercitus. tan
to illic letior quanto hic durior
afflictus. ibi confessorum constantia
permanens sui precepto solata. ibi
fideles viri. quos a virilitatis sue
robore voluptas seculi emolli
re non potuit. ibi sancte mulieres qui
cum seculo sexum vicerunt. ibi pue
ri qui hic annos suos moribus
transcenderunt. ibi senes quos hic
aetas debiles reddidit. et vir
tus operis non relinquit. Queramus
ergo fratres carissimi hec pascua. in
quibus cum tantorum cunctum sollennita
te gaudeamus. ipsa nos letantium
festiuitas inuitet. Certe sicubi
populus nudinas celebraret. si ad
alicuius ecclesie dedicationem de
nunciata sollennitate concurreret.
festinaremus omnes filii inueniri
et interesse tante sollennitati unus
quisque satageret. Graui se dono

afflictum crederet. si sollennitatem
communis letitie non videret. Ec
ce in celestibus electorum cunctum
letitia agit. vicissim de se omnes
in suo conatu gratulantur. et tamen
nos ab amore eternitatis tepi
di nullo desiderio ardemus. in
teresse tante sollennitati non quiri
mus. prouiamur gaudiis et leti
sumus. Accedamus ergo animi fra
tres. recalescat fides in id quod
credidit. inardescat ad superna
nostra desideria. et sic amare iam
re est. Ab interno sollennitatis
gaudio nulla nos aduersitas
reuocet. quia et si quis ad locum pro
positum re desiderat. eius deside
rium quilibet via asperitas non im
mutat. Nulla nos asperitas
blasphemans seducat. quia stultus vi
ator est. qui in itinere amena pra
ta aspiciens. obliuiscitur quod tene
bat. Toto ergo desiderio ad super
nam patriam aimus hanelet. nihil
in hoc mundo appetat. quod con
stat quia citius relinquat. Vt si
celestis pastoris veraciter oues
sumus. quia in via delectatione non
fugimur. eternis pascuis in
peruenitione satiemur. persistente domino
nostro iesu christo qui vivit et re
gnat in secula seculorum amen.

Lectio sancti euangelij secundū lucā. Ca. viij.

In illo tpe. Cū ēba plurima ouenirēt ad iesū? dicit p similitudinē. Exiit qui seminat seminare semen suū. et dū semiat aliud cecidit secus viā et calcatū ē. et volucres celi comederūt illud. Et aliud cecidit supra petrā. et natū auit? qz n̄ habebat hūorē. Et aliud cecidit inter spinas. et si mul exorte spine suffocauerūt illud. Et aliud cecidit in terrā bonā. et ortum fecit fructū centuplum.

Omelia lectōis eiusdē habitā ad pplū in basilica sancti pauli. xv.

Lectio scti euāgelij qm mō fratres carissimi audistis? expositiōe nō indiget. sed admonitiōe. Quā p semet ipam enī veritas exposuit? hāc discutere hūana fragilitas nō psumit. Sed est qz sollicite in hac ipa expositiōe dñica pēsa re debemus. Quia si nos vobis semē verbū agrū mundū volucres demonia spinas diuitias significare diceremus? ad credendū nobis mēs forsi

tan vīa dubitaret. Vñ et idē dñs p semetipm dignatus ē exponere qd dicebat. vt scatis rez significatiōes q̄rere in his etiā q̄ p semetipm noluit explanare. Exponendo ḡ qd dicit? figurate se loq̄ innotuit. q̄tenus certos vos redderet? cū vobis nra fragilitas verbo rū illius figuras apenēt. Quis enī mihi unq̄s crederet? si spinas diuitias interpretari noluisse? Maxime cū ille pūgant iste delectēt. Et tñ spine sunt. qz cogitationū suarū punctio nibus mentē lacerāt. et cū vsqz ad peccatū ptrahūt? q̄si influcto vulnere cruentāt. Quas bene hoc alio in loco euāgelista testāte nequa q̄s dñs diuitias sed fallaces diuitias appellat. Fallaces enī sunt. quia nobiscū diu pmanere nō possunt. Fallaces sunt. que metū nre inopiā nō expellunt. Sole aut diuitie vere sunt? q̄ nos diuites virtutibus faciūt. Si ergo frēs carissimi esse diuites cupitis? veras diuitias amate. Si culmē veri honoris q̄ritis ad celeste regnū tēdite. Si gloriā dignitatū diligitis? in illa

supna angeloz cuna asscibi
festinate. verba dñi q̄ aure p
capitis mente retinete. Cibus
enī mētis ē sermo dei. q̄ si ac
ceptus cibus stomacho lāguē
te reijcit. q̄n auditus sermo in
vētre memorie nō tenet. Sed
si q̄s alimēta n̄ retinet. huius
p̄fecto vita desperat. Eteme
igit̄ mortis piculū formida
te. si cibū q̄ dēscē exhortatōis
accipis. sed verba vite idest
alimēta iustitie in meōria nō
tenetis. Ecce trāsit ōne q̄d agi
tis. et ad extremū iudiciū sine
vlla momēti interpositōe q̄ti
die volētes nolētesq̄ p̄peratis
Cur ergo amat q̄d relinquit.
Cur illud negligit q̄ puenit.
Mēntote q̄d dicit. si q̄s ha
bet aures audiēdi audiat oēs
enī q̄ illic aderāt. aures corpis
habebāt. S3 q̄ cūctis aures ha
bētibz si q̄s habet aures au
diēdi audiat dicit. aures p̄cul
dubio cordis requirit. Curate ḡ
vt acceptus sermo in cordis
aure remaneat. Curate ne se
mē iuxta viā cadat. ne mali
gnus spūs veniat. et a memo
ria verbū tollat. Curate ne p̄

trofa terra semē excipiat. et si u
dū boni opis sine p̄seuerātie
radicibus mittat. Multis enī
libet q̄d audiūt. boni opis ini
tia p̄ponūt. sed mox vt fatiga
n aduersitatibus ceperunt. in
choata derelinquūt. petrosa ḡ
tēra humorē n̄ habuit. q2 hoc
q̄d germāuerat. ad fructū p̄
seuerātie n̄ p̄duxit. Multi ita
q3 cū verbū oīa auantiā au
diūt eandē auantiā detestant̄
re2 oīm otemptū laudāt. sed
mox vt vident aimus q̄d cō
cupiscat obliuiscit q̄d lauda
bat. Multi cū verbū oīa lu
xurā audiūt. pollutōes carnis
n̄ solū p̄petrare n̄ appetūt. sed
etiā p̄petratas enibescūt. Sed
mox vt carnis spēs eo2 ocu
lis apparet. sic mēs ad dēfide
nū rapit. ac si adhuc ab ea ni
hil sit oīa hēc eadē dēfidenā
deliberatū. Damnāda agit. q̄
q̄cqd egisse se meminit. et ip
se dānauit. Sepe etiā oīa cul
pas cōpungimur. et tñ post fle
tū. ad easdē cūpas redim. sic
balaā isrl̄ in p̄p̄li tabernacu
la oīē plat. fleuit. eisq3 se fil̄ez
sien in morte depoposcit dicēs

Mozia: aia mea morte iu-
stor. et fiant nouissima mea!
hoz filia. Sed mox ut hora
copuctiois transijt. in auante
neqna exarsit. Na. ipz pms
sa munera in eius pli morte
o filiu dedit. cui? morti se fien
simile optauit. Et oblitus est
qd plaxerat. cu extinguere no
luit. qd p auantiam ardebat.

Notandū vero ē qd expo-
nes dñs dicit. qz solitudines. et
voluptates et diuine suffocāt
verbū. Suffocāt enī qz impo-
tūis cogitatōibus suis. gūt
mētis strāgulant. et dū bonū
desideriū intrare ad cor nō fi-
nūt. quasi aditū flatus vita-
lis necāt. Notandū etiam qd
duo sint q diuinitis iūgit. solli-
tudines videlicet et volupta-
tes. qz pfecto et p curā men-
tē opprimūt. et p affluentiā
resoluūt. Re enī cōtraria pos-
sessores suos et affictos et
lubricos faciūt. Sed qz volu-
ptas ouenire nō pōt cū affli-
ctione. alio quidē tempore p
custodie sue solitudinē affli-
gūt. atqz alio p abūdantiā
ad voluptates emolliūt. Ter-
ra aut bona fructū p panētā

29
reddat. qz videlicet nulla sūt
bona q agimus. si nō eqnīmi-
ter etiā pmoz mala tolere
mus. Quāto enī qsqz altius p
fecerit. tāto in hoc mūdo inue-
nit. qd durus pōtet. Quia cū
a pñti seculo mentis nostre
dilectio deficiat. eiusdē sedi ad-
uersitas crescat. hinc est enī qd
plerosqz cernimus et bona a-
gere. et tamē sub graui tribu-
lationū faste defudare. Terre-
na nāqz iā desideria fugiūt. et
tamē flagellis diuoribus fan-
gant. Sed iuxta vocē dñi fru-
ctū p panētiam reddūt. qz cū
humiliter flagella suscipiunt.
post flagella ad requiē subli-
miter suscipiunt. sic vna calci-
bus tūdiē. vt in vini sapore li-
quat. Sic oliua stufiōibus ex-
pssa amurcā suā desent. et in
olei liqre pinguescat. sic p tñu-
rā aree a paleis grana sepāt.
et ad horreū purgata pueniūt.
Qui g appetit plene vitia vi-
cere. studeat humilr purgatio-
nis sue flagella tolerare. ut tā-
to post ad iudicē mūdior veni-
at. qz tūc ei? rubigine ignis
tribulationis purgat. **I**n ea
portici q eūtibz ad ecclā bti

clēmētis est pūa? fuit quidā
senio lus noīe quē multi ve-
strū mecū nouerunt. Rebus
pau p. mentis diues. quē lōga
egritudo dissoluerat. Nā a p-
meua etate vsq; ad finē vite
palticus iacebat. (qd dicā)
qz stare n̄ poterat? q̄ nunq; in
lecto suo surgere vel ad sedē
dū valebat. Nunq; manū su-
am ad os ducere. nunq; se po-
tuit in latus aliud tēdiare. hu-
ic ad senūendū mī cū frē ade-
rat. q̄cquid ex elemosina po-
tuisset accipe hoc eoꝝ mani-
bus paupib; erogabat. Ne
qua q; lras nouerat. s; sc̄ptē
sacresibimet codices emerat
et religiosos q̄sq; in hospita-
litatē suscipiēs. hos corā se le-
gere sine intermīssioe faciebat
Factūq; ē vt q̄ntū ad mensu-
rā ppriā plene sacra scripturā
disceret? cū sicut dixi lras fun-
ditis ignoraret. Studebat in
doloze sp̄ gr̄as agere. hymnis
diei et laudibus diebus ac no-
ctibus vacare. Sed cū iā tps
esset vt tāta eius patiētia re-
munerari debuisset? mēbꝝ
dolor ad vitalia redijt. Cūq;
se iā morti pximū agnouit? p

egnos viros atq; in hospita-
litate susceptos amonuit vt
surgere. et cū eo psalmos p
expectatōe exitus sui decanta-
rēt. Cūq; cū eis ipe moriēs
psalleret? voces psallentiū re-
pēte cōpescuit? cū terroze ma-
gni clamoris. dicens. Tacete
nunq; nō auditis q̄nte reso-
nāt laudes in celo? Cūq; ad
eas dē laudes q̄s intus audie-
rat aurē cordis intēderet? sc̄tā
illa aia a carne soluta ē. Sed
exēute illa tāta illic frāgrātia
odoris aspersa ē? vt oēs illi q̄
aderāt? inestimabili suauita-
te replerēt. Ita vt p hoc patē-
ter agnoscerēt? q̄ eū laudes
q̄s audierat in celo suscepissēt
Cui rei monachus n̄ interfu-
it? q̄ nunciusq; viuit. et cū ma-
gno fletu attestari solet? qz q̄
usq; corpus eius sepultū tra-
deret? ab eoꝝ naribus. odo-
r illius frāgrātia nō recessit.
Ecce q̄ fine ex hac vita exijt?
qui in hac vita eq̄nimit̄ fla-
gella tolerauit. Iuxta vocē ḡ
dñicā bona terra fructū ppa-
tētia reddidit? q̄ exarata disci-
pline vomere ad remuneratio-
nis segetē puenit. Sed vos ro-
go fratres carissimi intendite.

35
 ¶ excusatiōis argumentū in illo distincto iudicio habiturū sumus nos? qui a bono opere torpētes et res et manus accepimus? si p̄cepta dñica ege- nus et sine manibus potuūt im- plere. Nō oītra nos dñs tunc apl' os ostēdat? qui ad regnū secū turbas fidelīū predicādo traxerūt. Nō oītra nos marty- res exhibeat? qui ad celestem patriā sanguinē fundēdo per- uenerūt. Quid tunc dictū fu- mus? cū hūc de quo locuti fu- mus senolū videnimus? cui lōgus lāguor brachia tenuit. sed tamē hec a bono ope non hgauit. Hec vobiscū fratres agite. sic vos ad studiū boni opis instigate? vt cū bonos vobis mō ad imitandū ppo- nitis? eorū oīsortes eē valeatis

¶ Lectio sancti euangelij se- cundū matheū. Ca. iij.

In illo tpe ductus ē ie- sus in desertū a spū vt tēptaret a diabolo. et cū ieu- nasset q̄draginta diebus et q̄ draginta noctibus? postea e- furijt. Et accedēs tēptator di- xit ei. Si filius dei es? dic vt la- pides isti panes fiāt. Qui re-

spōdens dixit. Scriptū est. Nō in solo pane viuit hō. sed in oī verbo qd̄ pcedit de ore dei.

¶ Omelia lectionis eiusdē ha- bita ad pplū in basilica sancti iohannis qui dici- tur constantiana. xvi.

Subitan a q̄busdā so- let a quo spū sit iesus ductus in desertū ppter hoc quod subdit. Assumpsit eum diabolus in sanctā ciuitatem. Et rursū. Assumpsit eum in montē excelsum. Sed vere et absq; vlla q̄stione oueniēter accipit? vt a scō spū in deser- tū ductus credat. vt illic eū su- us spūs duceret? vbi hūc ad tēptandū malignus spūs in- ueniret. Sed ecce cū dicit deus hō vel in excelsum montē vl' in sanctā ciuitatē a diabolo as- sumptus? mēs refugit credē. hūane hoc audire aures expa- uescūt. Que tñ nō esse incredi- bilia ista cognoscimus? si in il- lo et alia facta p̄sam? certe iniq; oīcaput diabolus ē. et huius capitis mēbra sūt oēs iniq;. An nō diaboli mēbrum fuit pilatus. An non diaboli mēbra iudei pseāntes. et mili- tes crucifigētes christū fuerūt

Quid ergo mirum si se ab illo p-
misit in monte duci? q se ptu-
lit etiā a mēbris illius crucifi-
gi. Nō ē g' indignū redēptō-
ri nro q tēptari voluit? q ve-
nerat occidi. Iustū quippe erat
vt sic tēptatōes nras sūis tē-
ptatōibus viceret? sicut mor-
tē nostrā vicerat sua morte
supare. **S**ed sciendū nobis
est? qz tribus modis tēptatio
agit? suggestiōe, delectatōe et
ōsensu. Et nos cū tēptamur?
plezqz in delectatōe, aut etiā
in ōsensu labimur. qz de car-
nis pctō pparati in nobis ipis
etiā genus? vñ certamīa to-
leram? Deus vō q in vtero
virginis incarnatus in mūdū
sine pctō venerat? nihil ōtra-
dictōis in semetipso tolerabat
Temptator g' p suggestionē
potuit? sed eius mentē peccati
delectatio nō momordit. At-
qz ideo oīs diabolica illa tēp-
tatio foris n̄ intus fuit. Sed si
ipm ordinē tēptatōis eius a-
spicimus? pēsemus qzta ma-
gnitudine nos a tēptatōe libe-
ramur. Antiquus hostis ōtra
pmū hoīem pentē nrm in tri-
bus se tēptatōibus erexit. qā

hūc videlicet gula, vana gl'a
et auantia tēptauit. sed tēptā-
do su pauit. qz sibi eū p ōsen-
sum subdit. Ex gula qippe tē-
ptauit? cū cibū ligni vetitū ōn-
dit atqz ad comedēdū suāsit
Ex vana aut gl'a tēptauit? cū
diceret. entis sicut di. Et ex p-
uctu auantie tēptauit cū di-
cēt sciētes bonū et malū. Aua-
ntia enī nō solū pecunie ē? sed
etiā altitudinis. Recte enim
auantia dicit? cū supra modū
sublimitas ambit. Si enī nō
ad auantiā honoris rapina
ptineret? nequa qz paulus de
vnigenito dei filio diceret. nō
rapinā arbitratus ē se esse eq-
lē deo. In hoc aut diabolus pē-
tē nrm ad supbiā traxit? q eū
ad auantiā sublimitatis exci-
tauit. Sed qbus modis pmū
hoīez strauit? eis dē modis se-
cūdo hoī tēptator succubuit.
Per gulā quippe temptat cum
dicit. dic vt lapides isti panes
fiant. Per vanā gloriā tēptat
cū dicit. si filius dei es? mitte te
deorsū. Per sublimitatis aua-
ntiā tēptat? cū regna oīa mōdi
ōndit. dicens. hec oīa tibi da-
bo? si padēs adorauens me.

Sed eisdem modis a secundo
homine vincit. quibus pri-
mo hominem se vixisse gloria-
tur. ut a nostris cordibus ipso
aditu captus exeat. quo nos
aditu intromissus tenebat. Sed
est aliud frater carissimum quod in hac
temptatione divina considerare de-
bemus. quia temptatus a dia-
bolo dominus sacri eloquii pre-
cepta respondit. et qui eo ver-
bo quod erat temptatoris suum
mergere in abissum poterat.
virtute sue potentie non osten-
dit. Sola divine scripture pre-
cepta dedit. quatenus sue no-
bis patientie preberet exemplum.
ut quoties a pravus hominibus
aliquid patimur. ad doctrinam ex-
citemur potius quam ad vindictam.
Pescate quanta est patientia dei. quan-
ta impatientia nostra. Nos si
iniurijs aut aliquo lesione pro-
camur. furore permoti aut quan-
tum possumus nosmetipsos vici-
scamur. aut quod non possumus fa-
cere minamur. Ecce adversi-
tatem diaboli dominus protulit. et ni-
hil ei nisi verba mansuetudinis
respondit. Portat quem punire po-
terat. ut in laudem eius altius
cresceret. si hostem suum non ex-

tinguendo. sed interim patienter
superaret. Notandum vero quod
subdit. quia recedente diabo-
lo angeli ministrabant ei. Ex
qua re quid aliud quam unius
personae utraque natura ostendi-
tur. Quia et homo est. quem di-
abolus temptat. et isdem ipse deus
est. cui ab angelis ministratur.
Cognoscamus ergo in eo na-
turam nostram. quia nisi hunc dia-
bolus hominem cerneret. non tem-
ptaret. Veneremur in illo di-
vinitatem suam. quia nisi super omnia
deus existeret. ei nullomodo
angeli ministrarent. ¶ Sed quod
his diebus lectio agnoscit. nam quod
draginta dierum abstinentiam nostram
redemptoris audiimus. quod quod-
ragesime tempus inchoamus
discutiendum nobis est cur hec
ipsa abstinentia per quadraginta
dierum numerum custoditur. Mo-
yses enim. ut legem acciperet secundo die-
bus. xl. ieiunavit. Helias in de-
serto. xl. diebus abstinuit. Ipse
auctor hominum ad homines veniens
in. xl. diebus. nullum omnino cibum
sumpsit. Nos quoque in quan-
tum possumus annuo quadra-
gesime tempore carnem nostram per
abstinentiam affligere conemur

Cur ergo in abstinentia quadragenarius numerus custoditur? nisi quia virtus decalogi per libros .iiii. euangelii impletur. Denarius etenim quater ductus in quadragenarium surgit. quia tunc decalogi mandata perficimus. cum perfecto .iiii. librorum sancti euangelii custodimus. Ex quo re sentiri aliquid potest. In hoc enim mortali corpore ex .iiii. elementis subsistimus. et per voluptates eiusdem corporis preceptis dominicis contrahimur. Precepta autem dominica per decalogum sunt accepta. Quia ergo per carnis desideria decalogi mandata contempnimus. dignum est ut eandem carnem quater decies affligamus. Quamvis de hoc quod quadragenarium tempus est adhuc aliud quod possit intelligi. A presenti etenim die. usque ad paschalis sollemnitatis gaudia sex ebdomade veniunt. Quarum videlicet dies .xlii. sunt. Ex quibus dum sex dies dominici abstinentia subtrahuntur. non plus in abstinentia quam triginta et sex dies remanent. dum vero per trecentos et .lxxv. dies annus ducitur. nos autem per triginta et sex dies affligimur. quasi anni nostri deo decimas damus

ut qui nobismetipsis per acceptum annum vivimus. auctori nostro nos in eius decimis per abstinentiam mortificemur. Unde fratres carissimi sicut offerre in lege iubemini decimas rerum. ita ei offerre contendite et decimas dierum. Unusquisque in quantum virtus suppetit. carnem maceret. eiusque desideria affligat. Concupiscentias turpes interficiat. ut iuxta pauli vocem hostia viva fiat. hostia quippe et immolatur et viva est. quando et ab hac vita homo non deficit. et tamen se a carnalibus desideriis occidit. Caro nos leta trahit ad culpam. afflicta reducat ad veniam. Auctor etenim mortis nostre per fructum ligni vetiti vite precepta transgressus est. Qui ergo a paradisi gaudiis per cibum cecidimus. ad hoc in quantum possumus per abstinentiam resurgamus. Sed nemo sibi eandem abstinentiam solam credat posse sufficere. cum per prophetam dominus dicat. Nonne hoc est magis ieiunium quod elegi. subiiciens. Frange esurienti panem tuum. et egenos vagosque induc in domum tuam

Cum videns nudum: opus eum
et carnem tuam ne despexeris. Il-
lud ergo ieiunium deus appro-
bat: quod ad eius oculos ma-
nus elemosinarum leuat. quod
cum proximi dilectione agit.
quod cum pietate oditur. Hoc
ergo quod tibi subtrahis: alteri
largire. ut unde tua caro af-
fligit: inde egentis proximi ca-
ro reparet. Hinc etenim per
phetam dominus dicit. Cum ie-
iunaretis: et plageretis: num-
quid ieiunium ieiunastis mi-
hi? Et cum comeditis et bi-
bitis: numquid non vobis co-
meditis et vobismetipsis bi-
bitis? Sibi enim comedit et bi-
bit: quod alimenta corporis que
sunt communia dona oditoris
sine indigentibus percipit. Et si
ibi quisque ieiunat: si ea que ad
tempus subtrahit: non pauperi-
bus tribuit: sed veteri postmo-
dum offerenda custodit. Hinc per
iohel dicit. Sanctificate ieiuni-
um. Ieiunium quippe sanctifica-
re est: adiunctis bonis alijs di-
gnam deo abstinentiam carnis o-
stendere. Cesset ira. soporant iur-
gia. Incassum enim caro atten-
tur: si a prauis suis volupta-

bus animus non refrenatur.
Cum per prophetam dominus dicat
Ecce in die ieiunij vestri in-
ueniunt voluntas vestra. Ecce
ad lites et contentiones ieiuna-
tis. et percussis pugno impie.
et omnes debitores vestros re-
petitis. Neque enim qui debito-
ri suo hoc quod dedit repetit: aliquid
iniustum facit. sed dignum
est: ut quisque se in penitentia ma-
cerat: etiam hoc quod sibi iuste
competit indicat. Sic sic nobis
afflictis et penitentibus a deo
dimittitur quod iniuste egimus: si
per amorem illi? et hoc quod nobis
iuste competit: relaxamus.

Lectio sancti euangelij se-
cundum lucam. **Ca. x.**

In illo tempore designauit
dominus et alios septuagin-
ta duos. et misit illos binos
ante faciem suam in omnem ciuitatem
et locum in quo erat ipse venturus.
Et dicebat illis. Messis quod est
multa. operari autem pauci. Ro-
gate ergo dominum messis ut mittat
operarios in messem suam.

Omnia lectiois eiusdem ha-
bita ad episcopos in fontes la-
teranensium. **xvii.**

Dominus et saluator no-
ster fr̄es carissimi aliqui
nos sermonibus aliqui vero
opibus amonet. Ipa etenim fa-
cta eius p̄cepta sūt. qz dū ali-
qd tacitus facit? qd agere de-
beam? innotescit. Ecce enim bi-
nos in p̄dicationē discipulos
mittit? qz duo sunt p̄cepta ca-
ritatis. dei videlicet amor et p̄-
ximi. et minus q̄ inter duos
cantas haberi nō pōt. Nemo
enī p̄prie ad semetip̄m habere
caritatē dicit. sed dilectio i
altere tēdit? ut cantas eē pos-
sit. Binos ad p̄dicandū disci-
pulos dñs mittit? q̄tenus hoc
nobis tacitus innuat? qz q̄ ca-
ritatē erga alterū nō habet? p̄-
dicatōis officiū suscipere nulla
tenus debet. Bene autē dicit qz
misit eos añ facie suā in oēm
ciuitatē et locū quo erat ipse
vēturus. Predicatores enī fu-
os dñs sequit? qz p̄dicatio p̄-
uenit. et tūc ad mētis nr̄e ha-
bitaculū dñs venit? qñ verba
exhortatiōis p̄cunūt. atqz per
hoc veritas in mēte suscipit.
hinc nāqz eisdē p̄dicatoribus
isaas dicit. Parate viā dñi. re-
ctas facite semitas dei nostri.

Hinc illis psalmista ait. Iter
facite ei q̄ ascēdit sup occasū
Sup occasum nāqz dñs ascē-
dit. qz in passione occubuit? in
de maiorē suā gloriā resurgē-
do manifestauit. Super occa-
sum videlicet ascēdit? q̄ mor-
tē quā ptulit resurgēdo calca-
uit. Ei ergo q̄ ascēdit sup oc-
casum iter facimus? cū nos e-
ius gloriā vestris mētibus p̄-
dicamus. ut eas et ipse post
veniēs p̄ amoris sui presen-
tiā illustret. Missis autē p̄dica-
toribus qd dicat audiamus
Messis quidē multa. opera-
rij autē pauci. Rogate ergo do-
minū messis? ut mittat opan-
os in messē suā. At messis
multa. sed operari pauci sunt.
Quod sine graui loq̄ meroze
nō possumus. qz et si sunt q̄ bo-
na audiūt? de sunt q̄ dicāt. Ec-
ce mūdus sacerdotibus plen?
sed tam in messe dei rarus val-
de inuenit opator. qz officiū
q̄dem sacerdotale suscipimus
sed opus officij nō implemus
Sed p̄sate fr̄es carissimi pen-
sate qd dicitur. Rogate dñm
messis ut mittat opanos in
messē suam. Vos p̄ nobis

petite? vt digna nobis opan
valeamus. ne ab exhortatōe
lingua torpeat. ne postq̃s p̃di-
catōis locū suscepimus? apud
iustū iudicē nra nos taciturni-
tas addicat. Sepe enī .p̃ sua
neq̃cia p̃dicantū restringit li-
gua. Sepe vero ex subiectoz
agit culpa? vt eis q̃ p̃sunt p̃-
dicatōis sermo subtrahatur.
Ex sua q̃ppe neq̃cia predican-
tū lingua restringit. sicut psal-
mista ait. Peccatori aut̃ dixit
d̃s. q̃re tu enarras iustitias
meas. Et rursum. ex vitio sub-
iectoz vox p̃dicantū subtra-
hit. sicut ad ezechiē d̃s di-
xit. Lingua tua ad adherere faciā
palato tuo. et ens mutus. nec
q̃si vir obiurgas. q̃z domus ex-
asperas est. Ac si apte dicat.
Idcirco tibi p̃dicatōis sermo
tolli? q̃z dū me in suis actibus
plebs exasperat? nō est digna
cui exhortatio ventatis fiat.
Ex cuius ergo vitio p̃dicato-
nis sermo subtrahit? n̄ facile co-
gnoscat. Quia vero pastoris
taciturnitas aliquñ sibi semper au-
tē subiectis noceat? certissime
scit. Sed vitia si ad p̃dicatōis
virtutē nō sufficimus? loci no-
stri officiū in innocentia vite

38
teneamus. Nā subdit. Ecce
ego mitto vos sicut agnos in-
ter lupos. Multi autē cū regi-
minis iura suscipiūt? ad lace-
rādos subditos inardescūt.
terrore potestatis exhibēt. q̃
bus p̃desse debuerāt? nocēt.
Et q̃z carnis viscera nō ha-
bent? domini videri appetunt.
patres se esse mime recogno-
scunt. humilitatis locū in elati-
onē dominationis mutāt. Et
si quādo extrinsecus blādūm-
tur? intrinsecus seuiūt. De quī-
bus alias ventas dicit. Ve-
niēt ad vos in vestimētis ouī-
um. intrinsecus autē sunt lupi
rapaces. Cōtra q̃ oīa cōsiderā-
dū nobis ē. q̃z sicut agnī inter
lupos mittimur. vt sensum ser-
uātes innocētie morsū mali-
tie n̄ habeamus. Quī enī locū
p̃dicatōis suscipit? mala infer-
re n̄ debet. sed tolerare. vt ex ip-
sa sua māfuetudine rā seuiē-
tū mitiget. et peccatoz vulne-
ra in alijs ip̃e afflictionibus
vulnerat? sanat. Quē et si qñ
zelus rectitudis exigit? vt er-
ga subiectos seuiat. furoz ip̃e
de amore sit? nō de crudelitate
q̃ten? iura discipline exhibeat

et intus paterna pietate dili-
gat' q's foris q'si insequendo ca-
stigmat. Qd tunc bene recto ex-
bet' cu sepe diligere p amore
puatu nescit' cu nulla q mudi
sunt appetit. cu terrene cupidi-
tatis oneribus nequaquam metus
colla supponit. Vñ et subdit.
Nolite portare sacculu neq; pe-
ra. neq; calciamta. et nemine
p via salutaueritis. Predica-
tori eni tata debet in deo esse
fiducia' vt p'sentis vite sum-
ptus / q'suis no pvideat' tam
hos sibi n deesse certissime sci-
at. ne du mes eius occupatur
ad tepalia minus alijs pui-
deat eterna. cui etia p via ne-
mine salutare cõcedit. vt sub
quata festinatione iter p'dica-
tionis p'gere debeat' ostendat
Quesi q's verba etia p alle-
goria velit intelligi' in saculo
pecunia clausa e. Pecunia ve-
ro clausa est sapietia occulta.
Qui igit sapietie verbu ha-
bet' sz hoc erogare. primo ne-
gligit' quasi pecunia in saculo
ligata tenet. Vnde scriptu e
Sapietia abscondita et thesau-
rus occultus, q utilitas in vni-
us. Quid vero p peram nisi one

ra seculi' et qd hoc loco p cal-
ciameta nisi mortuorum opum
exempla signant'. Qui ergo of-
ficiu p'dicatoris suscipit' dignu
no est vt omnis secularu nego-
cium portet. Nedu hoc eius
colla dep'imit' ad p'dicanda
celestia n assurgat. Nec debet
stultorum opum exempla aspi-
cere' ne sua opa quasi ex mor-
tuis pellibus credat muniri.
Sunt etenim multi qui p'auita-
te sua ex alienis p'auitatibus
tuent'. Quia eni alios talia fe-
cisse cõsiderant' se hoc facere
liceter putant. hi qd aliud fa-
ciunt nisi pedes suos ex mor-
tuum animalium muniri pelli-
bus conant'. Omnis vero qui
salutat in via' ex occasione sa-
lutaritneris. non ex studio o-
ptade eiusde salutis. Qui igit
no amore eterne patris sed p
miorum ambitu salutem au-
diētibz p'dicat' quasi in iti-
nere salutat. quia ex occasioe,
et no ex intentione eterne pa-
tris salutē audiētibz exoptat
Sequit in quacumq; domu
intrauentis' p'imum dicite.
pax huic domui. et si ibi fuerit
filius pacis' req'iescet sup illa

pax nostra. sin autē ad vos re-
uertē. Pax q̄ ab ore predica-
toris offertur? aut requiescit in
domo. si in ea filius pacis fu-
erit. aut ad eundē predicator-
em reuertē. Quia aut erit q̄s
q̄ p̄destinatus ad vitā. et ce-
leste verbū sequit̄ q̄d audit.
aut si nullus audire voluerit?
ipse predicator sine fructu nō
erit. quia ad eū pax reuertetur
quoniā ei a dñō p̄ labore suū
opis merces recompensat̄.
Ecce autē qui perā et sacculū
portare p̄hibuit? sumptus et
alimēta ex eadē predicatōe
concedit. Nā subdit. In eadē
autē domo manete edētes et
bibentes que apud illos sunt.
Dignus est enī opamus mer-
cede sua. Si pax nostra recipi-
tur? dignū est vt in eadē do-
mo maneamus? edētes et bi-
bētes que apud illos sunt. vt
ab eis terrena stipēdia cōsequi-
mur? q̄bus p̄mia p̄ne celestis
offerimus. Vnde etiā paulus
hec ip̄a p̄ minimo suscipiēs di-
cit. Si nos vobis spiritalia se-
minauimus? magnū nō est si
vestra carnalia metamus? et
subdit. dignus est mercenari-

us mercede sua. q̄z iā de mer-
cede opis sunt ip̄a alimēta su-
stentanōis. vt hic merces de
labore predicatōis inchoet?
q̄ illic de ventatis visiōe p̄fi-
ciat. Qua in re cōsiderandū est
q̄ vni nostro opi due merce-
des debent. vna in via. altera
in patria. Vna q̄ nos in labo-
re sustētat. alia que nos in re-
surrectōe remunerat. Merces
itaq̄ que in p̄senti accipitur?
hoc in nobis debet agere? vt
ad sequentē mercedē robusti-
us tendat. Venit ergo q̄s q̄ p̄-
dicator nō ideo p̄dicare debet
vt in hoc tpe mercedē recipi-
at. sed ideo mercedē recipiat? ut
p̄dicare subsistat. Quisq̄z nā-
q̄z ideo p̄dicat vt hic vel lau-
dis vel munus mercedē reci-
piat? etema p̄culdubio merce-
de se p̄uat. q̄s q̄s vero v̄l ea q̄
dicit ideo placere hoībus ap-
petit? vt dū placet q̄d dicit p̄
eadē dicta n̄ ip̄e s̄z dñs ame-
tur? vel idcirco trena stipēdia
in p̄dicatōe cōsequit̄ ne a p̄di-
catōis voce p̄indigētā lassēt
huic p̄culdubio ad recipiendā
mercedē nihil obstat in p̄ia
quia sumptus sumpsit in via.

Sed qđ nos (qđ tamē sine
doloze dicere nō possumus) qđ
nos o pastores agimus qđ et
mercedē cōsequimur et tñ opa
ri nequaquā sumus. Fructus
qđ ppe sancte ecclē in stipendio
qđ tidiano percipimus. sed tñ p
eterna ecclā minime in pđica
tōe laboramus. Pēsemus cū
ius dānationis sit sine labore
hic percipere mercedē laboris.
Ecce ex oblatōe fidelīū vīuī
mus. sed nunqđ p aiabus fi
delīū laboramus. Illa in sti
pendiū nrm sumimus. qđ p re
dimēdis peccatis suis fideles
obtulerūt. nec tñ cōtra peccata
eadē vel orōis studio, vel p
dicatōis, vt dignū est infuda
mus vix p culpa sua quēpiā
apta voce reprehēdimus. et
adhuc qđ est grauius aliqn
si psona in hoc mūdopotens
sit. eius forsitan errata lauda
mus. ne si aduerset p iracūdi
am nimis subtrahat qđ im
pēdebat. S3 debemus sine ces
satōe meminisse qđ de qbus
dā in osee scriptū est. Pctā po
puli mei comederūt. Cur autē
peccata ppli comedere dicunt
nisi q2 pctā delinqntiū fouēt.

ne tpalia stipēdia emittāt. s3
et nos qđ ex oblatōibus fide
liū vīuimus qđ illi p peccatis
suis obtulerūt. si comedimus
et tacemus. eorū pculdubio
pctā māducamus. Pēsemus
gō cuius sit apud dēū criminis
pctōz pccū māducare. nīhil
cōtra pctā pđicādo agere. Au
diamus qđ beati iob voce di
cēt. Si aduersū me terra mea
clamat. et cū ipa sulci eius de
flēt. si fructus eius cōmedi abs
q3 pecūnia. Terra etenī cōtra
posse ssorē suū clamat quādo
cōtra pastore suū iuste ecclā
murmurat cuius etiā sulci de
flēt. si corda audiētū qđ a p
cedētibz sunt patribz pđi
catōis voce. i vigore inuectio
nis exarata vidēt aliqd qđ lu
geāt de vita pastoris. Cuius
vic3 terre fructus possessor bo
nus sine pecūnia nō māducāt
q2 discretus pastor pzogāt ta
lentū verbi. ne ad dānationē
suā d ecclā stipēdiū sumat ali
mēt. Tunc enī de terra nra cū
pecūnia fructus comedimus.
qn fūntes ecclāstica subsidia
pđicatōe laboramus. pcones
nanq3 ventum iudicis sumus.

Quis ergo venturum iudicē
nūciabit? si p̄eco tacerē. Dem
de cōsiderandū nobis est vt
inquātum valet quisq; vel in
quātū sufficit? et terrorē ven-
turū iudici; et dulcedinē regni
suscepte ecclesie insinuare cō-
tēdat. Et q; vna eadēq; exor-
tanōis voce nō sufficit? simul
cunctos āmonere debet. singu-
los inquātum valet instruere
p̄riuatīs locutiōibus edifica-
re. exhortatiōe simplici fructū
in filiorū suorū cordibus q̄-
rere. Debemus nāq; pensare
ctinue? quod sanctis apostolis
dicit, et per apostolos nobis.
Vos estis sal terre. Si ergo sal
fumus odire mētes fidelīū de-
bemus. Vos ergo q̄ pastores
estis? p̄sate q; dei animalia
pascitis. De q̄bus p̄fecto ai-
malibus deo p̄ psalmistā di-
cit. Animalia tua habitabūt
in ea. Et sepe videmus q; pe-
tra salis brutis animalibus po-
nit. vt ex eadē salis petra lā-
bere debeāt? et meliorari. Qua
si ergo inter bruta animalia pe-
tra salis debet esse sacerdos in
p̄p̄lis. Curare nāq; sacerdoti
necesse ē? q̄ singulis dicat. unū

quēq; q̄liter āmoneat. vt q̄f.
q̄s sacerdoti iungit? q̄si ex sa-
lis tactu eterne vite sapore cō-
diat. Sal etenī terre nō fumus?
si corda cōdientū nō odimus?
Qd̄ p̄fecto audientū ille ve-
raciter p̄mo impedit? q̄ p̄e-
dicatiōis verbū nō subtrahit
Sed tūc vere alijs recta p̄dica-
mus? si dicta rebus ostēdim?
si nos ip̄o diuino amore com-
pūgimur. et hūane vite (q̄ si-
ne culpa trāsire nequa q̄s pōt)
q̄ndianas lachrymis macu-
las lauamus. Tunc autē de no-
bis vere cōpūgimur? si studio
se patrū precedentū facta p̄e-
sem? vt ex aspecta illoꝝ gl̄a
in n̄is nobis oculis n̄ra vita
sordefcat. Tunc vere cōpungi-
mur? cū p̄cepta dñi studiose
p̄scrutamur. et p̄ hoc p̄ficere
ip̄i otēdimus? p̄ q̄ iā p̄fecisse
nouimus q̄s veneramur. hic
est enī qd̄ de moise scriptū est
posuit et labrum eneū in quo
lauarentur aaron et filij eius
cū ingredirent in sancta san-
ctoꝝ qd̄ fecit de speculis muli-
enum que excubabāt in ostio
tabernaculi. Labꝝ q̄ppe eneū
moyses ponit in q̄ sacerdotes

lauari debeant, et sancta sanctorum ingredi. quia lex dei prius nos lauauit per compunctionem precepit: ut nostra immunditia ad penetranda secreta dei munditia non sit indigna. Quod labrum de speculis mulierum prohibet factum. quod ad tabernaculi ostium indefinenter excubabant. Specula sunt quippe mulierum precepta dei. in quibus se sancte anime semper aspicunt. et si que in eis sunt fedtatis macule. reprehendunt. Cogitationum vitia corrigunt. et quasi renitentes vultus velut ex reddita imagine componunt. Quia dum preceptis dominicis sollerte intendunt. in eis proculdubio vel quid in se celesti viro placeat. vel quid displiceat. agnoscunt. Que quidam in hac vita sunt. in eterno tabernaculo ingredi nequaquam possunt. Sed tamen ad ostium tabernaculi mulieres excubant. quia sancte anime etiam cum infirmitate adhuc carnis grauatur. amore tamen continuo ingressum eterni introitus obseruat. Moses ergo labrum sacerdotibus de speculis mulierum fecit quia lex dei lauacrum compuncti

onis peccatorum nostrorum maculis exhibet. dum ea per que sancte anime super nos sponsio placuerunt intuentia nobis celestia precepta prebent. Quibus si diligenter intendimus. interne nostre imaginis maculas videmus. Videtes autem maculas in penitentie dolore compungimur. Compuncti vero quasi in labrum de speculis mulierum lauamur. Est autem valde necessarium. ut cum de nobis in compunctio afficimur. etiam commissorum nobis vitam celemus. Sic ergo amantitudo compunctio afficiat. ut tamen a proximo custodia non auertat. Quid enim prodest si amantes nosmetipsos relinquamus proximos. Vel quod rursum prodest si amantes vel zelantes proximos relinquimus nosmetipsos. In ornamento quippe tabernaculi biscaudus coctus offerri precepit. ut ante dei oculos cantas nostra dei et proximi amore coloratur. Ille autem vere se diligit. qui pure diligit auctorem. Tunc ergo coctus biscaudit. quando erga se et proximum ex amore veritas animus inflammatur. Scintille hec sciendum nobis est ut sic exerceat zelus rectitudinis

cōtra praua acta p̄ximoz? q̄
 tenus in feruore distinctiōis
 nullomō relinquat virtutē mā
 fuetudinis. Ira etenī sacerdo
 tis neq̄q̄s debet eē p̄ceps et p̄
 t̄bata sed magis ex osiliij gra
 uitate mītgāda. Et portare ḡ
 debemus quos corngimus. et
 corngere q̄s portamus. Nefi
 ex utroq̄ vnū de fuerit? vel in
 feruore v̄l in māfuetudine a
 cho sacerdotalis nō sit. Hinc
 nāq̄ ē qd̄ in tēpl̄ mīsteno in
 basibus tēpl̄ sculptorio ope
 leones et boues et chenubin
 exp̄ssa sunt. Chenubin q̄ppe
 ē plenitudo sciētie. S3 qd̄ ē q̄
 in basibus nec leōes sine bob?
 nec boues sine leonibus fūt?
 Quid enī aliud designāt ba
 ses in tēplo? nisi sacerdotes in
 eccl̄a? Qui dū sollicitudine re
 gimis tolerāt? q̄si more basiū
 sup̄positū onus portāt. In
 basibus ḡ chenubin exp̄mīt.
 qz decet nimis vt sacerdotū
 pectora plenitudie sciētie sint
 referta. Per leōes autē terroz se
 uentatis. p̄ boues vero patie
 tia māfuetudis figurāt. Itaq̄
 in basibus nec leōes sine bob?
 nec boues sine leōibus exp̄ri-

munē. qz sp̄ in sacerdotali p̄
 ctore cū terroze seuentatis cu
 stodiri debet virtus māfuetu
 dinis. vt et rā māfuetudo cō
 diat. et eādē māfuetudinē ne
 fortasse dissoluta sit? zelus di
 strictiōis accēdat. ¶ Sed ista
 cur loq̄mur? cū adhuc plerof
 q̄s grauari factis atrocioribus
 videam? Vobis. n. sacerdo
 tibus loq̄r qz inullos v̄m cū
 p̄mijis facē ordinatōes agno
 uimus sp̄ntalē gr̄az v̄dere.
 et de alienis iniquitatib? cū p̄cti
 dāno tēpalia lucra cumulare
 Cur ḡ ad memoriā vestrā n̄
 redit? qd̄ vox dñica p̄cipiens
 dicit. gratis accepistis gratis
 date? Cur n̄ añ mētis oculos
 reuocatis. qd̄ tēplū redēptoz
 n̄ ingressus cathedras v̄den
 tū colūbas euerit. et nūmula
 noz effudit es? Quid nāq̄ in
 tēplo dei hodie q̄ colūbas v̄
 dūt? nisi q̄ in eccl̄a p̄ciū dei im
 positōe man? accipiūt. p̄ quā
 vicz impositionē sp̄s sanctus
 dat? Colūba ergo vendit? qz
 manus impositio p̄ quā sp̄s
 sanctus accipit? ad p̄eciū
 p̄bet. Sed redemptoz noster
 cathedras vendentū colum-

bas euerit: quia talium nego-
ciatorum sacerdotum testnet.
Hinc est quod sacri canones si-
moniacam heresim damnant. et
eos priuam sacerdotio precipiunt
quod de largiendis ordinibus pre-
cui querunt. Cathedra ergo ven-
dentium columbas euerit: quoniam
hi qui spiritalem gratiam venun-
dant: vel ante hominos vel an-
te dei oculos sacerdotio priu-
antur. Et quidem multa sunt alia
propositoium mala: quae humanos
modo oculos latent. et pleru-
mque se pastores sanctos hominibus
exhibent. atque in occultis suis
videntur turpes. animi interni arbi-
trius oculos non enubescunt. Ve-
niet veiet. perfecto ille dies nec
longe est: in quo pastorum pastor
appareat. et vniuersumque sanctam
in publicum deducat. Et quomodo
subditorum culpas per propositi-
os viderit: tunc propositoium ma-
la per semetipsum feruens damnat.
Vnde et ingressus in templum per
semetipsum quasi flagellum de
funiculis fecit. et de domo dei
pauos negociatores eiciens,
cathedras vendentium columbas
euerit. Quia subditorum quidem
culpas per pastores percipit. sed

pastorum vita per semetipsum
ferit. Ecce modo hominibus
negari potest: quod latebre agunt.
Ille certe iudex venturus est:
cui tacendo quisque se non potest ce-
lare. quem negando non potest falle-
re. **C**Est aliud fratres caris-
simi. quod me de vita pasto-
rum vehementer affligit: sed cui
ne hoc iniuriosum videatur for-
tasse quod assero: me quoque pri-
ter accuso. Quauis barbari
temporis necessitate compulsi
valde in his iaceo inuitus. ad
exteriora enim negotia dela-
psi sumus. et aliud ex honore
suscipimus. atque aliud ex offi-
cio actionis exhibemus. Mini-
sterium predicationis relinquimus. et
ad penam nostram ut video episcopi
vocamur. quod honoris nomen non
virtute tenemus. Relinquunt
namque deum: hi qui nobis commissi
sunt. et tacemus. In prauis acti-
bus iacet et correptionis manu
non tedium. Quotidie per multas
nequias peccat. et eos ad infer-
num tendere negligenter videmus.
Sed quoniam nos uita corrigere valea-
mus alienam: qui negligimus
nostram? Curis enim secula-
ribus intenti tanto insensibilio-
res intus efficimur: quanto ad ea

q̄ foris sūt studiosiores vide
mur. Vsu q̄ppe a cure terrene
a celesti desiderio obdureſcit
aimus. Et dū ip̄o ſuo vſu du
rus efficit̄ p̄ actionē ſeculi. ad
ea emolliri nō valet q̄ p̄tinet
ad caritatē dei. Vñ bene ſc̄tā
eccl̄a de mēbris ſuis infirmā
tibus dicit. Poſuerūt me custo
dē in vineis vineā meā n̄ cu
ſtodiri. Vinee q̄ppe n̄re actō
nes ſunt q̄s vſu q̄ndiani labo
rē excolimus. Sed custodes in
vineis poſiti n̄ram vineā mi
me custodimus. q̄ dū extra
neis actōibus implicamur. mi
ſtenū actōis n̄re negligimus.
Nullū puto fr̄es caſſimi ab
alijs maius p̄iudiciū. q̄ a ſa
cerdotib⁹ tolerat deus. q̄n̄ eos
q̄s ad aliorū correctionē po
ſuit. dare de ſe exēpla p̄auita
tis cernit. q̄n̄ ip̄i peccamus. q̄
cōpeſcē p̄cā debuiſſimus plez
q̄ q̄d ē graui⁹ ſacerdotes q̄
p̄p̄ria dare debuerāt. etiā ali
ena d̄m̄p̄iūt. plez q̄s ſi q̄s hu
milē ſi q̄s cōtinētē viuere cō
ſpiciūt. undēt. Cōſiderate ḡ
q̄d de gregibus agat. q̄n̄ lupi
paſtores ſiūt. hi enī custodiā
gregis ſuſcipiūt q̄ inſidiam gre

412
gi dñico n̄ metuūt. c̄tra q̄s gre
ges custodi debuerūt. Nulla
aiaꝝ lucra q̄rimus ad n̄ra q̄n̄
die ſtudia vocamus. Terrena
occupiſcimus. humanā gl̄aꝝ in
tēta mēte captamus. et q̄ eo
ip̄o q̄ cetens plan ſumus ad
agēda q̄libet maiorē licentiā
habemus. ſuſcepte b̄ndictōis
miſtenū. vertimus ad ābitio
nis argumentū. dei cās relinq̄
mus. ad terrena negocia vaca
mus. Iugū ſanctitatis accipi
mus. et terrenis actib⁹ implica
mus. impletū ē in nobis p̄fe
cto q̄d ſcriptū ē. et ent ſic p̄p̄s
ſic ſacerdos. Sacerdos enī nō
diſtat a p̄p̄o. q̄n̄ nullo mento
vite ſue vulgi trāſcēdit actio
nē. implozem⁹ ieremie lachry
mas. cōſideret mortē n̄ram. et
deplorās dicat. Quō obſcura
tū eſt aurū. mutatus eſt color
optimus. diſp̄i ſunt lapides
ſc̄tūarij in capite oī platearū.
Aurū q̄ppe obſcuratū ē. q̄ ſa
cerdotū vita quōdā p̄ gl̄am
virtutū clara. nūc p̄ actōes in
firmas oñdīt reproba. Color
optimus ē mutatus. q̄ ille ſā
ctitatis habitus. p̄ trena. tab
iecta opera ad ignominiam

dispectōis venit. Lapidēs ve-
ro sctūarij intus habebāt.
nec fūnebant in sūmī sacēdo-
tis corpe: nisi cū sancta sctōz
ingrediēs in secreto sui odito-
ris apparebat. Nos g' frēs ca-
rissimī nos sumus lapidēs sctū-
arij. q' apparere sp' debūim?
in secreto dei. quos nūq' neces-
se ē foris aspici. i. nūq' in ex-
traneis actōibus videri. Sed
dispersi sūt lapidēs sctūarij in
capite oīm plateaz. q'a hī q'
p' vitā et orōem intus sp' esse
debuerāt? p' vitā reproba for-
is vacāt. Ecce iā pene nulla ē
seculi actio: quā nō sacerdotes
admixtrent. Dū g' in sctō ha-
bitu cōstituti extēriora sunt q'
exhibent? q'si sctūarij lapidēs
foris iacēt. Quia enī greca vo-
ce platea a latitudine vocat?
sctūarij lapidēs in plateis sūt
cū religiosi q'q' lata mūdi in-
nēra sectant. Nec solū in pla-
teis, sed in capite plateaz di-
spersi sunt. q'z p' p'fidenū hu-
ius mundi opera pagunt. et
tñ de religioso habitu culmen
honoris q'runt. In capite ergo
plateaz dispersi sunt. q'z et ia-
cēt p' mīstenū opis. et hono-

ran volūt de imitatioe sancti-
tatis. Quāto aut mūdus gla-
dio fenat? aspiciat q'bus q'ti
die p'cussioibus intereat popu-
lus videtis. Cuius hec nisi
nostro p'cipue p'ctō agit? Ec-
ce de populata vrbes. euer-
sa castra. eccl'e ac monastena de-
structa in solitudine agnēda-
ti sūt. S'z nos p'cū p'p'o au-
ctores mortis existimus? q' es-
se debūim? duces ad vitā. ex
nō etenī p'ctō p'p'i turba pro-
strata ē. q'z nra faciēte negh-
gētia ad vitā erudita nō est.
Quid aut aīas hoīm nisi cibū
dñi dixerimus. q' ad hoc sunt
odite vt in eius corpe traciā-
tur. Id est vt in eterne eccl'e au-
gmentū tēdāt. S'z huius cibi
odimentū nos eē debūimus.
sicut. n. paulo su p'ius p'fati su-
mus. missis p'dicatoribus d'z
Vos estis sal terre. Si igit ci-
bus dei ē p'p's? odimentū cibi
sacerdotes eē debuerūt. S'z q'z
dū nos ab orōis et eruditōis
scēv' su cessam? sal infatuatū
ē odire valet cibos dei. atq' ita
ab auctore sumit? q'z exp'gēte
fatuitate nostra mīme oditur.
Pensem' ergo qui vnq' p'

lingua nostra ouerſi / q̄ de per
 uerſo ſuo ope nra increpatiōe
 correpti penitentia egerūt. q̄s
 luxuria ex nra eruditōe deſe-
 nuit / q̄s auaritia / q̄s ſupbia de-
 dinauit. Peſemus q̄d lucrum
 deo facimus? nos q̄ accepto
 talēto ab eo ad negociū miſſi
 ſumus. et enī dicit. Negocia-
 mini dū venio. Ecce iā venit
 ecce d̄o nro negotio lucrū re-
 quint. Quale ei aiaꝝ lucrū de
 nra negociatōe mōſtrabimur
 Quot eius d̄ſpectui animaꝝ
 manipulos de predicatōis no-
 ſtre ſegete latui ſumus. Po-
 namus ante oculos nroſ il-
 lū tāte diſtinctōis diē? quo iu-
 dex veniet. et rōem cū ſeruīs
 q̄bus talenā credidit? ponet.
 Ecce in maiestate terribilis in-
 ter angeloz atq; archāgeloz
 choros videbit. In illo tanto
 examine electoz omniū ⁊ re-
 proboz multitudo deducit. et
 vnusq̄s q̄d ſit opatus oſtē-
 dit. Ibi petrus cū iudea ouer-
 ſa quā poſt ſe traxit? apparebit
 Ibi paulus cōuerſum (vt ita
 dixerim) mundū ducens. Ibi
 andreas poſt ſe achaiam / ibi
 iohānes aſiā / thomas indiā /

43
 in cōſpectu ſui regis cōuerſa
 ducēt. Ibi omēs d̄nīa gregis
 anetes / cū animaꝝ lucro ap-
 parebūt. qui ſanctis ſuis p̄di-
 catōibus deo poſt ſe ſubditū
 gregē trahūt. Cū igit tot pa-
 ſtores cū gregibus ſuis añ etē-
 ni paſtoris oculos venerint?
 q̄d nos miſeri dicturi ſumus?
 q̄ ad d̄m noſtrū poſt negoci-
 um vacuū redimus. q̄ paſtoꝝ
 nomē habuimus. et oues q̄s
 ex nutrimento nro debeamus
 oſtēdere nō habemus. Hic pa-
 ſtores vocati ſumus et ibi gre-
 gē nō ducimus. Sed nunq̄d ſi
 nos negligimus oipotēs deus
 deſent oues ſuas? Nullomō
 Nā ip̄e eas ſicut p̄ p̄phā ⁊ pol-
 licitus eſt p̄ ſemetipm paſcet.
 Oēs q̄s p̄ordinauit ad vi-
 tā? flagelloꝝ ſtimulis cōpun-
 ctōis ſpū erudit. Et p̄ nos q̄-
 dem fideles ad ſanctū baptis-
 ma veniūt? nris p̄cibus b̄ndi-
 cunt. p̄ impoſitionē nraꝝ ma-
 nuū a deo ſp̄itū ſanctū p̄cipi-
 ſūt. atq; ip̄i ad regnū celoꝝ p̄-
 tingūt. et ecce nos p̄ negligen-
 tia nram deoz ſū tēdimus. In-
 grediunt electi ſacerdotū ma-
 nibus expiati celeſtē p̄nam. ⁊

sacerdotes ipsi p vitā repro-
bam ad infemi supplicia festi-
nāt. Cui ergo rei cui filies dix-
erim sacerdotes malos? nisi a-
que baptismati. q̄ pctā bap-
tismo diluēs / illos ad regnū
celestē mittit. et ip̄a postea in
cloacas descēdit. Timeamus
hec fr̄es. oueniat actōi nr̄e ip-
sum ministernū nr̄m. de pctō
nostro relaxatōe q̄ndie cogi-
temus. ne nr̄a vita pctō obli-
gata remaneat. p quā cōpo-
tens deus q̄ndie alios soluit.
Cōsiderem? sine cessatōe q̄d
sumus. p̄semus negociū no-
strū. p̄semus pōdus q̄d fu-
scipimus. Faciamus q̄ndie
nobiscū rōes q̄s cū nr̄o iudice
habeamus. Et sic debemus a-
gere curā nr̄am? vt n̄ negli-
amus curā pximi. vt q̄s ad
nos iungit ex lingue nr̄e sale
odiat. Cū vacante quēpiā
lubricū videmus? admonen-
dus ē vt coniugio frenare stude-
at iniquitatē suā. q̄tenus p hoc
quod licet? discat supare q̄d n̄
licet. Cū cōiugatū videmus?
admonēdus ē vt sic exerceat
curā seculi? ne postponat amo-
rē dei. Sic placeat volūtatē cō-

iugis? vt nō displiceat oīto-
ri. Cū clericū videmus? admo-
nēdus ē q̄tenus sic viuatur? vt
exēplū vite secularibus pbeat.
Ne si q̄d in illo iuste reprehē-
dit? ex eius vitio ip̄a religiōis
nr̄e estimatio grauet. Cū mo-
nachū videmus? admonēdus
ē vt reuerentiā habitus sui in
actu in locutiōe in cogitatiōe
sua sp̄ circūspiciat. ut ea q̄ mū-
di sunt? perfecte deferat. et q̄d
ostēdit humanis oculis habi-
tu? hoc añ dei oculos moribus
pretēdat. Iste itaq̄ nā scīus ē
amoneat vt crescat. Ille ve-
ro q̄ adhuc iniquus ē admo-
neat vt corrigat. Quatenus
q̄s se ad sacerdotē iuxent?
sale sermonis illius oditus re-
cedat. Hec fr̄es vobiscū solli-
cite cogitate. hec pximis vris
impēdite. oīpotenti deo fructū
vos reddere de negotio q̄d ac-
cepistis pate. Sed ista q̄ dica-
mus? melius apud eū orādo
q̄ loq̄ndo obtinem? Orem?
Deus q̄ nos pastores in po-
pulo vocare volūisti? p̄sta q̄-
sumus? vt hoc q̄d hūano ore
dicimur? in tuis oculis esse va-
leamus. p dñm nr̄m iesum.

Lectio sancti euangelij secundum iohannem. Ca. xviii.

In illo tempore dixit iesus turbis iudeorum. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico! quare vos non creditis mihi? Qui ex deo est! verba dei audit. propterea vos non auditis! quia ex deo non estis.

Comelia lectoris eiusdem habita ad populum in basilica beati petri apostoli. xviii

Pensate fratres carissimi nostra consuetudinem dei. Relaxare peccata venerat. et dicebat. Quis ex vobis arguet me de peccato? Non indignatur ex ratione ostendere se peccatorem non esse! qui ex virtute diuinitatis poterat peccatores iustificare. Sed terribile est valde. quod subdit. Qui ex deo est! verba dei audit. Propterea vos non auditis! quia ex deo non estis. Si enim ipse verba dei audit qui ex deo est! et audire verba eius non potest quisque ex illo non est! interroget se unusquisque si verba dei in aure cordis capit. et intelliget vnum sit. Celestis prentia desiderare veritas iubet. carnis desideria ostent. mundi gloriam declinare. aliena non rapere. propterea

largiri. Pesset ergo apud se unusquisque vnum si hec vox dei in cordis eius aure qualuit. et quia iam ex deo sit! agnoscat. Nam sunt nonnulli qui precepta dei nec aure cordis percipere dignantur. Et sunt nonnulli qui hoc quidem corporis aure percipiunt. sed nullo ea mentis desiderio complectuntur. Et sunt nonnulli qui libenter verba dei suscipiunt ita ut etiam in fletibus compungantur. sed post lachrymarum tempus ad iniquitatem redeunt. Hi profecto verba dei non audiunt! qui hec exercere in opere contemunt. Vita ergo vestra fratres carissimi animi mentis oculos reuocate et alta consideratione percontemini. hoc quod ex ore veritatis sonat. propterea vos non auditis! quia ex deo non estis. Sed hoc quod de reprobus veritas loquitur! ipsi hoc de semetipsis reprobi iniquis suis operibus ostendunt. Nam sequitur. Responderunt igitur iudei et dixerunt. Nonne benedicimus nos quia samaritanus es tu. et demonium habes? Accepta autem tanta contumelia! quod dominus respondit audiamus. Ego demonium non habeo. sed bono confido preter meum. et vos in bono

raſtus me. Quia eni ſamanta
mus interpretat̃ cuſtos: et ipe
veraciter cuſtos ē. De q̃ pſal
miſta ait: niſi dñs cuſtodient
ciuitatē: inuano vigilāt q̃ cu
ſtodiūt eā. Et cui p iſaiam di
ciť. Cuſtos qđ de nocte. Cu
ſtos qđ de nocte. Reſpōdere
noluit dñs ſamantamus n̄ ſū
ſz ego demoniū n̄ habeo. duo
eni ei illata fuerūt. vnū nega
uit. aliud tacēdo cōſenſit. Cu
ſtos nāq; hūani genens vene
rat. ni ſamantanū ſe n̄ eſſe di
ceret: eſſe ſe cuſtodē negaret.
Sed taciūt qđ recognouit. et
pānēter repulit qđ dictū fal
laciť audiuit dicēs ego demo
niū nō habeo. In q̃bus verbis
qđ aliud niſi ſupbia n̄ra cōſū
dit: q̃ ſi exagitata vel leuiter
fuerit atrociores iniurias red
dit q̃ accepit. Facit mala q̃
p̄t. minat̃ et q̃ nō pōt facere.
Ecce iniuriā ſuſcipiēs dñs nō
iraſcit̃. n̄ otumelioſa verba r̄n
dit. Qui ſi eiſdē iſta dicētibus
r̄ndere voluiſſet, demoniū voſ
habetis. Vex p̄fecto diceret
qz niſi impleti eſſēt demonio?
tā puerſa de deo loq̃ n̄ poſſēt.
S3 accepta iniuria etiā qđ ve

nū erat dicere veritas voluit.
ne nō dixiſſe veritatē ſed p̄uo
catus otumeliā reddidiſſe vi
deret̃. Ex q̃re qđ nobis imū
tur: niſi vt eo tpe q̃ a p̄ximis
ex falſitate otumelias accēpi
mus: eorū etiā vera mala tace
amus: ne miſtenū iuſte corre
ptōis in arma vertamus ſuro
ris. Sed qz qđq; de zelovtē
a p̄ximis hoīb; de honeſtatē
in ſemetip̄o nobis dñs patiē
tie p̄buit exemplū. q̃ ait. Sed
honorifico p̄rem meū et voſ
in honoraſtis me. Sed qđ no
bis iſta faciendū ſit: adhuc ex
ēplo noſ admonet cū ſubiū
git. Ego aut̃ n̄ q̃ro gl̄am meā
eſt q̃ querat et iudicet. Sam?
certe quod ſcriptū eſt: qz p̄a
ter dñe iudiciū dedit filio. et ta
mē ecce iſdē filius iniurias ac
cipiens: gloriā ſuā nō quent.
Illatas otumelias patris iu
dicio reſeruat. vt nobis p̄fe
cto inſinuet: quātum nos eſſe
patiētes debemus. dū adhuc
ſe viciſſi n̄ vult: et ipſe q̃ iudi
cat. Cum vero malorū puer
fitas creſcat: nō ſolū frangi p̄e
dicationē debet ſed etiam au
gen. Quod ſuo dominus ex

emplo nos ammonet. q̄ post-
 q̄ habere demoniū dictus est
 p̄dicationis sue beneficia lar-
 gus impedit. dicēs. Amē a-
 mē dico vobis si q̄s sermonē
 meū seruauerit? mortē nō vi-
 debit in eternū. S3 sicut bonis
 necesse est vt meliores etiam
 p̄ cōtumeas existāt? ita sem-
 per reprobi de bñficio peiores
 fiāt. Nā accepta p̄dicatōe ite-
 rā dicūt. Nūc cognouimus?
 qz demoniū habes. Quia enī
 eterne mortis inhēserāt? et ean-
 dem mortē cui inhēserāt non
 videbāt? dum solā mortē car-
 nis aspicerent? in ventatis ser-
 mone caligabant dicētes. A-
 brahā mortuus ē. et p̄ h̄te
 mortuū sunt. et tu dicis si quis
 sermonē meū seruauerit mor-
 tē nō gustabit in eternū? Vñ
 et ip̄i ventati eundē abrahā
 et p̄phetas q̄si venerātes p̄fe-
 runt. Sed aperta nobis ratio
 ostendit. quia q̄ deū nesciunt
 dei quoqz famulos falso ve-
 nerantur. Et notandū q̄ vidit
 eos dñs a p̄ta sibi impugna-
 tōe resistere. et tñ eis se itera-
 ta nō desinit voce p̄dicare di-
 cēs. Abrahā pater vester ex-

ultauit vt videret diē meum
 vidit et gauisus est. Tunc q̄p
 pe diē dñi abrahā vidit? cū
 in figura sūme trinitatis tres
 angelos hospitio recepit. qui
 bus profecto susceptis sic tri-
 bus quasi vñi locutus est.
 Quia etsi in p̄sonis numerus
 trinitatis est? in natura vñitas
 diuinitatis est. Sed carnales
 mētes audientū oculos a car-
 ne nō subleuant? dū in eo solā
 carnis etatē pensant dicētes.
 Quinquaginta annos nōdum
 habes. et abrahā vidisti? q̄s
 benigne redemptor noster a
 carnis sue intuitu submouit.
 et ad diuinitatis cōtemplatio-
 nē trahit dicēs. Amē amē di-
 co vobis? āteqz fieret abrahā
 ego sum. Ante enī p̄tenti t̄p̄is
 ē sum p̄tis. et quia p̄tenti et
 futurū tempus diuinitas non
 habet? sed sem p̄esse habet? n̄
 ait. Ante abrahā ego fui. sed
 ante abrahā ego sum. Vnde
 et ad moisen dicit. Ego sum
 qui sum. et dices filiis israhel.
 q̄ est misit me ad vos. An ḡ
 vñ post abrahā eē habuit? q̄
 ccedere potuit p̄ exhibitiōe
 p̄ntie. et recedē p̄ cursū vite.

Ventus vero sp esse habet. qz
ei qd nec pōre tpe inaptur.
nec subsequi terminat. Sed
sustinere ista eternitatis ver-
ba mētes infidelium nō valētes
ad lapides recurrunt. Et quē
intelligere nō poterāt. obzuerē
qrebant. Quid autē oīa furo-
rē lapidantium dñs fecit. osten-
dit cū ptimus subinferē. Je-
sus autē abscondit se. et exiit de
tēplo. **C** Mīz valde ē frēs
cassimū cur psecutores suos
dñs abscondendo declinauent
q si diuinitatis sue potentia ex-
ercē voluisset. tacito nutu mē-
tis in suis eos ictibus ligaret.
aut in pena subite mortis ob-
rueret. Sed qz pati venerat. ex-
ercē iudiciū nolebat. certe sub
ipso passionis tpe et qntū pote-
rat ostēdit. et tamē hoc ad qd
venerat ptulit. Nā cū psecu-
toribus suis se querentibus
diceret ego sum. sola hac vo-
ce eorū superbiā ptulit. et oēs
in terrā strauit. Qui ergo hoc
in loco potuit manus lapidā-
tū nō se abscondendo euade-
re. cur abscondit se nisi q ho-
mo inter homines factus redē
ptoz noster. alia nobis verbo

loquit. alia exēplo. Quid au-
tē nobis hoc exemplo loquit
nisi etiā vt cum resistere pos-
sumus. iram superbientū hu-
militer declinemus. Vnde et
p paulum dicit. Date locum
ire. Quanta humilitate iram
proximi fugere debeat. ppen-
dat homo. si furoris irascen-
tum abscondendo se declina-
uit dominus. Nemo ergo se
oīa acceptas otumelias en-
gat. nemo cōiūctis oīū red-
dat. Imitatiōe etenim dei glori-
osus est iniuriā tacēdo fuge-
re. q respōdendo supare. Sed
oīa hoc supbia dicit in cor-
de. Turpe ē vt accepta iniuri-
a taceas. q quis aspiciat quia
otumeliā accipis et taces. nō
putat quia patientiā exhibes
sed crīma cognoscis. Sed vñ
vox ista in corde nostro oīa
patientiā nascit. nisi quia mi-
nus cogitationē fiximus. et dū
in terra gloriā querimus. pla-
cere ei qui nos de celo cōspicit
nō curamus. Accepta ergo cō-
tumelia meditemur in ope vo-
cē dei. Ego nō quero gloriā
meā. est qui querat et iudicet
Hoc autē qd de deo scriptū est

abscondit se? intelligi et aliter
pōt. Multa q̄ppe iudeis p̄di
cauerat. sed p̄dicationis eius
verba tēdebāt. Detentores
q̄ ex p̄dicatione facti sunt? q̄
usq; ad iacēdos lapides pue
nerūt. Et quid abscondēdo se
dñs significat? nisi qd̄ eis ip̄a
veritas absconditur? qui eius
verba seq̄ cōtemnunt? Eam
quippe quā nō inuenit humi
le? veritas fugit mentē. Et q̄
multi sunt hodie qui iudeorū
dūmā detestant̄. quia p̄dica
tionē domini audire noluerūt
Et tamē quales illos arguūt
fuisse ad fidē? tales ipsi sunt
ad opationē. Precepta domi
audiūt. miracula cognoscunt.
sed ouerti a suis p̄auitatibus
renuūt. Ecce vocat. et redire
nolumus. Ecce sustinet? et eius
patientia dissimulamus. Dū
ergo tēpus habemus fratres?
p̄auitatē suā vnusq;q; dese
rat. dei patientia p̄tmescat. ne
quē nūc trāquillum despicit?
iratum post mortem nequa q̄
euadere possit.

Lectio sancti euāgelij secū
dū mathū. Ca. xx.

46
In illo tēpe dixit? iesus
discipulis suis filie ē re
gnū celoz? hōi pat̄familias
q̄ exiit p̄mo mane dūcē opa
nos in vineā suā. ouentōe au
tē facta cū oparijs ex tēnario
diurno, misit eos in vineam
suam etc.

Comelia lectōis eiusdē ha
bita ad ppl̄z in basilica b̄ti
laurētij martyris. xix.

In explanatiōe sua mul
ta ad loq̄ndū facti euā
gelij lectio postulat. quā volo
si possum sub breuitate p̄stare
gere. ne vos extēsa p̄cessio et
p̄lixa expositio videat̄ ene
rare. regnū celoz? hōi p̄famī
lias filie dicit? q̄ ad excolēdā
vineā suam opanos dūcit.
Quis vero p̄familias filiū
dinē rectius tenet q̄ dūctor n̄r
q̄ regit q̄s cōdidit. et electos
suos sic in hoc mūdo possidet?
q̄si subiectos dñs in domo? q̄
hic habet vineā vniuersalē sci
licet eccl̄a? q̄ ab abel iusto us
q; ad vltimū electū q̄ in fine
mūdi v̄turus ē? quot sanctos
p̄tulit? quasi tot palmites mi
sit. Hic itaq; pat̄familias ad
excolendam vineā suā mane

hora tertia / sexta / nona / et vii
decima oparios adducit? q2 a
mūdi huius initio vsq3 in finē
ad erudiendā plebē fidelīū p
dicatores congregare nō destitit
mane etenī mūdi fuit ab adā
vsq3 ad noe. hora vero tertia
a noe vsq3 ad abrahā. Sexta
q3 ab abrahā ad moisen. no
na aut a moise vsq3 ad aduē
tū dñi. Undecima vō ab ad
uētū dñi vsq3 ad finē mundi.
In qua p̄dicatores sancti apo
stoli missi sunt? q̄ mercedē ple
nā et tarde veniētes accepe
rūt. Ad erudiendā ergo dñs
plebē suam q̄i ad excolendā
vineā suā nullo tempore desti
tit operarios mittere. quia pri
us et p̄ patres et postmodū
p̄ legis doctores et p̄phetas
Ad extremū vero p̄ apostolos
dñi plebis sue mores excoluit
quasi p̄ oparios in vinee cul
tura laborauit. Quāuis in q̄
libet modulo vel mēsurā quis
quis cū fide rectā bone actio
nis extitit? huius vinee opera
rius fuit. Operator ergo ma
ne hora tertia / sexta / et nona,
antiquus ille hebraicus popu
lus designat. q̄ in electis suis

ab ipso mundi exordio dñi re
cta fide dñi studuit colere? q̄si
nō destitit in vinee cultura la
borare. Ad undecimam vero
gētiles vocant. q̄bus et dicit
Quid hic statis tota die ocio
si. Qui enī trāfacto tam lōgo
mūdi tpe p̄ vita sua labora
re neglexerāt? q̄si tota die oc
iosi stabāt. P̄sate fratres q̄d
inquisiti respōdeāt. Dicūt enī
quia nemo nos adducit. Nul
lus quippe ad eos patriarcha
nullus p̄pheta venerat. Et q̄d
ē dicere ad laborē nos nemo
adduxit? nisi vite nobis vias
nullus p̄dicauit. Quid ḡ nos
a bono ope cessantes in excu
satiōe n̄ra dictum sumus. q̄ pe
ne a matris utero ad fidē ve
im? q̄ verba vite ab ip̄is cum
bulis audiuim? q̄ ab ybenb?
sc̄tē eccl̄e potū sup̄ne p̄dicatio
nis suximus cū lacte carnis.
Possum? vero et easdē diuer
sitates horarū etiā ad vnum
quēq3 hoīez p̄ etatū monita
distingere. mane q̄ppe intelle
ctus n̄ri puentia ē. hora autē
tertia adolescētia intelligi p̄t.
q2 q̄si iā sol in altū p̄ficiat? dñi
calor etatis crescit. Sexta vero

iuuētus est. q2 velut in cētro
sol figit. dū in ea plenitudo ro
boris solida. Nona autē sene
ctus intelligit. in qua velut sol
ab alto axo descēdit. q2 a ca
loze iuuētutis defiat. Vndeci
ma vero hora ē ea etas q2 de
crepita vel veterana dicit. vñ
et greci valde seniores n̄ gerō
tas sed p̄s byteros appellāt.
vt plusq3 senes eē insinuēt. q3
pueriores vocāt. Quia ḡ ad
vitā bonā alijs in puentia,
alijs in adolescētia, alijs in
iuuētute, alijs in senectute, ali
us in decrepita etate pducit.
q3 si diuēsis horis opari ad vi
neā vocant. Moyses ḡ v̄ros
fr̄es carissimī aspiciat. si iā dei
opari estis. videte. p̄set vn̄
q3 q3 qd agat. et cōsideret si in
dei vinea laborat. Qui enī in
hac vita ea q3 sua sūt q̄nt. ad
huc ad dñicā vineā nō venit.
Illi nāq3 dño laborāt. q3 n̄ sua
s3 lucra dñica cogitāt. Qui ze
lo cantans studio pietatis in
seniūt. aiabus lucrādis inui
glāt. pducere et alios secū ad
vitā festināt. Nā q3 sibi viuūt
q3 carnis sue voluptatibus pa
scūt. recte ociosus redarguit.
q2 fructū diuini opis n̄ secta

tur. Qui vero et vsq3 ad eta
tē ultimā deo viuere neglexe
rit. q3 si vsq3 ad vndecimā oio
sus stetit. vñ recte vsq3 ad vn
decimā torpētibus d2. qd hic
statis tota die ociosus. achi ap
te dicat. si deo viuere in pue
ritia. iuuētute nolūstis. salti
in vltia etate resipiscite. et ad
vite vias cū iā laboratum m̄
tū nō estis. vel sero venite. Et
tales ḡ p̄familias vocat. et
plusq3 añ remunerāt q2 p̄us
ad regnū de corpe exeūt. q3 hi
q3 iā a pueritia vocati esse vi
debant. An n̄ ad vndecimā
venit latro. q3 et si nō habuit
p̄ etatē. habuit tñ sero p̄pe
nā. q3 deū in cruce cōfessus est
et pene cū voce sentētie sp̄ritū
exalauit vite. a nouissimo autē
reddere denariū pat̄familias
cepit. q2 ad paradisi regem p̄us
latronē q3 petrū pduxit. Quā
ti patres ante legē. quātū sub
lege fuerūt. et tamē hi q3 in do
mini aduentū vocati sunt. ad
celorū regnū sine aliqua tar
ditate puenerunt. Eundē er
go denarium acceperunt. qui
laborauerunt ad vndecimā.
quem expectauerūt toto desi
deno q3 laborauerūt ad p̄mā.

quia equalē vite eterne retribu-
tionē sortiti sūt: cū his q̄ a
mūdi initio vocati fuerāt: hi
q̄ in mūdi fine ad dñm vene-
rūt. Vñ et hi q̄ in labore p̄ces-
serant: murmurātes dicūt: hi
nouissimi vna hora fecerūt. ⁊
pares illos nobis fecisti q̄ por-
tauimus p̄dus diei et estus
P̄dus enī diei et estus porta
uerūt: hi q̄s a mūdi initio q̄a
diu hic ongit viuere: necesse
fuit etiā lōgiora carnis tēpta-
menta tolerare. Vnicuiq̄ enī
p̄dus diei et estus ferre ē: p̄
longioris vite tēpora carnis
sue calozē fatigan. Sed quen-
pōt quomō murmurasse di-
cti sūt: q̄ saltem sero ad regnū
vocant. Celoz et enī regnum
nullus murmurās recipit: nul-
lus qui accipit: murmurare po-
test. Sed qz antiqui patres vs-
qz ad aduentū domi quāuis
iuste vixerint: ducti ad regnū
nō sunt: nisi ille descēderet: q̄
paradisi claustra hoibus in-
terpositione sue mortis apen-
ret: eoz hoc ip̄ sum murmuras-
se est: qd̄ et recte p̄ p̄cipiēdo
regno vixerāt: et tamē diu ad
p̄cipiendū regnū dilati sunt.

Quos enī post pactā iustitiā
infernī loca. q̄uis tranquilla
susceperūt: eis p̄fecto et labo-
rasse fuit in vinea: et murmu-
rasse. Quasi ergo post murmu-
rationē denariū accipiūt: qui
post lōga infernī tempora ad
gaudia regni puenerūt. Nos
autē quā ad vñdecimā veni-
mus: post laborē nō murmu-
ramus: et denariū accipimus.
quia post mediatoris aduen-
tū in hoc mūdo venientis ad
regnum ducimur: mox vt de
corpore eximus et illud sine
mora accipimus: quod anti-
qui patres cū magna p̄cipere
dilatōe meruerūt. Vnde eis-
dem paterfamilias dicit: vo-
lo et huic nouissimo dare si-
cut et tibi. Et quia ipsa regnī
p̄ceptio eius est bonitas vo-
luntatis: recte subiungit. An
nō licet mihi qd̄ volo facere?
Stulta enī questio hominis
contra benignitatē dei. Nō que-
rendū quippe est: si dat quod
nō debet: sed si nō daret quod
deberet. Vnde aperte subditur
An oculus tuus neq̄ est quia
ego bonus sū: nemo autē se de
suo opere nemo de tempore ex

tollat. cū hęc expleta sentētia
subseq̃nter veritas clamet. sic
erūt nouissimī primī. et p̃mī
nouissimī. Ecce enī et si iā sci
mus que vel quāta bona egi
mus. adhuc sup̃nus iudex q̃
subtilitate examinet. ignora
mus. Et q̃dem gaudendū cū
q̃ summope est. in regno dei
esse vel vltimū. Sed post hoc
terribile est valde quod seq̃
tur. Multi sunt vocati pauci
vero electi. Quia ad fidē plu
res veniūt. et ad celeste regnū
pauci pducunt. **E**cce enī
ad hodiernam festiuitatē q̃
multi cōuenimus. ecclesie pa
netes implemus. sed tamē q̃
sciat q̃ pauci sunt q̃ in illo ele
ctorum dei grege numerant?
Ecce vox omniū christū cla
mat. sed vita omniū nō cla
mat. Plenq̃ deū vocibus se
quunt. moribus fugiūt. Hinc
etenim paulus dicit. Qui cō
fitentur se nosse deū factis au
tē negant. Hinc iacobus ait.
Fides sine operibus mortua
ociosa ē. Hic p̃ psalmistā do
minus dicit. Annūtiāuī. locu
tus sum. multiplicati sunt sup̃
numerū. Vocāte enī dñō sup̃

numerū multiplicant̃ fideles.
quia nōnunq̃ etiā hi ad fidē
veniūt. qui ad electorū nume
rū nō ptingūt. Hic enī fidei
bus p̃fessionē admixti sūt.
sed p̃pter vitā reproba illic
numeran in sorte fidelīū non
merent̃. hoc ouile sancte eccle
sie hēdos cū agnis recipit. sed
attestāte euāgelio cū iudex ve
nent bonos a malis sepat. fi
cut pastor segregat oues ab
hēdis. neq̃ etenī possunt q̃ hic
carnis sue voluptatibus seruī
unt. illic in ouīū grege nume
ran. Illic eos a sorte humiliū
iudex sepat. q̃ se hic in sup̃bi
e cornibus exaltāt. Regnū ce
li p̃cipere neq̃unt. q̃ hic in ce
lesti fide positi toto desiderio
terrā q̃runt. Et multos tales
intra eccl̃am frēs canissimi cer
nit. sed eos nec imitant nec p̃
spare debent. q̃d enī sit hodie
aspicimus. sed q̃d cras futurus
sit vnusq̃sq̃ nescim⁹. Plexq̃
et q̃ post nos venire cernit. p̃
agilitatē nos boni operis an
tecedit. et vix eum cras sequi
mur. quem hodie p̃ire vide
bamus. cū stephanus certe p̃
fide moreretur saulus lapi
dantum vestimēta seruabat

Omniū ergo manibus ipse la-
pidauit. q̄ ad lapidandū oēs
exertos reddidit. et tamē eum
dē ipm in sancta eccl'a labori-
bus antecessit. quē psequēdo
martyzē fecit. Duo ergo sunt
que sollicite p̄sare debemus.
Quia enī multi vocati s̄z pau-
ci electi sunt. Primū est vt de
se q̄sq; mīme p̄sumat. qz et si
iā ad fidē vocatus ē. vtrū p-
bēni regno dignus sit. nescit.
Scdm vero ē vt vnusq; p̄
ximū quē fortasse iacere in vi-
tys aspiciat. et spare nō audeat
qz diuine misericordie diuini-
tas ignozat. **C**Rē frēs q̄ nu-
per atigit refero vt si vos pctō-
res ex corde aspiciatis. oīpotē-
tis misericordiā aplius ametis.
P̄nti āno in monasterio meo
qđ iuxta beatorū martyzū io-
hānis et pauli eccl'az sitū est.
fr̄ qđā ad ouersationē venit
deuote susceptus ē. sed ipse de-
uotus ē ouersatus. Hūc ad
monasterium fr̄ suus corpe
nō corde secutus ē. Sed val-
de ouersiois vitā et habitū
detestās in monasterio vt ho-
spes habitabat. et monachoz
vitā moribus fugiēs, recedē
a monasterij habitatōe nō po-

terat. qz vel qđ ageret. vl' vñ
viueret nō habebat. Erat enī
p̄auitas cūctis onerosa. sed
hūc oēs eq̄nūmīter p̄ fr̄is eius
amore tolerabāt. Nā sup̄bus
et lubricus si q̄ post hoc secu-
lū seq̄rēt vitā nesciebat. Im-
debat vero si q̄s illi hāc p̄di-
care voluisset. Ita qz cū habitu
seculari viuebat in monaste-
rio. verbis leuīs nutibus insta-
bilis. mēte tumidus. veste in-
cōposit⁹. actōe dissipat⁹. Mē-
se aut̄ in hō nup̄ elapso huius
quā nostris pestilētie clade p-
cussus ē. Qui ad extremū ve-
niēs vzgen cepit vt aia z red-
deret. Et vltima iā corpis p-
te p̄mortua. vitalis virtus in
solo pectore. et lingua māserat.
Fr̄es aderāt eius qz extū in q̄n-
tū deo largiēte poterāt orōe tu-
ebāt. At ille subito ad se dra-
conē venire aspiciēs magnis
q̄ppe vocibus cepit clamare
dicēs. Ecce draconī ad deuo-
rā dū datus sū. q̄ p̄z vīaz p̄-
sentā deuozare mē nō p̄ōt. qđ
mibi morā facitis. date ei lo-
cū vt ei deuozare me liceat. cū
qz hūc fr̄es vt signū sibi crucis
imp̄meret admonerēt. respō-
debat virtute q̄ poterat dicēs.

volo me signare sed nō possū
 q2 a dracone p̄moz. Spume
 oris eius faciē meā liniūt. gut
 tur meū eius ore suffocat. Ec
 ce ab eo brachia mea cōpri
 munt? q̄a iā et caput meū in
 suo ore absorbiūt. Cūq; hoc
 ille pallēs et tremēs et moriēs
 diceret? ceperūt frēs velx mēti
 us orōibus insistere. et oppres
 sim draconis p̄sentia suis p̄
 cibus adiunare. Tunc repēte
 liberatus magnis cepit vocibus
 clamare dicēs. Deo gr̄as
 ecce discessit. ecce exijt. añ ora
 tōes vestras fugit draco q̄ me
 acceperat. Mox autē seruitorū
 se deo et esse monachū deuo
 uit. at a tpe illo nūc usq; febri
 bus p̄mit. doloribus fangāt
 Morti q̄dē subtrahus ē. sed
 adh̄c plen⁹ vite restituit? n̄ ē
 Quia enī lōgis et diuīnis ini
 q̄tibus p̄ssus ē? lōgo lāguo
 re fatigatur. et durū cor ignis
 purgatiōis diuīno cōcremat.
 quia diuīna dispensatiōe agē
 ut p̄lixiora vita egnudo. p̄
 lixior exurat. Quis illū vnq̄
 feruā aduersiōne crederet?
 Quis tātam dei misericordiā
 cōsiderare sufficiat? Ecce iuue

uis prauis draconē vidit in
 morte. cui seruīuit in vita. nec
 vidit ut vitā fūditus pderet
 sed ut cui seruiebat sciret. scē
 do resisteret. ip̄mq; resistēdo
 suparet. et eū a q̄ p̄us n̄ vidēs
 tenebat vidit ne postea tene
 ret. Que ḡ lingua narrare vi
 scera diuīne misericordie suffi
 cit? Quis spūs tāte pietatis di
 uīnas n̄ obstupefacit? Has di
 uīne pietatis diuīnas cōsidera
 uit p̄ saluista cū dicēt. adiutor
 meus mīa mea. Ecce p̄pēdēs
 in q̄bus laboribus hūana sit
 vita cōstitutā? dñi appellauit
 a diutore. et q2 a tribulatiōe p̄
 senti in req̄em eternā nos su
 scipit? appellat etiā susceptore
 Sed cōsiderās q̄ mala n̄ra a
 spicit et portat? culpas nostras
 tolerat? et tñ nos p̄ penitentiā
 ad premia reseruat? noluit de
 um misericordē dicere s3 hūc
 ip̄am mīam vocauit dicēs. de
 us me? misericordia mea. Re
 uocemus ḡ añ oculos mala q̄
 fecim⁹. Pēsem⁹ ex q̄sta dei be
 nignitate toleramur. cōsiderē
 mus que sunt pietatis eius
 viscera. ne nō solum culpas
 indulgeat? s3 celeste regnū pe
 nitētibus post culpas p̄mittat

Atq; ex oibus medulis cor-
dis dicamus singuli, dicamus
oēs, dicam⁹ meus deus mia
mea. q̄ uiuif et regnas tm⁹ in
vnitate. et vnus in tnnitate,
p infinita secula seculor⁹.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucam. Ca. iij.

Anno q̄ntodecimo impe-
rij tiberij cesaris pcurate
pōcio pilato iudeā. tetrarcha
autē galilee herode philippo
aut frē eius tetrarcha itune et
thraconitidis regionis, et lisa-
nia a bilina tetrarcha, sub p̄n-
cipibus sacerdotū āna et cai-
pha. factū ē verbū dñi super
iohēm zacharie filiū in deserto.

Comelia lectōis eiusdē ad
pplū in basilica sancti io-
hānis baptiste. xx.

Bedēptoris n̄i p̄cursor
q̄ tpe. verbū p̄dicatōis
acceperit. memorato romane
reipublice p̄ncipe ⁊ iudee regi-
bus designat. cū dicit. āno q̄n-
todecimo imperij tiberij cesaris
pcurate pōcio pilato iudeā.
tetrarcha autē galilee herode
philippo aut frē eius tetrarcha
itune et thraconitidis regiōis
et lisania a biline tetrarcha,

sub p̄ncipibus sacerdotū āna
et caipha factū ē verbū dñi
sup iohēz zacharie filiū in de-
serto. Quia n̄ illū p̄dicare ve-
niebat q̄ ex iudea q̄sdā et ml-
tos ex gētib⁹ redēpt⁹ erat
p regē gētū et p̄ncipes iudeo-
rū p̄dicatōis eius tpa designā-
tur. Quia aut gētilitas colligē-
da erat. et iudea p culpa p̄si-
die dispgēda. ipa q̄z descp-
tio treni p̄ncipat⁹ ondit. qm̄
in romana republica vnus p̄
fuisse descpbi. et in iudee re-
gno p q̄rtā ptē plurimi p̄nci-
pāt. Voce enī n̄i redēptoris
dicit. Om̄e regnū in serpm di-
uisum desolabit. h̄q̄t ḡ q̄ ad
finē regni iudea puenerat q̄
tot regib⁹ diuisa subiacebat.
a pte q̄z n̄ solū q̄b⁹ regib⁹ s̄z
q̄bus etiā sacerdotibus actū
sit amōstrat. vt qz illū iohēs
baptista p̄dicaret q̄ simul rex
et sacerdos existēt. lucas euā-
gelista p̄dicatōis eius tpa p
regnū ⁊ sacerdotū designauit
Et uenit in oēm regionē iorda-
nis p̄dicās baptismū p̄nie in
remissionē pctōz. Cūdis le-
gētibus liquet qz iohēs n̄ so-
lū baptismū penitentie predi-
cauit. verū etiā q̄busdā dedit.

sed tñ baptismū suū in remissionē peccatorū dare n̄ potuit. Remissio etenī peccatorū in solo nobis baptismo christi tribuit̄. Notandū itaq; qd dicitur p̄dicās baptismū p̄nie in remissionē peccatorū. qm̄ baptismū quod p̄ctā solueret qd dare nō poterat p̄dicabat. Vt si cut incarnatū verbū patris p̄currebat verbo p̄dicatois ita baptismū penitēcie qd p̄ctā soluit p̄cureret suo baptisate qd p̄ctā solū nō p̄nt. Vt qā eius sermo p̄currebat p̄sentia redemptionis ip̄m qd ei? baptismū p̄cedendo fieret umbra veritatis. Seq̄t. Sicut scriptū ē in libro sermonū isaie p̄phete. vox clamantis in deserto. parate viā domi. rectas facite semitas ei?. Isdē vero iohēs baptista req̄sit? q̄s esset r̄ndit. Ego vox clamantis in deserto. Qui sicut añ nos dictū ē. ideo vox a p̄pheta vocatus ē. qā verbū p̄ibat. Quid at̄ clamaret? aperit cū subdit. pate viā dñi. rectas facite semitas eius. Ois q̄ fidē rectā et bona opa p̄dicat quid aliud q̄s venienti domino ad corda audientū viā

parat. vt hec uis gr̄e penetret. lumē veritatis illustret. vt rectas deo semitas faciat. dū mūdasi aio cogitatoēs p̄fmonē bone p̄dicatois format? Ois vallis implebit̄ et ois mons et collis humiliabitur. Quid hoc loco vallū noīe nisi humiles. qd mōtū. collū nisi supbi hoīes designāt? In aduētū ergo redēptoris, vallis implete mōtes vero colles humiliati sunt. qā iuxta eius vocem ois q̄ se exaltat humiliabit̄. et ois q̄ se humiliat exaltabit̄. Vallis etenī impleta crescit. mōs at̄ et collis humiliatus de crescit Quia nimirū i fide mediatoris dei et hoīm hoīs christi iesu. et gētilitas plenitudinē gr̄e accepit. et iudea p̄ errore p̄fidie hoc vñ tumebat p̄didit. Ois n. vallis implebit̄ qz corda humiliū sacre doctrine eloquio virtutū gr̄a replebūt. Iuxta hoc qd scriptū ē q̄ emittit fontes i ouallib?. Et rursū dicit. Et oualles abūdabūt frumēto. a mōtibus nāq; aqua dilabit̄? qz supbas mētes veritatis doctrina desent. s3 fontes i ouallib? surgūt? qz men-

tes humiliū verbū p̄dicatōis
accipiūt. Iā uidemus. iā qual
les frumēto abundare aspici
mus. q̄a illoꝝ ora pabula ve
nitans opla sunt. q̄ mites ac
simplices huic mūdo despicā
biles esse uidebant. Ip̄m q̄q̄
iobānē baptistā q̄ mira clari
tate p̄ditū ppl̄s uiderat. illū
hunc esse singulariter celsū ac
solidū mōtem credebāt. De q̄
scriptū est. In nouissimo dieꝝ
erit mōs domus dñi p̄paratus
in uertice mōtū. Nā hūc esse
chr̄stū putabant. sic p̄ euāge
liū d̄. Estimāte aut̄ ppl̄oꝝ co
gitātib⁹ oībus i cordib⁹ su
is de iobāne forte ip̄e esset cr̄
stus quē req̄rebant dicentes.
Nunq̄d x̄ps est tu? S̄z nisi idē
iobānes apud se ualēs esset.
replet⁹ grāte sp̄itu nō fuisset
Qui ut hoc q̄d erat ostēderet
dixit. uēit fortior me post me
cuius nō sum dignus soluere
corrigiā calciāmēti ei⁹. Et rur
sum ait. q̄ habet sponsam? spō
sus ē. amicus aut̄ sponsi q̄ stat
et audit eū. gaudio gaudet. p̄
pter uocē spōsi. hoc at̄ gaudiū
meū impletū est. Illū oportet
crescere. me at̄ minui. Ecce cū

p̄mira operatōe uirtutū talis
esset ut chr̄stus esse crederet̄
nō solū x̄pm nō se esse m̄dit.
sed etiā corrigiā calciāmēti
eius soluere id ē incarnatōis
eius m̄sternū perscrutari nō se
dignū esse phibuit. Eius esse
sponsā eccl̄e siā credebāt. qui
hunc x̄pm eē estimabāt. f̄ ait.
Qui habet spōsam spōsus est.
Aci diceret. Ego sponsus nō
sum s̄z amicus sponsi sum. nec
p̄t uocē suā sed in uoce spōsi
se gaudere phibebat. Quia n̄
ideo letabat in corde. q̄m pl̄s
humil̄r audiebat loq̄ns s̄z q̄z
ip̄e ueritatis uocē audiebat in
tus ut loq̄ret̄ foras. Qd̄ bene
gaudiū impletū dicit. q̄z q̄s q̄
d̄ sua uoce gaudet plenū gau
diū nō habet. A q̄. r̄ subdit. Il
lū oportet crescere. me aut̄ mi
nui. Qua in re q̄rendū ē in q̄
creuit x̄ps in quo iā minutus
est iobānes nisi q̄ ppl̄s iobā
nis abstinentiā uidēs remotū
hūc ab hoīnib⁹ eē aspiciens
eū eē x̄pm putabat. x̄pm uē
cū publicanis comedētē inter
p̄tōres ābulātē itūēs eū nō
x̄pm f̄ esse p̄phetā credebāt.
Sed dū p̄ accessū t̄p̄is et x̄ps
qui p̄pheta eē putabat x̄ps ē

agnitus et iohānes q̄ ch̄rist⁹
eē putabāt p̄pheta esse inno
tuit impletū est qđ de ch̄risto
fuit p̄cursoz p̄dixit. Illū at̄ oꝝ
crescē me at̄ minui. In estima
tione q̄ppe populi et ch̄ristus
creuit. qz agnitus ē qđ erat. et
iohēs decreuit q̄a cessauit dici
qđ n̄ erat. Igit̄ qm̄ et idē iohā
nes ideo i scitate p̄stuit. q̄a in
cordis humilitate p̄durauit. et
m̄l̄ n̄ idarco cecidit. qz apud
semet ipsos elata cognitioē tu
mueit. dicat̄ recte. Ois vallis
implebit̄. et ois mōs et collis
humiliabit̄ qz humiles donū
accipiūt qđ a se corda supbi
etū repellūt. Seq̄t̄. Et est p̄ra
ua in directa et aspa in vias
planas. P̄raua directa fiūt. cū
maloz corda p̄ iniusticiā de
torta. ad iustitue gl̄ā dirigūt
Et aspera in vias planas im
mutāt. cū imites atqz iracūde
mētes. p̄ infusione supne gr̄e
ad lenitatem m̄suetudis rede
ūt. Quādo n̄. verbū veritatis
ab iracūda mente nō recipit̄.
q̄si asp̄itas itinens gressum p̄
gētis repellit. Sed cū mēs ira
cūda p̄ acceptā m̄suetudis
gr̄a3 correptionis vl̄ exortau

onis verbū recipit̄. ibi planā
viā p̄dicatoz inuenit. vbi p̄ri
us p̄ asp̄entate itinens p̄gere
id ē p̄dicatiois gressum ponē
nō valebat. Seq̄t̄. et videbit
omis caro salutare dei. Quia
ois caro accipit̄ ois hō saluta
re dei videlicet ch̄ristū i hac vi
ta ois hō videre n̄ potuit. vbi
ḡ i hac sentētia p̄pheta p̄phe
tie ocl̄m nisi ad extremū iudi
cij diē terēdit. Vbi cū apertis
celis. m̄strātib⁹ āgelis. cōsedē
tib⁹ apostolis in sede maiesta
tis sue ch̄rist⁹ appaurent. oēs
hunc et electi et reprobi parit̄
videbūt. Vt et iusti de mune
re retributionis sine fine gau
deant. et iniusti in vl̄aoē sup
plicij imperpetuum gemant.
Nam quia ad hoc ista sentē
tia intendit q̄ in extremo ex
amine ab omni carne videbi
tur. recte subiungitur. dicebat
aut̄ ad turbas que exhibāt vt
baptisarēt ab eo. Genimina
viperaꝝ. q̄s ostēdit vobis fu
gere a vēt̄a ira. Ventura eni
ira est aiauersio vl̄tuois extre
me q̄m tūc fugere peccatoz nō
val3. q̄ nūc ad lamēta penitē
tie nō recunt. Et notandū q̄

male soboles maloꝝ parentū
actionē imitātes genimīa uir-
perazꝝ vocāt. q̄a per hoc q̄ bo-
nis iūdent. eosq̄ psequūt. q̄
q̄busdā mala retribuūt. q̄ le-
fioes p̄mis exq̄rūt. q̄m i his
omībus p̄oꝝ suoꝝ carnaliū
vias sequūt. quasi venenatis
filij d̄ uenenatis parētibꝝ nati
sunt. Sz q̄a iā peccauimus. q̄
v̄su male cōsuetudinis inuolu-
ti sumus. dicat q̄d nobis faci-
endū sit ut fugere a uētura ira
ualeamꝝ. sequūt. Facite ḡ fru-
ctus dignos penitētie. In q̄-
bus verbis notādū ē. q̄ ami-
cus sp̄s nō solū fructus peni-
tētie. sed dignos penitētie am-
monet esse faciendos. Aliud
nāq̄ est fructū facē. aliud di-
gnū penitētie facē. Vt enī se-
cū dū dignos penitētie fructꝝ
loquamur. sciendū est q̄a q̄s-
quis illicita nulla commisit.
huic iure cedit. ut licitis v̄tat.
Sic q̄ pietatis opera faciat. ut
tñ si voluerit ea q̄ mūdi sunt.
nō reliquat. At si q̄s i fornicā-
tionis culpā uel fortasse (q̄d ē
gravius) i adulterio lapsus ē
tāto a se licita debet abscondē
q̄to se meminit et illicita p̄pe-
trasse. Neq̄ enī p̄ fructus esse

boni opis debet eius q̄ minus
et eius q̄ āplius deliq̄t. Aut
eius q̄ null' et eius qui in q̄bꝝ
dā facinoribus cedit. Per hoc
ḡ q̄d d̄z facite dignos fructus
penitētie. vniūscuiusq̄ cōsciē-
tia cōuenit. vt tanto maiora
acquirat bonoꝝ operū lucra
per penitētiā. quāto grauiora
sibi intulit dāna p̄ culpā. Sed
iudei d̄ genens nobilitate glo-
riantes idcirco se agnoscere pec-
catores nolebāt. q̄ d̄ abrahā
stirpe d̄scēderāt. Quibus re-
cte d̄z. et ne cepentis dicere pa-
trē habemus abrahā. dico ei
uobis q̄ potēs ē d̄ns de lapi-
dibꝝ istis suscitare filios abra-
he. Quid enī lapides nisi cor-
da gētiū fuerūt ad intellectū
d̄ni oīpotētis insensibilia. Si
cut etiā q̄busdā ex iudeis d̄z.
Auferā cor lapideū de carne
uestra. Nec immento lapidū
noīe gētes significare sunt. q̄
lapides coherūt. Vñ scriptū
est. Si es illis fiat q̄ faciūt ea
et oēs q̄ cōfidūt in eis. De q̄-
bus nimirū lapidibus filii a-
brahe suscitati sunt. q̄ dū du-
ra corda gētiū in abrahe se-
mine id est in christo credide-
runt. eius filij facti sunt cūis

semini sunt vniti. vñ et eisde
 gentilibus p egregiū p̄dicato
 rē dē. Si autē vos ch̄risti ḡ a
 bzabe semē estis. Si igit̄ nos p
 fidē ch̄risti abzabe iā semen
 existimus. iudei p̄p̄t p̄fidiam
 abzabe filij esse dēfieri. Quia
 uero i illo tremēdi examis die
 parētes boni malis filiis. p̄des
 se n̄ possint. testat̄. p̄pheta q̄ di
 cit. noe daniel. et nob si fuerit in
 medio eoz. viuo ego dicit do
 minus dē. q̄a filiū et filiā nō
 liberabunt sed ipsi iustitia sua
 liberabunt animas suas. et rur
 sum. quia boni filij nihil malis
 parētibus. p̄sint. sed ad reatū
 potius malozū parētū. p̄ficiat
 bonitas filioz. ipsa p se ven
 tas nō credētibz iudeis dicit.
 Si ego in belsebuth eicio dē
 monia. filij vestri in quo eici
 unt. Ideo ipsi iudices vestri
 erūt. Sequit̄. Iam enī securis
 ad radicē arboris p̄ita ē. Ois
 enim arbor nō faciens fructū
 bonū exadēt. et i ignem mit
 tetur. Arbor huius mundi est
 vniuersum genus hūanū. Se
 curis vero ē scilicet redēptor
 noster. q̄ uelut ex manubrio
 ferro tenetur ex humanitate. sed
 incidit ex diuinitate. Que vi

delacet securis iā ad radicē ar
 boris posita est. q̄a et si p̄pa
 tiētiam expectat. videt̄ tñ qd
 futura ē. Omis enī arbor nō
 faciens fructū bonū exadetur.
 et in ignē mittet̄. Quia vnus
 q̄sq̄ puerus paratā citius ge
 benne cōcremationē inuenit.
 qui hic fructū bonū op̄is face
 re cōtemnit. Et notandū q̄ se
 curim nō iuxta ramos positam
 sed ad radicē dicit. Cum enim
 maloz filij tollūt. q̄d aliud q̄
 rami infructuose arboris ab
 scidunt. Cum vero tota simul
 p̄genies cū parēte tollūt. infru
 ctuosa arbor a radice abscisa
 est. ne iā remaneat vnde pra
 ua iterū soboles crescat. in q̄b
 iohānis baptiste verbis cōstat
 quod audiētū corda turbata
 sunt. cū p̄tinus subinfer̄. et i
 terrogabāt eū turbe dicentes.
 Quid ergo faciemus. p̄cisse e
 nim terroze fuerāt. que cōsiliū
 querebāt. Sequit̄. Respōdēs
 autē dicebat illis. Qui habet
 duas tunicas. det nō habenti
 et q̄ habet escas similē faciat.
 per hoc quod tunica plus ē nec
 cessaria vsui nostro q̄ palliū.
 ad fructū dignū penitēti p̄ti
 net vñ non solū extēroza q̄q̄

et min⁹ necessaria sed ipi ual
de necessaria diuidere cu p
ximis debeam⁹. scilicet ut ef
ca qua carnalit uiuimus vel
tunica qua uestimur. Quia
eni in lege scriptu est: diliges
proximu tuu sicut te ipm: min⁹
proximu amare couincit: q no
cu eo in necessitate illius etia
ea que sibi sunt necessaria p
tit. Idcirco ergo de diuidedis
cu proximo duab⁹ tunicis da
tur preceptum: qa hoc de vna
dici no potuit: qm si vna diui
dat: nemo uestit. In dimidia
quippe tunica et nudus rema
net qui accipit. et nudus q de
dit. Inter hoc aut sciendum est
quatū misericordie opera va
leant. cum ad fructus dignos
penitentie ipa pre cetens papi
unt. Hinc etia p semetipam
veritas dicit. Date elemosina
et ecce omia munda sunt vo
bis. Hinc rursus ait. date et
dabit vobis. hinc scriptu est.
Ignē ardentē extinguit aqua
et elemosina resistit peccatis.
Hinc itez 82. Cōclude elemo
sinā i corde paupens. et hec p
te exorabit. Hinc bonus p in
nocentem filiū ammonet di
cens. si multū tibi fuerit: abū
danter tribue. si exigū fuerit:

etiam exigū libentē stude im
partiri. Vt at quāta eet virt⁹
incōtinētia et susceptiōe in
digentium redemptor noster
ostēderet: dicit. Qui recipit p
phetam i noie pphete: merce
dem pphete accipiet. et q reci
pit iustu i noie iusti: mercedē
iusti accipiet. In quibus ver
bis notādū ē. qa no ait mer
cedem de ppheta vel mercedē
de iusto sed mercedem pphete
atq mercedem iusti accipiet.
Aliud est enī merces de pphē
ta. aliud merces pphete. atq
aliud merces de iusto: aliud
merces iusti. Quid est enī di
cere mercedē pphete accipiet.
nisi qa his q pphētā suā lar
gitate sustētat: qvis ipse pphē
tiā nō habeat: apud oipotētē
tñ dñm pphētie pre mia habe
bit. Iste enī fortasse iustus est
et qto in hoc mūdo nihil possi
det: tāto loquēdi p iusticia fi
ducia maiore habet. Hūc dū
ille sustētat qui in hoc mun
do aliquid possidet: et fortasse
adhuc pro iusticia loqui libe
re nō presumit: iusticie illius
libertatē sibi participem facit.
vt cum eo panter iusticie pre
mia recipiat: que sustentādo

adiunxit. quatenus eandem iustitiam
libere loqui potuisset. Ille prophete
spiritu plenus est. sed tamen cor-
poris egeat alimento. Et si cor-
pus non reficitur. certum est quod uox
ipsa subtrahatur. Qui ergo ali-
mentum prophete propter hoc quod
propheta est tribuitur. prophete illius
vires ad loquendum dedit. Cum
propheta ergo mercedem prophete
recipiet. quia et si spiritu prophete
plenus non fuerit. hoc tamen ante
oculos dei exhibuit quod ad-
iunxit. Hinc est quod de quibusdam
peregrinantibus fratribus caio
per iohannem dicit. Pro nomine enim
christi profecti sunt. nihil acci-
pietes a gentilibus. Nos ergo de-
bemus suscipere huiusmodi. ut
cooperatores simus veritatis.
Qui enim spiritualia dona habet
tribus temporalia subsidia tribu-
it. in ipsis donis spiritualibus
cooperator existit. Nam cum
pauci sint qui spiritualia dona per-
cipiunt. et multi qui rebus tempo-
ralibus abundat. per hoc se diui-
tes virtutibus pauperum inserunt
quo eisdem sanctis pauperibus
de suis diuinis solacia dentur.
Vnde cum per isaiam vocem derelictae
dominus gentilitati id est sancte eccle-
sie spiritualium virtutum men-

53
ta tanquam deserto arbusta pro-
mitteret. vltimum quod propter promi-
sit dices. ponam desertum in stagna
aquarum. et terram inuiam in riuos
aquarum. dabo in solitudine cedrum.
et spinam myrtum et lignum oliue.
ponam in deserto abietem. vltimum et
buxum simul. ut videant et sciant
et recogitant. et intelligant pariter.
Desertum quippe dominus in sta-
gna aquarum posuit. et terram inuiam
in riuos aquarum. quia gentilitati
que per ariditatem mentis nullos
bonorum operum fructus ferebat.
fluenta sancte predicationis dedit.
et ipsa ad quam prius per aspenta-
te sue siccitatis via predicatori-
bus non patebat. doctrine post
modum riuos emanauit. cum ad
huc ex magno munere promit-
titur. dabo in solitudine cedrum et
spinam. Cedrum quia magni odo-
ris est atque imputribilis nature. iure
accepimus in promissione. De
spina vero cum peccanti homini
dictum sit. terra tua spinas et tri-
bulos germinabit tibi. quod mi-
rum si sancte ecclesie illud promit-
titur. quod peccanti homini pro pena
spina multiplicatur. Sed cedri
signantur nomine hi qui virtutes
et signa exhibent in sua ope-
ratione qui dicere cum paulo valent

christi bonus odor sumus deo
Quorum corda ita in eterno a-
more solidata sunt: ut eadem
terreni amoris putredo nulla
corrumperet. Per spinam vero si-
gnati sunt doctrine spiritualis
uiri: qui dum de peccatis ac vir-
tutibus differunt: et modo et-
na supplicia minantur: modo ce-
lestis regni gaudia promittunt
cor audientium pungunt: sicque me-
tem dolore compunctionis per-
forant: ut ab eorum oculis quasi quidam
sanguis anime lachryme de-
currat. Virtus vero tempera-
tue virtutis est: ita ut dissolu-
ta membra temperando restrin-
gat. Qui itaque per meritum nisi hi
signati sunt: qui afflictionibus
proximorum copati sciunt: eorumque
tribulationem per compassionem tem-
perant. Iuxta hoc quod scrip-
tum est: gratias autem deo qui consolatur
nos in omni tribulatione nostra: ut
possimus et ipsi consolari eos qui
in omni pressura sunt. Qui dum af-
fluctis proximiis verbum vel opere
consolationis ferret: eos proculdu-
bio ad statum rectitudinis restri-
gunt: ne immoderata tribulatione
in desperatione soluantur. Quos au-
tem per oliuam nisi misericordes ac-
cepimus: Quia et grece oleos

mia vocantur: et quasi oliue liquorem an-
operantis dei oculos misericordie
fructus lucent. Cui adhuc in pro-
missione subiungitur: ponam in deser-
to abietem: olivum et buxum similiter.
Qui per abietem que valde cre-
scendo ad aenis alta subtolliuntur
nisi hi designati sunt qui intra
sanctam ecclesiam adhuc in terrenis
corporibus positum iam celestia con-
templantur. Et quousque nascendo de
terra exierunt: contemplando tamen iam
iuxta ethera verticem mentis ex-
tollunt. Et quid per olivum nisi se-
cularium mentes expresse sunt.
Que dum terrenis adhuc amissis in-
feruntur: nullum virtutum spirita-
lium fructum ferunt. Sed et si fru-
ctum proprium olivum non habet: por-
tare tamen uirum cum fructu solet: quia
et sancti ares uiri intra sanctam eccle-
siam quousque spiritualium virtutum do-
na non habeant: dum tamen sanctos vi-
ros donis spiritualibus plenos
sua largitate sustentant: quod ali-
ud quousque uita cum bonis portat. Bu-
xus autem quousque alios designat: que
in altum non tamen perficit: et quousque
fructum non habeat: uindictam
habet nisi eos qui intra sanctam ecclesiam
adhuc ex etatis infirmitate bona
opa ferre non ualent: sed tamen parentum
fidelium credulitate sequentes fi-
dem perpetue uindictae tenent.

Post q̄ omia apte subiungit̄.
 vt videāt et intelligāt et sciāt
 et recogitēt parit̄. Ad hoc enī
 cedrus in ecclā ponit̄. vt quis-
 quis ap̄ximo odora mia vir-
 tutū spiritaliū trahit̄. ip̄e q̄q̄
 in terrene vite dilectiōe nō tor-
 peat. sed ad donorum celestiu
 desideria ignescat. Ad hoc spi-
 na ponit̄. vt q̄ p̄dicatiois ei⁹
 verbo op̄uct⁹ fuerit. ip̄e q̄q̄ ex
 emplo illius discat corda seq̄n-
 tiū p̄dicationis verbo compun-
 gere. Ad hoc myrt⁹ ponitur.
 vt q̄ in ardoze tribulationis
 ab ore vl̄ opere p̄ximi cōpati-
 entis tēperamētū cōsolatiois
 acceperit. ip̄e etiā discat quē-
 admodū afflictis p̄ximis sue
 cōsolationis tēperamētū pro-
 ferat. Ad hoc oliua ponit̄. vt
 q̄ aliene miscōie opera cogno-
 scat. discat quē admodū debe-
 at indigēti p̄ximo et ip̄e mise-
 rerit. Ad hoc abies ponitur. vt
 q̄s quis vim cōtēplatiois eius
 agnouerit. ip̄e q̄q̄ ad cōtēplā-
 da etna p̄mia succēdat. Ad
 hoc vlmus ponit̄. vt q̄s quis
 intuet̄ eū q̄ habere virtutū fru-
 ctū spiritaliū nō valet. sed tñ
 et eos q̄ spiritalib⁹ donis ple-

ni sunt sustētat. ip̄e q̄q̄ scōzū
 vite q̄nta valz largitate infer-
 uiat. et celestiu bonozū botros
 q̄s gignēdo n̄ valz. sustinēdo
 ferat. ad hoc buxus ponit̄. vt q̄
 h̄re multos adhuc i infirmita-
 te positos vere fidei v̄nditate
 cōsiderat. eē ip̄e infidelis erube-
 scat. Bene ḡ descriptis prius
 arborib⁹ d̄r. vt videāt et sciāt
 et recogitēt et intelligāt. vbi et
 apte subiungit̄ pariter. q̄a cū in
 tra sanctā ecclā diuersi hoīm
 mores, diuersi sunt ordines.
 necesse est vt oēs siml̄ discāt
 dū i ea spiritales vni diuerse
 q̄litate etatis et ordis ad imi-
 tādū siml̄ vidēt. **S**ed ecce
 nos dū mōstrare vlmū q̄m⁹
 per mlt̄a arbuta lōgi⁹ euaga-
 ti sumus. Ad hoc itaq; p̄pter
 quod p̄phete testimoniū p̄tu-
 limus. reuertamur. Qui reci-
 pit p̄phām in nomie p̄phete.
 mercedem prophete accipiet.
 Quia et si fructū vlmus nō ha-
 bet. vitē tñ cū fructib⁹ portās
 hoc ipsa sua efficit. q̄ bñ sustē-
 tat aliena. Quia vero ad ma-
 gna nos opera iohāne s̄ admo-
 net dicens. facite fructus dig-
 nos penitentie. et rursus. Qui

habet duas tunicas et nō habenti. et q̄ habet escas similiter faciat. iā patent dāt intelligi q̄d est quod ventas dicit. A diebus iohānis baptiste usq; nūc regnum celoꝝ vim patit̄ et violenti rapiūt illud. Que supne verba sententie nobis sunt magnopere perscrutāda. Nam querēdū est qmō vim ppeti regū celoꝝ possit. Quis enī celo violentiā urogat? Et rursum qrendū ē si pati vim regum celoꝝ potest? cur eandē vim a diebus iohānis baptiste et nō enā aī p tulerit? Sed cū lex dicat. Si q̄s hec vel illa fecerit morte moriat̄? cūctis legentibus liquet q̄a peccatores q̄sq; pena sue seuentatis ptilit nō aut p penitētiā ad vitā reduxit. Cum vero iohānes baptista redēptoris gratiam pcurrens penitētiā p̄dicat. vt peccatoꝝ qui ex culpa mortu⁹ est p conuersionē uiuat? pfecto a diebus iohānis baptiste regnū celoꝝ vim patit̄. Quid est aut regnū celoꝝ nisi locus iustoz? Solis enim iustis celestis patre p̄mia debent̄. ut humiles casti mites

atq; misericordes ad gaudia supna pueniāt. Cū q̄s vero vel supbia tumidus, vl' carnis facinoꝝe pollutus uel iracūdia accensus vl' credulitate impi⁹ post culpas ad penitētiā redit? et uitā eternā p̄cipit? q̄si in locū peccatoꝝ intrat alienū. A diebus ergo iohānis baptiste regnū celoꝝ vim patit̄. et violenti rapiūt illud. quia q̄ penitētiā peccatoꝝ ib⁹ indixit? q̄d aliud q̄ regnū celoꝝ fieri violentiā docuit? Recogitem⁹ g' frēs carissimi mala q̄ fecimus et nosmetipōs assidius lamentis atteramus. Hereditatē iustoz quā nō tenuim⁹ p vitā? rapiamus p penitētiā. vult a nobis oīpotens deus talem violentiā p penitētiā ppeti. Nā regnū celoꝝ rapi vult nostris fletib⁹ qd nōis mentis nō debet̄. Abspei g' certitudie nulla nos maloz nrōꝝ q̄litas nulla q̄ntitas frāgat. Prestat magnā venie fiduciā latro ille venerabilis. q̄ nō inde venerabilis vñ latro. Nam latro ex crudelitate? venerabilis ex confessione. Cogitate ergo cogitate q̄ sint incōprehēsibilia i oīpotēti deo

misericordie viscera. Latro
iste crucis manib⁹ abstract⁹
a facie tñens sup⁹ e⁹ i pa-
tib⁹ o crucis ibi cōfessus ibi sa-
nat⁹ ē ibi audire meruit. ho-
die mecū ens i paradiso. Quid
est hoc? Quis tantā bonitatē
dei dicere q̄s estimare suffici-
at? De ipsa pena criminis per-
uenit ad p̄mia virtutis. Idcir-
co aut oipotens deus electos
suos in q̄busdā lapsib⁹ cadē
p̄misit: ut aliis i culpa iacen-
tibus si toto ad eū corde con-
surgant: sp̄m venie reddat. et
as per lamēta penitētie viam
pietatis apiat. Exerceam⁹ ḡ
nosmetip̄os in lamētis. extin-
guam⁹ fletibus et dignis re-
nitētie fructibus culpas quas
fecimus. ad indulgētiā nobis
tempora indulta non pereant.
Quia q̄ multos a suis iniquita-
tibus iam sanatos aspicimus
quid aliud q̄ sup̄ne misericor-
die pign⁹ tenemus? Adiuuat
ip̄e quē amam⁹ iesus xp̄s do-
minus noster. Qui cum p̄re et
sp̄itu sancto viuit et regnat
deus p̄ oīa sc̄la sc̄loꝝ amen.

Fuit p̄ma ps omeliarū be-
ati gregozii. Incipit secūda

55
Lectio sancti euangelij se-
cūdam marcū. Ca. xvi.

In illo tpe maria mag-
dalene. et maria iacobi
et salome emerunt aro mata.
ut veniētes vngerent iesum.
Et valde mane vna sabato-
rū veniūt ad momētū rē.

Omelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pp̄m in basilica
beate mane die sancto pas-
che xxi.

Vltis vobis lectōibus
fr̄es carissimī p̄dictat ū
loq̄ cōsueuī. f̄ q̄a ascēscēte sto-
macho ea q̄ dictauerā legere
ip̄e nō possum. q̄ dā v̄m mi-
nus libent̄ audiētes iueor. vñ
nē a memetip̄o exigē oīa mo-
rē uolo. ut int̄ sacra missaz sol-
lētia lectōes sancti euāgelij n̄
dictādo f̄ colloq̄ndo edisserā
Sicq̄ expiat ut loq̄mur. quia
collocutiōis vox corda torpē-
na plusq̄ sermo lectōis exci-
tat. et q̄si q̄dā manu sollicitu-
dinis ut euigilēt. pulsāt. Et q̄-
dē ad hoc op⁹ me sufficē posse
nō iūdeo. sed tñ iūres q̄s impen-
cia tenegat. caritas ministrat.
Scio nāq̄ quī dixit. Aperi os
tuum et ego adimplēbo illud.

Bonū ergo opus nobis in vo-
lūtate sit. nā ex diuino adiuto-
no erit in perfectione. Dat lo-
quendi ausū ipsa etiā resurrecti-
onis domice tāta sollemnitas
q̄a et indignū valde est vt eo
die laudes debitas taceat lin-
gua carnis? q̄ videlicet die ca-
ro surrexit auctoris. Audistis
fateres carissimi q̄ sancte mul-
eres q̄ dñm fuerāt secute? cum
aromatib⁹ ad monumētū ve-
nerūt. et ei quē uiuentē dilexe-
rāt? etiā mortuo studio hūani-
tatis obsequiūt. Sed res gesta
aliqd in sc̄ta eccl̄ia signat ge-
rendū. Sic quippe nō ē vt au-
diamus q̄ facta sunt? q̄tenus
cogitemus etiā q̄ nobis sunt
ex eorū imitatioe facienda. Et
nos g̃ in eū q̄ ē mortuus cre-
dētes. si odoze virtutū referti
cū opiniōe bonorū oporū dñm
querimus? ad monumētū p-
fecto illius cū aromatib⁹ ve-
minus. Ille autē mulieres ange-
los vident? q̄ cū aromatibus
venerūt. q̄a videlicet illē mēte
sup̄ nos ciues aspiciūt q̄ cum
virtutū odorib⁹ ad dñm per
sancta delidena p̄ficiunt. Notādū
veronobis ē qd nā

fit q̄ i dextris sedere angelus
cernit. Quid nāq̄ p̄ sinistram
nisi vita p̄ns. qd vero p̄ dextrā
nisi p̄petua vita designantur?
Vñ in canticis canticorū scriptū
ē. leua eius sub capite meo. et
dextera illius amplexabit me
Quia g̃ redemptor n̄r iā p̄n-
tis vite corruptionē trāsierat?
recte angel⁹ q̄ nūtiare p̄phennē
eius vitā venerat? i dextera se
debat. qui stola cādida coop-
tus apparuit. Cādor et enī ve-
stis splēdorē n̄r denūtiat sol-
lemnitatis n̄r dicam⁹ an fue-
rit? S3 vt fatemur ven⁹? et sue di-
camus et n̄r. Illa quippe redēp-
toris n̄r resurrectio et n̄ra fe-
stital fuit. q̄a nos ad imorta-
litate reduxit. et angelorū festi-
uitas extitit? q̄a nos reuocādo
ad celestia. eorū munerum im-
pleuit. In sua g̃ ac n̄ra festiui-
tate āgel⁹ i albis vestib⁹ appa-
ruit q̄a dū nos p̄ resurrectionē
domicā ad sup̄na reducamur
celestis p̄ne dānāre parāt. S3
qd adueniētes femias affat?
audiam⁹. Nolite expauescere
Ac si apte dicat. pauēat illi q̄
nō amāt aduētū sup̄norū a-
uiū. pertimescāt q̄ carnalibus

desiderijs p̄lli ad eorū se foc-
 etatē p̄rigere posse desperant.
 Vos autē cur p̄tumescaus. que
 vestros cōcūes videtis. Vñ
 et matheus āgelū apparuisse
 describēs ait. Erat aspect⁹ ei⁹
 sic fulgur. et vestimēta eius sic
 nix. In fulgore etenitroz timo-
 ris ē. i. niue autē blādimētū cā-
 doris. Qz vero oīpotēs dē⁹ ⁊
 tribil⁹ peccatorib⁹ ⁊ blādus ē
 iustis. recte testis resurrectōis
 ei⁹ āgelus ⁊ i fulgore vult⁹ ⁊
 in candoze habit⁹ dēmonstrāt.
 vt de ip̄a sua specie ⁊ treret re-
 p̄bos. ⁊ m̄ceret p̄ios. Vñ re-
 ctē q̄q̄ p̄p̄m p̄ deserta gradiē-
 tē. colūna ignis in nocte. ⁊ co-
 lūna nubis p̄ibat i die. In ig-
 ne enī t̄roz ē. in nube autē visio-
 nis leue blādimētū. dies vero
 vita iusti. ⁊ nox accipit vita
 peccatoris. Vñ ⁊ cōuersis pec-
 catorib⁹ paulus dicit. Fuiſtis
 aliquādo tenebre nūc autē lux
 i dño. In die ḡ p̄ nubē colūna
 mōstrata ē. et in nocte p̄ ignē.
 qz oīpotēs dēus ⁊ blādus iu-
 stis et tribil⁹ apparebit i iustis.
 Istos i iudicio veniēs p̄leni-
 tatis māsuetudinē dēmulcet.
 illos vero p̄ iustitiae districtio

nē terret. Sz iā qd āgelus sub-
 iūgat audiamus. Iesū q̄ntis
 nazarenū. Iesus latino eloq̄o
 salutans id ē saluator in p̄ze-
 tat. At vero multi tūc iesu di-
 ci poterāt. nō tñ substantialitē
 sz nūcupatiue. Ideo ⁊ loc⁹ sub-
 iūgit. vt de q̄ibū dictū sit ma-
 nifestet. nazarenū. Et cām p̄-
 tm⁹ subdit. crucifixū. Atqz ad-
 didit. Surrexit. nō ē hic. Nō ē
 hic dē p̄sentia carnis. q̄ tñ
 nūq̄ dēerat p̄sentia maie-
 statis. Sz ite dicite discipulis
 ei⁹ ⁊ petro. qz p̄cedit vos i ga-
 lileā. Querēdū nobis est cur
 nominatis discipul⁹ petr⁹ dēfi-
 gnāt ex noīe. Sz si hūc āgel⁹
 nominatim nō exp̄primeret q̄
 mḡm negauerat. tūc nūc intē
 discipulos nō auderet. vocat⁹
 ḡ ex noīe. ne dēsparet ex ne-
 gatōne. Qua i re cōsiderādū
 nobis ē cur oīpotēs dēus eum
 quē cūcte eccl̄ie p̄ferre dispo-
 fuerat. ac ille vocē p̄tumescere
 ⁊ seipz negare p̄misit. Qd̄ ni-
 mirū magne actū eē pietatis
 disp̄satōe cognoscim⁹. vt is
 q̄ futurus erat pastoz eccl̄ie. i
 sua cl̄pa dīsceret q̄lī alijs mi-
 sereri debuissz. Prius itaqz eū

ostēdit sibi. et tunc p̄posuit ce-
tens. vt ex sua infirmitate co-
gnosceret. q̄ misericordit̄ alie
na infirma toleraret. Bñ autē
de redēptore nostro dicit. p̄ce-
det vos in galileā. ibi eū vide-
bitis sicut dixit vobis. Gali-
lea nāq; trāsmigratio facta in-
terpretat̄. Iam q̄ppe redēptor
noster a passione ad resurrec-
tionē a morte ad vitā a pena
ad gloriā a corruptionē ad in-
corruptionē trāsmigrauerat.
et p̄us post resurrectionē i ga-
lilea a discipulis videtur. quia
resurrectionis eius gloriā post
leti videbimus. si modo a vi-
tijs ad virtutū celsitudinē trāf-
migremus. Quā g̃ in sepulcro
nūtiat̄. in trāsmigratione ostē-
dit. q̄a is q̄ in mortificatione
carnis agnoscat̄. in trāsmigra-
tiōe mētis videt̄. ¶ Hec fr̄es
carissimi. p̄tāta diei solēnitāte
de lectionis euāgelice expositi-
one trāscurrimus. sed libet vt
de hac eadē solēnitāte aliqd
subtilius loq̄mur. Due etenī
vite erant. Quā vnā noui-
mus. alterā nesciebamus. vna
q̄ppe mortalis ē. altera imor-
talis. vna corruptionis. alia i

corruptionis. vna mortalis a-
lia resurrectiōis. Sed venit me-
diator dei et hominū hō chri-
stus iesus. suscepit vnā et ostē-
dit alterā. vnā p̄tulit morien-
do. et ostēdit alterā resurgēdo.
Si ergo nobis mortālē vitam
scientibus resurrectionē p̄mit-
teret carnis. et tñ hāc visibili-
ter nō exhiberet. q̄s eius p̄mis-
sioibus crederet. Factus itaq;
homo apparuit in carne. mori
dignatus ē ex volūtate. resur-
rexit ex potestate. et ostēdit ex
emplo q̄d nobis p̄misit in p̄-
mio. Sed fortasse aliq̄ dicat.
Iure ille surrexit. q̄ cū deus eēt
teneri a morte nō potuit. Ad i-
stūedā ergo ignoratiā nrām
ad roborādā infirmitatē nrām
sue resurrectionis exemplū no-
bis sufficere noluit. solus in tē-
pore illo mortuus ē. et tñ solus
nime resurrexit. Nā scriptū ē.
Multa corpora sanctorū quī
dormierāt. surrexerūt. Ablata
ergo sunt oīa argūta pfidie.
Ne q̄s enim dicat sperare dese-
nō debet homo q̄d i carne sua
exibuit deus hō. Ecce cum deo
hoīes resurrexisse cognoscim⁹
et q̄s pueros homines fuisse nō
dubitamus. Si ergo mēbra nrā

redēptoris sumus/ presuma-
mus in nobis/ q̄ gestū cōstat
in capite. Si multū nos abijci-
mus sperare in nobis debem?
nos mēbra vltima/ q̄ de mē-
bris supioribus audiūmus.
Ecce vero ad memoriā redit/
q̄ crucifixo dei filio iudei in-
sultātes dicebāt. Si rex isrl̄ ē/
descēdat de cruce et credimus
ei. Qui si de cruce tūc descēde-
ret/ nūmū infultātibus cedēs
virtutē nobis patiēti nō de-
mōstraret. Sz expectauit pau-
lulū/ tolerauit ob pbria. unsi-
ones sustinuit. seruauit patiē-
tiā. distulit admirationē. Et
q̄ de cruce descēdere noluit/ de
sepulchro surrexit. Plus fuit ḡ
de sepulchro surgere/ q̄ de cru-
ce descēdere. Plus fuit mortē
resurgēdo destruere/ q̄ vitā de-
scēdēdo seruare. Sed cū iudei
hūc ad insultationes de cruce
descēdere nūc cernerēt/ cum
moriētē viderēt/ cū se vidisse
crediderūt. nomē illi/ se q̄si ex-
tinxisse gauisi sūt. Sed ecce de
morte nomē ei/ p mūdū cre-
uit/ ex q̄ hunc ifidel' turba ex-
tinxisse se credidit. Et quem
gaudebat occisum/ dolet mor-
tū. qz hūc ad suā gloriā co-

57
gnoscat puenisse p penā. Qd
bñ i libro iudicū sampson illi
us facta significāt. q̄ cū gazā
ciuitatē philistinorū fuissz in-
gressus/ philistei ingressum eius
ptm/ cognoscentes/ ciuitatē
repēte obsidionib/ arcū dede-
rūt custodes deputauerūt. et sã
pson fortissimū se iā compbē-
disse gauisi sunt. Sz qd samp-
son fecit/ agnouimus. Media
nocte portas ciuitatis abstulit
et mōtis verticē ascēdit. Quē
fies canissimi hoc i facto/ quē
nisi redēptorē nrm sampson
ille significat. Quid gaza cui-
tas nisi ifernū designat. Quid
p philisteas nisi iudeorū pfi-
dia demōstrat. q̄ cū mortuū
dñm viderēt/ ei/ qz corpus in
sepulchro iā positū/ custodes
ilico deputauerūt. et eū q̄ auc-
tor vite claruerat/ iferni clau-
stris retentū/ q̄si sampsonē in
gaza se depbēdisse letati sunt
Sampson vero media nocte
nō solū exiit/ sz etiā portas tu-
lit. Qz videlicz redēptor nrm añ
lucē resurgēs/ nō solū liber de
inferno exiit/ sz et ipā etiā ifer-
ni claustra destruxit. Portas
tulit. et mōtis verticē subijt
quia resurgendo claustra in-

ferri abstulit. et ascēdendo ce-
lorū regna penetrauit. Hāc g^o
resurrectionis eius gloriā fra-
tres carissimi que et p^ul^u demō
strabat ex signo et post patuit
ex facto: tota mente diligam⁹
pro eius amore moriamur.
Ecce in resurrectione auctoris
nostri ministros eius angelos
cōcūes nostros agnouimus.
Ad horū g^o cuiū illā frequē-
tē sollemnitatē festinem⁹. His
cū nec dum uisione possumus
desiderio et mēte migrāmur.
Trāsmigrem⁹ ad virtutes de-
uitiis. ut in galilea redempto-
rē nostrū videre mereamur.
Adiuuet omnipotens deus ad
vitā desiderū nostrū q^{uod} p^{ro} no-
bis in mortē dedit unicū filiū
suū dñm nostrū iesum christū
q^{uod} cū eo uiuit et regnat in uni-
tate spiritus sancti deus per om-
nia secula seculorū Amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundū iohannē Ca. xx.

In illo tēpe vna sabbati
mana magdalene venit
mane cū adhuc tenebre essēt
ad monumentū. et vidit lapi-
dē sublatū a monumēto. Cu-
cunt ergo et venit ad simonē

petrū et ad aliū discipulū quē
amabat iesus. et dixit eis. Tu-
lerūt domnū de monumēto.

Omelia lectionis eiusdem
habita ad populū in basilica
beati iohānis q^{uod} appellat^{ur}
constāntina. xxij.

Accūs lōga molestia
stomachus diu me cari-
tati vestre de lectionis euāge-
lice loq^{ue} expositione phibuit.
vox nāq^{ue} ipsa a clamoris uir-
tute succubuit. et quia a m^{ul}ti^{bus}
audiri nō ualeo: loqui fateor
inter m^{ul}tos erubescō. Sed hāc
in me verecūdiā ipse rep^{re}hen-
do. Quid enī? nūq^{uod} si multis
p^{ro}desse nequeo: nec paucis cu-
rabo: et si ex messe portare ma-
nipulos multos non possum:
nūq^{uod} nō debeo ad aream va-
cuis redire? Quāuis enī quā-
tos debeo ferre nō valeo: cer-
te v^{el} paucos certe v^{el} duos cer-
te v^{el} vnū feram. habet nāq^{ue}
ipsa infirmitatis intētio mer-
cedis sue certitudinē. quia si-
perius arbit^{er} noster et si pondus
cōsiderat in retributione: tamē
uīres pensat in pōdere. **L**e-
ctio sancti euāgelij q^{uod}m modo
fratres audistis: valde in sup-

fice historica est apta. & eius nobis sunt misteria sub breuitate requirenda. Maria magdalene cum adhuc tenebre essent venit ad monumentum. Iuxta historiā notat hora. Iuxta intellectum vero mysticum requirētis signat intelligentia. Maria enim auctorem omnium. quem in carne viderat mortuum querebat in monumento. et quia hunc minime inuenit furatum credidit. Adhuc ergo erant tenebre cum venit ad monumentum. Cucurrit ad eius discipulis nuntiavit. & illi per ceteros cucurrerunt. qui per ceteros amauerunt. videlicet petrus et iohannes. Currebant ergo duo simul sed iohannes percurrit ad usque petro. venit prior ad monumentum. et ingredi non presumpsit. venit vero posterior petrus. et intrauit. Quid fratres quid curfus iste significat? Numquidnam hec tam subtilis euangeliste descriptio a ministris vacare credenda est? Minime. Neque enim se iohannes et petrus et non intrasse dicet. si in ipsa sua trepidatione ministrum defuisse credidisset. Quid ergo per iohannem nisi sinagoga. quod per petrum nisi ec-

clesia designat? Nec mirum esse videatur. quod per iuniorē sinagoga per seniorē vero ecclesia signa non prohibet. Quia etsi ad dei cultum prior est sinagoga quam ecclesia gentium. ad usum tamen sancti prior est multitudo gentium quam sinagoga paulo attestante qui ait. Quia non prius quod spiritale est. sed quod animale. Per seniorē ergo petrum significat ecclesia gentium. Per iuniorē vero iohannē sinagoga iudeorum. Cucurrunt ambo simul. quia ab ortu sui tempore usque ad occasum pariter communi via. et si non pariter communi sensu gentilitas cum sinagoga cucurrit. venit sinagoga prior ad monumentum. & minime intrauit. quia legis quod de matris data precepit. prophetias de incarnatione ac passionē dominice audiuit. sed credere in mortuum noluit. vidit enim iohannes posita lintamina non tamen introiuit. quia videlicet sinagoga et scripte facere sacramenta cognouit. et tamen ad fidē passionis dominice credendo intrare distulit. Quē diu loquens prophetauit. presentē vidit et renouit. hominem esse despectit. deum carnem mortale factum credere noluit.

Quid ergo nisi quia et citius
cucurrunt et tamē an̄ monumē
tum vacua stetit? venit autē
simon petrus sequens eū. et in
troiuit i monumētum. Quia
secuta postenor ecclesia gen-
tū mediatorē dei et homi-
nū hominē iesum ch̄ristum et
cognouit carne mortuū. ⁊ vi-
uētē credidit domini. vidit
lintheamina posita. ⁊ sudarium
quod fuerat super caput eius
nō cū lintheaminib⁹ positū. sed
sepatim inuolutū i vnū locū.
Quid esse fratres credimus? q̄
sudariū capitis domini cū lin-
theaminibus nō inueniūt in mo-
numēto? nisi quia paulo atte-
stāte caput ch̄risti deus? et di-
uinitatis incōphēsibilia sacra-
mēta ab infirmitatis nr̄e cogi-
tatioē disiūcta sunt? eiusq; po-
tētia creat̄e trāscēdit nat̄am?
Et notādū q̄ nō solū sepatim
sed etiā inueniri s̄z inuolutū i
vnū locū. Lintheū q̄ppe qd̄ in-
uoluit? ei⁹ nec incipiū nec finis
aspiciatur. Recte ergo sudariū
capitis inuolutū inuētū ē. q̄a
cellitudo diuinitatis nec cepit
esse nec desinit nec p̄ incipiū na-
scit̄? nec termino coangustat̄.

Bene autē addit̄ in vnū locū.
q̄a i scissura mētū de⁹ nō est.
Deus q̄ppe in vnitate ē. et illi
eius habere grām merent̄? quī
se ab inuicē per sectaz scāda-
la nō diuidūt. Sed qz solet p
sudariū laborātū sudor deter-
gi? pōt etiā sudarij noīe expri-
mi labor dei. q̄ in se qd̄ sem-
per q̄etus atq; in cōmutabilis
p̄manet. sed tñ laborare se de-
nunciat? cū duras hoīm pra-
uitates portat. Vñ et per pro-
phetam dicit. Laboraui susti-
nēs. Deus autē apparuit in car-
ne. laborauit ex nostra infirmi-
tate. Quē laborē passiois ei⁹
dū increduli viderūt? eū vene-
ran noluerūt. Quē enī vide-
bāt carne mortālē? dedignati
sunt credere immortalem esse
diuinitate. Vñ etiā ieremias
ait. Redde eis vicē dñe? iux-
ta opera manū suaz. dabis
eis scutū cordis laborē tuum.
Ne enī p̄dicatiois sp̄icla eo-
rū corda penetrarēt? dū passi-
ois ei⁹ laborē dedignati sunt?
q̄si eūdē laborē illius p̄ scuto
tenuerunt. vt eo ad se transire
eius verba non permetterent
q̄ eū laborare vsq; ad mortē

59
viderunt. Quid autē nos nisi
nō capitis id est dei membra
sumus? Per lintheamīa itaq;
corporis laborū ligamenta si-
gnāt. que nūc electos omīs id
est eius mēbra ostringūt. Su-
darū g' quod sup caput eius
fuerat seorsum iuenit? qā ipā
redemptoris nostri passio lon-
ge a nostra passiōe disiūcta ē
Quoniā ipse sine culpa ptulit
quod nos cū culpa toleramus
Ipse sponte morti succumbere
voluit? ad quā nos iūti veni-
mus. Sequit. Tūc g' itrouit
et ille discipulus q' venerat p-
mus ad monumētū. Postq; i-
trauit petrus? ingressus ē et io-
hānes. postea itrauit? q' p-
venerat. Notādū frēs est? qd
in fine mūdi ad redemptoris
fidē etiā iudea colliget. Pau-
lo attestāte q' ait. Donec ple-
nitudo gentiū itaret et sic oīs
israel saluus fieret. Et vidit.
et credidit. Quid frēs qd est
mandus est credidisse? Num-
qd qā dñs surrexerat quē q-
rebant? Nō utiq; qā adhuc
tenebre erāt ad monumētum
et subiūcta qq; verba cōtra-
dicūt. cū dicit. Nōdū enī sciebāt

scripturas? qz oporteret eum a
mortuis resurgē. Quid g' vi-
dit? Et qd credidit? vidit lin-
theamina posita. et credidit q
mulier dixerat de monumēto
dñm fuisse sublatū. Qua in re
diuine dispensatōis magnitu-
do pensāda ē? q discipulorū
corda et accēdunt vt qrant.
et differunt ne iueniāt. Qua-
tenus infirmitas animi ipso suo
meroze cruciata et purgatioz
ad iueniēdū fiat. et tāto vali-
dius teneat cū inuenient? qto
tardius iuenit quod qrebat.

Hec sub breuitate frēs ca-
rissimi de euāgelica lectiōe trā-
sumus. nūc restat vt de ip-
sa tāte sollemnitatīs nobilitate
aliqd loqmur. Hanc enī recte
nobilitatē sollemnitatīs dicā.
qā sollemnitates ceteras aīce-
dit. sicut enī i sacro eloq; o san-
cta sanctorū vel cāica cāico-
rū p sui magnitudine dicitur?
ita hec festiuitas recte dici po-
test sollemnitas sollemnitatē
Ex hac quippe sollemnitate ex-
emplum nobis resurrectionis
datum est. spes celestis patne
apperta. et facta supemi regni
iam psumptibilis gloria.

Per hanc electi qui quies in
tranquillitatis simi: tamē apud
infernī claustra tenebatur: ad
paradisī amena reducti sunt.
Quod ante passionem dicit: i
resurrectiōe sua domi⁹ imple
uit. si exaltatus fuero inquit a
terra: omnia trahā ad me. Om
nia et enim traxit: q̄ de electis
suis apud inferos nullum re
liq̄t. Omnia abstulit. vñq; ele
cta. Neq; etenī infideles q̄sq;
et .p. suis criminibus eternis sup
placis deditos ad veniam do
minus. resurgendo reparauit.
sed illos ex infernī claustris ra
puit: q̄s suos in fide et actib⁹
recognouit. Vnde recte etiam
per osee dicit. Ero mors tua
o mors. ero mortuus tuus infer
ne. Id nanq; qđ occidim⁹: agi
mus ut penitus nō sit. Ex eo et
enim qđ mordemus: ptem ab
strahimus. ptemq; relinqm⁹.
Quia ergo in electis suis fun
ditus occidit mortem: mors
mortis exiit. Quia vero ex
inferno pte abstulit: et partē
reliq̄t: nō occidit funditus. sed
mordit infernum. Aut ergo
ero mors tua o mors. ac si ap
te dicat. Quia in electis meis

te funditus perimo: ero mors
tua. Ero mortuus tuus inferne.
q̄a sublati eis te ex pte trās
figo. Que est ḡ ista sollempni
tas que in fernī claustra destru
it et ianuas nobis regni cele
stis aperuit? Inquirat subtili⁹
nomē eius. requiratur egregi⁹ p
dicatoz. Videamus quid de
eius estimatiōe denūciat. Aut
enim. etenī pascha nostrū im
molatus est christus. Si ḡ pa
scha christus: pē sandū nobis
est qđ de pascha lex loquitur.
vt indagemus subtili⁹ an de
christo dicta videāt. **M**o
yses q̄ppe ait. Sument de san
guine agni. ac ponēt sup vtrū
q; postem. et in super liminan
bus domoꝝ in quibus come
dent illum et edent carnes no
cte illa assas igni. et azimos
panes cū lactucis aggregitibus.
Non comedetis ex eo crudū
qđ. nec coctū aqua. sed assum
tantū igni. Caput cū pedibus
eius et intestinis vorabitis
nec remanebit ex eo qđcūq; vsq;
mane. Si quid residuū fuerit:
igne cōburetis. vbi et addit.
Sic autē comedetis illū. Re
nes vestros accingetis. cala

amēta habebitis in pedibus.
tenētes baculos in manib⁹. et
comedētis festinātes. Que vi
delicet cūcta magnā nobis e
dificationē parūt. si fuerint mi
stica interpretatione discussa.
Quid nāq; sit sanguis agni nō
iā audiēdo sed bibēdo didici
stis. Qui sanguis sup vtrūq; po
stē ponit. qñ nō solū ore corp⁹
sed etiā ore cordis haurit. In
vtrōq; etenim poste sanguis a
gni est positus. qñ sacramētū
passionis illius cū ore ad redē
ptionē sumit. ad imitationē q
q; intēta mēte cogitat. Nā q
sic redēptoris sui sanguinē ac
cipit. vt imitari passionē illius
nec dū uelit. in vno poste san
guinē posuit. Qui etiā in sup
liminarib⁹ dom⁹ ponēd⁹ est
Quid enī spūaliter dom⁹ nisi
mētēs nras accipim⁹. in qbus
p cogitationē inhabitamus.
Cuius dom⁹ sup liminare ē
ipsa intētio. q preminet actōi.
Qui ergo intētionē cogitatōis
sue ad imitationē dñice passio
nis dirigit. in sup liminari do
mus agni sanguinē ponit. Vel
certe dom⁹ nostre ipsa sunt
corpa. i qbus qusq; uiuimus

60
habitamus. et in superliminari
dom⁹ agni sanguinē ponim⁹
qā crucē passionis illius in frō
te portamus. De quo adhuc a
gno subditur. Et edent carnes
nocte illa assasigni. In nocte
qñpe agnū comedimus. qz in
sacramēto modo dñicū corp⁹
accipimus. qñ adhuc ab inui
cē nostras cōsciētias nō vide
mus. Que tñ carnes agni as
sande sunt. qz nimirū dissolūt
ignis carnes quas aqua cox
erat. Quas uero ignis sine aq
excoquit roborat. Carnes itaq;
agni nostri ignis excoxit. quia
eum ipsa uis passionis illi⁹ ad
resurrectionē ualētiorē reddi
dit. atq; ad incorruptionē ro
borauit. Qui enī ex morte qua
luit. uidelicet carnes illius ab
igne durueit. Vñ etiā p psal
mistā dicit. exaruit uelut testa
uit⁹ mea. Quid nāq; ē testa
an ignē. nisi mole lutū. Sed ei
ex igne agit. vt solideat. Vnt⁹
g⁹ humanitatis eius uelut te
sta exaruit. qā ab igne passio
nis ad uirtutē incorruptionis
creuit. Sed sola redēptoris nri
pcepta sacramēta ad uerā sol
lennitatē mētis nō sufficiūt. nisi

eis q̄q̄ et bona opa iungātur.
Quid enī pdest corpus et s̄a
gumē illi? ore pape et eis p
uerlis moribus cōtraire? Vñ
bene adhuc ad comedēdum
subdiť. Et azimos panes cū
lactucis agrestibus. Panes
q̄ppe sine fermēto comedit? q̄
recta opa sine corruptōe va
ne glorie exercet. Quī māda
ta misericordie sine admixtio
ne peccati exhibet. ne peruerse
diri piat? q̄d q̄si recte dispen
sat. Hoc q̄q̄ peccati fermētū
bone sue actōi misauerāt? qui
b? pphete voce p increpationē
dñs dicebat. Venite ad be
thel et impie agite. Atq; post
paucā. Et sacrificate de fermē
tato laudē. De fermento nan
q; laudem immolat? q̄ deo sa
crificiū de rapina pat. Lactu
ce vero agrestes valde ama
re sunt. Carnes ḡ agni cū la
ctucis agrestib? sunt edēde.
vt cū corpus redēptoris acci
pim? nos p peccatis nris i fle
tib? affligam?. Quatenus ip
sa amaritudo penitentie, ab
sterzat a mētis stomacho per
uerse humorem vite. Vbi et
subdiť. Nō comedetis ex eo

crudū q̄d. nec coctū aqua. Ec
cerā nos ipsa verba historie
ab intellectu historico repel
lūt. Nūq̄d fr̄es carissimi isra
eliticus ille ppl? i egypto oſti
tut? comedere agnū crudū cō
sueuerat. Vt ei lex dicat. non
comedetis ex eo crudū q̄d?
Vbi et addiť. nec coctum a
qua. s; q̄d aqua nisi huma
nā sciētā designat? Iuxta hoc
q̄d p salomonē sub heretico
rū voce d; aq̄ furtive d' clores
sunt. Quid crude agni carnes
nisi icōsideratā ac sine reuerē
tia cogitatōis relictā illi? hu
manitatē? Oē enī q̄d subtilē
cogitam? q̄si mēte coquim?.
s; agni caro nec cruda edēda
ē? nec aqua cocta. q; redem
ptor n̄r nec purus homo esti
mādus ē. neq; p humanā sa
piētiam qualiter incarnari de
us potuit? cogitandus. Omnis
enī q̄ redemptorem nostrum
prium hominem credit? quid
iste aliud q̄ agni carnes cru
das comedit? quas videlicet
coquere p diuinitatis ei? itelli
gētā noluit. Omis vero q̄ in
carnatōnis ei? misteria iuxta
hūanā sapiētā discutē conat

carnes agni aqua vult cōque-
re id ē dispensatiōis eius mi-
sterna p dissolutā vult sciētā
penetrare. Qui ergo paschalis
gaudij sollēnitatē celebra ē de-
siderat? agnū nec aq coquat
nec crudū comedat. Vt neq
p hūanā sapiētā pfunditatē
illius incarnationis penetrare
appetat. neq ineū tāq in ho-
minem purū credat. sed assas
igni carnes comedat. Vt di-
spēsari oīa per sancti spiritus
potētā sciat. de q ad huc recte
subiungit. Caput cū pedib⁹ et
intestinis vorabitis. Sicut iā
pdxam⁹ fres? paulo attestātē
didicim⁹ q caput chrisi deus
est. Quia redemptor noster ē
alpha et o. deus videlicet añ
sc̄la. et hō i fine sc̄l⁹ oꝝ. Caput
ergo agni vorare ē diuinitatē
illius fidē pcpere. Pedes vero
agni vorare ē vestigia hūani-
tatis eius amādo et imitādo
pquirere. Quid vero sunt in-
testina nisi verbo vim illius
occulta et mistica mandata?
Que tunc voramus? cū verba
vite cū auiditate sumimus. In
quo deuoratiōis verbo qd ali-
ud q pignacnre torpor repze

61
bendit? Quia eius verba ac-
misteria ⁊ p nosmetipsos nō
requirimus. et dicta ab alijs
audimus inuūti. Nō remane-
bit ex eo quicquā vsqz mane
Quia eius dicta magna sunt
sollitudie discunēda qtenus
priusqz dies resurrexerionis
appareat? in hac p̄sentis vite
nocte oīa mādata illius itel-
ligēda et operando penetrent
Sed q̄a valde est difficile vt
omne sacru eloquiū possit in-
telligi? et omne eius misteriu
penetrari? recte subiungit. Si
qd at remāsent? igne cōbure-
tis. Quod ex agno remanet
igne cōburim⁹? qñ hoc qd de
misterio incarnationis eius in-
telligere et penetrare nō possu-
mus potestati sc̄l⁹ sp̄s humiliat
referuamus. Vt nō supbe q̄s
audeat vl cōtēnere vl denū-
tiare qd non intelligit. sed hoc
igni tradit? cū sancto sp̄itu re-
feruat. Quia ḡ q̄liter edendū
fit pascha cognouim⁹ nē aliq
bus edi debeat? agnoscamus.
Seq̄t. Sic at comedetis illum
renes vestros accigetis. Quid
in renibus nisi delectatio car-
nis accipit? Vnde psalmista

postulat dic. vze renes meos.
Si eni voluptate libidinis i re
nibus esse nesciret. eos vzi mi
nime petisset. Vñ q̄a potestas
diaboli in humano gñe ma
xime p luxuriā pualuit. de il
lo voce domica dz. potestas
eius in lumbis eius. Qui ergo
pascha comedit. habere renes
accinctos debet. vt q̄ sollemni
tate resurrectionis atq; incor
ruptionis agit. corruptioni iā
p uicia nulli subiaceat. volup
tates edomet. carnē a luxuria
restringat. Neq; eni cognouit
que sit sollemnitas incorrupti
onis. q̄ adhuc p incōtinentiā
corruptioni subiaceat. Hec q̄
busdā dura sunt. sed angusta
porta est que ducit ad uitam
et habemus iā mltā exempla
cōtinentiū. vñ bene adhuc sub
dit. Calciamenta habebitis in
pedibus. Quid sunt etenim pe
des nostri nisi opera. q̄d vero
calciamenta nisi pelles mortuo
rū aialium. Calciamenta aut
pedes muniūt. Que vero sunt
mortua aialia ex q̄r pellibus
nñ muniūt pedes. nisi antiqui
patres q̄ nos ad etnā patriā

p̄cesserūt. Quorū dū exempla
conspicimus. nñ opemus pedes
munimus. Calciamenta ergo i
pedibus habere est. mortuorū
vitā cōspicere. et nostra vesti
gā a peccati vulnere custodi
re. Tenētes baculos in mani
bus. Quid lex p baculum nisi
pastoralē custodiā designat.
Et notandum q̄ prius p̄cipi
mur renes accingere. postmo
dū baculos tenē. Quia illi de
bent curā pastorem suscipe
re. q̄ iā in suo corpore scūt flu
xa luxurie domare. vt cū alijs
forcia predicāt. ipi desiderijs
mollibus eneruāt nō succubāt.
Bene aut subdit. Et comede
tis festinātes. Notate fratres.
notate q̄ dz festinātes. Mā
data dei misteria redēptoris
celestis patne gaudia. cū festi
natione cognoscite. et p̄cepta
uite cum festinatione implere
curate. Quia eni adhuc hodie
licet bene agere. somus. vtrū
cras liceat. ignoram⁹. Festinā
tes ḡ pascha comedite id ē ad
sollemnitatē prie celestis abe
late. Nemo i huius uite itinē
torpeat. ne in p̄ia locū perdat

Nemo moras ad appetenda studia innectat sed cepta perficiat: ne mīme liceat implere quod inchoat. Si ad amorem dei pigri nō sum⁹: adiuvāt ipse quem amamus iesus christ⁹ dñs noster. q̄ vivit et regnat cū p̄e in vnitāte spiritus sc̄i deus p̄ oīa secula seculorū.

Lectio sancti euangelij secundū lucā. Ca. xxiiij.

In illo tempore duo ex discipulis iesu ibāt in castrū quod erat in spacio stadiorū. lx. a ierusalem nomine emaus. et ip̄i loquebant̄ ad invicē de his omnib⁹ q̄ acciderant. Vsq; ad id quod ait surrexit dñs vere apparuit.

Omelia eiusdē lectiois habita ad pplm in basilica beati petri apostoli.
·xxij·

In quādana nobis sollemnitate laborāt b⁹ pauca loqūda sunt. ⁊ fortasse hec ual⁹ p̄deit. q̄a sepe et alimēta q̄ minus sufficiūt: auidius sumūt. Lectio is g⁹ euāgelice summam sensum statū nō per singula verba discutere ne

62
dilectionē vestrā valeat fimo phior expositionis onerare. Ecce audistis fr̄es carissimi q̄a duob⁹ discipulis ambulātib⁹ in via nō q̄dē credentibus sed tamē de se loqūtib⁹ dñs apparuit. s; eis speciem quā recognoscerēt nō ostēdit. Hoc ergo egit foris dñs in oculis corporis: qd̄ apud ipsos agebat̄ intus in oculis cordis. Ipsi nāq; apud semetipsos intus et amabāt: et dubitabāt. Eis autē dominus foris ⁊ presens aderat. et q̄s esset nō ostēdebat. De se g⁹ loqūtib⁹ p̄sentiam exhibuit. sed de se dubitātib⁹ cognitiois sue speciem abscondit. verba quidē cōtulit duritiā intellectus: increpavit Sacre scripte mysteria que de se ipso erāt aperuit. et tñ q̄a adhuc in eorū cordibus peregrinus erat a fide: ire se lōgus finxit. Fingere nāq; cōponere dicimus. vñ et cōpositores luteri figulos vocamus. Nihil g⁹ simplex uentis per duplicatē fecit sed talē se eis exhibuit in corpore q̄lis apud illos erat in mēte. Porbādī autē erāt sibi: q̄ eū ⁊ si nec dū vt dñi diligēt

saltem vt peregrinū amare po-
tuissent. Sed q̄a esse extranei
a cantatē nō poterāt hī cum q̄
bus veritas gradiebāt. eum
ad hospiciū q̄si peregrinū vo-
cāt. Cur autē dicim⁹ vocāt? cū
illic scriptū sit et coegerūt eū.
Ex q̄ nimirū exēplo colligitur
q̄a peregrinū ad hospiciū non
solum inuitādi sunt. s̄ etiā tra-
bendi. Mensam ponūt et pa-
nes et bosq̄ offerunt. et deū quē
scripture sacre expositiōe nō co-
gnouerāt. in panis fractiōe co-
gnoscunt. Audiēdo ḡ p̄cepta
deī illuminati nō sunt. faciēdo
illuminati sunt. q̄a scriptū est.
Nō enī auditores legis iusti
sunt apud deū. s̄ factores le-
gis iustificabunt. Qui ḡ vult
audita intelligere? festinet ea
q̄ iā intelligere potuit ope im-
plere. Ecce dñs nō est cognit⁹
dū loqrēt. et dignatus est co-
gnosci. dū pasq̄. ¶ Hospita-
litatē ḡ frēs carissimi diligite.
cantatis opa amate. Hinc ei
p̄ paulū d̄r. Cantas f̄nitatis
maneāt i uobis. et hospitalita-
tē nolite obliuisci. Per hāc enī
placueit q̄dā āgelis hospicio
receptus. Hinc petrus ait. hospi-
tales inuicē sine murmuratiōe

hinc ip̄a veritas dicit. Hospes
fui et suscepistis me. Opina-
ta res ē ualde et senioꝝ nꝛoꝝ
nobis relatōe tradita. Quidā
p̄familias cū tota domo sua
magno hospitalitatis studio
seruiebat. Cūq̄ quādie ad mē-
sam suam pegrinos susciperet.
q̄dā die pegrinus quidā int̄
alios venit. ad mēsam duct⁹
est. Dum q̄ paterfamilias ex
humilitatis cōsuetudine aq̄
veller i eius manibus fundē.
cōuersus vireū accepit. s̄ re-
pente eū in cuius manib⁹ aq̄
fundere voluerat. non inuenit.
Cūq̄ hoc factum secū ip̄e mi-
raret. eadē nocte ei dñs p̄ vi-
sionē dixit. Cetens dieb⁹ mē
in mēbris meis hesternō autē
die me i memetip̄o suscepisti.
Ecce i iudiciū ueniēs dicit q̄d
vni ex minimis meis fecistis. mi-
hi fecistis. Ecce autē iudiciū cū
p̄ mēbra sua suscipit. suscep-
tores suos etiā p̄ semetip̄m re-
q̄rit. et tñ nos ad hospitalitatē
pigni sum⁹. Pensate frēs q̄ta
hospitalitatis uirt⁹ sit. Ad mē-
sas vestras xpm suscipite. ut
uos ab eo suscipi ad cōuitiā
eterna valeatis. p̄bete modo
peregrino christo hospiciū.

63
ut vos in iudicio nō q̄si pere-
grinos nesciat. s; ut proprios
recipiat ad regnū ip̄o adiuvā
te q̄ vivit et regnat dē? i sc̄la

Lectio sc̄ti euāgelij secun-
dum iohānē. **Ca. xxi.**

In illo tempore. manife-
stavit se iterū iesus disci-
pulis suis ad mare tiberiadis.
Manifestavit at̄ sic. erāt siml̄
simon. petrus et thomas q̄ d̄z
didimus. et nathanael q̄ erat
a chana galilee. et filij zebedei
et alij ex discipulis eius duo.
Dicit eis simon petrus. Vado
piscari. dicūt ei. Venimus et
nos tecū. Et exierūt et ascēde-
rūt in nauim. et cetera.

Omelia lēctionis eius dē
habita ad pl̄m in basilica
beati laurentij mar. xxiiij.

Decho sc̄ti euāgelij que
mō in n̄ris. aumb⁹ lecta
ē fratres mei q̄stioē aīm pul-
sat. s; pulsatione sua vim di-
cretiois indicat. Quen etenim
potest? cur petrus qm̄ piscator
aū ouerfioz fuit p⁹ ouersionē
ad piscationē redijt. et cū uen-
tas dicat. nemo mittens ma-
nū suā ad aratrum. et aspiciēs re-
tro ap̄tus ē regno dē? cur repe-

tijt qd̄ dereliquit. Sed si uirt⁹ di-
cretiois inspicit. citius vide.
q̄a nimirū negotiū qd̄ aū con-
uersionē sine pctō extitit? hoc
etiam post conuersionem repe-
tere culpa non fuit. Nā p̄sca-
tozem petrū. matheū vero the-
lonearū scimus. et post ouer-
sionē suā ad piscationem pe-
trus redijt. Matheus uero ad
thelonei negotiū non resedit.

Quia et aliud ē victū per pi-
scationem querere. aliud aut̄
thelonei lucris pecunias au-
gere. Sūt enī pleraq; negocia.
q̄ sine pctis exhiberi aut uix
aut n̄l̄atenus possunt. Que g^o
ad pct̄ m̄ implicat? ad hēc ne-
cesse ē ut post ouersionē ani-
mus n̄ recurrat. Quen etiā po-
test cur discipulis i mare labo-
rātibz post resurrectionē dñs
in litore stetit? q̄ aū resurrecti-
onē suā corā discipulis i flucti-
bus maris abulauit. Cuius rei
rō festime cognoscit? si ipsa q̄
tūc inesat cā penset. Quid enī
mare nisi p̄sens seculū signat?
q̄ se cāz tumultibus et vndis
uite corruptibil̄ illudit? Quid
p̄soliditatē littozis? nisi illa p̄-
petuitas q̄etis eterne figurat?

Quia g^o discipuli adhuc fluctibus mortalis vite inerant: in mari laborabant. Quia autem redemptor noster iam corruptionem carnis excefferat: post resurrectionem suam in litore stabat. Adhuc ipse resurrectionis sue misterium rebus discipulis loqueretur dicens. Iam vobis in mari non appareo: quia vobiscum in perturbationis fluctibus non sum. Hinc est quod alio in loco post resurrectionem suam eisdem discipulis dicit. Hec sunt verba que locutus sum ad vos cum adhuc essem vobiscum. Neque enim cum ipsis non erat: quibus presens corporaliter apparebat: sed tamen iam se esse cum ipsis denegat: a quoque mortali corpore carnis immortalitate distabat. Quod illic cum ipsis positus fatetur non se esse cum ipsis: hoc quoque hic situ corporis indicat: cum adhuc nauigantibus esse se iam in litore demonstrat. Facta est autem discipulis piscationis magna difficultas: ut magistro veniente fieret admirationis magna sublimitas. Qui prius dicit. Mittite in

dexteram nauigii rete et inuenietis. Bis in sancto euangelio legitur: quia dominus iussit ut ad piscandum retia mitterentur. ante passionem videlicet: et post resurrectionem. Sed priusquam redemptor noster patere tur et resurgeret: mitti quidem rete ad piscandum iubet: sed utrum in dexteram an in sinistram mitti debuisset: non iubet. Post resurrectionem vero discipulis apparens mitti rete in dexteram iubet. In illa piscatione tanti capti sunt: ut retia rumperentur. In ista autem et multi capti sunt: sed retia rupta non sunt. Quis vero nesciat bonos dextra et malos sinistram figurari. Illa ergo piscatio in qua specialiter in quam partem mitti rete debeat non iubet presentem ecclesiam designauit que bonos simul ac malos colligit: nec eligit quos trahat: quia et quos eligere possit ignorat. Hec autem piscatio post domini resurrectionem facta in sola dextera missa est: quia ad uidentiam clauis eius glorie sola electorum ecclesia pertingit: que de sinistro operibus nihil habebit. In illa piscatione per multitudinem piscium rete ruptum

64
q̄a nūc ad cōfessionē fidei eti
am cū electis reprobi tanti in
trant: q̄ ip̄az q̄q̄ ecclesiā here
fib⁹ scidāt. In ista vero pesca
tioē et multi pisces et magni
capiūt. et rete non rumpit. q̄a
sc̄tā electoꝝ eccl̄ia in cōnnua
auctoris sui pace req̄escēs n̄l
lis iā dissensioib⁹ dilaniatur.
Captus at̄ tā magnis piscibus
ascēdit simon petrus. et traxit
rete in terrā. Iam credo quod
vestra caritas aduertit: q̄d ē
quod petrus rete ad terrā tra
hit. Ipsi q̄ppe sc̄tā eccl̄ia ē cō
missa. ip̄i specialit̄ dicūt. simon
iohānis amas me. pasce oues
meas. Quod ergo postmodū
aperit in voce: hoc nūc signat̄
in opere. Quia ḡ p̄dicatoꝝ ec
clesie nos a mundi huius flu
tibus separat: nimirū necesse
ē vt rete plenū piscib⁹ petrus
ad terrā ducat. Ip̄e enī pisces
ad soliditatē littonis p̄trahit
q̄ sc̄tē p̄dicatiois voce stabi
litate ē t̄ne p̄ne fidelib⁹ osten
dit. Hoc egit verbis. hoc ep̄is
hoc agit quotidie miraculoꝝ
signis. Quocies p̄ eū ad amo
rē q̄eris ē t̄ne ouertimur q̄nēs
a terrenarū rerū tumultibus

separamur: q̄d aliud q̄ missi
intra rete fidei pisces ad hit⁹
trahimur. S̄z cū rete magnis
piscib⁹ plenū s̄z addit et q̄n
tis scilicet centū q̄nq̄ginta tri
b⁹. A magno misterio nume
rus n̄ vacat. s̄z int̄tos vos tā
ti misterij p̄fūditas expectat.
Neq̄. n. q̄ntitatis sūmā solle
ter euāgelista exprimeret: nisi
hāc sacramēto plenā eē iudi
casset. Sc̄tis nāq̄ q̄a in veteri
testamēto ois operatio p̄ deca
logi m̄adata p̄cipit. In nouo
at̄ eiusdē operatiois virtus p̄
septiformē gratiā sc̄ti spiritus
multiplicatis fidelibus datur.
Quē p̄pheta denūtiāns dicit.
spiritus sapientie et intellect⁹
spiritus cōsiliij. et fortitudinis
spiritus scientie et pietatis et
repleuit eū spiritu timoris d̄ni.
S̄z ille i spiritu hoc op̄atioēz
p̄cipit. q̄ fidē trinitatis agno
scit. Vt et patrē et filiū et eun
dem sp̄m̄ sc̄tū vnius virtutis
credat. vni⁹ substantie eē fate
at̄. Quia ergo septem q̄ supe
rius dixim⁹ p̄ nouū testamē
tū lati⁹ data sunt: decem vero
p̄ vet⁹ p̄cepta sunt: ois v̄stra
virtus et operatio p̄ decem et

septem pōt plene cōprehendi
Ducamus ergo p trigonū de-
cem et septē et veniūt quīq-
ginta vnū. Qui pfecto nume-
rus a magno misterio nō va-
cat. q̄a in testamēto veteri le-
gimus. q̄ annus q̄nquagesi-
mus iubileus vocari iussus ē
In quo uidelicet cūctus ppl's
ab omni operatione q̄scceret.
Sed vera req̄es in vnitate ē.
Diuidi q̄ppe vnū nō pōt. vbi
enī scissura diuisionis est. ve-
ra req̄es nō est. Ducamus ḡ
per trigonū quinquaginta et
vnū. et fiunt. c. liij. Quia ergo
et omnis nra operatio in fide
trinitatis exhibita ad requiē
tēdit. vij et decem ter ducim⁹
vt ad. l. et vnū venire debea-
mus. Et vera nostra requies
tunc est. cū ipām iam claritatē
trinitatis agnoscimus. quā in
vnitate diuinitatis esse certū
tenem⁹. Quinquaginta et vnū
ter ducimus. vt electorū sum-
mā in supna patria, q̄si. c. l. et
triū piscium numerū tenemus.
Post resurrectionē ḡ dñi missū
rete dignū fuit vt tot pisces
caperēt. quot solūmō electos
cues supne patrie designarēt.

Inter hec vero et hesternā san-
cti euāgelij lectio et hodierna
nos amonet. vt uigilantē debe-
amus inspicere. cur dñs et re-
demptor n̄r post resurrectionē
suam piscē assum legit come-
disse. Nō enī uacat a misterio
quod iterat in facto. In hac et
enī lectiōe panē ⁊ assum piscē
in illa vero q̄ hesternō die le-
cta est. cū asso p̄sce etiā fauū
melis comedit. Quid autē fi-
gnare piscē assum credimus.
nisi ip̄m mediatorē dei et ho-
minū passum. Ip̄e enī latē di-
gnatus est in a quis ḡnis hu-
mani. capi uoluit laqueo mor-
tis nostre. et q̄si tribulationē as-
satus est tpe passionis sue. Sz
qui p̄sca assus fieri dignatus
est in passioē. fauus melis no-
bis extitit i resurrectionē. Aut
qui i p̄sca asso figurat uoluit
tribulationē passionis sue. i fa-
uū mellis vtrāq; naturā expri-
mere uoluit p̄sone sue. Fau⁹
q̄ppe mel in cera est. Mel ve-
ro in cera ē diuinitas i hūani-
tate. Quod ab hac q̄q; lectiōe
nō discrepat. nā piscē comedit
et panē. Qui enī assan vt pi-
cis potuit ex hūanitate. pane

nos reficit ex diuinitate. Qui ait
 Ego sum panis uiuus: q̄ de ce
 lo descendit. Assum ḡ piscē co
 medit et panē: vt ip̄o suo cibo
 nobis ostēderet: q̄a et passio
 nē ex nr̄a hūanitate p̄tulit. et
 resurrectionē nr̄am ex sua di
 uinitate p̄curauit. Quod si uigi
 lant̄ inspicimus: nobis q̄q̄ q̄
 liter ad imitādū cōgruat vi
 demus. Sic enī sua redēptor
 indicat. vt imitatiois viā no
 bis sequētib⁹ sternet. Ecce in
 cibo suo dñs nr̄ pisci asso cōiū
 gere fauū voluit. q̄a uidelicet
 illos in suo corpore ad eternā
 q̄etē suscipit: q̄ cū hic tribula
 tioēs p̄ dño sentiūt: ab amo
 re inīne dulcedinis nō recedūt
 Cū asso pisce fauus sumit: q̄a
 qui hic afflictionē p̄ ventate
 suscipiūt: illic dulcedine vera
 faciant. Notādū q̄q̄ q̄ vlti
 mū cōiuiū dñs cū septē disci
 pulis habuisse describit. Pe
 trus nāq̄ et thomas nathana
 el filij zebedei et alij ex disci
 pulis eius duo in eo fuisse me
 morant. Cur cum vij. discipu
 lis vltimū cōiuiū celebrat: ni
 si q̄ eostātūmō q̄ septisformi
 gratia sancti spūs pleni sunt?

63
 futuros secū i etna refectōe de
 nūtiat. Septē q̄q̄ dieb⁹ om̄e
 hoc tēpus euoluūt. et sepe sep
 tenario numero p̄fectio desi
 gnat. Illi ergo vltio cōiuiū
 de p̄sentia ventatis epulant?
 q̄ nūc p̄fectōis studio trena
 trāscēdūt. Quos mūdi huius
 amor nō ligat. q̄bus et si utrū
 q̄ p̄ tēptamenta ob̄strepit: ce
 pta tñ eorū desideria nō recō
 dit. De hoc extremo cōiuiū
 alias p̄ iohāne d̄r. Beati qui
 ad cenā nuptiarū agni uocati
 sunt. Id circo enī nō ad p̄adi
 um sed ad cenā vocatos nar
 rat: quia nimirū i fine diei cō
 iuiū cena est. Qui ergo fini
 to p̄sentis vite tempore ad
 refectiōē sup̄ne cōtemplati
 onis veniūt: nō ad agni p̄adi
 um s̄ ad cenā vocāt. Que
 uidelicet cena hoc vltimo cō
 iuiū exp̄miūt: cui. vij. discipuli
 adesse memorāt. quia illos
 vt dixim⁹) tūc inīna refectōe re
 parat: q̄ pleni nūc septisformi
 gratia i amore spūs anhelant.
Hec ergo vobiscum fratres
 agite. huius spiritus replen p̄e
 sentia desiderate. Quid uos se
 qui in futuro possit: ex p̄sen-

ti perpēdite! pensate si hoc spi-
 ritui plenī estis. et nōstis si ad
 illud cōiuiuium puenire vale-
 atis. Quisq; nāq; ille est quē
 nūc spūs iste non reparat. p-
 fecto ab illa eterna cōiuiuij re-
 fectione ieiunat! Memētote
 quid de eodem spū paulus di-
 cat. Si quis spiritū christi nō
 habet! hic nō ē eius. Quasi q̄
 dam titulus diuine possessionis
 est iste spiritus amoris. Nun-
 quid spiritū christi habet! cuius
 mentē odia dissipāt. elatio
 inflat. ira vsq; ad diuisionem
 mentis exaspāt. auaritia cruci-
 at. luxuria eneruat! pensate q̄
 sit spūs xpī. pfecto ille q̄ facit
 aīcos et īmīcos diligī. terrena
 despici. p celestib; estuari. car-
 nem p̄p̄ vicia contineri. mentē
 a cōcupiscentijs frenari. Si ḡ
 vultis cognoscere possessiones
 dei! psonā ppēdite possessoris
 vestri. Ecce enim qđ diximus
 voce vendica paulus clamat.
 Si q̄s spiritū christi nō habet
 hic nō ē eius. Ac si apte dicat.
 Qui nūc deo inhabitāte n̄ re-
 git de dīne clantatis spē post
 modū nō letat. Sed nos tñ q̄
 ad hec que dicta sunt infirma
 mur necdū culmen pfectionis

attingimus! in uia dei q̄tūdie
 facti desiderij gressus ponam⁹.
 Consolatur nos veritas que
 per psalmistā dicit. Impfectū
 meū viderūt oculi tui. et in li-
 bro tuo om̄s scribentur. Non
 omnino erit nobis noxia nra
 imperfectio! si in dei itinere ostri-
 tuā ad transacta nō respiciam⁹
 et ea q̄ restant! transire festine-
 mus. Nam qui imperfectorū
 desideria dignanter inflāmat!
 hec q̄nq; ad perfectionē robo-
 rat. per dominū nostrū. iesum
 christū q̄ cū eo viuit et regnat
 in vnitāte spūs sancti deus p
 omnia secula seculorū amē.

Lectio sancti euāgelij secu-
 dum iohannē Ca. xx.

In illo tēpore mana sta-
 bat ad monumētū foris
 plozans. Dum ergo fleret! in-
 clinauit se. et p̄sperit in monu-
 mentum. Et vidit duos ange-
 los sedentes. vnū ad caput et
 vnū ad pedes. vbi positū fue-
 rat corpus iesu. dicūt illi.

Omelia lectionis eiusdem
 habita ad pplm in basilica
 sancti iohannis que appel-
 lat̄ constātiniana. xxx.

Maria magdalene que
 fuerat i ciuitate peccatrix

amādo veritatē / lauit lachry
mis maculas criminis. Et vox
veritatis implet q̄ dicitur. dimis-
sa sunt ei peccata multa / q̄a di-
lexit multū. Que enī prius frigi-
da peccādo remanserāt / post-
modū amādo fortit̄ ardebat.
Nam postq̄ venit ad monu-
mentū / ibiq̄ corpus dñi cū nō
inuenit sublatū credidit / atq̄
discipulis nūtiavit. q̄ ueniētes
viderūt atq̄ ita esse vt muli-
er dixerat crediderūt. Et de eis
p̄notus scriptū est. Abierūt g̃
discipuli ad semetip̄os. Ac de
inde subiūgit. Maria aut̄ sta-
bat ad monumentū foris plo-
rans. Qua in re pensandū est
huius mulieris mētē q̄ta uis
amoris attēderat. q̄ a monu-
mento dñi etiā discipulis rece-
dēbus nō recedebat. Exq̄re-
bat quē nō inuenerat. flebat ī
q̄rēdo. et amoris sui igne suc-
censa ei⁹ quē ablatū credidit
ardebat desiderio. Vñ cōtin-
git vt eū sola tunc uideret / q̄
remāsit vt q̄reret. Quia nimī-
rū virtus boni operis pseue-
rāna est. Et voce ueritatis dicitur.
Qui aut̄ pseuerauerit vsq̄ in
finē / hic saluus erit. Et p̄cepto

66
legis cauda hostie ī sacrificio
iubet̄ offerri. In cauda q̄. pe fi-
nis ē corporis. et ille bñ imolat /
q̄ sacrificiū boni operis vsq̄ ad
finē debite pducit actiōis. hinc
ioseph int̄ reliq̄s fr̄es talarē tu-
nicā habuisse describit̄. Tuni-
ca q̄. pe vsq̄ ad talū est opus
bonū vsq̄ cōsummatōne. Sz
maria cū fleret / inclinauit se et
p̄spexit ī monumentū. Certe iā
monumentū vacuū uiderat. iā
sublatum dñm nuntiauerat.
Quid est q̄ se ite p̄ inclinat. ite-
rū videre desiderat. Sed amā-
ti semel aspexisse n̄ sufficit. q̄a
vis amoris intētiōne mltipli-
cat inq̄sitiōis. Quesiuit g̃ p̄
et minime inuenit. pseuerauit
vt q̄reret / vnde et cōtigit vt
inueniret. Actumq̄ est vt de-
sideria dilata crescerent. et cre-
scentia caperent quod inuenis-
sent. **H**inc est enī quod de
eodem sponso ecclesia in can-
ticis cantorum dicit. In le-
ctulo meo per noctes quesui
quē diligit aīa mea. quesui il-
lū et nō inueni. Surgā et circu-
ibo ciuitatē p̄uicos et plateas
et querā quē diligit aīa mea.

Que defectū q̄q̄ inuētionis
ingemnat dicēs. quesui illū
et nō inueni. Sed quia diu in-
uentio non elongat si inq̄sitiō
nō desistat. adiūgit. Inuene-
runt me vigiles qui custodiūt
ciuitatē. Num qm̄ dilexit aia
mea vidistis? Paululū cū p-
transissem eos. inueni quē di-
ligit anima mea. Dilectū nan-
q̄ in lectulo querimus. qm̄ in
p̄sentis vite aliquātula rege
redemptoris nostri desiderio
suspiramus. Per noctē queri-
mus. q̄a et si iam mens in illo
vigilat. tñ adhuc oculus cali-
gat. Sed qui dilectū suū non
inuenit. restat vt surgat. ciuita-
tē arcueat id ē sanctā electoꝝ
ecclesiā mēte et inq̄sitione p-
currat. Per uicos eū et plateas
q̄rat. id est per angusta et lata
gradiētes aspiciat. ut si q̄ iue-
nire in eis ualeat. eius uestigi-
a exquirat. Quia sunt nōnulli
etiā vite secularis. qui imitā-
dum aliquid habeant de acti-
one virtutis. Querentes autē
nos vigiles inueniunt qui cu-
stodiūt ciuitatem. quia sancti
patres qui ecclesie statū custo-

diūt. bonis nostris studiis oc-
currunt. vt suo verbo vel scrip-
to nos doceant. Quos cū pau-
lulū pertransimus. inuenimus
quem diligimus. quia redem-
ptor noster et si humilitate ho-
mo inter homines. diuinitate
tamen sup̄ homines fuit. Cū
ergo transeuntur vigiles. dile-
ctus inuenit. q̄a cū pphetas et
apostolos infra ip̄m esse con-
spicimus. illū qui natura deus
ē esse sū pra homines cōside-
ramus. Prius ergo nō inueni-
endus q̄ritur. vt post inuētus
strictus teneat. Sancta enī de-
sideria (vt p̄diximus) dilati-
one crescunt. Si autē dilatiōe
deficiūt. desideria nō fuerunt.
Hoc amore. arsit. q̄squis ad
uentatē ptingere potuit. Hinc
nāq̄ dauid ait. Situuit anima
mea ad dēu viuū. qm̄ veniā et
apparebo ante faciē dei. Hinc
nos admonet dicēs. Quente
faciē eius sem p. Hinc ppheta
ait. Anima mea desiderauit te
in nocte. sedet spūs meus in p̄-
cordijs meis. de mane vigila-
bo ad te. Hinc ei iterū ecclesia
in canticis canticoꝝ dicit. vii

uerata caritate ego sum. Iustū
q̄ppe est: vt ex visiōe medici
ptingat ad salutē: que p estū
eius desiderii vulnus amoris
portat in pectore. Hinc rursus
ait. Anima mea hq̄facta est:
vt dilectus locut⁹ est. Mēs
n āq; hominis conditoris sui
spēciē nō q̄rentis male dura ē.
quia in semetipsa remanet fri-
gida. At si ardere iā ex deside-
rio ceperit: ad sequendū quē
diligūt: hq̄facta pignē amo-
ris curnt. Et cū sit desiderio an-
xia: vilesunt in sc̄lo cuncta q̄
placebant. nihil est quod ex-
tra cōditorē libeat. Et que pri-
us delectabāt animū: fiūt post
modum vehemēter onerosa.
Nil eius mestitiā cōsolat⁹: q̄si
q; adhuc q̄ desiderat nō aspi-
citur. Meret mens. Lux ipsa
fastidio est. Tali q; igne i mē-
te decoq̄t rubigo culpe. et suc-
census animus q̄si auri more
quia p vsum speciē pdidit: p
incendiū clarescat. Ista itaq;
que sic amat: que se ad monu-
mentū quod p̄spererat itē i
clinat: videam⁹ q̄ fructu uis
amoris ingeminat opus i q̄si
tionis. Sequit⁹. Vidit duos

67
angelos in albis sedentes. unū
ad caput. et vnum ad pedes.
vbi positū fuerat corpus iesu.
Quid est q̄ in loco dñici cor-
poris: duo āgeli vident⁹. vn⁹
ad caput atq; alius ad pedes
sedens: nisi q̄a latina lingua
angelus nūn⁹ dicit⁹. et ille ex pas-
siōe sua nūtiā dus erat: qui et
deus est an secula. et homo in
fine sc̄l or⁹. Quasi ad caput se-
det angelus: cū per aplm p̄di-
cat⁹. q̄a in p̄ncipio erat verbū.
et verbū erat apud deū. et de-
us erat verbū. Et quasi ad pe-
des sedet angelus: cum dicat.
verbum caro factū est. et ha-
bitauit i nobis. Possim⁹ etiā
p duos āgelos duo testamē-
ta cognoscere. vnū p̄us et ali-
ud sequens. Qui uidelicet an-
geli p locum dñici corporis si-
bimet sunt cōiuncti. quia ni-
mirū vtraq; testamēta dū pa-
tri sensu incarnatum et mortu-
um: ac resurrexisse dñm nūtiāt
q̄si testamētū p̄us ad caput:
et testamētū posterius ad pe-
des sedet. Vnde et duo ch-
rubin que propiciatorium te-
gunt: sese inuicē aspiciūt ver-
sis vultibus in propiciatorium

Cherubin quippe plenitudo scientie dicitur. Et quid per duo cherubin nisi utraque testamenta signantur. Quid per propitiatorium vero nisi incarnatus dominus figuratur. De quo iohannes ait. Ipse est enim propitiatio pro peccatis nostris. Et dum testamentum vetus hoc faciendum denuntiat. quod testamentum novum de domino factum clamat. quasi utraque cherubin se invicem aspiciunt. dum multis in propitiatorio vertunt. Quia dum inter se positum incarnatum dominum videtur. a suo aspectu non discrepant. que dispensationis eius misterium concorditer narrant. Requiritur manna angelis dicentes. Mulier quid ploras. Et dixit eis. Quia tulerunt dominum meum. et nescio ubi posuerunt eum. Ipsa namque sacra eloquia que in nos lacrimas amoris excitant. easdem lacrimas consolantur. dum nobis redemptoris nostri spem promittunt. Sed notandum iuxta historiam est. quod mulier non ait. tulerunt corpus domini mei sed tulerunt dominum meum. versus namque sacri eloquii est. ut aliquando ex parte totum. aliquando vero ex toto partem significet. Ex

parte etenim totum signat. sicut de iacob filiis scriptum est. Quia descendit iacob in egipto in animabus septuaginta. Neque enim in egipto anime sine corporibus descendunt. Sed per solam animam totus homo signatur. quia ex parte totum exprimitur. Et solum domini corpus in monumentum locauerat. et manna non corpus domini sed sublatum dominum querebat. videlicet ex toto significans partem. Hec cum dixisset. conversam retro se suum vidit iesum stantem. et nesciebat quod iesus esset. Notandum quod maria que adhuc de domini resurrectione dubitabat. retro se conversam est ut videret iesum. quia videlicet per eandem dubitationem suam quasi tergum in dominum faciem miserat. quem resurrexisse minime credebatur. Sed quia amat et dubitat. videbat. et non agnoscebat eum quoniam illi amor ostenderat. et dubietas abscondebatur. Cuius adhuc ignorantia exprimitur. cum inferat. Et nesciebat quia iesus esset. Qui dixit ei. mulier quid ploras. Quaeque respondit. Interrogat doloris causa ut augeatur desiderium. Quatenus cum nominaret quem querebat

in amore eius ardēus estua
 ret. Illa exstunās q̄a hortula
 nus eēt? dixit ei. Domine si tu
 fustulisti eū? dicito mihi vbi
 posuisti eū? et ego eū tollam.
 Forsitan nec errādo hec mul
 er errauit. q̄ iesum hortulanū
 credidit. An non ei spūtaliter
 hortulanus erat? q̄ in eius pec
 tore p̄ amoris sui semina vir
 tutū virentia plantabat? Sed
 q̄d est q̄ uiſo eo quē hortola
 num credidit? cui nec dū dixe
 rat quē q̄rebat? ait dñe si tu fu
 stulisti eū? Quasi enī iā dixis
 set ex cuius desiderio plange
 ret? eū dīc quē nō dixerat. S3
 vis amoris hoc agere solet i
 aīo? vt quē ip̄e sem p̄ cogitat?
 nullum aliū credat ignorare.
 Recte et hec mulier quē q̄rit
 nō dicit. et tñ dīc si tu fustula
 sti eum. q̄a alter nō putat ico
 gnitum? quē sic ip̄a continue
 plāgit desiderio. dicit ei iesus.
 Mana. postq̄ eā cōmuni vo
 cabulo appellauit ex sexu et a
 gnitus nō est? vocat ex nomi
 ne. Aci ei aperte dicat. Reco
 gnosce eū? aq̄ recognoscens.
 Perfecto q̄q̄ uiro dicit noui
 te ex noīe. Quia homo cōmu

68
 ne om̄iū nostrū vocabulum
 est moīes vero p̄pūm. cui re
 de dīc? q̄a ex nomīe sciūt. Aci
 ei aperte dñs dicat. Nō gene
 ralit̄ vt ceteros sed specialiter
 suo. Mana ḡ quia vocat ex
 nomīe? recognoscit auctore.
 atq̄ eū p̄tinus rabboni id ē
 magistrū vocat. q̄a et ip̄e erat
 qui q̄rebat̄ extenus? et ip̄e q̄
 eā intenus vt q̄reret docebat.
 Iam vero ab euāgelista non
 subdit̄ q̄d mulier fecit. sed ex
 eo innuitur quod audiūt. Cui
 dicit̄. Noli me tāgere. nondū
 enī ascendi ad patrē meū. In
 his nanq̄ verbis ostendit̄? q̄
 mana. āplecti voluit eius ve
 stigia quē recognouit. Sed ei
 magister dicit. noli me tāgere
 nō q̄a post resurrectionē dñs
 tactū remittit femina? p̄. cum de
 duabus ad sepulchrum eius
 scriptū sit. accesserūt et tenue
 rūt pedes eius. Sed cur tāgi nō
 debeat? ratio q̄q̄ addit̄ cū sub
 inferit̄. Nondū enī ascēdi ad
 patrē meū. In corde etenī n̄ro
 tunc iesus ad patrē ascēdit? cū
 eq̄lis credit̄ patrē. Nam q̄ sc̄s
 eū eq̄lē p̄r n̄ credi tadhuc i e
 pectore ad prēm dñs ascēdit.

Ille ergo iesum veraciter tan-
git: q̄ patrī filiū coeternū credit
In corde etenim pauli iā ad pa-
trē iesus ascēderat: cū isdē pau-
lus dicebat. Quī cū in forma
dei esset: nō rapinā arbitratus
ē esse se equalē deo. Vñ iohā-
nes q̄q̄ redēptorē nr̄m manu
fidei tetigit. quī ait. In p̄ncipio
erat uerbū. et uerbū erat ap̄d
deū. et de⁹ erat uerbū. ōnia p̄
ip̄m facta sūt. Tangit ḡ ōnm
q̄ eū patrī eternitate substātie
equalē credit. Sed fortasse ali-
q̄s tacta q̄stione pulsāt: q̄mo-
do filius patrī esse eq̄lis possit.
Qua in re humana natura q̄d
admirādo cōphendere nō ua-
let: restat ut hoc sibi esse credi-
bile ex admiratione alia sciat.
habet nāq̄ q̄d ad hēc sibi sub
breuitate respōdeat. Constat
enī quia ipse creauit matrē in
cuius virgineo vtero ex huma-
nitate crearet̄. Quid ergo mi-
rū si equalis est patrī? quī p̄or
est m̄re: paulo q̄q̄ adtestāte
didicimus ch̄istū dei virtutē
et dei sapiētā. Quī ergo filiū
minorē putat? patrī specialiter
derogat. cuius sapiētā esse ei
ineq̄lem fateť. Quis etenim

homo potēs equanimit̄ ferret
si q̄s ei diceret. magnus q̄dem
es: sed tñ sapientia tua te mi-
nor est? Ipse quoq̄ dñs dicit.
Ego et pater vnū sumus. Et
rursus ait. Pater maior me est
de quo etiā scriptū est q̄a sub-
ditus erat parētib⁹ suis. Quid
ḡ mirum si ex humanitate sua
minorē se p̄se assent in celo: ex
qua subiectus erat etiā paren-
tibus in terra? Ex qua huma-
nitate nunc mane d̄z. vade ad
fr̄es meos et dic eis. Ascendo
ad patrē meū et patrē vestrū.
ad deū meū et deū v̄m. Cum
meū dicat et vestrū: cur nō cō-
muniter dicat nostrū? s̄z distin-
cte loquēs indicat q̄a eūdem
patrē et deū dissimil̄r habeat
ipse q̄s nos. Ascēdo ad patrē
meū videlicet p̄ naturā et pa-
trē v̄m p̄ grām. Ad deū meū
q̄a descendi. ad deū vestrū q̄z
ascēdistis. Quia enī et ego hō
deus m̄hi est. Quia uos ab er-
rore liberati: deus ē vobis. Dis-
tincte ergo m̄hi pater ⁊ deus
est. q̄a quē añ sc̄l'a deū genuit
hōinem in fine sc̄l'or̄z mecū cre-
auit. Venit maria magdale-
ne annūciās discipulis quia

vidi dñm. et hec dixit mibi.
Ecce hūani generis culpa ibi
abscondit unde pcessit. Qz e-
ni i padiso mulier viro ppina
uit mortē a sepulchro mulier
viris annūciavit vitā. Et di-
cta viuificatoris narrat que
mortem serpētis verba nar-
rauerat. Achi humano generi
nō verbis dñs s3 rebus dicat.
De q manu vobis illat ē po-
tus mortis de ipa suscipite po-
culū vite. **H**ec de expositōe
lectōnis euangelice succincte
trāscurrim⁹. nūc opitulāte eo
dē de q loqmur dño et resur-
rectōnis ei⁹ gloriā et pietatis
viscera cōsiderem⁹. Cuius e-
nim a morte voluit resurgere?
nenra diu aia in infidelitatis
morte remaneret. Vñ qz be-
ne p psalmistā d2. De torrē-
te i via bibit. p ptea exaltauit
caput. In humano qpe gene-
re ab ipso mudi initio torrens
mortis effluerat. sed de hoc
torrēte dñs in via bibit. quia
mortē i trāsitu gustauit. Atqz
ideo exaltauit caput? qz hoc
qz moriēdo i sepulchro posu-
it resurgēdo super āgelos ele-
uaui. Et inde antiquū hostē i

69
etnū ptulit vñ seuire cōtra se
man⁹ psequētū tpaht pmi-
sit. Qd a pte dñs beato iob in-
dicat dicēs. Nū quid capies
leuiathā hamo? p leuiatham
qpe qd additamētū eoz di-
cit? cetus ille deuorator hūa-
ni generis designat. Qui dū
se diuinitatē homini addere
spopōdit? immortalitatē fustur-
lit. Qui p uancatōis qz cul-
pā quā primo homini ppina-
uit? dū se sequētibus pessima
p suafione mltiplicat? penas e-
is sine cessatōe coacervat. In
hamo aut esca ostēdit. acule-
us occultatur. Hunc ergo pater
omnipotens hamo cepit. qz
ad mortem illius vngēitū
filium incarnatum misit. In q
et caro passibilis videri pos-
set. et diuinitas impassibilis
videri nō posset. Cūqz in eo
serpens iste p man⁹ psequē-
tū esca corporis momordit?
diuinitatis illū aculeus pfora-
uit. Prius vero eū in miracu-
lis domini cognouerat sed de
cognitōne sua ad dubitatio-
nem cecidit? quādo hunc pas-
sibilem vidit. Quasi hamus
ergo fauces glutientis tenuit

dum in illo esca carnis patuit?
quā deuorator appeteret. et di
uinitas passionis tēpore latuit
que necaret. In hamo eius in
carnationis captus est. q̄a dū
illo appetit escam corporis.
trāffixus ē aculeo diuinitatis.
Ibi q̄ppe ierat humanitas q̄
ad se deuoratorē duceret. ibi
diuinitas q̄ pforaret. Ibi ap
ta infirmitas q̄ puocaret. ibi
occulta virtus q̄ raptoris fau
cē transfigeret. In hamo ergo
captus est q̄a inde interit. vn
de momordit. Et q̄s iure tene
bat mortales pdidit. q̄a eū in
q̄ nō habuit mortē appeteret. i
mortālē p̄sumpsit. Hinc est
etiā q̄ hec ip̄a de qua loqui
mur maria viuūt. q̄a ille p̄ hu
mano genere q̄ morti nihil de
bebat occubuit. Hinc ē q̄ nos
q̄ndie ad vitā post culpas re
uertimur. q̄ ad penā nrām cō
ditos sine culpa descēdit. Ecce
iā antiquus hostis ea que de
humano genere ceperat spolia
amisit. subplātonis sue vi
ctoriā pdidit. Quotidie pecca
tores ad vitā redemūt. q̄ndie
de eius faucib⁹ redēptoris ma
nu rapiunt. unde bene q̄q̄ ad

beatū iob voce dñica itez d̄r.
Aut amilla pforabis maxil
lā eius. Armilla ubi ponitur?
ambiendo cōstrngit. Quid ḡ
per armillā nisi circūplectens
nos diuina misericordia desi
gnatur? Que leuiathā istius
maxillā pforat. dū nobis post
ppetrata que phibuit abhuc
penitētie remediū ostēdit. Ar
milla dñs maxillā leuiathā p
forat. q̄a ineffabili misericor
die sue potētia sic malitie anti
q̄ hostis obuiat. v t aliquādo
eos etiā q̄s iā cepit amittat.
Et quasi ab ore illius cadunt
quī post ppetratas culpas ad
innocētiā redeunt. Quis enī
ore illius semel raptus maxil
lā ei⁹ euaderet. si pforata nō
esset? An nō in ore petrū tenu
it cum negauit? An nō in ore
dauid tenuit. cum i tātā se lu
xurie voragnē merfit? Sz dū
ad vitā vterq̄ p penitētiā
redijt. leuiathā iste eos aliquo
mō q̄si p maxille sue foramē
amisit. Per foramē ḡ maxille
ab ei⁹ ore subtrahi sunt. qui
post ppetrationē tante neq̄cie
penitēdo redierūt. Quis aut ho
minū leuiathā isti⁹ os euadat

70
ut illicita nulla cōmittat. Sed
hic cognoscimus. quātū redē-
ptori humani generis debito-
res sumus. qui nō solū nos in
ore leuiathan re phibuit sed
ab ore etiam redire concessit.
Quī spē peccatori nō abstulit
quia maxillā eius ut eua dēdi
viā tribueret. pforauit. Salti
post mortū fugiat. qui incautus
prius cauere noluit ne morde-
retur. Vbiq; g nobis occurrit
supna medicina. quia et dedit
hī precepta ne peccet. et tamē
peccādi dedit remedia ne des-
peret. Vn cauēdū sūmope ē ne
quīs delectanoē peccati leuia-
thā istius ore rapiat. Et tū si
raptus fuerit nō desperet. quia
si pētū pfecte lugeat. adhuc
foramē in maxillā eius iuenit
per quod euadat. Adest testis
diuine mie hec ipsa de qua lo-
quimur mana. de qua pharise-
us pietatis fontem vellet ob-
struere. dicebat. hic si esset pro-
pheta. sciret vtiq; que et qua-
lis ē mulier q tēgit eū. qā pec-
catix ē. S3 lauit lacrimis ma-
culas cordis et cor pīs. et redē-
ptoris sui vestigia tetigit. que
sua inuenera praua dereliquit. Se-

debat ad pedes iesu verbum
q; de ore illius audiebat. Vi-
uētē adheferat. mortuū quere-
bat. viuētē repent. quē mor-
tuū quesuit. Tātūq; apud eū
locū gratie inuenit. ut hūc ipis
q; apl's eius videlicet nūcijs
ipsa nūciaret. Quid itaq; frēs
qd in hac re debem? aspicere?
nisi immensā miām conditoris
nū. q nobis velut in signo ad
exēplū penitētie posuit eos q;
per penitētiā viuere post lapsū
fecit. ppēdo enī petrū. osidero
latronē. aspicio zacheū. intue-
or manā. et nihil in his aliud
uideo. nisi añ ocl'os nōs posi-
ta sūt et penitētie exēpla. For-
tasse enī in fide lapsus ē aliq;
aspiciat petrū. q amare f leuit
q timide negauerat. Alius cō-
tra pximū suū i malitia crude-
litate exarsit. aspiciat latronē
q et ipō mortis articulo ad vi-
te p mīa penitēdo puenit. Ali-
us auaritie estibus anhelans
diripiuit. aspiciat zacheū. q si
qd alicui abstulit. quadruplū
reddidit. Alius libidinis igne
succensus carnis mūdiciā pdi-
dit aspiciat manā q in se amo-
rem carnis igne diuini amo-
nis excoxit. Ecce omnipotēs

deus ubiq; ocul' nostris quos
imitari debeamus obicit. ubi-
q; exēpla sue misencordie op-
ponit. Mala ergo iam displi-
ceant, vel expta' libenter obli-
uiscatur omīpotens deus q' no-
cētes fuimus' paratus ē penitē-
tiam nostram nobis ad inno-
centiam deputare. Inquinati
post aq's salutis, renascamur
ex lacrimis. Itaq; iuxta pī pa-
storis vocem, sicut modo ge-
niti infantes lac concupiscite.
Redite g' p'uili filij ad sinū
matris vestre eterne sapiētie.
suggite larga verba pietatis
dei. Transacta plangite immi-
nentia vitate. Redemptor n'r
momentaneos fletus nostros
eterno solabit' gaudio. q' vi-
uit et regnat cū patre i vnitāte
spūs sancti deus p oia sc'la se-
culorū amē.

Lectio s'cti euāgelij secū-
dū iohāne. Cap'lo xx.

In illo t'p'e Cū sero factum
esset vna sabbatorū et fores es-
sent clausę ubi erāt discip'li cō-
gregati ppter metū iudeorū?
venit iesus et stetit i medio eo-
rū. et dixit eis. Pax vobis.

Comelia lectōis eiusdē ha-

bita ad populum in basili-
ca beati iohannis q' dicitur
constantiniana. xxvj.

Prima lectōis huius euāge-
lice q'stio animū pulsat. q'mō
post resurrectōem corpus do-
minicum verum fuit? q' clausi
ianūs ad discipulos ingredi
potuit. Sed sciendū nobis est
q' diuina operatio si ratōne cō-
prehenditur? non est admira-
bilis. Nec fides habet men-
tum cui humana ratio prebet
experimentū. Sed hec ipsa
nostri redemptoris opera que
ex semetipsis comprehēdi nō
possunt? ex alia eius operatio-
ne pensanda sunt. vt rebus mi-
rabilibus, fidem prebeant fa-
cta mirabiliora. Illud enī cor-
pus domini intrauit ad disci-
pulos ianūs clausis? quod vi-
delicet ad humanos oculos p
natuitatem suam clauso exiit
vtero virginis. Quid ergo mi-
rum si clausis ianūs post resur-
rectōem suam in eternum iā
victurus intrauit? qui mortu-
rus veniens non aperto vte-
ro virginis exiuit? Sed q'a ad
illud corpus quod viden pote-
rat fides intuentū dubitabat

ostendit eis p̄tinus manus et
 latus. Palpādā carnē p̄buit.
 quā clausis iamuis̄ introduxit.
 Quā in re duō mira et iuxta
 humanā rationem sibi valde
 cōtrana ostēdit: dū post resur-
 rectionē suā corpus suū icor-
 ruptibile et tñ palpabile de-
 mōstrauit. Nā et corūpi ne-
 cesse est: quod palpat̄. et pal-
 pan nō potest: quod nō corūp-
 tū. Sed miro modo atq; uesti-
 mabili redēptor noster et in-
 corruptibile post resurrectionē
 et palpabile corp⁹ exhibu-
 it. vt et mōstrādo incorrupti-
 bile inuitaret ad p̄miū: et pre-
 bendō palpabile formaret ad
 fidem. Et incorruptilem se
 ergo et palpabilem demōstra-
 uit. vt p̄fecto esse post resur-
 rectionē ostenderet corp⁹ suū
 et eiusdē nature et alter⁹ glo-
 rie. Dixit eis. Pax vobis. Si-
 cut misit me pater: et ego mit-
 to vos. Pater filiū misit. q̄ hūc
 p̄ redemptionē generis hūani
 incarnan cōstituit. Quē vide-
 licet in mūdū venire ad passi-
 onē voluit. sed tñ amauit eū
 quē ad passionē misit. Electos
 vero apostolos dñs non ad

mūdi gaudia sed sicut ip̄e mis-
 sus est ad passionē in mūdū
 mittit. Quia ḡ et filius amat̄
 a patre: et tñ ad passionē mit-
 titur: ita et discipuli a dño a-
 mātur. q̄ tñ ad passionē mittū-
 tur i mūdū. Itaq; dicit. Sicut
 misit me pater: et ego mitto vos
 id ē ea vos caritate diligo cū
 in scandala p̄secutorū mitto:
 qua me caritate pater diligit.
 quē uenire ad tolerādas pas-
 siones fecit. Quāuis mitti etiā
 iuxta naturā diuinitatis possit
 intelligi. Eo enī ip̄so a patre fi-
 lius mitti dicit̄: quo a patre ge-
 neratur. Nam sanctū q̄q; spi-
 ritum q̄ cū sit coeqlis patri et
 filio: nō tñ incarnat⁹ ē isdem
 se filius mittere phibet dicens
 Cum venient pacit⁹ quē ego
 mitto vobis a patre. Si enim
 mitti solūmō icarnari deberet
 intelligi: sanct⁹ p̄cul dubio spi-
 ritus nullo mō diceret̄ mitti q̄
 nequaquā incarnatus est. Sed
 ei⁹ missio ip̄a p̄cessio ē qua de
 p̄re p̄cedit et filio. Sicut itaq;
 spūs mitti dicit̄ q̄a p̄cedit: ita
 et fili⁹ nō incōgrue mitti dicit̄
 q̄a gñat̄. hoc autē cū dixisset:
 insufflauit: et dixit eis. Accipite

spiritū sanctū. Querendum no-
bis est. qđ est qđ spiritū san-
ctū domin⁹ nř et semel dedit i
terra cō sistēs. et semel celo p
fidens. Neq; enī alio loco da-
tus spū sanctus apte mōstra-
tur. nisi nūc cū per insufflati-
onē papiť. et post modū cum
de celo veniens in linguis va-
riis demōstrat. Cur ergo prius
in terra discipulis dat. postmo-
dū de celo mittit. nisi qđ duo
sunt pcepta cantatis dilectio
dei videlicet et pxiimi. In terra
dat spūs. vt diligat pxiimū.
Et in celo dat spūs. vt diliga-
tur deus. Sicut ergo una est ca-
ritas et duo pcepta. ita vnus
spūs et duo data. Prius a cō-
sistēte dño in terra postmodū
e celo. qđ in pxiimi amore dis-
citur. qđter pueniri debeat ad
amorz dei. Vñ et isdem iohā-
nis dicit. Qui nō diligit frēm
suū quē videt. dñm quē non
videt qmō pōt diligē. Et añ
quidē discipulorū mētib⁹ isdē
spū sanct⁹ inerat ad fidē. sed
tñ manifesta datione nō nisi
post resurrectionē dat⁹ ē. Vñ

et scriptum est. Nōdum erat
spūs datus. qđ iesus nōdū fu-
erat glorificatus. Vñ etiā per
moysen dicit. Suxerunt mel de
petra. et oleum de firma petra.
Neq; enī qđcūq; tale iuxta hi-
storiā legit. si tota testamēti
vetens series recēsetur. Nusq;
de petra mel. Nusq; oleum il-
le ppl's fuxit. Sed quia iuxta
pauli uocē petra erat xp̄s. mel
de petra fuxerūt. qđ eiusdē redē-
ptoris nñ facta et miracula uī-
derūt. Oleū vero de firma pe-
tra fuxerūt. qđ effusioē sancti
spūs post resurrectionē eius
iūgi meruerūt. Quasi g in fir-
ma petra mel dedit. quādo ad
huc mortalis dñs miraculorū
suorū dulcedinē discipulis o-
stēdit. Sed firma petra oleum
fudit. quia post resurrectionē
suā factus iā impassibilis p
afflationē spūs donū sancte
unctionis emanauit. De hoc
oleo p pphetā dicit. Computre-
scet iugū a facie olei. Subiu-
go quippe tenebamur de o-
niace dominationis. sed un-
cti sumus oleo spiritus sancti

Et quia nos grana libertatis
vixit: dominationis demoni-
ace iugum putruit. paulo atte-
stante qui ait. Vbi spiritus
domini: ibi libertas. **S**ci-
endum uero est qd hi qui prius
spiritu sanctu habuerunt: vt et
ipsi innocenter viuerent: et in p-
dicatione qbusda pdescent: id
circo hunc post resurrectione
dni patenter acceperunt: vt p-
desse non paucis sed pluribus
possent. Vnde et i hac ipa da-
tione spiritus dicit. Quorum re-
misissent peccata: remittunt eis
et quorum retinueritis: retenta
sunt. Libet intueri illi discipu-
li ad tanta onera humilitatis
vocari ad quantum culm glorie
sunt perducti. Ecce non solum de
semetipsis securi sunt: sed etiam
aliene obligationis potestate
relaxationis accipiunt. pncipatu
superu iudici sortunt. Vt vice
dei qbusda peccata retineant:
quibusda relaxent. Sic eos a
deo decebat engi: quantum p deo
consenserat humiliari. Ecce qui
districtu dei iudiciu metuant:
aiaru iudices sunt. Et alios
damnant vel liberant: qui semet
ipsos danari metuebant. Horu

72
perfecto nunc i ecclesia episcopi
locu tenent: ligandi atq; soluendi
auctoritate suscipiunt: q gradu
regimini sortunt. Gratis bo-
nor. sed graue pondus istius e
honoris. Duru quippe est vt q
nescit tenere moderamina vite
sue: iudex vite fiat aliene. Et
plerumq; contingit vt hic iudici
locu teneat: cui ad locu vita
minime concordat. Ac sepe agi-
tur vt uel damnet immentos:
vel alios ipse ligatus soluat.
Sepe in soluendis ac ligandis
subditis sue voluntatis motus
non aut causarum merita sequitur.
Vnde fit vt ipsa hac ligandi
et soluendi potestate se priuet:
qui hanc p suis voluntatibus
et non p subiectorum moribus
exercet. Sepe fit vt erga queli-
bet primum odio vel gra mo-
ueatur pastor. Iudicare aut de
subditis digne nequeunt: q in
subditorum causis sua vel odia
vel gram sequunt. Vnde recte
per ppham dicit. Mortifica-
bunt animas q non moriunt. et uiui-
ficabunt animas q non uiuunt.
Non morientur quippe mortifi-
cat: qui iustum damnat. et
non victurum uiuificari nitit.

qui reū a suplicio absolvere
conat̃. Cause ergo pensande
sunt. et tunc ligandi atq; soluē
di potestas exercēda. Viden
dū que culpa / aut q̃ sit penitē
tia secuta post culpā. vt quos
omnipotēs deus p̃ cōpūcti o
nis grām visitat / illos pasto
ris sententia absoluat. Tunc
enī vera est absolutio p̃fidē
tis / cū eterni arbitriū sequitur
iudicis. q̃ bene quadriduani
mortuū resuscitatio illa signifi
cat. que videlicet demōstrat
q̃a prius mortuū dñs voca
uit. et viuificauit dicēs. Laza
re veni foras. et postmodū is
q̃ viuēs egressus fuerat / a dis
cipulis est solutus. sicut scrip
tū est. Cūq; egressus eēt q̃ fu
erat ligatus in istis / tunc dixit
discipulis. Soluite eū et finite
abire. Ecce illum discipuli iā
viuētē soluūt / quē magister
iā resuscitauerat mortuum. Si
enī discipuli lazarę mortuū
soluerent / fetorē magis osten
derēt q̃ virtutē. Ex qua cōfi
deratiōe intueđū est / q̃ illos
nō debemus p̃ pastoralē au

ctoritatē soluere / q̃s auctore
nīm cognoscimus p̃ suscitātē
grām viuificare. Que nimī 2
viuificatio añ operatiōē recti
tudinis in ip̃a iā cognoscit cō
fessione peccati. Vñ et huic
ip̃i mortuo lazaro neq̃q; d̃z
reuiuīsce / sed veni foras. Om
nis q̃ppe peccator dū culpā su
am intra cōsciētā abscondit
introsum latet. in suis penetra
lib⁹ occultat. S3 mortuū uenit
foras / cū peccator neq̃q; suas fu
as sponte cōfiteat̃. Lazaro g̃
d̃z veni foras / ac si a pte cui li
bet mortuo in culpa diceret̃.
Cur reatū tuū intra cōsciētā
abscondis? Foras iā p̃ cōfessi
onē egredē / q̃ apud te inten⁹
per negationē lates. Veniat
itaq; foras mortuus. id est cul
pā cōfiteat̃ peccator. Veniētē
vero foras soluāt discipuli. ut
pastores ecclesie ei penā debe
ant amouere quā menūt / qui
nō erubuit cōfiteri quod fecit.
Hec desolutionis ordine bre
uiter dixim⁹ / vt sub magno
moderamine pastores eccle
sie uel soluē studeāt uel ligare

73
Sed utrū iuste an iniuste obli-
get pastor? pastoris tñ sentē-
tia gregi timēda est. ne is qui
subest? et cū iniuste forsitā li-
gatur? ipsam obligatōnis sue
sentētiā ex alia culpa mereat.
Pastor ergo vel absoluere in
discrete timeat vel ligare. Is
autē q̄ sub manu pastoris est
ligari timeat vel iniuste. nec
pastoris sui iudiciū temere re-
phendat. ne et si iniuste liga-
t⁹ ē? ex ip̄a timide rephēsiōis
supbia culpa quenō erat? fiat
CSed quia hec breuiter p ex-
cessum diximus? ad expositio-
nis ordinē redeamus. Tho-
mas autē vnus ex xij. qui di-
citur didimus? nō erat cū ei s
qñ venit iesus. Iste vnus di-
scipulus cēfuit. reuersus quod
gestū est audiuit. audita cre-
dere rennuit. Venit itez dñs
et nō credenti discipulo latus
palpādum prebuit. manus o-
stendit. et ostensa fuorū cic-
trice vulnerū infidelitatis ill⁹
iulnus sanauit. Quid fratres
carissimī. quid hec aiaduerti-
tis? Nūqd casu gestum credi-
tis. vt electus ille discipulus
tunc cēfset. post autē ueniens

audiret. audiens dubitaret.
dubitās palparet. palpans cre-
deret? Non hoc casu sed diuī-
na dispēlatiōe gestū est. Egit
nāq; miro modo suprema cle-
mētia. vt discipulus ille dubi-
tans dū in magīo suo vulne-
ra palparet carnis? i nobis iul-
nera sanaret infidelitatis. Post
enim nobis thome infidelitas
ad fidē q̄ fides credētū disci-
puloz p̄fuit. Quia dū ille ad
fidē palpando reducīt? nostra
mens omni dubitatiōe postpo-
sita in fide solidat. Sic q̄ppe
discipulū dñs post resurrectio-
nē suā dubitare pmisit. nec tñ
in dubitatione cēfēuit? sicut
aut natūitate suā habere ma-
riā spōsum voluit. qui tñ ad
eius nuptias nō puenit. Nam
ita factus est discipulus dubi-
tans et palpās testis vere re-
surrectiōis? sicut spōsus matris
fuerat custos integerrime vir-
ginitatis. Palpauit aut et ex-
clamauit. Dominus meus et
deus meus. dicit ei iesus. Quia
vidisti me credidisti. Cū pau-
lus apostolus dicat. ē enī fides
sperādarum substantia rerū ar-
gumētū nō a; parētū? pfecto

liquet. quia fides illarū rerum
argumētum est. que apparere
nō possunt. Que etenī apparēt
iā fidem nō habent sed agniti
onē. Dū ergo uidit thomas.
dum palpauit. cur ei dicit q̄a ui
disti me credidisti. Sed aliud
vidit. aliud credidit. A mor
tali quippe homine diuinitas
videri nō potuit. Homine g̃
vidit et deū confessus est di
cens. Dominus meus et deus
meus. videndo ergo credidit
quia cōsiderādo verū homi
nē hunc deū quē uidere nō po
terat exclamauit. letificat val
de quod sequit̃. Beati qui nō
viderūt et crediderūt. In qua
nimirū sentētia nos specialiter
signati sumus. qui eū quē car
ne nō vidimus. mente retine
mus. Nos signati sumus. sed
si fidem nostrā openbus seq̃
mur. Ille etenī vere credit. q̃
exercet operando quod credit
Quo cōtra de his qui fidem
nominatenus retinēt. paulus
dicit. Confitē̃ se nosse deū. fa
ctis autē negāt. hinc iacobus
ait. Fides sine openbus mor
tua est. Hinc ad beatū iob de
antiquo hoste generis hūani

dñs dicit. Absorbebit fluuiū
et nō mirabit̃. et habet fiducia
q̃ influat iordanis in os ei⁹.
Quis est enī per fluuiū deifi
gnatus. nisi hūani generis flu
xus. Quod videlicet genus
ab ortu ad finē de fluit. et q̃si
aq̃ more vsq; ad competētē
terminū ex carnis liquore per
curnt. Quid per iordanē. nisi
baptizatorū forma signatur.
Quia enī in iordanis flumi
ne ip̃e auctor redemptionis no
stre baptizari dignatus est. re
cte iordanis noīe eorū multi
tudo exprimit̃. qui intra sacra
mentū baptismatis tenentur.
Antiquus ergo hostis gene
ris hūani fluuiū absorbit
q̄a a mūdi origine vsq; ad re
demptionis aduētū uix paucis
electis euadētib⁹ in uētrē sue
malicie gen⁹ hūanū traxerūt.
De quo recte dicit. absorbebit
fluuiū. et nō mirabit̃. q̄a pro
magnō nō h̃t. cū infideles rap
it. S̃z graue est ualde quod
subdit̃. et h̃t fiducia q̃ influ
at iordanis in os eius. Quia
postq̃ infideles q̃sq; a mūdi
origine rapuit. adhuc se posse
suscipere etiā fideles p̃sumit.

Nam ore pestifere persuasione
eos quidie deuorat in quibus a
confessione fidei reproba vita
discordat. Hoc ergo fratres carissi-
mi tota intentione pertimescite
Hoc apud vos sollicita men-
te cogitate. **E**cce pas-
chalia sollemnia agimus. sed
ita viuendum est nobis. ut pue-
nire ad eterna festa mereamur.
Transiunt cuncta que tempora-
liter festiua celebrant. Curate
qui his sollemnitatibus inter-
estis. ne ab eterna sollemnitate
separamini. Quid prodest inter-
esse festis hominum si desse con-
tingat festis angelorum. umbra
venture sollemnitatis est sollem-
nitas presens. Idcirco hanc agamus
ut ad illam que non est
aeterna sed continua perducamur.
Cum hoc statuto tempore gentem
ad illius desiderium memoria
nostra figat. Frequentatione
ergo gaudij temporalis ad eterna
gaudia mens incalescat et fer-
ueat. ut ex ventate letitiae per-
fruat in patria. quod de vmbra
gaudij meditatur in vltima.
Vitam ergo vestram fratres moribus
componite. Is qui nuntius surrexit
ex morte. quibus distinctus in iudicio

74
veniat. prouideat. Certe in die
tremendi examinis sui cum ange-
lis cum archangelis cum thronis cum
dominationibus cum principatibus
et potestatibus apparebit. celis
ac terris ardentibus. cuius vi-
delicet elementis in sui obsequij
terrore commotis. hunc ergo tan-
ti pavonis iudicem ante oculos
ponite. Hunc venturum timete.
ut hunc cum venient. non timidi
sed secum videatis. Timendum
ergo est. ne timeat. Terrorem
nos ad usum bone operationis
exerceat. metus illius vitam no-
stram a prauitate compescat.
Mibi fratres credite. quia tanto
tunc enim secum de eius presen-
tia. quanto nunc esse sata agimus
suspecti de culpa. Certe si ali-
quis vestrum cum suo aduersa-
rio cum dicturus in meo iudi-
cio die crastino esset exhibendus.
totam fortasse noctem is omnem du-
ceret. quid sibi dici posset. quid
obiectionibus responderet. secum
sollicita mente et estuante ver-
faret. ne me inueniret asperum
vehementer metueret. ne apud
me appareret noxius formida-
ret. Et quis ego aut quid ego.
Nimirum non longe post futurus

Post hominem vermis. atq;
post vermē puluis. Si ergo tā
ta cura pertimescit iudiciū pul
uens? qua intentiōe cogitādū
est? qua formidine puidēdū
tante iudicium maiestatis?

Sed quia sunt nōnulli qui
de resurrectione carnis incerti
sunt? et tunc rectius docemus?
si etiā cordiū vestroꝝ questi
onibus occultis occurrimus?
pauca nobis de ip̃a resurrectio
nis fide loquēda sunt. Multi
etenim de resurrectione dubitan
tes (sicut et nos aliquādo fūi
mus) dū carnē i putredinem
ossa q̃ in puluerē redigi p se
pulchra cōspiciūt? reparari ex
pulvere carnē et ossa diffidūt
Sicq; apud se q̃si ratiocinātes
dicunt. Quādo ex pulvere hō
reducit? quando agit? ut animas
animet? Quibus breuiter respō
demus. quia longe minus est
deo reparare quod fuit? q̃ cre
asse quod nō fuit. Aut q̃d mi
rū si hominē ex pulvere reficit
qui simul omnia ex nihilo cre
auit? Mirabilius nāq; est ce
lum et terrā ex nullis existiēti
bus cōdidisse? q̃ ip̃m homi
nē ex terra reparare. Sed animas

attendit et in carnē redire pos
se desperat. et diuine operatio
nis virtus comprehendī q̃si ex
ratione querit. Qui scilicet hec
idcirco in suis cogitationibus
dicunt? quia eis quidā dei
miracula ex assiduitate vltue
runt. Nam ecce in vno grano
paruissimi seminis latet tota q̃
nascitura est arboris moles.
Cōstituamus nāq; ante ocu
los cuiuslibet arboris miram
magnitudinē. Cogitemus vñ
oriendo cepit? q̃ ad tantā mo
lem crescendo puenit. Inueni
mus. pculdubio eius originē
paruissimū seminis. Cōfidemus
nūc ubi in illo puo grano se
minis latet fortitudo ligni. a
spertas corticis. saporis odo
risq; magnitudo. vbertas fru
ctuū. vnditas folioꝝ. Contre
ctatū nāq; seminis granū non
est validū. Vnde ergo pces
sit ligni duncia? non est aspe
rū. vñ asperitas corticis eru
pit? Non est sapor. vñ sapor
fructibus? Olfactum nil re
lat. vnde odor in fructibus
flagrat? Nihil i se vnde ostē
dit. vnde folioꝝ vnditas ex
iuit? Cuncta ergo in semine si

mul latent. q̄ tñ nō simul ex se-
mine pducunt. E semine q̄p-
pe pducit radix. Ex radice p-
dit virgultū. Ex virgulto ori-
tur fructus in fructu etiā p du-
cit semē. Addamus ergo q̄a
et semē latet in semine. Quid
igit mīz si ossa neruos carnē
capillosq̄ reducat ex puluere
quī lignū fructus folia i ma-
gna mole arboris ex paruo q̄
tidie semine restaurat. Cū er-
go dubitans animus de resur-
rectiōis potētia rationē q̄rit.
eaz̄ rez̄ ei q̄stīōes inferende
sunt que et incessanter sunt. et
tñ ratioe comprehendī neq̄q̄
possunt. Vt dum nō ualeat ex
visiōe rei penetrare quod cō-
spiciat de pmissiōe diuine potē-
tie credat quod audit. Illa ḡ
nobiscū fratres carissimi pmissa
cogitate. que pmanēt. que
cum tempore transeunt. velut
iam dimissa despicite. Ad hu-
ius resurrectiōis gloriā quā
in se veritas ostēdit. tota intē-
tione festinate. Terrena desi-
dena q̄ ab actore separāt. fu-
gite. Quia tanto altius ad cō-
spectū dei omnipotētis ptingat
quāto mediatorē dei et homi-
nū sigl̄anter amatis. Qui vi-

uit et regnat cū patre in vnita-
te spūs sancti deus per omnia
secula seculorum amen.

Lectio sancti euāgelij secū-
dum iohānem. Ca. xv.

In illo tempore dixit iesus discipulis suis. hoc est p̄ceptum meū ut diligatis inuicē sicut dilexi vos. Ma-
iorē hāc dilectionē nemo ha-
bet. q̄s vt aīam suam ponat
quīs p amicis suis. vos ami-
ci mei estis.

Omelia lectiōis eiusdē ha-
bita ad pplm i basilica san-
cti pancratij die eius nati-
uitatis. xxvij.

Quoniam cūcta sacra eloq̄a
dñias plena sunt p̄cep-
tis. q̄d est q̄ de dilectiōe q̄si
de singulari mādato dñs dicit
hoc est p̄ceptū meū vt diliga-
tis inuicem nisi q̄a omne mā-
datum de sola dilectiōe est.
et oīa vnū p̄ceptum sunt.
Quia quicq̄d p̄cipit in sola
caritate solidat. Vt enī mlti
arboris rami ex una radice p-
deūt. sic mltē virtutes ex una
caritate gnānt. Nec h̄t aliqd
uindictis ramus boni opis.
si nō manet i radice caritatis.

Precepta ergo domica et mlt
ta sunt et vnu. multa p diuer
sitate opus. vnu in radice di
lectionis. Qualiter autē ista
dilectio sit tenēda ipse insinuat
qui i plenisq; scripture sue sen
tentijs et amicos iubet diligi
in se et inimicos diligi. p se.
Ille enī veracitē cantatē habet
qui et amicū diligit in deo et
inimicū diligit propter deum.
Nā sunt nōnulli q diligunt p
ximos. s; p affectū cognatōis
et carnis. Quib; tñ i hac di
lectiōe sacra. eloq; nō tradi
unt. Sed aliud est quod spō
te impēdit nature. aliud quod
pceptis domica ex cantate de
betur obediētie. Hī nimirū et
pxiū diligunt. et tamē illa
sublimia dilectionis pmiā nō
assequūt. quia amorē suū nō
spiritalit sed carnalit impēdūt
Proinde cū dñs diceret. hoc ē
mā datū meū vt diligatis in
uicem. p tñ addidit. sicut di
lexi vos. Ac si aperte dicat.
Ad hoc amate. ad qd amaui
vos. Quia in re frēs carissimi
sollerter intueundum est. quod
antiquis hostis dū mentem

nrām ad rerum temporalium
dilectionē trahit. infirmiorē
ea ipsa que diligimus contra
nos pxiū excitat. qui au
ferre molitur. Nec curat an
tiquis hostis. hec faciens vt
terrena tollat. sed vt cantatē i
nobis feniāt. Nā in odiū repē
te exardescimus. et dū foris i
uicti esse cupim; intus grauiū
ferimur. dū pua foris de fen
dimus. intus amittim; maxi
ma. Quia dū rē diligim; tēpo
ralē. verā amittimus dilecti
onē. Omnis q;pe qui nostra
tollit. inimicus est. sed si odio
habere cepimus inimicū. intus
est quod pdimus. Cum ergo
aliqd extenus a pxiō pati
mur. tra occultū raptorē inte
rus vigilemus. Qui nūq; me
lius vincit. nisi cū raptor exte
rior amat. Vna q;pe. si ūma
est pbatio cantatis. si et ipse
diligit. q aduersat. Hinc est
quod ipsa ventas et crucis
patibulum sustinet. et tamen
ipsis suis psecutoribus affe
ctum dilectionis impēdit di
cens. Pater ignosce illis. quia
nesciunt quid faciunt. Quid

ergo mirum si inimicos dili-
gant discipuli dū viderūt qñ et
tunc inimicos diligit magister
cum occidit? Cuius dilectio-
nis summā exprimit? cū sub-
iungit. Maiorē hāc dilectio-
nē nemo habet? qñ vt animā
suā ponat quis p̄ amicos suos
Mori etiam p̄ inimicos do-
minus venerat. et tñ positurū
se animā p̄ amicos dicebat. ut
p̄fecto nobis ostēderet? quia
dū diligēdo lucrum facere de
inimicis possumus? etiā ip̄i a-
mici sunt? qui persequūt. Sed
ecce nos vsq; ad mortē nemo
p̄sequit. Vnde ergo p̄bare
possumus an diligimus inimi-
cos? Sed est quod in pace san-
cte ecclesie fieri debet? vñ cla-
rescat si persecutionis tempo-
re mori p̄ dilectiōe ualeam⁹.
Certe isdē iohānes dicit. Qui
habuent substantiā mūdi et ui-
dent fratrē suū necessitatē ha-
bere? et clausent uiscera sua ab
eo? qmō caritas dei manet in
eo? Hinc etiā iohānes bapti-
sta ait. Qui habet duas tūni-
cas det nō habenti. Qui ergo
tranquillitatis tpe nō dat pro
deo tunicā suā? qñ in p̄secutio

76
ne daturus est aiām suā? vir-
tus ergo caritatis vt inuicta
sit in p̄turbatiōe? nutriet p̄ mi-
sericordiam in trāquillitate.
Quatenus om̄i. x̄tēti de op̄i
mū discat sua impendere. post
modū se. Sequit. Vos amici
mei estis. O quāta est mīa cō-
ditionis nostri serui digni non
sum⁹ et amici uocamur. Quā-
ta est dignitas hominū esse a-
micos dei. Sed audistis glori-
am dignitatis? audite laborē
certaminis. Si feceritis q̄ ego
p̄cipio uobis. Amici mei estis
si ea que p̄cipio uobis faci-
tis. Achi aperte dicat. Gaude-
tis de culmine. pensate quibus
laboribus peruenitur ad cul-
mē. Certe dum filij zebedei in-
terueniente matre quererent?
vt vnus a dextris dei et alius
a sinistris sedē debuissent? au-
dierunt. Potestis bibere cali-
cem quē ego bibiturus sum?
Iam locum celsitudinis que-
rebant. ad viam illos veritas
reuocat. p̄ quā ad celsitudinē
venirent. Achi dicat. Iā vos
loc⁹ delectat celsitudinis sed
p̄us uia exerceat laboris. Per
calicē p̄tingit ad maiestātē.

Si mens vĩa appetit quod de
mulcet: p̃us bibite quod do-
let. Et sic p̃ amarũ poculũ cõ-
fessionis peruenit ad gaudiũ
salutis. Iam nõ dicā vos ser-
uos q̃a suus nescit q̃d faciat
dñs ei⁹. vos aut̃ dixi amicos
q̃a oĩa quecunq̃ audiui a pa-
tre meo: nota feci uobis. Que
sunt oĩa que audiuit a patre
suo. q̃ nota fieri voluit seruis
suis. vt efficeret eos amicos
suos: nisi gaudia inteme cari-
tatis. nisi illa festa sup̃ne p̃ne
que nostris quodie mentib⁹ p̃
aspirationẽ sui amoris imp̃zi-
mit. Dum enĩ audita semper
celestia amamus: amata iam
nouim⁹. q̃a amor ip̃e notitia
ẽ. Omnia g̃ eis nota fecerat:
quĩa terrenis desiderijs immu-
tati amoris s̃m̃i facib⁹ arde-
bāt. ¶ Istos vero amicos dei
aspexerat p̃pheta cũ dicebat.
Mibi at̃ nimis honorificati
sunt amici tui deus. Amicus
enĩ quasi animi custos voca-
tur. Quĩa ergo psalmista pro-
spexit electos dei a mundi hu-
ius amore sepatos. custodire
in m̃a datis celestibus volũta-
tem domini: miratus ẽ amic⁹

dei dicens. mibi autem nimis
honorificati sunt amici tui de-
us. Et tanq̃ si ab eo protinus
cās honoris t̃atĩ nobis iñ sinu
ari quereremus: ilico adiũxit.
nimis cõfortatus ẽ p̃ncipatus
eor⁹. Ecce electi dei carnẽ do-
māt. spiritũ roborant. demoni-
bus imperāt. virtutib⁹ coru-
scāt. p̃sentia despiciūt. eternā
patnā cũ voce morib⁹ p̃dicāt
eā etiā moriẽdo diligūt. atq̃
ad illā p̃ tormenta p̃tingunt.
Occidi possunt. ⁊ flecti neque-
ūt. nimis g̃ cõfortat⁹ ẽ p̃ncipa-
tus eor⁹. In ista ip̃a passione
qua ceciderūt i mortẽ carnis:
videte q̃ntum fuerit culmen.
vñ hoc nisi quĩa cõfortatus ẽ
p̃ncipatus eorũ. Sed sic ma-
gnĩ fortitā pauci sunt. subiũxit
Dimumerabo eos. et sup̃ hare-
nā m̃ltiplicabũt. Totũ mun-
dum fratres aspiciat. martyri-
bus plenus ẽ. Iam pene totũ
possumus uidere: q̃t̃ veritatis
testes habuimus. deo g̃ nume-
rabiles nobis sup̃ harenā m̃lti-
plicati sunt q̃ q̃nti sint a nobis
cõprehẽdi nõ possunt. ¶ Sed
quisquis ad hanc peruenit di-
gnitatẽ vt amicus vocet̃ dei:

77
fese in se cōspiciat? dona aut
que pcepit super se? nihil suis
mentis tribuat. ne ad inimici
as erūpat. Vñ et subdit. Nō
vos me elegistis? sed ego ele-
gi vos. et posui vos. vt eatis
et fructum afferatis. Posui ad
grām plantauī. ut eatis volē-
do. fructū afferatis operando
Eatis enī volēdo dixi? quia
velle aliqd facere iā mēte re
est. Qualem vero fructū affer-
re dēbeat? subdit. Et fruct? ve-
ster maneat. Omne quod se-
cundū pñs seculū laboram?
vix usq; ad mortem sufficit.
Mors nāq; interueniēs fru-
ctum nostri laboris abscedit.
quod uero p eterna uita agit
etā post mortē seruat. Et tūc
apparere incipit. cū laborū car-
naliū fructus ceperit nō vide-
ri. Ibi gilla retributio incho-
at? ubi ista terminat. Quisq;
ergo iā etna cognouit? apud
eius animū tēporales fructus
vilescāt. Tales fructus opere-
mur? q; maneat. tales fructus
operemur? q; cū mors cūcta i-
terminat? ipsi exordiu a morte
sumāt. Nam q; a morte inci-

piat fructus dei? testat̃ ppheta
q; dicit. Cū dederit dilectis su-
is sōnū? hec est hereditas dñi
Omnis q; dormit in morte? p-
dit hereditatē. sed cum dederit
dilectis suis sōnū? hec est here-
ditas dñi. Quia electi dei post
q; puenerint ad mortē? tūc in-
ueniūt hereditatem. Sequitur.
Vt quodcūq; petentis prēm
in noīe meo det vobis. Ecce
hic dicit. quodcūq; petentis pa-
trē in noīe meo det vobis. rur-
sum alibi p eūdē euāgelistā
dicit. Siqd petentis prēm in
nomine meo dabit vobis. vñ
q; modo nō petistis q; cō i no-
mine meo. Si omne quod pe-
tunus in noīe filiī dat nobis
pater? qd ergo est quod pau-
lus ter dñm rogauit. et exau-
dit nō meruit. sed dictum est
illi sufficit tibi gratia mea. nā
virtus in infirmitate perficitur
Nūquid ille tam egregius p-
dicator in filiī nomine non pe-
tuit? Quare autem non acce-
pit quod petuit? Quomodo
ergo verum est quia quicqd
petierimus patrem in nomine
filiī dat nobis si auferre a se

angelum sathane petit aposto-
lus in noie filij. et tñ quod pe-
tit n̄ accepit. Sed q̄a nomen
filij iesus ē iesus aut saluator
v̄l etiā salutaris d̄z ille ergo
in nomine saluatoris petit. q̄
illud petit quod ad verā salu-
tem p̄tinet. Nā si id quod nō
expediat petit. nō in nomine
iesu petit pater. Vñ et h̄s dē
apl̄is adhuc infirmantibus
oñs dicit. vsq̄z modo nō peti-
stis quicq̄z in noie meo. Ac si
aperte diceret. Non petistis
nomine saluatoris. q̄ nescitis
querere eternā salutem. hinc
ē q̄ et paulus nō exaudīt q̄a
si liberaret a temptatione. et
nō p̄desz ad salutē. **E**cce
vidim⁹ fr̄es carissimi q̄z m̄lti
ad sollemnitatem martiris cō-
uenistis. genua flectitis. pet⁹
tūdītis. uoces orōnis ac cōfessi-
onis emittitis. faciē lachrimis
rigatis. s̄z pensate q̄s petitōes
v̄ras. videte si in noie iesu pe-
titis. id ē si gaudia salutis eter-
ne postulatis. In domo enī iesu
iesum nō queritis. s̄z in eterni-
tatis tēplo importune p̄ tem-
poralibus oratis. Ecce ali⁹ in
oratioē quent v̄xorē. ali⁹ pe-

tit villā. ali⁹ postulat vestē.
ali⁹ dan sibi deprecatur alimē-
tū. Et q̄dē cum hec defunt. ab
omnipotente deo petēda sunt.
sed meminisse otinuo debem⁹
q̄ ex mādato eiusdem n̄ri re-
demptoris accipimus. Quente
p̄mū regū dei et iustitiā eius.
et hec oīa adducēt vobis.
Et hec itaq̄ a iesu petere nō ē
errare si tñ nō nimie petāt. S̄z
adhuc quod est graui⁹ ali⁹
postulat mortē inimici. eumq̄z
quē gladio nō potest persequi
p̄sequit oratioē. Et viuit ad-
huc q̄ maledicit et tamē h̄s
quī male dicit. iam de morte
illius reus tenet. Iubet at̄ deus
vt diligat inimicus. et tñ ro-
gat deus vt occidat inimicū.
Quisq̄s itaq̄ sic orat. in ipsis
suis p̄cibus contra oditorē pu-
gnat. Vñ et sub iude specie d̄z
Fiat oratio eius i p̄ctm. Ora-
tio aut in p̄ctm ē illa petere q̄
prohibet ip̄e q̄ petit. Hinc ve-
ritas dicit. Cū stas ad oran-
dum remitte si q̄d habetis in
cordibus vestris. Quā virtu-
tem remissiois aptus ostēdi-
mus si vnū testimoniū testa-
menti veteris proferam⁹. Cer-
te cū iudea cōditoris sui iusti

tiam culpis exgenibus offendisset? pphetā suū ab oratiōe dñs phibens dīc. Non assumas laudē et orationē p eis si moyses et samuel steterunt corā me nō est aīa mea ad populum istū. Quid est q̄ intermissis relictisq̄ tot patribus, soli moyses et samuel ad mediū dēducunt. q̄p mira obtinēdi virtus ostendit? dū nec ipsi posse intercedere dicunt. Ac si apte dñs dicat. nec illos audio q̄s ppter magnū petitionis sue meritū minime cōtēno. Quid ergo ē q̄ moyses et samuel ceteris patribus in postulatiōe pferuntur? nisi q̄ hi duo tantūmodo in cuncta testamēta veteris sene etiam p inimicis suis legunt exorasse. Unus a ppl'o lapidibus impetitur. et tamē p lapidatore suo dominū deprecatur. Alter ex principatu deiicit. et tamē petit? vt exoraret fateť dicēs Absit a me hoc peccatū i dño quo minus cesssem orare pro vobis. Si moyses et samuel steterunt corā me non est aīa mea ad ppl'm istum. Ac si apte dicat. nec illos mō p amicis audio. quos magne uirai-

tis merito orare etiā p inimicis suo. Virtus ergo uere orationis ē celsitudo caritatis. Et tunc q̄sq̄ quod rete petit adipiscit. cū eius animus in petitionē nec inimici odio fuscatur. Sed plerūq̄ reluctātē animū vincimus? si etiā pro inimicis oramus. fundit os p aduersariis p̄cem. sed vtnā cor teneat amorē. Nā sepe et orationē p inimicis nris impendimus. sed hāc ex p̄ceptiōe potius fundim? q̄ ex caritate. Nā et vitam inimicorū petim? et tñ ne exaudiamur? timemus. Sed q̄a intus iudex mentē potius q̄ verba cōsiderat? p inimico nil postulat? q̄ p eo ex caritate nō orat. Sed ecce i nobis grauiter inimicus deliqt. dāna intulit. viuantes lesit. amātes psecutus est. Retinēda hec essent? si remittēda nobis delicta nō essent. Aduocatus etenī nr̄ p̄cem nobis in causa nr̄a cōposuit. et ip̄e ei? dē cause iudex est q̄ aduocatus. p̄ci aut quā cōposuit? ditionē inseruit dicēs. Dimitte nobis debita nr̄a. Quia g' ip̄e iudex venit q̄ aduocatus

extitit? ipse precem exaudit q̄
fecit. Aut ergo non facientes
dicimus. dimitte nobis debi-
ta n̄ra sicut et nos dimittim⁹
debitoribus nostris. ⁊ nosmet
ipsos hoc dicēdo āplius liga-
mus. Aut forte aditionem
hāc in oratioē intermittimus.
et aduocatus n̄r precē quā cō-
posuit n̄r recognoscit. atq; ap̄d
se protinus dicit. Scio q̄ mo-
nū nō est ipsa oratio quam
feci. Quid ergo agendum est
nobis fratres? nisi vt vere ca-
ritatis affectum impendamus
fratribus. nulla in corde mali-
cia maneat? Cōsiderat omni-
potens deus erga p̄ximū cari-
tatem nostrā. vt nostris impē-
dat iniquitibus pietatē suā
Memētote q̄ monemur di-
mittite et dimittet uobis. ecce
debetur nobis et debemus. Di-
mittamus ergo quod debetur
nobis? vt dimittatur quod de-
bet a nobis. S; ad hoc mens
renitit et vult implere qđ au-
dit. et tñ reluctat. Ad marty-
ris tūbā cōsistimus. qui ad ce-
leste regnū ex qua morte per-
uenit? scim⁹. Nos si pro chri-
sto corpus n̄ ponimus? saltem

animum vincamus. placatur
deus isto sacrificio. approbat
in iudicio pietatis sue victori-
am pacis n̄re. Certā n̄ nostri
cordis aspicit. et q̄ post vincen-
tes remunerat? nūc decertātes
iuuat. p̄ iesum ch̄ristū dñm
nostrū q̄ viuūt et regnat deus
in vnitate sp̄ritus sancti deus
per omnia secula.

Lectio sancti euāgelij secū-
dum Iohannē. Ca. iij

In illo tēpore erat quī-
dā regulus cuius filius
infirmabat capharnaū. Hic
cū audiss; q̄a iesus adueniret
a iudea in galileam abiit ad
eū. et rogabat eū. ⁊c.

Comelia lectiois eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
sc̄tōꝝ nerei et achilei die
natalis eozꝝ xxviii

Lectio sancti euangelij
qm̄ modo f̄res audistis
expositioē nō indiget. Sed ne
hāc taciti preterisse videamur
exortādo potius q̄ exponēdo
in ea aliqd loq̄mur. Hoc aut
nobis solūmodo de expositioē
uideo eē req̄rēdū. cur is q̄ ad
salutē petendā venerat audi-

uit. nisi signa et prodigia vi-
dētis. non creditis. Qui enī
salutem querebat filio pꝛocu-
l dubio credebat. Neq; enī
ab eo q̄reret salutē. quē nō cre-
deret saluatoꝛē. Quare g̃ dicit.
nisi signa et p̄dicia videntis
nō creditis. qui aū credidit q̄
signa videret. Sed memento
te q̄d petit et a pte cognosce-
tis. q̄a i fide dubitauit. Popo-
scit nāq; vt descenderet. et sa-
naret filiū eius. Corporalē er-
go p̄sentia dñi querebat. qui
p sp̄itū nūsq; dēerat. Minus
itaq; i illo credidit. quē n̄ putā-
uit posse salutē dare nisi p̄ns es-
set. i corpe. Si enī pfecte credi-
disset. pculdubio sciret. quia
nō esset locus. vbi nō eēt dē.
Ex magna ergo parte diffusū
est. q̄a honozē nō dedit maie-
statī. sed p̄sentie corporalī. Et
salutē itaq; filio petit. et tñ in
fide dubitauit. q̄a eū ad quē
venerat et potētem ad curan-
dū credidit. et tñ morētī filio
esse absente putauit eū. Sed
dñs q̄ rogat vt vadat. quia
nō dē sit vbi inuitat. iudicat.
Solo iussu salutē reddidit. qui
voluntate oia creauit. Qua i
re hoc est nobis sollerter inu-

79
endum. quod sicut euāgelista
alio testāte dī dicimus. centu-
rio ad dñm venit dicens. Do-
mine puer meus iacet palati-
cus in domo. et male torquet.
Cui a iesu. p̄nus respondet.
Ego veniā. et curabo eū. Quid
est quod regulus rogat ut ad
eius filiū. veniat. et tñ ire cor-
poraliter recusat. ad seruū ve-
ro centurionis nō inuitat. et tñ
se corporaliter ire pollicet. Re-
guli filio p corporalē p̄sentia
nō dignat adeste. centurionis
seruo dignat occurrere. Quid
est ergo hoc nisi q̄d supbia no-
stra recūdit. qui in homibus
non naturā q̄ ad imaginē dei
facti sunt sed honozes et diuī-
tias veneramur. Cūq; pensa-
mus que circa eos sunt. p̄fe-
cto interiora minime p̄uide-
mus. Dum ea cōsideram. q̄
in corporibus despecta sunt.
negligimus pensare quod sūt.
Redēptor vero n̄ vt osten-
deret q̄a q̄ alta sunt hominū
sc̄tis despicēda sunt. et que
despecta sunt hominum despi-
cienda non sunt. ad filium
reguli ire noluit. ad seruū
centurionis ire paratus fuit.

Increpata ē ergo supbia nra.
que nescit pensare hoīes. ꝑꝑꝑ
hoīes. Sola vt dixim⁹ que
circūstant hoīib⁹ pensat. na-
turā nō aspicit. honorē dei in
hoīinibus nō agnoscit. Ecce
re non vult filius dei ad filiū
regulī. et tamē venire parat⁹
est ad salutē seruī. Certe si nos
cuiuspiā seruus rogaret vt ad
eū venire debēm⁹? ꝑꝑꝑ no-
bis nostra supbia ī cogitatōe
tacita respōderet dicens. non
eas q̄a temetipm degeneras.
honor tu⁹ despicitur. locus vi-
lescit. Ecce de celo venit. qui
seruo in terra occurrere nō de-
spicit. et tñ humiliari in terra
cōtemnūm⁹? qui de terra sum⁹
Quid vero apud deū vilius
q̄d despect⁹ esse pōt? q̄ seruare
honorē apud hoīes. et in
terni testis oculos nō timere?
vnde et in sacro euāgelio ad
phanseos dñs ait. Vos estis
qui iustificatis vos corā ho-
mīnib⁹. deus aut nouit corda
vestra. q̄a quod hoīnib⁹ al-
tū est. abhominabile ē apud
deum. Notate fratres notate
quod dicūt. si enī quod homi-
nib⁹ altū est abhominabile est

apud deū cordis vestri cogi-
tatio tāto apud deū in imo ē?
quāto abhominib⁹ in alto. Et
humilitas cordis vestri tanto
apud deū in alto ē? quāto ab
hoīinibus in imo. Despiciamus
ergo si q̄d boni gerimus.
nulla nos nra inflet operatio.
nō rerū abundātia nō gloria
extollat. Si q̄buslibet ex bo-
nis affluētib⁹ intus intume-
scim⁹? deo despecti sum⁹. Quo
cōtra psalmista de humilib⁹
dic. Custodiens paruulos dñs.
Qui q̄a paruulos humiles ap-
pellat. post quā sententiā ꝑꝑꝑ
lit. cōsiliū subiūgit. Nā quasi
quereremus q̄d ipse ad hoc
faceret adiunxit. humiliatus
sum et liberauit me. Hec g̃ co-
gitate fratres. Hec tota inten-
tiōe pensate. Nolite in ꝑꝑꝑ
vestris mūdi huius bona ve-
nerari. Hoc ꝑꝑꝑ deū honorate
in hoīinibus quibus tamē cō-
missi nō estis. q̄ facti sunt ad
imaginē dei. Quod tunc ꝑꝑꝑ
proximis vere seruatis? si apud
vos metip sos ꝑꝑꝑ in corde
tumesitis. Nam qui se ad-
huc ꝑꝑꝑ rebus transitorijs ex-
tollit. nescit in proximo vene-

80
ran quod maneat. Nolite g^o
in vosmetipsos pensare quod
habentis sed quid estis. Ecce
mundus qⁱ diligit fugit. sancti
isti ad quor^{um} tuba consistimus
floret^e m^undu^m m^etis despectu
calcauerunt. Erat vita longa. sa-
lus continua. opulencia in reb^{us}
fecunditas. p^{ro}pagine. tranq^{ui}lli-
tati diuturna pace. et t^um cum
in seipso floretet. ia in eorum
cordib^{us} m^undus aruerat. Ecce
iam m^undus in se ipso aruit. et
ad huc in cordib^{us} vestris flo-
ret. Vbiq^{ue} mors. vbiq^{ue} luct^{us}
vbiq^{ue} desolatio. vndiq^{ue} p^{ro}-
curtimur. vndiq^{ue} amantudinib^{us}
replemur. et t^um ceca m^ete car-
nalis concupiscencie ipsas eius
amantudines amam^{us}. fugien-
tem seq^{ui}mur. labeti inherem^{us}.
Et quia labentem retinere non
possum^{us}. cu^m ipso labimur que
cadentem tenem^{us}. Aliquando
nos m^undus delectatione sibi te-
nuit. nunc tantis plagis plenus
est. vt ipse nos ia m^undus inui-
tet ad d^{eu}m. Pensate ergo q^{ui}a
nulla sunt que temporalit^{er} cur-
runt. Finis t^{em}poraliu^m ostendit^{ur}.
q^{ui}a nihil sit quod transire potuit
Casus reru^m indicat q^{ui}a res tra-

fiens et tunc p^{ro}p^{ter} nihil fuit. cu^m
stare videretur. Hoc ergo
fratres carissimi sollicita cōsi-
deratione pensate in eternitatis
amore cor figite. vt dum ter-
rena culmina adipisci contemni-
tis. perueniatis ad gloriā quā
p^{er}fidem tenetis. p^{er} d^{eu}m n^{ost}rū.

Lectio sancti euangelij secu-
dum marcum. Ca. vi.

In illo tempore dixit ie-
sus discipulis suis. Eun-
tes in vniuersum mundum p^{re}-
dicare euangelium omni creatu-
re. Qui crediderit et baptiza-
tus fuerit. saluus erit. Qui ve-
ro nō crediderit. cōdemnabit^{ur}.

Comelia lectionis eiusdem
habita ad ipsū in basilica
beatī petri in ascensione do-
mini. xxix.

Quod resurrectionē d^{omi}-
ni discipuli tarde credi-
derunt. nō tā illo^{rum} infirmitas
q^{uam} n^{ost}ra vt ita dicā futura firmi-
tas fuit. Ipsa nāq^{ue} resurrectio
illis dubitab^{at} per multa ar-
gumenta monstrata est. Que
dum nos legentes agnoscam^{us}
quid aliud q^{uam} de illo^{rum} dubi-
tatione solidamur. Minus
enim mihi maria magdalene

prestant que citius credidit: q̄s
thomas qui diu dubitauit.
Ille etenim dubitando iulne
rum cicatrices tetigit. et de no
stro pectore dubitatiois vul
nus amputauit. Ad infimuan
dam q̄q̄s ventatē dñice resur
rectiois notandum nobis est
quid lucas referat dicēs. Cō
uescens p̄cipit eis ab ierosoli
mis ne discederēt. Et post pau
ca. videntibus illis eleuatus
est et nubes suscepit eū ab ocu
lis eorū. Notate verba signa
te misteria. Cōuescens eleua
tus est. comedit et ascēdit. vt
videlicet p̄ effectū comestio
nis. veritas patefceret carnis.
Marcus vero p̄usq̄ celū do
minus ascendat eum de cordis
atq̄ infidelitatis dūcia in
crepasse discipulos memorat.
Qua in re q̄d cōsiderādū est.
nisi q̄ idcirco dominus tūc di
scipulos increpauit. cum eos
corporaliter reliq̄t. vt verba
que recedens diceret. in corde
audientium artius imp̄ssa re
manerent. Increpata ergo eo
rum dūcia quid ammonen
do dicat audiamus. Euntes
in mundum uniuersum p̄dica

te euangelium omni creature.
Nūq̄d fratres mei sanctum
euāgelīū vel insensatis rebus
vel brutis animalibus fuerat
p̄dicandū. vt de eo discipulis
dicat̄ p̄dicate omni creature.
Sed omnis creature nomine
signat̄ hō. Sunt nāq̄ lapides
sed nec viuūt nec sentiūt. Sūt
herbe et arbusta. viuūt quidē
sed nō sentiūt. viuūt dico nō
per aiām s̄ p̄ uindictatē. Quia
et paul⁹ dicit inapiens tu q̄d
seminas nō viuificat. nisi p̄
mus moriat̄. uiuūt ergo quod
morit̄. ut viuificeat̄. Lapidēs
itaq̄ sunt sed nō viuūt. arbu
sta etiā sunt. viuūt. sed nō sen
tiūt. Bruta aut̄ aialia sunt. ui
uūt. sentiūt. sed nō discernunt.
Angeli etenī sunt. et discernūt
Omnis aut̄ creature aliq̄d h̄
homo. habet nāq̄ cōmune eē
cū lapidibus. viuere cū arbo
ribus. sentire cū aialibus intel
ligere cū angelis. Si ḡ cōmu
ne habet aliq̄d cum omni cre
atura homo. iuxta aliq̄d oīs
creatura est hō. Omnī ḡ crea
ture p̄dicat̄ euāgelīū. cum soli
homini p̄dicat̄. quia ille vi
delacet docetur. propter quē

in terra cūcta creata sunt. et aq̃
oīa p̃ quādā similitudinē ali
ena nō sunt. Potest etiā omīs
creature nomīne oīs natio gē
tū designari. An̄ etenī dictū
fuerat. in viā gentiū ne abien
tis. Nunc aut̄ dīz p̃dicare omī
creature. vt scilicet prius a iu
dea ap̃l̃orū repulsa p̃dicatio
tunc nobis in adiutorū fieret
cū hanc illa ad dānatiōis sue
testimoniū sup̃ba repulisset.
Sed cū discipulos ad p̃dicā
dum veritas mittit. q̃d aliud
in mūdū facit. nisi grana semī
nis aspergit. Et pauca grana
mittit i semie. vt mltaz̃ mes
siū. fruges recipiat ex n̄ra fide
Neq̃ etenī i vniuersum mū
dum tāta fideiū messis exur
geret. si de manu dñi super ra
tionalem terrā illa electa gra
na p̃dicatū nō venisset. Seq̃t̃
Qui crediderit et baptizatus fue
rit. saluus erit. qui vero nō cre
diderit. cōdēnabit̃. Fortasse
vnusq̃sq̃ apud semetipm̃ di
cat. ego iā credidi saluus ero.
verū dicit. si fidē opibus te
neat. vera etenī fides est. que
in hoc quod verbis dicit. mo
nibus nō contradicit. Hinc est

81
enī quod de q̃busdā falsis fi
delibus paulus dicit. Qui cō
fitentur se nosse dēū. factis au
tē negant. Hic iohānes ait.
Qui dicit se nosse dēū et man
data ei⁹ nō custodit. mēdax
est. Quod cum ita sit. fidei n̄re
veritatē i vite n̄re cōsideratōe
debem⁹ agnoscere. Tunc enī
veracit̃ fideles sum⁹. si quod
verbis p̃mittimus. opibus
cōplemus. In die q̃ppe baptis
mans omībus nos antiqui
hostis opibus atq̃ omībus
pōis abrenūciare p̃misim⁹.
Itaq̃ vnusq̃sq̃ v̄m ad cōsi
derationē suam mētis oculos
reducatur. et si seruat post baptis
mū quod an̄ baptismū spopō
dit. certus iā quia fidelis est
gaudeat. Sed ecce si quod p̃
misit minime seruauit. si ad ex
ercenda praua opera ad cōcu
piscendas mūdi pompas di
lapsus. ē videamus si iā scit
plāgere q̃d errauit. Apud nā
q̃ misericordē iudicē nec ille
fallax habebitur. qui ad ve
ritatē reuertit̃ etiā postq̃ mē
t̃. Quia omnipotens deus dū
libent̃ nostrā penitentiā susci
pit. ip̃e suo iudicio hoc quod

Signa autē eos q̄ creditum s̄ūt
hec sequent̄. In nomine meo
demonia eiciēt. linguis loq̄nt̄
nouis. serpentes tollant. Et si
mortiferū q̄d biberint. nō eis
nocebit. Super egros manus
imponent. et bene habebunt.
Nūquidnā fratres mei quia
ista signa nō facitis. mīme cre-
ditis. Sed hec necessaria i ex-
ordio ecclesie fuerūt. vt enim
fides cresceret credentū. mi-
raculis fuerat nutrēda. Quia
et nos cum arbuta plātam⁹
tā diu eis aquā fundimus. q̄
usq; ea i terra iam cōualuisse
videamus. At si semel radi-
cem fixerint. in rigando cessa-
mus. Hinc est enī q̄d paulus
dicit. lingue in signū sunt. non
fidelibus sed infidelibus. ha-
bemus de his signis atq; vir-
tutibus que adhuc subtilius
cōsiderare debeamus. Sancta
q̄ppe eccl̄a quādie spiritalit̄ fa-
cit. quod tūc p apostolos cor-
poraliter faciebat. Nam sacer-
dotes eius cum per exorcismi
grām manū credētib⁹ impo-
nūt. et habitare malignos spi-
ritus in eorū mente cōtradiciūt
quid aliud faciunt nisi demo-

nia eiciūt. Et fideles q̄q; q̄a
iam vite vetens sc̄l̄ana ver-
ba dereliquūt. sancta autē mī-
stera insonant cōditoris sui
laudes et potentia quātum p̄
ualēt narrant. quid aliud faci-
unt. nisi nouis linguis loquūt.
Qui dū bonis suis exhortati
omibus maliciam de alienis
cordib⁹ auferūt. serpētes tol-
lunt. et dum pestiferas suasio-
nes audiūt. sed tñ ad operati-
nem prauā minime ptrahūt.
mortiferum q̄dē est quod bi-
bunt. sed nō eis nocebit. Qui
quotēs. p̄ximos suos in bono
opere i firmari cōspiciūt. dum
eis tota virtute concurrunt. et
exemplo sue operatiōis illoz
vitā roborāt. qui in p̄ria ac-
tione titubant. quid aliud fa-
ciūt nisi sup egros manus im-
ponūt vt bñ habeāt. Queni-
miz miracula tanto maiora
sunt. q̄nto p hoc nō corpa sed
mīnime suscitāt. Hec itaq; si-
gna frēs carissimī auctore deo
si uultis uos facitis. Ex ill⁹ enī
exteriorib⁹ signis obtinen uita
ab hec opatib⁹ n̄ ualet. Nam
corpalia illa mirac̄a ostēdūt
aliqñ sc̄l̄itatē. nō autē faciunt

Hec vero spiritualia que agunt in mente virtutē vite nō ostēdunt sed faciūt. Illa habere et mali possunt. istis autē perfrui nisi boni nō possunt. Vnde de quibusdā ventas dicit. multi mihi dicēt in die illa. dñe domine nōne in noīe tuo pphetauim⁹. et i tuo noīe demonia eiecim⁹. et in nomine tuo virtutes multas fecimus. et tunc cōfitebor illis q̄a nō noui vos discedite a me q̄ opamini iniquitatē. Nolite ergo frēs carissimi amare signa q̄ possunt cū re. p̄bis haberi cōmunia. s̄z hec que modo diximus caritatis atq; pietatis miracula amate. Que tāto securoza sūt quanto et occulta. et de q̄bus apud dñm eo maior sit retributio. quo apud hoīes minor est gloria. ¶ Sequit̄. Et dñs q̄dē iesus postq̄ locutus est eis. assumptus ē in celum. et sedet a dextris dei. In veteri testamēto cognouimus. q̄ helias sit raptus in celum. sed aliud est celum ethereū. aliud aereum. Celum quippe aereū terre est. p̄amū. Vñ et aues celi dicimus q̄a eas volitare

in aere videmus. In celū itaq; aereū helias subleuatus est. ut in secreta quadā terre regiōe repēte duceret̄. vbi i magna iam carnis et spiritus quiete viueret. q̄usq; ad finē mundi redeat. et mortis debitum soluat. Ille etenī mortem distulit. nō euasit. Redemptor autē noster q̄a non distulit. superauit. eaq; resurgēdo cōsumpsit. et resurrectionis sue gloriā ascēdēdo declarauit. Notādū q̄q; est q̄ helias in curru legit̄ ascēdisse. vt videlicet apte demonstraret̄. q̄a homo purus adiutorio indigebat alieno. Per angelos q̄p̄e facta illa. ostensa sunt adiumenta. quia nec ad celum quidem aereū per se ascendere poterat. quē nature sue infirmitatis grauabat. Redemptor autē noster nō curru nō angelis subleuat⁹ legit̄. q̄a qui fecerat omnia nimirū super omnia sua virtute ferebat̄. Illo etenī reuertebatur vbi erat. et inde redibat vbi remanebat. Quia cū per humanitatē ascenderet in celum. p̄ diuinitatē suā et terrā

panter continebat et celū. Si-
cut aut̃ ioseph a fratribus vē-
ditus venditionē redempto-
nis n̄i figurauit: sic enoch trās-
latus atq; ad celum aereū he-
lias subleuatus ascensionē
dñicā designauit. Ascensionis
ergo sue dñs p̄nūtiōs et te-
stes habuit. vñū ante legem.
aliū sub lege. vt qñq; veni-
ret ip̄e qui veraciter celos pe-
netrare potuisset. Vnde et ip̄e
ordo in eoz q̄z vtrozūq; sub
leuanōe p̄ quedā incremēta
distinguit̃. Nā enoch trās-
latus helias vero ad celum trās-
uectus esse memorat̃. vt ve-
niret postmodū qui nec trans-
latus nec trāfuectus celū ethe-
reū sua virtute penetraret.
Qui nobis in se credentibus
quia carnis sue q̄q; mūdiciā
largiretur: et sub eo p̄ incremē-
ta tempoz uirtus castitatis ex-
cresceret: in ip̄a quoq; eozum
trāslatione qui ascensionem
dominicā ut uidelicet famu-
li designauerūt: et i ip̄o se qui
ad celum ascendit: dñs osten-
dit. Nā enoch q̄dem vxorē
et filios habuit: helias uero ne-
q; vxorem. neq; filios legitur

habuisse. Pensate ergo qmō
per incrementa creuent mūdi-
cia sanctitatis. quod et per trā-
slatos famulos et per ascen-
dētis dñi personam patenter
ostēdit̃. Translatus nāq; est
enoch. et per contū genitus. et
per contū generās. Raptus ē
helias p̄ contū genitus. sed nō
iam p̄ contū generās Assum-
ptus vero est dñs neq; per coi-
tum generans neq; p̄ contum
generatus. **C**ōsiderandum
vero nobis est. quid est quod
marcus ait. sedet a dextris dei
et stephan⁹ dicit. uideo celos
apertos et filiū hominis stan-
tem a dextris dei. Quid est q̄
hūc marcus sedētē stephan⁹
vero stantē se uidere testat̃?
Sed scitis fr̄es q̄a sedere iudi-
cātus est. stare uero pugnātis
vel adiuuātis. Quia g̃ redē-
ptor noster assumptus in celū
et nunc oīa iudicat: et ad ex-
tremū iudex oīum venit: hūc
post assumptionē marc⁹ sedē
describit. q̄a post ascēsiōis sue
gl̄am iudex in fine videbit̃.
Stephan⁹ uero hūc labore cer-
tamīl posit⁹ stātē uidit quē ad
iutorē habuit. q̄a ut iste i tra-

psecutorū infidelitatē vicent
 p illo de celo illi⁹ grā pugna
 uit. Seq̃t illi autē pfecti p̃dica
 uerūt vbiq; dñō coopante. et
 p̃monē cōfirmāte sequentibus
 signis. Quid in his cōsiderādū
 est. qd̃ memorie cōmendādū.
 nisi qd̃ p̃ceptū obedientia, o
 bedientiam vero signa secuta
 sunt. **S**z qz auctore deo bre
 uiter lectionem euangelicā ex
 ponendo transcurimus. restat
 vt aliqd̃ de ipsa tāte cōsidera
 tione sollemnitas dicamus.
 Hoc autē nobis p̃mū queren
 dū est. quidnā sit q̃ nato dñō
 apparuerūt āgel. et tñ nō legū
 tur in albis vestib⁹ apparuisse
 ascēdēte aut dñō missi angeli
 in albis legunt^r vestib⁹ appa
 ruisse. Sic etenī scriptū est. Vi
 dentibus illis eleuatus est. et
 nubes suscepit eū ab oculis
 eorū. Cumq; intuerēt in celum
 euntē illū. ecce duo viri stete
 rūt iuxta illos i vestib⁹ albis
 In albis autē vestibus gaudiū
 et sollemnitas mētis ostēditur.
 Quid est ergo q̃ nato dñō nō
 in albis uestibus, ascēdente
 aut dñō in albis uestibus āge
 li apparēt. nisi q̃ tūc magna so

lenitas āgelis facta ē. cū celū
 deus homo penetrauit. Quia
 nascēte dñō videbat^r diuini
 tas humiliata. ascēdēte vero
 dñō est humanitas exaltata
 Albe etenī vestes exaltationi
 magis cōgruūt q̃ humiliatōi.
 In assumptioē g^o eius. angeli
 in albis vestib⁹ videri debue
 runt. Quia q̃ i natūitate sua
 apparuit deus humilis in ascē
 sione sua ostensus est hō sub
 limis. **S**ed hoc nobis ma
 gnope fratres carissimi in hac
 sollemnitate p̃sandū ē. q̃a de
 letū ē hodierna die cyzogra
 phū dñatōis nostre. mutata
 est sententia corruptiois nr̃e.
 Illa enī nat̃a cū dictū ē terra
 es et i terra ibis. hodie in celū
 iuit. Pro hac ipsa nāq; carnis
 nr̃e subleuatioē p figurā bea
 tus iob dominū auem vocat
 Quia enī ascētionis eius my
 stenū iudeā nō intelligere cō
 spexit. de infidelitate eius sen
 tentiā p̃tulit dicēs. Semitam
 ignorauit auis. Auis enī recte
 appellat⁹ ē dñs. quia corpus
 carneum ad ethera libzauit.
 Cum auis semitā ignorauit.
 quisquis eum ad celum ascē

disseñō credidit. de hac sollem-
nitate per psalmistam dicitur.
Eleuata est magnificētia tua
super celos. de hac rursus ait.
Ascendit deus in iubilatio ne.
et dñs in voce tube. de hac ite-
rum dicit. Ascendens in altū.
captiuā duxit captiuitatē. de-
dit dona hominibus. Ascen-
dens quippe in altū captiuā du-
xit captiuitatē. quā corruptio-
nē nostrā virtute sue incorru-
ptionis absorbuit. dedit uero
dona hominibus. quod misso de
super spiritu alij sermonē sapi-
entie alij sermonē scientie alij
grām curatōnū alij genera lin-
guarū alij interpretatiōē ser-
monū tribuit. Dedit ergo do-
na hominibus. De hac ascen-
sionis eius gloria etiam aba-
kuc ait. Eleuatus est sol. et lu-
na stetit in ordine suo. Quis
enim solis nomine nisi dñs et
quā huiusmodi enisi eccl'a designa-
tur? Quousque enim dominus
ascendit ad celos? sancta eius
ecclesia aduersa mundi omni
modo formidauit. At postquam
eius ascensioe roborata est. a-
perte predicauit quod occulte
credidit. Eleuatus est ergo sol

et luna stetit in ordine suo. quod
cū dñs celū petit? sancta eius
eccl'a in auctoritate p'dicatio-
nis excreuit. hinc eiusdē eccl'e
voce per salomonem dicitur. Ecce
iste venit saliens in mōtibz
et transsilens colles. Cōsidera-
uit nāque tātoꝝ opēꝝ culmina
et ait. Ecce iste venit saliens
in mōtibz. Veniendo quippe
ad redēptionē nostrā quā dā)
ut ita dicā) salt? dedit. Vultis
fratres carissimi ipōs eius sal-
tus agnoscere? De celo venit
in utero. de utero venit in pre-
sepe. de presepe venit in crucem
de cruce venit in sepulchrum.
de sepulchro redit in celū. Ec-
ce ut nos post se currere face-
ret? quosdā. pro nobis salt? ma-
ifestata per camē veritas dedit.
Quia exultauit in gigas ad
currentium uiam. ut nos ei dice-
mus ex corde. trahere nos post
te. currem? in odore unguen-
toꝝ tuorū. Vnde frēs carissi-
mi oportet ut illuc sequamur
corde? ubi eū corpore ascēdis
se credim?. Desidera terrena
fugam? nihil nos iam delectet
in infimis? quā prēm habemus
in celis. Et hoc nobis est ma-
gnopere ppendendū? quā is qui

placidus ascendit? terribilis
redit. et quicquid nobis cum ma-
fuetudine precepit? hoc a nobis
cum distinctione exigit. Nemo
ergo indulta penitentie tempora
par impendat nemo curam sui
domini valet agere? negligat. Quia
redemptor noster tanto in iu-
dicium distinctionis venit? quanto
nobis ante iudicium magnam pati-
entiam progauit. Hec itaque vo-
biscum fratres agite. hec in mente se-
dula cogitatione versate. Quam-
uis adhuc rerum perturbacionibus
aimus fluctuet? iam tamen spei
vestre anchoram in eternam pa-
triam fugite. intentionem mentis
in vera luce solidate. Ecce ad
celum ascendisse dominum audiui?
Hoc ergo seruemus in medi-
tatione? quod credimus. Et si
adhuc hic tenemur infirmita-
te corporis? sequamur tamen eum
passibus amoris. Non autem de-
serit desiderium nostrum ipse qui de-
dit iesus christus dominus noster.
Qui uiuit et regnat cum deo
patre in unitate spiritus sancti
deus per omnia secula seculorum.

Lectio sancti euangelij secun-
dum iohannem. Ca. xiiij.

In illo tempore dixit ie-

sus discipulis suis. Si quis di-
ligit me? sermonem meum ser-
uabit. et ad eum veniemus. et
mansione[m] apud eum faciemus.

Omelia lectionis eiusdem
habita ad populum in basilica
sancti petri die sancto pen-
thecostes. xxx.

Ibet fratres carissimi euan-
gelice uerba lectionis sub bre-
uitate transcurrere. ut post di-
tius liceat in contemplatione tante
sollemnitatis immorari. Hodie
namque spiritus sanctus repente sonitu
super discipulos venit. mentes
que carnalium in sui amore permu-
tauit. Et foris apparentibus
linguis igneis itus facta sunt
corda flammantia. quia dum deum
in ignis uisione suscepit? per
amorem suauiter arserunt. Ipse
namque spiritus sanctus amor est.
Vnde et iohannes dicit. deus
caritas est. Qui ergo mentem in-
tegra deum desiderat? perfectior iam
habet quem amat. Neque enim
quisque posset deum diligere? si
eum quem diligit non haberet. Sed
ecce si quis vestrum requirit an di-
ligat deum? tota fiducia et secunda
mente respondet. diligo. In ipso
autem lectionis exordio audistis

quid veritas dicat. Si quis diligit me! sermonem meum servabit. Probatio ergo dilectionis exhibitio est operis. Hinc in epistola sua isdem iohannes dicit. Qui dicit diligo deum! et mandata eius non custodit! mendax est. Vere enim diligimus! si ad mandata eius a nostris nos voluptatibus coartamus. Nam qui adhuc pillicata desiderat! diligit! perfectio deum non amat. quia ei in sua voluntate contra dicit. **E**t pater meus diliget eum. et ad eum veniemus. et mansionem apud eum faciemus. Pensate fratres carissimi quanta sit ista sollemnitas habere in cordis hospicio aduentum dei. Certe si domum nostram quisque diues aut potentis amicus intraret! omni festinatio domus tota mudaretur. ne quid fortasse esset quod oculos amici intrantis offenderet. Tergat ergo sordes pravi operis! quod deo preparat domum mentis. Sed videte quid veritas dicat. Veniemus. et mansionem apud eum faciemus. In quidam etenim corda venit. et mansionem non facit. quia per concupitionem quidem dei respectum percipiunt. sed temptationis

tempore hoc ipsum quod concupiti fuerunt! obliuiscuntur. Sic quoque ad perpetranda peccata redeunt ac si hec minime planxissent. Qui ergo deum vere diligit! qui eius mandata custodit! in eius corde dominus et venit et mansionem facit. quia sic eum amor divinitatis penetrat! ut ab hoc amore temptationis tempore non recedat. Ille ergo amat cuius videlicet mentem delectatio prava ex consensu non superat. Nam tanto quisque a supremo amore disiungitur! quanto inferius delectatur. Unde et adhuc subdit. Qui non diligit me! sermones meos servet. Ad vosmetipsos ergo fratres carissimi introitus redite si deum vere amatis! exquirente. Nec tamen sibi aliquis credat. quicquid sibi animus sine operis attestatio respondet. de dilectione conditoris lingua mens et vita requirant. Numquam est dei amor ociosus. Operatur etenim magna si est. si vero operam remittit! amor non est. Et sermonem quem audistis non est meus. sed eius qui misit me pater. Scitis fratres carissimi quia ipse qui loquitur!

vni genitus filius verbū patris
 ē et q̄ a serpō nō loquūt. Ideo
 sermo quē loquūt filius? nō ē
 filij sed patris. q̄a ipse fili⁹ ver-
 bum est patris. hec locutus sum
 vobis apud uos manēs. Quā-
 do nō maneret apud eos? qui
 ascensurus p̄mittit dicens. ec-
 ce ego vobiscum sum omnib⁹
 diebus vsq; ad cōsummatio-
 nē seculi. Sed verbū incarna-
 tū et manet et recedit. Reced-
 dit corpore. manet diuinitate.
 Apud eos ḡ tunc se māfisse
 phibet? q̄a qui inuisibili semp
 potestate p̄ns erat? corpali nā
 visione recedebat. ¶ Parach-
 tus autē spūs sanct⁹ quē mittet
 pater in nōie meo? ille vos do-
 cebit d̄nia et suggeret vobis
 omnia quecūq; dixero vobis.
 Nostis plurimi fr̄es mei quod
 greca locutiōe pachus latina
 aduocatus d̄r. vel cōsolator.
 Qui idcirco aduocat⁹ d̄r. q̄a
 p̄ errore delinquētū apud iu-
 sticiā patris intuenit. q̄ vnius
 substātie cū patre et filio exo-
 rare p̄ delinquētib⁹ phibetur
 quia eos q̄s repleuerit? exorā-
 te s̄ facit. Vñ et paulus dicit.
 Ipse enim spūs postulat p̄ no-

bis gemitibus inenarrabilib⁹
 Minor vero ē q̄ postulat? q̄s
 qui postulat. Quomō ḡ spūs
 postulare d̄r. q̄ minor non est?
 Sed ipse spūs postulat? q̄a ad
 postulādū eos q̄s repleuerit in-
 flāmat. Cōsolator autē idem
 spūs vocat. q̄a de peccati p̄pe-
 tratiōe merētib⁹ dū sp̄e uenie-
 p̄parat? ab afflictione tristitie
 mētē leuat. de q̄ recte p̄mittit.
 Ipse uos docebit oia. Quia nī
 si idē spūs cordi assit audiē-
 tis? ociosus est sermo doctoris.
 Nemo ḡ docēt hominī tribu-
 at? quod ex ore docētis intelli-
 git. Quia nisi intus sit q̄ doce-
 at? doctoris lingua exten⁹ in-
 uacuum laborat. Ecce unā lo-
 quētis vocē om̄s p̄ter audi-
 tis. nec tñ parit sensum audite
 vocis capitis. Cū ḡ vox dis-
 par nō sit? cur in cordibus ve-
 stis dispar est vocis intelligē-
 tia. nisi q̄a p̄ hoc quod vox lo-
 quētis cōmunit admonet? ē
 magister interior. q̄ de vocis
 intelligētia q̄sdā specialit̄ do-
 cet. De hac vinctiōe spūs nū-
 fusp̄ iohāne d̄r. Sicut vinctio
 eius docet vos de oib⁹. Per
 uocem ergo non instruitur? qñ
 mens per spiritum nō igitur.

Sed cur ista de doctrina homi-
nū loquimur? quādo et ipse cōdi-
tor nō ad eruditiōē hominis
loquit̃. si eidē hominī per vn-
ctiōē spūs nō loquat̃. Certe
cain pri⁹ q̃ fr̃idū opere per-
petraret. audiuit peccasti quie-
sce. sed q̃a culpis suis exigen-
tibus voce est ammonitus nō
vntione. audire verba dei po-
tuit. sed seruare otempfit. Re-
quīrendū vero nobis est. cur
de eodem spiritu dicat̃. sugge-
ret vobis oīa. cū suggerere so-
leat esse minoris. Sed q̃a sug-
gerere aliq̃n dicimus submi-
nistrare. inuisibilis spūs sug-
gerere dī. nō q̃ nobis scienti-
am ab imo inferat. sed ab oc-
culto. Pacem relinquo vobis. Hic re-
linquo. illic dō. Sequētibus re-
linq̃. pueniētibus dō. **E**cce
fr̃es carissimi verba sacre lecti-
onis sub breuitate discussim⁹
nūc in cōtemplatiōē tante fe-
stiuatatis animū trāfferamus.
Sed q̃a cū lectione euāgelica
vobis ē etiā actiū apostolo-
rū lectio recitata. ex ea g^o ali-
quid in vsum nostre cōtēpla-

tionis trahamus. Audistis enim
q̃a spiritus sanctus sup
discipulos in igneis linguis
apparuit oīumq; linguaz sci-
entiam dedit. Quid scilicet
hoc miraculo designat. nisi q̃
sancta eccl̃a eodem spiritu re-
pleta oīum gentiū erat locutu-
ra. Quī uero cōtra deū turrim
edificare conati sunt. cōiōē
vniū lingue pdiderūt. In his
aut̃ q̃ deū humilit̃ metuebāt.
lingue oīs vnite sunt. Hic g^o
humilitas virtutē meruit. illic
superbia cōfusiōē. Sed que-
rendū nobis est. cur spūs san-
ctus patri et filio coeternus in
igne aparuit. cur in igne simul
et linguis. cur aliquādo in co-
lūba. aliquando vero in igne
mōstrat̃. cur sup vniū genitū fi-
liū apparuit in colūbe specie. et
super discipulos in igne. Ita
vt neq; super dominum veni-
ret in igne. neq; super discipu-
los monstraretur in columba.
Per quatuor itaq; hec que p-
posuimus. soluēdo redeamus
Patri namq; et filio coeternus
spiritus in igne monstratur.
quā incorporeus ineffabilis

atq; inuisibilis ignis est deus
quia attestāte paulo deus n̄r
ignis cōsumēs est. Deus q̄p-
pe ignis ē. quia per hūc pecca-
torū rübigo cōsumit̄. De hoc
igne ventas dīc. Ignem veni
mittere in terrā. et q̄d volo nī
si vt ardeat. Terra enī voca-
ta sunt corda terrena. que dū
semper infimas in se cogitati-
ones cōgerūt. a malignis spi-
ritibus cōculcant̄. Sed ignem
dñs in terrā mittit. cū a filatu
sancti spūs cor carnaliū incen-
dit. Et terra ardet. cū cor car-
nale in suis p̄s voluptatib⁹
frigidum reliq̄t cōcupiscētiās
presentis seculi. et incēdit ad
amorē dei. Bene ergo in igne
apparuit spūs. quia ab omni
corde quod replet. torporem
frigoris excutit. et hoc in desi-
derio sue eternitatis accēdit.

In igneis autem linguis mō-
stratus est q̄a idem spiritus
coeternus est filio. et habet co-
gnationē maximā lingua cū
verbo. Verbum q̄ppe patris
est filius. et quia vna est spi-
ritus et verbi substantia. idē
spūs monstrari debuit in lin-
gua. vel certe quia per linguā

85
pcedit verbū. in lingua appa-
ruit spūs. quia quisq̄s sancto
spū tangit. dei verbū. id ē vni-
genitū filiū cōfiteē. Et negare
dei verbū nō valet. q̄a iā san-
cti spūs linguā habet. Vel in
linguis igneis apparuit spirit⁹
quia om̄s q̄s repleunt. ardē-
tes panter et loquentes facit.
Linguas igneas doctores ha-
bent. q̄a dū deū amando p̄di-
cant. corda audietū inflam-
mant. Nā ociosus sermo do-
centis est. si p̄bere nō valet in-
cendium amoris. Hoc doctri-
ne incēdium ab ip̄o ventatis
ore cōceperāt. q̄ dicebāt. Nō
ne cor nostrū ardens erat i no-
bis cum loq̄retur in uia et ape-
net nobis scripturas. Ex au-
dito q̄ppe sermone inardescit
animus. torporis frigus rece-
dit. fit mens in sup̄mo deside-
rio anxia. a cōcupiscētiis terre-
nis aliena. Amor verus qui
hāc repleunt in fletibus cruci-
at. sed dū tali ardore cruciat.
ipsis suis cruciantibus pascat̄.
Audire ei libet p̄cepta celesti-
a. et quotmādati istituit. q̄si
tot facibus inflāmat̄. et que
torpebat prius per desidētia
ardet postmodum per verba.

Vnde bene moyses dicit. In
dextera ei⁹ ignea lex. In fini-
stra quippe re. pbi. qui et ad fini-
stram ponendi sunt. dextera aut
dei appellantur electi. In dextera
ergo dei lex ignea est. qua ele-
cti mandata celestia nequaquam
frigido corde audiunt. sed ad
hoc amoris inami face inar-
descunt. Sermo ducit ad aure.
et mens eorum sibi inerat irata ex
interne dulcedinis flama com-
cremat. **I**n columba vero
spiritus sanctus et in igne monstratur
quia omnes qui replentur sim-
plices et ardentes facit. Sim-
plices puritate. ardentes emu-
latione. Neque enim placere deo
aut simplicitas sine zelo. aut
zelus sine simplicitate potest.
hinc ipsa veritas dicit. Estote
prudentes. sicut serpentes. et
simplices sicut columbe. Qua
in re notandum est quod discipulos
suos nec de columba sine ser-
pente nec de serpente sine colu-
ba voluit domini ammonere.
quatenus et columbe simpli-
citatem astuta serpentis acci-
deret. et serpentis astutiam colu-
be simplicitas temperaret. Hinc
paulus ait. Nolite pueri effici

sensibus. Ecce prudentiam ser-
pentis audiuimus. nunc de sim-
plicitate columbe moneamur.
sed malicia paruuli estote. Hinc
de beato iob dicitur. Erat vir sim-
plex et rectus. Que est autem
rectitudo sine simplicitate. aut
que simplicitas sine rectitudi-
ne? Quia ergo et rectitudinem do-
cet iste spiritus et simplicitatem
et in igne monstrari debuit et in
columba. quatenus omne cor
quod eius gratia tangitur. et
mansuetudinis lenitate tranquillum
et zelo iusticie accensum fiat.
Ad extremum vero queren-
dum est. cur in ipso redemptore
nostro mediatore dei et homi-
num per columbam apparuit. in disci-
pulis vero per ignem. Certe uni-
genitus filius iudex est gene-
ris humani. sed quis eius iusti-
ciam ferret? si priusquam nos per man-
suetudinem colligeret. culpas no-
stras per zelum rectitudinis ex-
aminare voluisset? Homo ergo
per hominibus factus misericors se
hominibus prebuit. Noluit
peccatores ferre. sed colligere
Prius voluit mansuete corn-
pere. ut haberet quos post modum
in iudicio saluaret. In columba ergo

super eum apparere debuit spiritus. qui non veniebat ut peccata iam per zelum percuteret: sed adhuc per mansuetudinem tolleraret. At contra super discipulos in igne debuit sanctus spiritus demonstrari: ut hi qui erant simpliciter homines atque ideo peccatores eos contra semetipsos spiritualis feruor accenderet. et peccata quibus deus per mansuetudinem parceret: ipsi in se per penitentiam punirent. Nec ipsi quippe esse poterant sine peccato. qui adhibebant celesti magisterio iohanne attestante qui ait Si dixerimus quia peccatum non habemus: nos ipsos seducimus et veritas in nobis non est. In igne ergo venit in hominibus in columba vero apparuit in domino. quia peccata nostra que pie dominus per mansuetudinem tolerat: nos per zelum rectitudinis debemus caute conspiciere. et ardore semper penitentiae cremare. Igitur per columbam spiritus in redemptore monstratus est. per ignem vero in hominibus. quia quanto nobis nostra iudicis facta est seueritas temperata: tanto erga se debet fieri nostra infirmitas accen-

87
sa. Quatuor itaque propositionum expleta ratione: ad dona eiusdem spiritus contemplanda transeamus. de isto quippe spiritu scriptum est. Spiritus eius ornauit celos. Ornamenta enim celorum sunt virtutes predicantium. Que videlicet ornamenta paulus enumerat dicens. Alii datus per spiritum sermo sapientie. alii sermo scientie secundum eundem spiritum. alii fides in eodem spiritu. alii gratia sanctorum in uno spiritu. alii operatio virtutum. alii prophetia. alii discretio spirituum. alii genera linguarum. alii interpretatio sermonum. hec autem omnia operatur unus atque idem spiritus: diuinus dens singulis. prout uult. Quot ergo sunt bona predicantium tot sunt ornamenta celorum. Hinc rursum scriptum est. Verbo domini celi firmati sunt. et spiritu oris eius omnis virtus eorum. Verbum enim domini filius est patris. sed eosdem celos videlicet sanctos apostolos ut tota simul sancta trinitas ostendatur operata: repetere de sancti spiritus diuinitate adiungitur. Et spiritus oris eius omnis virtus eorum.

Celoz ergo virtus de spiritu
sumpta est. quia mundi huius
potestatibus contrarie non pre-
meretur: nisi eos sancti spiritus
fortitudo solidasset. Quales
namque doctores sancte ecclesie
ante aduentum huius spiritus fu-
erit: scimus. et post aduentum illi
cuius fortitudinis facti sint: con-
spicimus. Certe iste ipse pastor
ecclesie ad cuius sacratissimum
corpus sedemus: quante debili-
tatis quanteque formidinis ante ad-
uentum spiritus fuerit: ancilla o-
stiana requisita dicat. Vna
enim muliens voce percussus
dum mori timuit: vitam nega-
uit. Et tunc petrus negauit in
terra: cum latro confiteatur in cruce.
Sed vir iste tante formidinis
qualis post aduentum spiritus
existat: audiamus. sit ouetus
magistratus atque senior ceteris
denuntiat apostolis: ne in nomine
iesu loqui debeant: petrus magna
auctoritate respondit. obedire
oportet deo: magis quam homini-
bus. Et rursus: si iustum est in
conspectu dei vos peti: audire quod
deus iudicabit. Non enim possumus
que vidimus et audiimus:
non loqui. Et illi quidem ibant

gaudetes a conspectu concilii.
quoniam digni habitu sunt pro nomine
iesu contumeliam pati. Ecce gau-
det petrus in verbis: quod ante
in verbis timebat. et quod prius
ancillam voce requisitus timuit
post aduentum sancti spiritus vires
principium ceteris premit. Libet
oculos fidei in virtute operis
huius attollere. atque sparsim
patres testamenti noui ac ve-
teris considerare. Ecce apertis
eisdem oculis fidei dauid amos
danielis petrum paulum matheum
intueor: et sanctus iste spiritus
qualis sit artifex considerare uolo.
sed in ipsa mea consideratione de-
ficio. implet namque otharedum
puerum et psalmistam facit. Im-
plet pastorem armentarium sico-
meros vellicatorem. et prophetam
facit. Implet abstinentem puerum.
et iudicem senem facit. Implet pi-
scatorem. et predicatorem facit.
Implet persecutorem. et doctorem
gentium facit. Implet publica-
num. et euangelistam facit. O qua-
lis est artifex iste spiritus. mul-
ta ad discendum mora agitur.
in omne quod voluerit moratur
ut tetigerit: mentem docet. solum
quod tetigisse docuisse est. Nam

humanū animū subito vtil-
lustrat. imutat. abnegat hoc
repēte qđ erat. exhibet repēte
qđ nō erat. Pēsemus scōs pze
dicatores nros qles hodie-
na die reppent' qles fecit. Cer-
te qđ in vno cōclauū p iudeoz
metu residebant' natuitatis
sue singuli linguā nouerāt. et
tñ nec ea ipā ligua quā noue-
rāt' a pte chzistū loqđ psume-
bāt. Venit spūs. et in ore eos
p diuerfitatē liguarū docuit.
In mente aut ex auctoritate
roborauit. Ceperūt et in ahe-
na chzistū loqđ' qđ de illo prius
et in sua ligua loqđ metuebāt.
Inflāmatū etenī cor despectit
tormenta corpis qđ āte metue-
bat. Vicarvī carnalis formi-
dinis. p amore cōditionis. Et
qui prius fuī aduersariis sue
cūbebāt formidie' eis iā pē-
rāt auctoritate. Qui g' in tāte
eos celsitudinis culmē erexit'
qđ aliud dixeri' nisi qđ mētes
terrenozū hominū celū fecit.
¶ Pēstate frēs carissimī post
incarnationem vnigeniti filij
dei qlis sit hodierna sollenni-
tas de aduentu spint' sancti.
sicut enī illa' ita quoq; et hec

ē honorabilis. In illa quippe
deus in se permanēs suscepit
hominem. in ista vero homi-
nes venientem de super susce-
perūt dñi. In illa deus nat' ali-
ter fact' ē hō. in ista homiēs
facti sunt per adoptionē dñi.
Si ergo manere carnales in
morte nolumus' hūc frēs ca-
rissimī viuīficantem spīritum
nescit. dicit fortasse aliquis
carnali apud se cogitatione.
qmodo diligere valeo' quē
ignoro'. Hoc et nos ccedim'
qā mens visibilibus intenta
videre nescit inuisibilē. Nul-
la enim nisi visibilia cogitat
eaq; et cū nō agit eozū ima-
gines introf' trahit' dumq;
in imaginibus corporis iacet
furgere ad incorporea nō va-
let. Vnde fit. vt tanto ceteri-
us creatorem nesciat' quāto
in cogitatione sua familiar'
corporea creaturā portat. S3
cū deū videre nō possumus'
habemus aliqd qđ agamus
Vnde magis inter fiat quo
ad eū nre intelligentie ocul'
veniat. Certe quē in se vide-
re nullo mō valemus' hūc in-
sensūs fuī videre iā possum'

Quos dū mira cōspicimus agere certū nobis fit in eorū mētibus deū habitare. In re autē incorporea a rebus corporeali bus vsum trahamus. Nemo etenim nrm orientē clare solē in spera illius intēdēdo valet cōspicere. qz tēsi in ei⁹ radijs oculi reuerberāt. Sed sole illustratos mōtes aspiciamus. et quia iā sol ortus ē videmus. Quia ergo solē iusticie in seipso videre nō possum⁹ illustratos mōtes clantate illius videamus. factos videlicet apostolos q̄ virtutibus emicant miraculis coruscāt. q̄s nati solis clantaf pfudit. et cū in se ipso sit inuisibilis. per eos nobis quasi per illustratos mōtes. se visibilē prebuit. Virtus enī diuinitatis in se quasi sol in celo ē. Virtus diuinitatis in hominib⁹ sol in terra. Solē ergo iusticie intueamur in terra. quē videre nō possum⁹ in celo. Vt dū in offenso pede opis p hunc gradimur in terrā. ad intueūdū illū quādoqz oculos et in celū leuem⁹. Sed in offenso pede iter nostrū in terra agit. si deus ac pxim⁹ integra mēte diligat. Nec dñs e-

ni vere sine pxio nec pximus vere diligit sine deo. Hinc est qd sicut in alio sermōe iā dixim⁹. idē spiritus secūdo legitur discipulis dat⁹. Prius a dño i terra regente. postmodū a dño celo presidēte. In terra quippe vt diligat pxim⁹. e celo vero vt diligat deus. Sed cur prius in terra postmodum e celo. nisi qd patēter datur intelligi. quia iuxta iohānis vocē. q̄ frēm nō diligit quē videt deum quem nō videt qmō potest diligere. Diligamus ergo proximū fratres. amemus eū. q̄ iuxta nos ē. vt peruenire valeamus ad amorē illius q̄ super nos ē. Medite mēs in pximo. qd exhibeat iudeo. vt perfecte mereamur i deo gaudere cū proxio. Tunc ad illā supne frequēte leticiam perueniemus. de qua nūc scī spiritus pignus accepi mus. Ad istū finem toto amore tendamus. in quo sine fine letabimur. Ibi supremorum ciuium societas sancta. ibi sollemnitas certa. ibi requies secura ibi pax vera que nobis iā nō relinquitur. sed datur. per dominum.

Lectio sancti euāgelij secū
dum lucam. Ca. xiiij.

In illo tempore dicebat
iesus turbis similitudinē
hanc. Arborē fici habebat quī
dam plantatā in uinea sua. et
venit querēs fructū in illa. et
nō inuenit. dixit autē ad cultō
rē vinee. Ecce anni tres sunt
ex quo uenio q̄rens fructū. et

Omnia lectiōis eiusdē ha
bita ad pp̄m i basilica san
cti laurentij martiris. xxxi.

Dominus et redemptor
noster per euāgelij suū
aliquādo verbis loquit̃. ali
quādo rebus. aliquādo ver
bis aliud. atq; aliud rebus. a
liquādo autē hoc verbis q̄d
rebus. Duas etenim res ex euā
gelio fratres audistis. ficulneā
infructuosam. et mulierē cur
uā. et utriq; rei est pietas im
pensa. Illud autem dixit per si
militudinē. istud egit p̄ exhi
bitionē. Sed hoc significat fi
culnea infructuosa. quod mu
lier inclinata. et hoc ficulnea re
seruata. quod mulier erecta.
dominus vinee tertio venit
ad ficulneā. et fructum mime
inuenit. et mulier que erecta

est. decem et octo annis fuerat
curua. hoc aut. x. et viij. ānoꝝ
numerū signat. q̄ tertio dñs
vinee ad ficulneā infructuosā
venisse perhibet. Quia ergo p̄
mittendo summatum totā per
strinxim. iā per lectiōis ordi
nē singula differamus. Arbo
rē fici habebat q̄dā plātātā i
vineā sua. et venit q̄rens fru
ctū in illa. et nō inuenit. Quid
arbor fici nisi humanā natu
rā designat. Quid mulier in
clinata nisi eādē naturā signi
ficādo denūtiat. Que et bene
plāntata est sicut ficus. et bñ
creata sicut mulier. sed in cul
pam pp̄ria sponte lapsa neq;
fructum seruat operatiōis ne
q; statum rectitudinis. Ad pec
catū q̄ppe ex voluntate corru
ens q̄a fructū obediētie ferre
noluit. Statū rectitudinis ami
sit. que ad dei similitudinē cōdita
dū in sua dignitate nō p̄stitit.
q̄ plātata v̄l creata fuerat ser
uare cōtēpsit. Tertio dñs vi
nee ad ficulneā venit. q̄a na
turā gñis hūani añ legē sub
lege sub gratia expectando
ammonendo uisitando requi
siuit. Dixit ad cultōrē vinee.

Ecce anni tres sunt ex quo ve
ni fructum querens i ficulnea
hac. et non inuenio. Venit an
te legem qz parcendo sustinuit
quia per naturalem intellectū
quid vnusquisqz exemplo sui
qualiter erga pximum agere
debuisset innotuit. Venit in
lege. quia precipiendo docuit.
Venit post legem p gratiā qz
pietatis sue presentiam exhi
bendo monstrauit. Sz tamen
in tribus annis fructum se nō
inuenisse conuenitur. quia q
rundam prauorum mentes.
nec inspirata lex naturalis cor
rigit. nec precepta erudiunt.
nec incarnationis eius mira
cula conuertunt. Quid vero
per cultorem ficulnee nisi pre
positorum ordo exprimitur?
Qui dum presunt ecclesie? ni
mirum dominice vinee curā
gerunt. Huius enim vinee pri
mus cultor petrus apostolus
existit. Hunc nos indigni se
quimur. in quantum pro eru
ditioe nostra, docendo, predi
cādo, increpādo laboramus
Sz cū magnā timore audi
endū est. quod cultori dicitur.
succide eā. vt quid etiā terrā

occupat? Vn^o quisqz iuxta mo
dū suū inquātū locū vite pre
sentis tenet? si fructū bone ope
rationis nō exhibet? velut ifru
ctuosa arbor terram occupat.
qz in eo loco i q ipse est alijs
operādis occasiōē negat. Sz
in hoc seculo potens quilibet si
fructū nō habet operatiōis bo
ne? etiā impedimentū prestat
cetens. quia quicūqz sub ipso
sunt? exēplo prauitatis illius
qsi vmbra peruersitatis ei^o p
munt. Stat desu p arbor infru
ctuosa. et subter terra stentis
iacet. Infructuose arboris desu
per vmbra densat. et solis radi
us ad terrā descēdere nequaquā
permittit. quia dum subiecti
quilibet patroni peruersi per
uersa exempla conspiciunt? ip
si quoqz infructuosi remanen
tes veritatis lumine priuan
tur. Et pressa verba calozē so
lis non aspiciunt. quia inde re
manent adeo frigidi? vnde in
hoc seculo male protegentur.
Sed de hoc peruerso quolibet
potente pene iam requisitio de
onon est. Postqz enim se per
didit? querendum solummo
do est cur et alios premit. Vñ

bñ eiusdē vinee dñs dicit. vt
qd etiā terrā occupat. Terrā
q̄ppe occupat. q̄ mentes ahe-
nas grauat. Terrā occupat. q̄
locū quē tenet i bonis opibuf
nō exercet. Sz tamē nīm est. p
talibus dēpcan. Nā cultor vi-
nee qd dicat audiamus. Dñe
dimitte illā. et hoc āno vsq; dū
fodiā circa illā. Quid ē circa
ficulneā fodere. nisi infructuo-
sas mentes increpare. Omnis
q̄ppe fossa in imo ē. et nimirū
increpatio dū mētē sibi demō-
strat. humiliat. Quoties ergo
aliquē de peccato suo corrip-
mus. q̄si ex culture debito circa
infructuosam arborē fodim⁹.
post fossionē vero quid dicat
audiamus. Et mittā cophi-
nū stercozis. Quid cophinus
stercozis nisi memoria pecca-
torū. Peccata etenī carnis ster-
coza vocant. Vnde et p̄p̄he-
tā dicit. Cōputruerūt iumēta in
stercore suo. Iumenta quippe
in stercore suo computrescere
ē. carnales q̄sq; i fetore luxu-
rie vitā finire. Nos itaq; q̄nēs
carnalē mētē de suis pecca-
tis increpamus. q̄nēs ad eius
memoriā uitia anteacta redu-

70
amus. q̄si infructuose arbori
cophinū stercozis versamus.
vt maloꝝ que egit. recolat. et
ad cōpūctionis grāz q̄si de fe-
tore pinguescat. Mittit ergo
cophinus stercozis ad radicē
arboris. q̄n p̄auitatis sue cō-
scientia tangit memoria cogi-
tationis. Cūq; se p̄penitentiā
ad lamenta mēs excitat. cū-
q; ad bone operationis grānā
reformat. quasi p̄ tactū sterco-
ris redit ad fecunditatē operis
radix cordis. Plāgit quod fe-
cisse se meminit. displicet sibi
qualē fuisse se recolit. Intentio
nē extra se dirigit. atq; ad me-
liora animū accendit. Ex fetore
ergo ad fructū reuiuiscit ar-
bor. qz de consideratione pec-
cati ad bona se opa resuscitat
animus. Et sunt plerq; qui in
crepationes audiunt. et tamē
ad penitentiā redire otemnūt.
et infructuosi deo in hoc secl'o
vires stant. Sed audiamus
qd ficulnee cultor adiūgat. Si
qdē fecerit fructū. sinat. in fu-
turo eā succides. Quia p̄fecto
q̄ hic non vult ad fecunditatē
pinguescere per increpationē.
illuc cadet num iā resurgere p̄

penitentia nō valet. et in futuro
succidet. q̄uis hic sine fructu
vindis stare videat. **E**rat
aut̄ docens in signagoga sab
batis. et ecce mulier que habe
bat spūm infirmitatis annis
decē et octo. Paulo antea iam
diximus. q̄a hoc erat tm̄ ad
uentus dñi ad infructuosam
ficulneā quod. x. et viij. añoz
numerus ad curuā mulierem
signat. Sexto enī die homo
factus est. atq; eodē sexto die
opa dñi cūcta p̄fctā sūt. sena
rius aut̄ numerus in trigonū
ductus. x. et viij. facit. Quia
ergo homo q̄ sexta die factus
est perfecta opera habere no
luit. sed ante legem sub lege.
atq; in exordio inchoātis gra
tie infirm⁹ extitit. x. et viij. an
nis curua fuit mulier. Et erat
inclinata. nec omnino poterat
fursum respicere. Omnis pec
cator terrena cogitās celestia
nō requirens fursum respicere
nō valet. quia dum desideria
inferiora sequitur. a mētis sue
rectitudine curuat. et hoc sem
per videt. quod sine cessatiōe
cogitat. Ad corda vestra fra
tres carissimi redite quid ho
nis omnibus in cogitationib⁹

vestris voluatis semper aspi
cite. Alius de honorib⁹. aliuf
de pecuniis. aliuf de prediorū
ambitu cogitat. Hec cūcta in
imo sunt. et quādo mens tali
bus implicat. ab status sui re
ctitudine flectit. Et quia ad
celestē desiderū nō assurgit q̄
si mulier inclinata fursum re
spicere neq; potest. Sequitur
Hanc cū videret vel vidisset
iesus. vocauit ad se. et ait illi.
Mulier dimissa es ab infirmi
tate tua. et imposuit illi manū
et cōfestim erecta est. Voca
uit. et erexit. quia illuminauit.
et adiunxit. vocat sed nō engit.
qñ quidem per eius grām illu
minamur. sed exigētibus no
stris mentis adiuan nō pos
sumus. plerūq; enī videmus.
que agēda sunt. sed hoc ope
nō implemus. Nitimur. et infir
mamur. mētis iudiciū rectitu
dinē aspiciat. et ad hāc opis for
tudo succūbit. q̄a nūm̄p iā
de pena p̄cti ē ut ex dono q̄dē
possit bonū cōspici s; tñ ab eo
q̄d aspiciat. et t̄gat p̄mentū re
pelli. vsitata etenī culpa obli
gat mentem. vt nequa q̄ fur
gere possit ad rectitudinem.

conat. et labit. q2 vbi spote
 diu perstitit. ibi et cu noluerit
 coacta cadit. bene de hac nra
 incuruatōe ex typo hūani ge
 nens p p salmistā dz. Incur
 uatus sum. et hūiliatus sum
 vsqz qz. contēplatus nāqz qz
 ad supnā lucē intueā hō cō
 dit. fuerat. s3 peccatis exigē
 tib. foras missus mentis sue
 tenebras portat. supna nō ap
 petit. i infimis intēdit. celestia
 nequa qz desiderat. trena sem
 per in aīm versat. Hoc qd de
 suo genere doluit. i seipo excla
 mauit dicens. Incuruatus sum.
 et hūiliat. sum vsqz qz. Con
 tēplationē nāqz celestiu pdēf
 si sola carnis necessana hō co
 gitaret. incuruat. et hūiliatus
 esset. s3 vsqz qz esset. Quē er
 go a supnis cogitationib. nō
 solū necessitas dicit s3 etiā vo
 luptas illicita stemit. non solū
 incuruat. s3 vsqz qz incurua
 t. ē. Hinc ali. ppheta de imū
 dis spiritibus dicit. Quī dixe
 rūt aīe tue incuruare vt trāsea
 mus. Recta quippe stat aīa.
 cū supna desiderat. neqz fle
 dit ad ima. S3 maligni spirit.
 cū hāc in sua rectitudine stare

91
 cōspiciūt. per eā trāfire nō pos
 sunt. Trāfire nāqz eoz ē. i im
 mūda illa desideria spgere. di
 cūt g. incuruare vt trāseam. q2
 si ipa se ad ima appetēda nō
 deīat. cōtra hāc illoz puer si
 tas nō latemus. uale scit. Et trā
 fire p eā nequeunt. quā cōtra
 se rigdā i supna intentōe per
 tinescūt. Nos ergo fratres ca
 rissimi nos vīā malignis i no
 bis spiritib. dam. cū terrena
 cōcupiscimus. cū ad tēporalia
 appetēda curuamur. Pudeat
 ergo trena cōcupiscere. et dor
 sa mēnū ascēdētib. aduersa
 ris p bere. Terrā semp intue
 tur q curuus ē. q p mō sit re
 dēpt. nō memīt. q ima quent
 Hinc etiā per moysen dz. vt
 q gibbo p mūt neqz ad sacer
 dotiū puebat. Et qd ch nsti
 sanguie redēpti sum. mēbra
 eiusdē summi sacerdotis effi
 cūmur. Vñ nobis p petrū dicit
 tur. Vos aut gen. electū. re
 gale sacerdotiū. Sed q gibbū
 tolerat. ima sp intue. A sacer
 dotiō g repellit. q2 qd solis
 terrenis intentus est ipse sibi
 testis ē q membrum summi
 sacerdotis non est. Hinc rur

fus pisces q̄ pennulas nō habent. ab esu fidelis populi prohibent. Pisces q̄ppe qui pennulas habent. squamaz dare saltus etiā sup aq̄s solent. Quid ergo pennatis piscib⁹ nisi electe anime figurāt? Que pfecto sole in celestis ecclesie corpus trāseunt. que mō virtutum pennulis fulte saltus dare p celeste desiderium sciunt. vt superna p cōtemplationē appetāt. q̄uis in seipis iterum ex mortali carne relabant. **S**i ergo iam bona celestis patrie agnouimus. displiceat nobis fratres carissimi q̄ curui sum⁹. Ponať añ oculos mulier curua. et arbor infructuosa. Reminiscamur maloz q̄ fecim⁹ mittamus ad radicem cordis cophinū stercozis. vt tunc in retributiōis fructu pinguescat quod nobis hic p penitentiā fatebat. Et si virtutū summa operari nō possumus. ipe deus nřo gaudet lamēto. Ex ip̄a ei iustitie inchoatione placebimus. q̄ iniusta que fecimus punimus. Nec mora erit i fleatibus. q̄a terget citius transeūtes lacrymas gaudia mansura. Per dñm nostrum amē.

Lectio sancti euāgelij secundum mathēu. Ca. xvi.

In illo tpe dixit iesus discipulis suis. Si q̄s vult post me venire abneget semetip̄m. et tollat crucem suā. et.

Omnia lectōis eiusdē habita ad ip̄m i basilica sanctorū pcessi. et martiniani.

Quia dñs ac re. xxxij.
dēptor nř nouus homo venit in mūdū. noua pcepta dedit mūdo. vite enim nostre veteri in vitis enutrite cōtrarietate opposuit nouitatis sue. Quid enī vetus q̄d carnalis homo nouerat. nisi sua retinere. aliena rapere si posset. cōcupiscere si non posset. Sed celestis medicus singulis quibusq̄ vitis obuiantia adhibet medicamēta. Nā sicut arte medicine calida frigidis frigida calidis curāt. ita dñs nř contraria opposuit medicamēta peccatis vt lubricis omniētiā. tenacib⁹ largitatē iracūdis māsuētiā. nem. elatis p̄ciperet hūilitatē. Certe cum se seq̄ntibus noua mādata pponeret. dixit. Nisi q̄s renūtauerit oībus q̄ possidet. nō pōt meus esse discipu

lus. Ac si apte dicat. Qui pvi
tā veterē aliena occupatis: p
noue cōuersatōis studiū
stra largimini. Quid vero in
in hac lectōe dicat: audiam?
Qui vult post me venire: abne
get semetipsum. Ibi dī vt ab
negemus nrā. hic dī vt abne
gem? nos. Et fortasse labori
osum nō ē: hōi relinqre sua. s3
ualde laboriosū ē relinquere
semetipm. Min? quippe ē ab
negare qđ habet. valde enim
multū ē: abnegare qđ est. Ad
se autē nobis venientibus dñs
pcepit: vt renūciemus nrīs. q2
qđcūq; ad fidei agonē uenim?
luctamē oīa malignos spūs
sumimus. Nil autē maligni spi
ritus in hoc mūdo ppiū possi
dēt. nudī gō cū nudo luctari de
bemus. Nā si vestitus qđcūq; cū
nudo luctat: citius ad terrā de
ijcet: qđ habet vñ teneat. Quid
enī sunt terrēa oīa: nisi quedā
corpīs indūta? Qui gō oīa
diabolū ad certamē pperat:
vestimēta abijcat. ne succum
bat. Nihil in hoc mūdo amā
do possideat. nullas rerū labē
tū delectationes req̄rat. ne vñ
ad notū tegit: ad casum inde
teneat. Nec tm̄ sufficit nostra

72
relinqre. nisi reliquam? et nos
Quid ē qđ dicim? relinqmus
et nos? Si enī nosmetip̄os re
linqmus: qđ ibimus extra nos
vñ qđ ē qđ vadit. si se deseruit?
S3 aliud sum? p p̄m lapsi. a
liud p naturā cōditū. aliud qđ
fecim? aliud qđ facti sumus.
Relinquamus nosmetip̄os
quales peccādo nos fecim?.
maneamus nosmetip̄i qua
les p grā3 facti sumus. Ecce
etenī qđ sup b? fuit. si cōuersus
ad chr̄stū hūilis factus ē: se
metip̄um reliquit. Si luxurio
sus quisq; ad cōtinentiā vitā
mutauit: abnegauit vñq; qđ
fuit. Si auarus qđcūq; abtreiam
desijt: et largiri didicit. p̄p̄ia
qđ prius aliena rapiebat. pro
cul dubio semetip̄m reliquit.
Ip̄e qđd ē p naturā sed nō est
ip̄e p malitiā. Hic enī scriptū
uerte impios et nō erūt. cōu er
si nāq; ip̄i nō erūt nō. q2 nō ē
erūt oīno ī essētia: sed scilicet
nō erūt ī īpietatis culpa. Tūc
gō nosmetip̄os reliquam? tūc
nos abnegam? cū vitamus
qđ p vetustatē fuimus. et ad
hoc nitimur qđ p nouitatē vo
camur. P̄semus quō se pau
lus abnegauerat qđ dicebat.

uiuo aut iam non ego. Extinctus
quippe fuerat sensus ille persecu-
tor. et uiuere cepit predicator
pius. Si enim ipse esset pius per-
fecto non esset. Sed qui se uiuere
denegat. dicat uero est quod sancta
uerba per doctrinam uentatis cla-
mat. prout subdit. **U**iuere
ro i me christus. Ac si apte di-
cat. ego quidem a memetipso ex-
tinctus sum. quia carnaliter non ui-
uo. sed tamen essentialiter mortuus
non sum. quia in christo spiritualiter
uiuo. Dicat ergo uentus dicat.
Si quis uult post me venire. ab-
neget semetipsum. Quia nisi quis
a semetipso deficiat. ad eum qui
super ipsum est. non appropinquat
nec ualet apprehendere. quod ultra
ipsum est. si nescient mactare quod
est. Sic olerum plante transponunt
ut proficiant. atque ut ita dixerim
eradicantur ut crescant. Sic re-
semina in terre admixtione defi-
ciunt. et in reparatione sua generis
ulternus assurgunt. uero enim uide-
tur perdidisse quod erant. inde ac-
cipiunt hoc apparere quod non erant.
Sed qui iam se a uiciis abnegat
exquirende eius uirtutes sunt in
quibus crescat. Nam cum dictum est
qui uult post me venire abne-
get semetipsum. prout addit.

et tollat crucem suam quotidie. et se-
quatur me. Duobus etenim mo-
dis crux tollitur. cum aut per absti-
nentiam afficitur corpus. aut per com-
passionem proximi affligitur animus.
Pensemus qualiter utroque modo
paulus crucem suam tulerat. qui
dicebat. Castigo corpus meum
et in seruitutem redigo. ne forte
aliis predicans ipse reprobus ef-
ficar. Ecce in afflictione corpo-
ris audiuius crucem carnis
audiamus nunc in compassione pro
proximi crucem mentis. Aut enim
Quis infirmatur. et ego non infir-
mor. Quis scandalizatur. et ego
non uiuor. Perfectus quippe pre-
dicator ut exemplum daret ab-
stinente crucem portabat in corpore.
Et quia in se trahebat damna in-
firmitatis aliene. crucem por-
tabat in corde. **S**ed quia ipsis
uirtutibus quodam uita iuxta sunt
dicendum nobis est quod uirtuti ab-
stinentia carnis et quod obsideat
compassionem mentis. E uita nam-
que abstinentia carnis non nisi
uana gloria obsidet. quia dum te-
nuitas in corpore dum pallorem
uultu respicit. uirtus patefacta
laudatur. et tanto se celerius foras
fundit. quanto ad humanos oculos
per ostensum pallorem exit.

Et plerūq; fit: vt hoc quod cā
dei agi credit: pro sol' hūanis
fauorib' agat. Qd̄ bene simō
ille significat: q̄ inuēt' in itine
re, crucē dñicā i āgana portat.
Alia q̄ppe onera in angana
portāt: qñ p natiuitatis studi
um aliqd̄ genit. Qui ergo per
simonē designāt: nūi abstine
tes et arrogātes: q̄p abstine
tiā quidē carnē afficiunt. sed
fructū abstinentie intus nō req̄
rūt. Crucē ergo dñi in āgana
simō portat. qz cū ad op' bo
nū ex bona volūtate nō ducit:
rē iusti sine fructu peccatoz ope
rat. Vñ isdē simon crucē por
tat. sed nō morit. qz abstinē
tes et arrogātes per abstinē
tiā quidē corpus afficiūt. sed
per desiderū glorie mundo vi
uūt. Cōpassionē vero animi ple
rūq; latēter obsidet pietas fal
sa vt hāc nōnūq; vsq; ad cō
descendendū vitij pertrahat.
dū ad culpas quīq; nō debeat
compassionē exercere sed ze
lū. Cōpassio quippe hōi et re
ctitudovitijs dēst. vt in vno
eodēq; hōie et diligamus bo
nū q̄ factus est: et persequa
mur mala q̄ fecit. Nedū cul

pasicaute remittim' nō iā p
caritatē cōpati sed p negligē
tiā cōcidisse videamur. **S**e
quit. Qui enī voluent animā
suā saluā facere: pdet eā. et q̄
perdidit animam suam pro
pt me: saluā eā faciet. Sic di
cit. fidei qui voluent aīz su
am saluā facere pdet eā. et q̄
pdidit ppt me saluā faciet
eā. ach agricole dicat. frumē
tū si seruas pdis. si seminas: re
nouas. Quis enim nesciat q̄
frumētū cū in semine mittit: p
dit ab oculis in tēa deficiat. S3
vñ putrescat in puluere: in vi
rescat in renouatiōe. Quia vō
scā eccl'a aliud tps̄ habet pse
cutiōis. atq; aliud pacis: redē
ptoz nī ipsa enī tēpora distin
guit in pceptis. Nā psecutiōis
tpe ponēda est aīa. pacis aut
tēpore ea q̄ ampl' dñan pñt:
frangenda sunt desideria terre
na. vñ et nūc dī. Quid enī p
ficiat hominī si lucret totū mū
dū. se aut pdat. et detrimentū
suū faciat. Cū psecutio ab ad
uersarijs dēst: valde vigilā
us cor custodiendū est. Nā pa
cis tpe qz licet viuere: libet e
tiā ambire. Que pfecto aua

ntia bene cōpescat? si ipse sta-
tus ambiētis sollicitate cōfide-
ret. Nā cur instet ad colligē-
dū qñ stare nō pōt tpe q colli-
git? Cur sum g suum qsq cōfi-
deret. et agnoscat sibi posse suf-
ficere parua q hē. Sed fortas-
se metuūt ne in huius vite ita-
nere sumptus defit. longa nra
desideria increpat via breuis.
Incassum mltā portant? cū iu-
xta est quo pergit. **P**lerūq;
aut in auariā uicimus. s; ad
huc obstat q vias rectitudi-
nis minori tenemus custodia
pfectiōis. Nam sepe labentia
cūcta despicim? sed tñ adhuc
hūane verecundie vsu ppedi-
mur. vt rectitudinē quā serua-
mus in mēte? nūdū expmēre
valeam? in voce. Et tāto dei
faciē ad iustitie defensionē ne-
gligimus? qñto hūanas facies
cōtra iustitiā ueremur. S; huic
qñ vulnen cōgnū subiūgit
medicamētū cum dñs dicit.
Qui me erubuent et meos ser-
monez? hūc filius hominis e-
rubescet cū venient in maiesta-
te sua et patris et sctōꝝ ange-
loꝝ. Sed ecce nūc apud se ho-
mines dicunt. nos iam dñm
et sermones nō erubescimus.

quia apta in voce pfitemur.
Quibus ego respondeo. q in
hac plebe xpiana sunt nōnulli
q xpm ideo cōfitem? qā cum-
ctos chzistianos esse cōspici-
unt. Nam si nomē xpi in tāta
hodie gl'a n esset? tot pfessores
xpi sancta eccl'a nō haberet.
Nō g ad pbatonē fidei vox
sufficit pfessionis. quā defen-
dit a verecūdia pfessio gñali-
tatis. Est tamē vbi se qsq in
terroget? vt in cōfessioē xpi se
veraciter pbet. si nō iā nomē
eius erubescat. si plene virtute
mentis hūanū pudorē subdi-
dit. Certe enī persecutiōis tpe
erubescere poterāt fideles sub
stātis mudan. de dignitatibus
deici. verberib? affligi. Pacis
aut tpe qā hec a nñs psecuti-
onibus defunt? est aliud vbi
ostēdamur nobis. Veremur
sepe a pximis despicī. dedigna-
mur iniurias verbi tolerare. si
cōtingat iurgū fortasse cū pxi-
mo? erubescam? pōres satisfacere
Cor qppe carnale dū hui?
uite gl'am qñt? huilitatē respu-
it. Et plerūq; tpe hō qñrascat?
discordāti sibi recōcilian appe-
tit. s; ire ad satisfaciendū pōz eru-
besat. Pensam? sctā uentatis

ut videamus quo iaceat no-
stre pravitas actiões. Si eni
mēbra summi capitis sumus!
imitari eū cū onectimur debe-
mus. Quid nāq; ad nrē eru-
ditiōis exemplū paulus egre-
gnus p̄dicatoz dicit. Pro xpo
legatiōe fungimur tāq; deo ex-
ortate per nos obsecramus p̄
christo recōsiliamini deo. Ecce
inter nos et dñi discordiā pec-
cando fecim⁹. et tamē ad nos
deus suos legatos p̄nos misit.
ut nos ipsi qui peccauim⁹ ad
patrem dei rogati veniamus.
Erubescat ergo humana sup-
bia. cōfundat⁹ q̄sq; si nō satis-
faciat p̄or p̄ximo. qñ post cul-
pā nostrā ut ei recōsiliari de-
beamus! et ipse qui offensus
est legatis interueniētib⁹ ob-
secrat deus. ¶ Seq̄t. Dico autē
vobis vere sunt aliq; hic stā-
tes qui nō gustabunt mortē!
donec videant regnū dei. Re-
gnū dei fratres carissimi nō sē-
sperin! acro eloq̄o veturū dī.
sed nōnūq; p̄sens ecclesia vo-
cat. Vnde scriptū est. Mittet
filius hominis angelos suos.
et colligent de regno eius om-
nia scandala. In illo q̄ppere-

gno scādala nō erūt! vbi p̄se-
cto re p̄bi nō admittūt. Quo
uideh̄cet exemplo colligit⁹. q̄
hoc loco regnū dei p̄sens ec-
clesia vocat. Et quia nōnulli
ex discipulis vsq; adeo in cor-
pore uiuētū erāt! ut ecclesiam
dei cōstructā cōspicerēt! et cō-
tra mūdi huius gloriā erectā
cōsolatoria p̄missiōe nūc dī.
Sunt quidā de hic stātib⁹ qui
nō gustabūt mortē! donec vi-
deant regnū dei. Sed cū tanta
dñs subeūde mortis p̄cepta
ederet! quid necessariū fuit ut
ad hāc subito p̄missiōe ve-
nirēt! Quod si subtiliter attē-
damus! quāta dispensatione
pietatis agat agnoscam⁹. dis-
cipulis enī rudibus etiā de p̄-
senti vita aliq̄d p̄mittēdum
fuit. ut possint robustius in fu-
tura solidari. Sic israelitico po-
pulo ex egypti terra liberan-
do re p̄missiōis terra p̄mit-
tūt. et cū vocādus esset ad do-
na celestia! terrenis p̄missiō-
nibus suadeēt. Cur hoc! ut dū
esset aliq̄d quod de uicino per-
cipet! illud iā fidelib⁹ crederet.
qđ de lōgi quo audire potuisset
Carnalis etenim p̄p̄us si parua

nō acciperet: magna nō crede-
ret. Omnipotens g^o deus largi-
endo terrena suadet ad cele-
stia. vt p^ociens qđ videret:
sperare disceret qđ nūc uide-
bat. Et tāto solidior de inuisibi-
libus fieret: quāto eū ad spei
certitudinē visibilia p^omissa
fulcrēt. Vñ recte qđ per psal-
mistā d^oz. dedit eis regiōes gē-
tium. et labores p^ol^oz posside-
runt. ut custodiāt iustificatiōes
eius et legē eius req^orāt. Sic g^o
hoc loco rudib^o discipulis ve-
ritas loquēs videndū regnū
dei p^omittit in terra. vt hoc ab
eis fidelius i celo p^osumat.

Ex ipso itaq^o regno qđ iam
videmus in mūdo esse subli-
matū. speremus regnū quod i
celo credim^o p^ociendū. Nam
sunt nōnulli q^o xpianitatis no-
mine censent. sed xpianitatis
nō habent fidē. Sola esse visi-
bilia estimāt: inuisibilia nō ap-
petūt. q^oz nec esse suspicāt. Ad
scđōz martyriū corpora p^osisti-
mus frēs mei. Nūqđ isti car-
nem suā in mortē darent: nisi
eis certissime cōstitisset esse ui-
tam. p^o qua mori debuissent.
Ecce q^o ita crediderūt: miracu-

lis coruscāt. ad extincta nāq^o
eorz corpora viuētes egn veni-
unt. et sanāt. Perueniūt et
ademonio vexant. Demoni-
aci veniūt. et liberāt. Quomō-
ergo viuūt illic vbi viuūt. si i
tot miraculis viuunt hic vbi
mortui sunt. Rem frēs dico
breuē verbo. sed nō puā me-
rito. quā religiosi qbusdam
senioribus narrāt^o agnouit
Gothoz tēpoze matrona q^o-
dā fuit valde religiosa. q^o ad
hoz martyriū ecclā crebro ue-
niebat. Quadā die dū ex mo-
re ad orandū venisset: egredi-
ens duos stātes sub pegrino
habitu monachos inuenit. p^o
egrimos credidit. dare eis ali-
qđ elemosine p^ocepit. Sed p^o-
usq^o eius erogatoz eis ad lar-
gendū elemosinā p^opinq^osset:
astiterūt illi vicinūs et dixe-
runt. Tu nos mō visitas nos
te i die iudicij req^orem^o et q^oc
qđ possumus p^ostabim^o tibi.
Quo dicto ab oculis eius ab-
lati sunt. Tertia illa ad oran-
dū rediit. seseq^o in lachrymis
p^olix^o effudit. Et facta ē post
hoc tāto instātoz in p^oce^o q^oto
certior de p^omissiōe. Si at iux-

ta pauli vocē est fides speran-
daꝝ substātia rezꝝ argumētū
nō apparentū. neqꝫ iam dica-
mus vt vēturā vitā credatis
q̄a ecce ipsi q̄ in illa uiuūt hu-
manis obtinibus visibiliter
p̄sentāt. Quod enī viden po-
test. melius dicāt san q̄s credi
venturā ergo vitā nos domi-
nus magis volūt scire. q̄s cre-
dere. quī eos q̄s inuisibiliter
recipit. apud se viuerenobis
etā uisibiliter ostēdit. Hos ḡ
frēs carissimi in causa vestri
examinis quā cū districto iu-
dice habetis. patronos facite.
Hos in die tāti terroz illius
defensores adhibete. Certe si
apud quēdā magnū iudicē
causa q̄libet vestra esset die
crastino ventulanda. totus ho-
diemus dies in cogitatōe du-
ceretur. patronū vestra frater-
nitas q̄reret. magnisqꝫ p̄cibꝫ
ageret. vt apud tātum iudicē
sibi defensor veniret. Ecce di-
strictus iudex iesus venturus
est tanti illius angelozꝫ archā-
gelozꝫqꝫ cōalij terroz adhibe-
tur. in illo conuentu causa n̄ra
discutit. et tñ nos patronos
modo non requiramus. q̄s tunc

25
defensores habeamus. Assunt
defensores n̄ri sancti martires
rogari volunt. atqꝫ vt ita di-
xerim querūt. vt q̄rant. Hos
ergo adiutores vestre oratio-
nis quente. Hos p̄tectoꝝ
vestri reatus inuenite. q̄a ne
punire peccatores debeat. roga-
ri vult et ipse q̄ iudicat. Vñ
etiam longo tempore cōmina-
tur iram. et tamē misericordit̄
expectat. Sic aut̄ nos et misen-
cordia eius refoueat vt nullo
modo negligētes reddat. Sic
peccata n̄ra p̄turbent. vt mēs
in desperatōe nō p̄ruat. Quia
et si p̄sumentes metuimus. et
metuentes speramus. eternum
regnum citius adepturi sumus
per eū qui uiuit et regnat deus
cū patre in vnitate spūs sancti
deus per oīa sc̄la sc̄loꝝ amē.

Lectio sancti euangelij se-
cundum lucā. Ca. vii.

In illo tempore rogabat
iesum q̄dam phariseus
vt manducaret cū illo. Et in-
gressus domū pharisei disci-
buit. Et ecce mulier q̄ erat. &c.

Comelia lectiōis eiusdem
habita ad pp̄m in basilica
sancti dementis. xxxiiij.

Aogtanti mihi de mane
magdalene penitentia
flere magis libet: quam aliquid
dicere. Cuius enim vel saxeum
pectus ille huius peccatricis la-
chryme: ad exemplum penitendi
non emolliat. Considerauit nam
quod quid fecit: et noluit modera-
re quid faceret. Super conuiuia
tes ingressa est: non iussa venit.
inter epulas lacrimas obtulit.
discite quo dolore ardet: que
flere et inter epulas non erube-
scit. Hanc vero quam lucas pec-
catricem mulierem iohannes man-
am nominauit: illam esse man-
am credimus: de qua marcus
vii. demonia eiecta fuisse tes-
tat. Et quid per septem demo-
nia nisi vniuersa vitia designa-
tur. Quia enim omne tempus
septem diebus comprehendit. recte
septenario numero vniuersi-
tas figuratur. Septem ergo demonia
mana habuit: quod vniuersis vi-
ciis plena fuit. Sed ecce quia
turpitudinis suae maculas as-
pexit: lauanda ad fontem misen-
cordie currebat. conuiuantes non
erubuit. Nam quia semetipsum
grauiter erubescere intus nihil
esse credidit quod verecundaretur

fonti. Quid ergo miramur fratres
mariam venientem: an dominum susci-
pientem: dicam suscipientem: an
trahentem. Melius trahentem
et susipientem. Quia nimirum
ipse eam per misericordiam traxit in-
tus: quod per mansuetudinem susce-
pit foris. Sed iam textum sancti
euangelii percurrentes ipsum quod
ordinem quod venient sananda vi-
deamus. Attulit alabastrum un-
guenti. et stans retro secus pe-
des iesu lacrimis cepit rigare
pedes eius. et capillis capitis
sui tergebat. et osculabatur pe-
des eius. et unguento unge-
bat. Liqueat fratres illicitis acti-
bus prius mulier inteta ungue-
ntum sibi pro odore sue carnis ad-
hibuit. Quod ergo sibi turpiter
exhibuerat: hoc iam deo lau-
dabiliter offerebat. Oculis ter-
rena concupierat: sed hos iam per
penitentiam coterens flebat. Ca-
pillis ad compositionem vultus
exhibuerat: sed iam capillis la-
crimas tergebat. Ore superba
dixerat: sed pedes domini osculans
Hoc in redemptoris sui vesti-
gia fiebat. Quot ergo in se ha-
buit oblectamenta: tot de se i-
uenit holocausta. Conuertit

ad virtutum numerū. numerū
criminū. vt totū seruīret deo i
penitētia. quicquid ex se deū cō
tempserat in culpa. Sed hoc
phariseus itūēs despicit. et nō
solum veniētē peccatūcē muli
erem. sed etiā suscipientē do
minū reprehendit dicēs intra
se. hic si esset ppheta. sciret v
tiq; que et q̄lis esset mulier q̄
tangit eū. q̄a peccatrix est. Ec
ce phariseus veracit̄ apud se
supbus et fallacit̄ iustus egrā
rephendit de egritudine. medi
cū de subuētiōe. q̄ ipse q̄q; de
elatiōis vulnere egrotabat. et
ignorabat. Inter duos aut̄ e
gros medicus aderat. s; vn⁹
eger i febre integrū sensum te
nebat. alter vero in febre car
nis. et sensum pdiderat mētis
Illa q̄ppe flebat qd fecerat.
phariseus aut̄ de falsa iustitia
elatus uī sue inualitudinis ex
aggerabat. In egritudine ergo
et sensum pdiderat. q̄ hoc ip
sum q̄q; q̄ a salute longe es
set. ignorabat. Sed inter hec
nos gemitus cogit q̄sdam nū
ordinis uiros intuen. q̄ sacer
dotali officio pditi si qd for
tasse iuste exterius vel tenuit̄
egerint. p̄tin⁹ subiectos despi

267
ciūt. et peccatores q̄q; i plebe
positos dedignāt. ei q; compa
ti culpā suā cōfitētibus nolūt
ac velut pharisei more a pec
catrice muliere tāgi despicūt.
Que pfecto mulier si ad pha
risei pedes venisset. nimirū cal
cians repulsa discederet. In q̄
nari enī se alieno peccato cre
deret. Sed q̄a hūc uera sua iu
stitia n̄ replebat. de alieno vul
nere egrotabat. Vñ semp ne
cesse est. ut cū peccatores q̄sq;
cōspiciamus. nosmetipōs p̄us
in illoz calamitate defleam⁹
Quia fortasse i similibus aut
lapsi sum⁹ aut labi possum⁹?
si lapsi nō sumus. Et si censu
ra magisterij debet semp vir
tute discipline uītia psequi.
oportet tñ ut sollicitē discerna
mus q̄a distinctionē debem⁹
vitis cōpassionē nature. Si
enī fenēdus est peccator. nutri
endus est p̄xim⁹. Cū vero iā
p penitētiā pcutit ipse quod
fecit. iā n̄ p̄xim⁹ peccator nō
est q̄a cū dei se iustitia cōtra
se dirigit. et hoc i se punit qd
iustitia diuina rephēdit. Sed
iā iste supb⁹ et arrogans qua
sententia cōuincaū audiam⁹.

De duobus quippe ei debitori-
bus paradigma opponit. quod
unus minus et alius amplius
debet. utroque debito dimis-
so quod amplius largitoris debiti
diligat. interrogatur. Quibus
verbis prius ille respondit.
Ille plus diligit. cui prius dimit-
tit. Qua in re notandum est quod
dum sua sententia phariseus con-
uicitur. quasi freneticus funem
portat unde ligetur. Enumera-
tur ei bona peccatricis. et enu-
merantur mala falsi iusti cum dicit.
Intraui in domum tuam. aquam pe-
dibus meis non dedisti. Hec
autem lachrymis misit in gemitu pedes
meos. et capillis suis terxit. O-
sculum mihi non dedisti. Hec
autem ex quo intraui. non cessauit
osculari pedes meos. Oleo ca-
put meum non unxisti. Hec autem
unxit unguento pedes meos.
Post enumerationem vero sub-
iungit sententiam. Propter quod
dico tibi. remittuntur ei peccata
multa. quia dilexit multum. Quid
fratres mei esse dilectione credi-
mus nisi ignem. et quod culpam ni-
si rubiginem. Unde nunc dicit.
Remittuntur ei peccata multa.
quia dilexit multum. Ac si aperte

dicere. Incedit plene peccati
rubiginem. quia ardet valide per
amoris ignem. Tanto namque am-
plius peccati rubigo consumitur.
quanto peccatoris cor magno
caritatis igne concremat. Ecce
ea quod ad medicum venerat egra
sanata est. sed de salute eius ad
huc alii egrotant. Nam simul
discumbentes quasi sunt intra
se dicentes. Quis est hic qui etiam
peccata dimittit. Sed cele-
stis medicus egros non despi-
cit. quod etiam de medicamento fie-
ri deteriores uidet. Eam quam
sanauerat per pietatis sue sen-
tentiam confirmat dicens. Fides
tua te saluam fecit. vade in pace.
Fides etenim saluam eam fecit.
quia hoc quod petijt. posse se
accipere non dubitauit. Sed ip-
sam quod spei certitudinem iam
ab illo acceperat. a quo per spem
etiam salutem querebat. In pace
autem reprecipit. ut a ventis
itineris in uiam scandalum ulterius
non diuect. unde et per Zachariam dicit.
Ad dirigendos pe-
des nostros in uiam pacis. Tunc
enim gressus nostros in uiam pa-
cis dirigimus. quoniam per illud acti-
onum iter pergamus. in quo ab

actoris nri gratia n̄ discordamus. **A**llegorice hec itaq; fr̄es carissimi hystorica expofitōe trāfcurremus. nūc vero fi placet ea q̄ dicta sūt? mīftico intellectu differamus. Quē nā q̄ pharifeus de falſa iuſtitia p̄ ſumēs niſi iudaicū ppl'm? quē peccatrix mulier ſed ad veſtigia dñi veniēs. et plorās niſi ouerſam gētilitatē deſignat? Que cū alabaſtro venit. vnguētū fudit. retro ſecus pedes dñi ſtetit. lachrymis pedes n̄ gauit. capillis terſit. eoſ dēq; q̄s infundebat et tergebatur pedes oſculan nō deſit. Nos ḡ nos illa mulier expreſſit? ſi to to corde ad dñm poſt pctā re deamus. ſi euſ penitētie luct? imitemur. Quid nāq; vnguēto niſi bonus odor opinōis exprimit? vñ paul? dicit. chriſti bonus odor ſum? deo in oī loco ſi ḡ recta opa agim? q̄bus opinōis boni odoris eccleſiā reſp̄gamus? q̄d in dñi corpe niſi vnguētū fūdīmus. Sed ſecus pedes mulier ſtetit. oīa pedes enī dñi ſtetimus? cū in pctis poſiti ei? itmenbus retinebamur. Sz ſi ad verā pe

nitentiā poſt pctā ouertimur? iā retro ſecus pedes ſtam? qz eius veſtigia ſeq̄mur? quē im pugnabamus. Lachrymis mulier pedes n̄ gat. qz nos q̄q; ueraciter agimus? ſi q̄buslibet vltimis mēbris dñi p̄ cōpaſſionis affectū inclinēmur. ſi ſanctis eius in tribulatiōe cōpatimur. ſi eoꝝ trīſtitia noſtram putamur. Capillis mulier pedes q̄s n̄ gauerat terſit. Capilli quippe ſuperfluū corpoz. Et quid abundans terrena ſubſtātia? niſi capilloꝝ ſpecie tenet? Que dū ad vſum neceſſitatis ſuperfluū etiā abſciſa nō ſentit. Capillis ergo pedes dñi tergimus? qñ ſanctis eius quibus ex caritate cōpatimur etiā ex his q̄ nobis ſupfluūt? miſeremur. Quaten? ſic mēs p̄ cōpaſſionem doleat? vt etiā larga manus affectū doloris oſtēdat. Rigat nāq; lachrymis redeptoris pedes ſz capillis nō t̄git? q̄ ut cūq; pximoꝝ dolori cōpatit. ſz tñ eis ex his q̄ ſibi ſupfluūt? n̄ miſere? plo rat et non tergit? qui verba q̄ dem doloris tribuit. ſed non miniſtrando que de ſunt vim doloris minime abſcudit.

Osculat mulier pedes q̄s ter-
git. Quod nos q̄q̄ plane agi-
mus: si studiosè diligim⁹? q̄s
ex largitate continemus. ne gra-
ui⁹ nobis sit necessitas p̄xi-
mi. ne ip̄a eius indigētia que
sustentat: fiat onerosa. Et cū
manus necessaria tribuit: ani-
mus a dilectiōe torpescat. Po-
test q̄q̄ per pedes ip̄m mīste-
riū incarnationis eius intelli-
gi p̄ quod diuinitas terrā tenet
quia carnē sumpsit. Verbum
enī caro factū ē. et habitauit
in nobis. Osculamur ḡ redēp-
toris pedes: cū misteriū incar-
nationis eius ex toto corde di-
ligimus. Vnguēto pedes vn-
guimus: cū ip̄am humanitatis
eius potētiam sacri eloquiij bo-
na opinione p̄dicamus. Sed
hoc phariseus uidet. et inuidet
quia cū iudaicus ppl⁹ gentili-
tati deū p̄dicare conspiciat: sua
apud se malicia tabescat. Sed
redēptor noster facta eiusdē
mulieris quasi bona gentili-
tis enumerat. vt in quo malo
iudaicus populus iaceat: agno-
scat. Nā sic phariseus retū dicit
vt per eū (sicut diximus) perfī-
dus ille ppl⁹ ostendat. Intra

ui in domū tuā. aquā pedib⁹
meis nō dedisti. hec autem la-
chrymīs rigauit pedes meos.
Aqua q̄ppe extra nos est la-
chrymarū humor intra nos.
Quia uidelicet infidelis ille po-
pulus nec ea que extra se erāt
vnq̄ p̄ domino tribuit. con-
uersa autē gentilitas p̄ eo nō
solum reze substantiā sed etiā
sanguinē fudit. Osculum mi-
hi nō dedisti. hec aut ex quō i-
trauit: nō cessauit osculari pe-
des meos. Osculum q̄ppe dile-
ctionis est signū. Et infidelis
ille ppl⁹ deo osculum nō dedit
quia ex caritate eū amare no-
luit: cū ex timore seruauit. vo-
cata aut gentilitas. redempto-
ris sui vestigia osculari nō ces-
sat. quia in eius amore cōti-
nuo suspirat. vnde et sponse
voce de eodem redēptore suo
in cāticis cāticorū dicit. osculetur
me osculo oris sui. Osculū re-
cte cōditoris sui desiderat: q̄
se ei obsequi per amorē parat.
Oleo caput meū non vnxi.
Si pedes dñi misteriū icarna-
tionis eius accipim⁹? cōgue
p̄ caput illius ip̄a diuinitas de-
signat. Vñ et per paulum dicit

Caput xpi deus. In deo q̄ppe
et nō in se q̄si in homie crede
re iudaicus ppl's fatebat. Sed
phariseo d̄z. Oleo caput meū
nō vnxi. q̄a ip̄am q̄q̄ diuī
nitatis eius potētiā in qua
se iudaic⁹ populus credere spo
pondit. digna laude predica
re negligit. Hec autē vnguen
to vnxit pedes meos. q̄a dū
incarnatiōis eius mīsteriū gē
tilitas credidit. summa laude
etiam eius ima p̄dicauit. Sed
iam redemptor n̄r enumerata
bona cōcludit. cū per sentētiā
subdit. Propter quod dico ti
bi. remittunt ei peccata m̄lta
q̄m dilexit multū. Aci aperte
dicat. Et si durum est valde
quod coquit. abūdat tamen
amoris ignis. quo etiā dura
cōsumāt. **L**ibet inter hec cō
siderationē tante peccatis in
tuen. peccatrici mulieris ope
ra sed penitētis qua estimatio
ne veritas apud se seruat. q̄ e
ius aduersario sub tanta di
stributiōe enumerat. Ad pha
risei prandiū dñs discūbebat.
sed apud penitētē mulierē mē
tis epulis delectabat. Apud
phariseum veritas pascebat
foris. apud peccatricē mulierē

28
sed tñ cōuersam pascebat in
tus. vñ et ei sancta eccl'a quā
sub specie hinnuli ceruoz que
rit. in cāticis cāticoz dicit. In
dica mīhi quē diligit anima
mea. vbi pascas vbi cubes i
mendie. Ceruoz q̄ppe hinnu
lus appellat. iuxta assumptā
carnē antiquoz filius patrū.
Feruētior uero in mendie e
stus arde scit. et vmbrosū
locū hinnulus q̄nt. quē estus
igne nō afficit. In illis g⁹ cordi
bus dñs req̄escit. que amor
presens sc̄i nō incendit. que
carnis desideria n̄ exurūt. que
incensa suis āp̄ietatib⁹ in hu
ius mūdi occupatib⁹ nō are
scūt. vñ et mane d̄z. Spūs san
ctus supueniet in te et virtus
altissimi obūbrabit tibi. Vm
brosa g⁹ loca i mendie ad pa
scendū hinnulus inq̄nt. q̄z ta
libus mētibus dñs pascit. q̄
p respectū gr̄e tp̄ate cor pal
bus desiderijs n̄ v̄runt. plus g⁹
penitēs mulier pascebat intus
q̄ phariseus dñm pascebat fo
ris. q̄z ab estu carnaliū q̄si hī
nullus redēptor n̄r ad illi⁹ mē
tē fugerat. quam post v̄m̄oz
ignē penitētie vmbra tp̄abat

Penſemus quāte pietatis fuerit peccatricem mulierē nō ſolum ad ſe admittere: ſed ei etiā ad tāgendū pedes p̄bere. Cōſiderem⁹ gratiā miſericordis dei. et damnum⁹ multitudinē reatus noſtri. Ecce peccatores videt. et ſuſtinet. reſiſtentes tolerat: et tñ quādie per euāgelium clement⁹ vocat. Cōfeſſionē noſtrā ex puro corde deſiderat. et cuncta que deliquim⁹ relaxat. Temperauit nobis diſtinctionē legis miſericordia redēptoris. In illa quippe ſcriptum eſt. Si quis hec vel illa fecerit: lapidibus obzuaſ. Apparuī oditor noſter in carne. cōfeſſioni peccatorū nō penā ſed vitā promittit. Mulierē ſua vulnera oſitenti ſuſcipit. et ſanā dimittit. Inflexit ergo ad miſericordiam diuiciā legis. quia q̄s iuſte illa dānat: ipſe miſericorditer liberat. Vñ bñ q̄q; in lege ſcriptū eſt: q̄a manus moyſi erant graues. Sumētes g⁹ lapidē poſuerūt ſub ſe in quo ſedit. Aaron autē et v̄z ſuſtētabāt man⁹ eius. Moyſes quippe ſedit in lapide: cū lex requirit in eccleſia. Sed hec ea

dem lex man⁹ graues habuit: quia peccātes q̄ſq; nō miſericorditer pertulit. ſed ſeuera diſtinctione pcuſſit. Aaron vero mons fortitudinis v̄z autē ignis interptat⁹. Quē itaq; iſte mons fortitudinis ſignat: niſi redemptorē n̄m. De quo p̄phetā d̄z. Erit in nouiſſimis dieb⁹ p̄paratus mons dom⁹ dei in vertice montū. Aut q̄s per ignē niſi ſpūſ ſanctus figurat⁹: de quo idem redemptor dicit. Ignē venit mittere in terrā. Aaron g⁹ et ur graues manus moyſi ſuſtinet. atq; leuiores reddunt. q̄a mediator dei et hominū cū igne ſancti ſpūs veniens mādata legis grauiā que dū carnalit⁹ tenerēt portari nō poterāt: tolerabiliora nobis p̄ ſpiritualem intelligētā oſtēdit. Quasi enī man⁹ moyſi leues reddidit: qui pond⁹ mandatorū legis ad virtutē cōfeſſionis retorſit. Hanc nobis ſeq̄ntē miſericordie p̄miſſionem innuit: cum per p̄phetam dicit. Nolo mortem peccatoris. ſed vt cōuertat⁹ et uiuat. Hinc itez ſub iudee ſpecie vnicuiq; peccatrici aīe d̄z.

Si dereliquerit vir uxorem suam
et illa recedens duxerit virum
alterum. numquid reuertetur ad eam
ultra? numquid non polluta et con-
minata erit mulier illa? Tu
autem fornicata es cum amatoribus
multis. verumtamen reuere-
re ad me dicit dominus. Ecce para-
digma turpis mulieris dedit.
Ostendit quod post turpitudi-
nem recipi nos possit. Sed hoc
ipsum paradigma quod pertu-
lit per misericordiam vincit? cum
dicit fornicatam mulierem recipi
nequaquam posse. et tamen ipse fornicatam
etiam ut recipiat expectat.
Pensate fratres pondus tante pi-
etatis. Dicit quod fieri non po-
test? et demonstrat quia hoc ip-
se facere etiam contra morem potest.
Ecce vocat. et quos indignatos
denuntiat. hoc etiam amplecti qui-
rit? a quibus desertum esse se
querentur. **N**emo ergo tante
misericordie tempus perdat. ne-
mo oblata remedia diuine pi-
etatis abiciat. Ecce suprema be-
nignitas auersos nos reuocat
et nobis reuertentibus sue de-
mentie finem parat. unusquisque
ergo penset. quod debito constringat
quando illum deus expectat ne

79
conscriptus exaspere. Qui ergo
permanere noluit? redeat. qui sta-
re contempsit? saltem post lapsum
surgat. Quanto nos amore con-
ditor noster expectat insinuat
cum per prophetam dicit. Attendi. et
ascultavi. nemo quod bonum est lo-
quitur. Non est qui recogitet in
corde suo? et dicat. quid feci
Certe nunquam cogitare mala de-
buimus? sed quia cogitare recta
voluimus? ecce adhuc sustinet?
ut recogitemus. videte tante
pietatis finem. considerate a patre
vobis misericordie gremium.
Quos male cogitantes perdidit
bene recogitantes querit. Ad
vos ergo fratres carissimi ad
vos oculos mentis reducite. et
penitentem peccatricem mulierem in
exemplum vobis imitationis
anferite. Quosque nos in adole-
scentia quosque in iuuetute deliquisse
meministis? deflete. morum ope-
rumque maculas lachrymis ter-
gite. Amen? iam redemptio-
nis nostri vestigia? que peccan-
do contempsimus. Ecce (ut di-
ximus) ad recipiendos nos su-
perne pietatis finis aperit. nec
maculosa vita in nobis continetur

Per hoc quod inquinatio em
nostrā phorrescimus: interne
iā mūdicie recordamus. Re-
uertētes nos dñs clementer
amplectit̃. quia peccatoꝝ vi-
ta ei esse indigna iā nō potest:
que flectibus lauat̃. in chri-
stoesu domino nostro. Qui
vnūt ⁊ regnat cū patre ⁊ in
vnitate sanctispūs per omnia
secula seculozum amē.

Lectio sancti euangelij se-
cundū lucam. Ca. xv.

In illo tempore accesserūt
ad iesum publicani
et peccatores vt audirent illū
Et murmurabant pharisei et
scribe dicentes. quia hic pecca-
toꝝ recipit etc.

Comelia lectiōis eiusdem
habita ad populum in ba-
silica beatorū iohannis et
pauli. xxxiiij.

Estiuū tempus qđ cor-
pori meo valde contra-
riū est: loqui me de expositiōe
euāgelij longa mora interue-
niente phibuit. sed nūqđ qđ
lingua tacuit: ardē caritas ces-
savit. Hoc enī dico qđ apud
se uestrum vnusq̃sq̃ recognos-
cit. Plerūq̃ caritas quibusdā

occupacionibus p̃pedita et i-
tegra flagrat i corde. et tamē
nō mōstrat̃ in opere. Quia et
sol cū nube tegit̃: non videtur
in terra. et tamē ardet in celo.
Sic esse occupata caritas solet
et vim in sui ardoris exent.
et foris flammās opens non
ostendit. Sed quia nūc ad lo-
quēdū tempus redijt: vestra
me studia accendāt. vt mihi
tāto amplius loq̃ libeat: quā
to hoc vestre mētes desidera-
bilis expectāt. Audistis nā
qđ in lectiōe euāgelica fratres
mei qđ peccatores et publica-
nī accesserūt ad redemptorem
nostrū. et nō solum ad collo-
quēdum sed etiā ad cōuescē-
dum recepti sunt. Quod vi-
dētes pharisei dedignati sunt.
Ex qua re colligite: qđ vera iu-
stitia cōpassionē habet. falsa
iustitia dedignationē. Quā-
uis et iusti soleāt recte pecca-
toribus indignari. Sed aliud
est quod agit̃ typo superbie.
aliud zelo discipline. dedignā-
tur etenī sed non dedignātes.
disparāt s̃ nō disparētes perse-
cutionē omouent: sed aman-
tes. Quia et si foris increpati

oues per disciplinā exaggerāt
intus tñ dulcedinē p caritatē
seruāt. Preponūt sibi in aīo ip
sos plerūq; q̄s corrigunt me
hores estimāt eos q̄q; quos
iudicāt. Quod videlicet agē
tes et per disciplinā subditos
et p humilitatē custodiunt se
metipsos. At cōtra hī q̄ de fal
sa iusticia supbire solent: cete
ros q̄q; despiciunt nulla infir
mitatibus misericordia conde
scendūt. et q̄ se peccatores esse
nō credūt: eo deterius peccato
res fiunt. De q̄q; pfecto mi
mero phansea extiterāt. qui di
iudicantes dominū q̄ pecca
tores susceperet: arētī corde ip
sum fontē misericordie repre
hendebāt. Sed q̄a egi erant
ita vt egros se esse nescirent:
quatenus quod erāt agnosce
rent: celestis eos medicus blā
dis fomētis curat. benignū pa
radigma obuiat. et i eoꝝ cor
de vulnens tumorem premit
Ait nāq; Quis ex vobis ho
mo qui habet centū oues: et si
perdiderit vnā ex illis: nōne
dimittit nonaginta nouē i de
serto: et vadit ad illā que peri
erat: Ecce mira dispensatione
pietatis similitudinē veritas

100
dedit. quā et in se homo reco
gnosceret. et tñ hoc specialiter
ad ipm auctore hōinū perti
neret. Quia enī centenari⁹ per
fectus est numerus: ipse centū
oues habuit: cū angeloz sub
stātiā et hominū creauit. Sed
vna ouis tunc perit: qñ peccā
do homo pascua vite dereli
quit. Dimisit aut nonaginta
nouē oues in deserto. q̄a illos
summos angeloz choꝝ reli
quit in celo. Cur aut celū deser
tum vocat nisi q̄ desertum dē
derelictū. Tunc aut celum ho
mo deseruit: cū peccauit. In de
serto autem nonaginta nouē
oues remāserant: qñ in terra
dñs vnā ouē querebat. quia
rationalis creature numerus
angelozū videlicet et hōinū
qui ad videndū dñm cōditus
fuerat: pereūte hoīe erat immi
nutus. et vt pfecta summa o
uium integrare ē in celo: hō p
ditus q̄rebat i terra. Nam q̄
hic euāgelista dīc in deserto:
altius dīc in montibus. vt si
gnificet i excelsis. Quia nīmi
rum oues que nō penerant in
sublimibus stabant. Et cū
inuenient ouē: imponit in hu
meros suos gaudens. Quem

in humeris suis imposuit. quia
humanam naturam suscipiens pec-
cata nostra ipse portauit. Et veni-
ens domum conuocat amicos et
vicinos dicens eis. Congratu-
lamini mihi quia inueni ouem
que perierat. Inuenta oue do-
mum redit. quia pastor noster repara-
to homine ad regnum celeste
rediit. ibi amicos et vicinos in-
uenit. illos videlicet angelorum
choros qui amici eius sunt. quia
voluntate eius continue in sua
stabilitate custodiunt. Vicini
quod eius sunt. quia claritate visi-
onis illius sua assiduitate per-
fruiunt. Et notandum quod non dicat
congratulamini inuente ouem
sed mihi quia videlicet eius
gaudium est uita nostra. Et cum
nos ad celum reducamur. sol-
lemnitatem illius letitie imple-
mus. dico vobis quod ita gau-
dium erit in celo super uno pecca-
toze penitentia. agere. quod super no-
naginta nouem iustis qui non in-
digerent penitentia. Considerandum
nobis est frater mei cur dominus plus
de conuersis peccatoribus quam de sta-
tibus iustis in celo gaudium
esse fateatur. nisi hoc quod ipsi per
quodiam visionis experime-

tum nouimus. quia plerumque hi qui
nullis se oppressos peccatorum
molebus sciunt. statim quod est in ui-
a iustitie. nulla illicita perpetrat
sed tamen ad celestem patriam anxie
anxiantur. Tantoque sibi in rebus
hatis usum prebent. quanto se per-
petrasse nulla illicita memine-
runt. Et plerumque pignora remanent
ad exercenda bona precipua. quia
valde sibi secum sunt. quod nul-
la commiserunt mala grauiora.
At contra nonnumquam hi qui se aliquam
illicita egisse meminerunt. ex
ipso suo dolore compuncti in arde-
scunt ad amorem dei. se seque in ma-
gnis virtutibus exercet. cun-
cta et difficilia sancti certami-
nis appetunt. omnia mundi derelin-
quunt. honores fugiunt. acceptis
contumeliis letant. flagrant de-
fidero. ad celestem patriam anxie
lanciant. Et quod se errasse a deo confi-
derant. dona precedentia lucis se
quentibus recompensant. Maius
ergo de peccatoze conuerso quam de
stante iusto gaudium fit in celo
quia et dux in plio plus eum mili-
tem diligit qui post fugam reuer-
sus hostem fortiter premittit. quam
illum qui nunquam terga prebuit
et nunquam aliquid fortiter fecit.

Sic agricola illā amplius frā
amat. que post spinas vberes
fruges p̄fert. eā q̄q̄ nūq̄ spi-
nas habuit. et nūq̄ fertilem
messē p̄duxit. Sed inter hoc
sciendū ē. q̄a sunt plenq̄ iusti
in q̄p̄ vita tātū est gaudiū
vt eis q̄libet peccatoꝝ penitē-
tia preponi nullatenus possit.
Nam mlti et mulloꝝ sibi ma-
lorū sunt cōsci. et tñ in tñ ar-
doris afflictioe se exercent. ac
si peccatis oibz coāgustēt.
Cuncta etiam respuūt. ad de-
spectum mūdi sublimiter acci-
gunt. lucere sibi nolunt oñe q̄d
libet. Bona sibi amputāt etiā
cōcessa. cōtemnūt uisibilia. in-
uisibilibz accēdūt. lamēns
gaudent. In cunctis semetip-
sos humiliāt. et sicut nōmuli
peccata operiūt. sic ipsi peccata
cogitationū deplozant. Quid
it iustoꝝ dixerim. nisi et iu-
stoꝝ et penitentes. qui se et in
penitētia de peccato cogitat. o-
nis humiliāt. et recti semp in
opere p̄seuerant. Hinc ḡ col-
legendum est. quāto deo gau-
diū faciat. q̄n humiliē plāgit
iustus. si facit in celo gaudiū
q̄n hoc quod male gessit p̄pe-
nit etiam dānat iniustus.

101
Sequitur. Aut que mulier
habens dragmas decē. et si per-
diderit dragmā vnā. nōne
accēdit lucernā. et euertit do-
mū. et quent diligent. donec i-
ueniat dragmā quā perdidit.
rat. Qui signat p̄ pastorem.
ipse et p̄ mulierē. Ipse etenim
deus ip̄e et dei sapiētia. et q̄a
imago exp̄mitur in dragma.
mulier dragmā perdidit. quā
do homo q̄ cōditus ad ima-
ginē dei fuerat. peccādo a simi-
litudine suā cōditoris recessit.
Sed accendit mulier lucernā.
quia dei sapientia apparuit in
humanitate. lucerna q̄ppe lu-
men in testa est. lumē vero in
testa est diuinitas i carne. de
qua videlicet testa sui corpo-
ris dicit ip̄a sapiētia. Exanūt
velut testa virtus mea. Quia
enī testa in igne solidat. eius
virtus sicut testa exanūt. q̄a
assumptā carnē ad resurrecti-
onis gloriā ex passionis tribu-
latōe roborauit. Accensa autē
lucēna euertit domū. q̄a mox
vt eius diuinitas p̄ carnē cla-
ruit. oīs se nr̄a cōsciētia cōcus-
sit. Domus nāq̄ euertit. cum
cōsideratiōe reatus suū huma-
na cōscientia perturbat. Qui

euersiois sermo nō discrepat
ab eo qđ in aliis codicibus le
git. emūdat. qz nimiz p̄ua
mēs si n̄ p̄us p̄ timorē euerit
ab assuetis uitis nō emūdat.
Euerfa g̃ domo iuenit drag
ma. qz dū p̄turbat cōsciētia
hoīnis. reparat in hoīne simi
litudinē cōditoris. Et cū iuene
rit. uocat amicas et uicinas
dicens. Cōgratulamini mibi.
q̄a iueni dragnā quā p̄dide
rā. Que amice uel uicine nisi
ille potestates celestes sunt iā
sup̄ius dicte. Quē t̄to super
ne sapiētie iuxta sunt. q̄to ei
p̄ grām cōtinue uisiois ap̄ p̄
pinquāt. S3 inter hēc neq̄q̄ re
linq̄re negligētē debem. cur
ista mulier p̄ quā dei sapiētia
figurat. decē dragnas habuit
se phibet. Ex q̄bus vnā p̄di
dit quā cū q̄reret inuenit. An
gelozū q̄ppe et hoīnū naturā
ad cognoscēdū se dñs odidit
quā dū consistere ad eternitatē
uoluit. eā p̄culdubio ad suā
similitudinē creauit. decē uero
dragnas habuit mulier. q̄a
nouē sunt ordines angelozū.
Sed ut cōplere electozū nu
merus. hō decimus est creat.

q̄ a cōditore suo nec post cul
pā p̄it. qz hūc eterna sapien
tia p̄ carnem miraculis coru
scās ex lumine teste reparauit
Nouē uero āgelozū ordi
nes dixim. q̄a uidelicet esse
testatē sacro eloq̄o scm. An
gelos. archāgelos. uirtutes. po
testates. p̄ncipatus. dñatōes.
thronos. cherubi. atq̄ seraphi
Esse nāq̄ ang̃los. et archāge
los pene om̄s sacri eloq̄ pagi
ne testāt. Cherubi uero atq̄
seraphin sepe (ut notū ē) lib̄i
p̄phetaz loquūt. Quatuor q̄
q̄ ordinū noīa paulus ap̄ls
ad ephesios enumerat dicens.
Sup̄a omnē p̄ncipatū et po
testatē. et uirtutē. et dñatōnē
Qui n̄r̄sus ad colocēses scri
bens ait Siue throni. siue dñā
tōes. siue p̄ncipat. siue pote
states. dñatōes uero. et p̄ncipa
tus ac potestates iā ad ephesi
os loq̄ns descripserat. sed ea
q̄q̄ colocētib⁹ dicturus p̄mi
sit thronos de q̄bus necdū q̄c
q̄ fuerat ephesius locut. Dū
ergo illis q̄tuor q̄ ad ephesios
dixit. id est p̄ncipatibus pote
stantibus atq̄ dñationib⁹ cō
uīngūt throni. q̄nq̄ sunt ordi
nes q̄ specialiter exp̄rimuntur

Quibus dū angeli et archan-
 geli cherubin atq; seraphi ad-
 iūcta sunt: paulo dubio nouē
 esse angelorū ordines inueni-
 unt. Vnde et ipsi angelo qui
 primus ē cōditus p̄ p̄phetā dicitur.
 Tu signaculum similitudinis
 plenus sapiētia et p̄fectus de
 core in deliciis paradisi dei fūi-
 sti. Vbi notādum est q̄ non
 ad similitudinē dei factus sed
 signaculū similitudinis dicitur. ut
 quia in eo subtilior ē natura
 eo in illo imago dei similis i-
 finuet̄ exp̄ssa. Quo i loco mox
 subdit. Omnis lapis p̄ciosus
 operimentū tuum. Sardius co-
 paratus. et iaspis cōsolidat⁹. onix
 et berilus. saphirus. carbun-
 culus. et smaragdus. Ecce nouē
 dixit nomina lapidū. quia p̄fekte
 nouē sunt ordines angelorū.
 Quibus nimirū ordinib⁹ ille
 primus angelus ideo ornatus
 et opertus extitit. quia dū cū-
 ctis agnibus angelorū p̄lat⁹
 est. ex eorū comparatiōe cla-
 nor fuit. **S**ed cur istos p̄fekte
 stentū angelorū choros enu-
 merādo p̄strinximus. si non
 eorū q̄q; ministeria subtiliter
 exprimam⁹. Greca etenim lin-

102
 gua angelū nūtiū. archangelū
 vero summū nūtiū vocat. Sci-
 endū vero q̄ angelorū voca-
 bulum nomē est officii nō na-
 ture. Nā sancti illi celesti pa-
 tris spūs semper q̄dē sunt spi-
 ritus. sed semper vocantur angeli
 nequaquā possunt. q̄a tunc solū
 sunt angeli. cū per eos aliqua
 nūtiat. vñ et p̄ psalmistā dicitur.
 Qui facit angelos suos spūs.
 Ac si patenter dicat. Qui eos
 q̄s semper habet spūs. etiā cum
 voluerit angelos facit. Hi autē
 qui minima nūtiat. angeli. q̄
 summa annūtiat. archangeli
 vocant. Hinc est enim q̄ ad
 mariā virginē nō q̄libet āge-
 lus sed gabriel archangelus
 mītat. Ad hoc q̄ppe ministeri-
 um summū angelū venire di-
 gnū fuerat. qui summū oīum
 nūtiabat. Qui idcirco etiā pri-
 uatis nominibus cēsent. ut figne-
 tur p̄ vocabula etiā i operati-
 one q̄d valeant. Neq; enī in
 illa sancta ciuitate quā de vi-
 sione oīpotētis dei plena scien-
 tia p̄ficiat. idcirco p̄pria nomi-
 na sortit⁹. ne eorū p̄sone sine
 nominibus sancti non possint. sed
 cū ad nos aliq̄d ministratum

ueniunt? apud nos etiā noīa
a ministeriis trahūt. Micha-
el nāq; q̄s ut deus. Gabriel
autē fortitudo dei. Raphael
vero d̄r medicina dei. Et q̄ti-
ens mire virtutis aliqd agit?
michael mitti phibet. ut ex
ip̄o actu et noīe d̄t̄ intelligi?
q̄ nullus p̄t facere? q̄d face-
re p̄ualet deus. Vñ et ille an-
tiquus hostis q̄ esse deo p̄ su-
perbiā similis cōcupiuit. dicēs
in celū cōscendā. super astra
celi exaltabo soliū meū. sedebo
in mōte testamēti in lateribus
aqlonis ascendā super altitu-
dinē nubiū similis ero altissi-
mo dū in fine mūdi in sua vir-
tute relinquet̄ extremo suppli-
cio perimēdus? cū michaele ar-
chāgelo phaturus esse p̄bet̄
sicut per iohānē d̄r. factum est
plū cū michaele archangelo.
vt q̄ se ad dei similitudinē su-
perbus extulerat? p̄ michaelē
pemptus discat q̄a ad dei si-
militudinē p̄superbiā nullus
exsurgat. Ad manā q̄q; ga-
briel mittit̄. qui dei fortitudo
noīat̄. Illum q̄pe nuntiare
veniebat? q̄ ad rebellādas ae-
reas potestates huius appare

bignatus est. De quo p̄psal-
mistā d̄r. Tollite portas p̄nci-
pes vestras et eleuamini por-
te eternales et introibit rex glo-
rie. Quis est iste rex gl̄ie? do-
minus fortis et potēs d̄ns po-
tens in p̄ho. Et rursum. domi-
nus virtutum ip̄e est rex gl̄ie.
Per dei ergo fortitudinē nūtiā
dus erat? q̄ virtutū d̄ns et po-
tens in p̄ho cōtra potestates a-
ereas ad bella veniebat. Ra-
phael q̄q; interpretat̄ (vt di-
ximus) medicina dei. Quia ui-
delicet dum tobie oculos q̄-
si per officium curationis teti-
git? cecitatis eius tenebras ter-
fit. Qui ergo ad curandū mir-
tit̄? dignum videlicet fuit vt
dei medicina vocaret̄. **S**ed
q̄a angelorum nomina inter-
pretādo p̄strinximus? nūc su-
pere est vt ipsa officiorū voca-
bula breuiter exequimur. Vir-
tutes etenim vocant̄ illi nimī-
um sp̄itus? per q̄s signa et
miracula frequētius fiūt. Po-
testates etiā vocāt̄ hi q̄ hoc
potētius cetens in suo ordine
perceperunt vt eorum d̄tioni
virtutes aduerse subiecte sint
quorum potestate refrenant̄.

ne corda hominū tantū temp
 tari p̄ualeāt: quātum voluit.
 Principatus etiā vocāt: qui
 ip̄is q̄q̄ bonis angeloꝝ sp̄in
 tibus p̄sunt. q̄ subiectis aliis
 dum q̄q̄ sunt agenda dispo
 nūt: eis ad explenda diuina
 ministra p̄ncipātur. domina
 tiones autē vocant: qui etiam
 potestates p̄ncipatū dissimi
 litudine alta transcendūt. Nā
 p̄ncipari est int̄ reliq̄s p̄nozē
 existerē. dñan vero est etiam
 subiectos q̄sq̄ possidē. Ea ḡ
 angeloꝝ agmina q̄ mira po
 tentia p̄eminēt: p̄ eo q̄ eis ce
 tera ad obediendum subiecta
 sunt: dñanōes vocant. Thro
 ni q̄q̄ illa agm̄ia sunt vocata
 quibus ad exercenda iudicia
 semper deus omnipotens presi
 det. Quia enī thronos latmo
 eloq̄o sedes dicimus: throni
 dei dicti sunt. hi qui tanta di
 uinitatis gratia replent. vt in
 eis dñs sedeat. et per eos sua
 iudicia discernat. vnde et per
 psalmistā d̄r. Sedes sup̄ thro
 nū q̄ iudicas eq̄tatem. Cheru
 bin q̄q̄ plenitudo scientie d̄r.
 Et sublimiora illa agm̄ia id
 circo cherubi vocata sunt: q̄a

tanto p̄fectiori scientia plena
 sunt: quanto claritatē dei vici
 nius cōtemplant. vt secūdm
 sc̄lm creature modū eo plene
 oīa sciunt: q̄ visioni cōditoris
 sui permentū dignitatis ap̄p
 pinquāt. Seraphin etiā vocā
 tur illa sp̄ituū sanctoꝝ agmi
 na: q̄ ex singulari p̄p̄inquitate
 cōditoris sui incōparabiliter
 dēt amore. Seraphin nāq̄ ar
 dentes vel incendētes vocāt.
 Que q̄a ita deo cōiūcta sunt:
 vt int̄ hec et deū nulli aliū sp̄i
 ritus interfint: tāto magis ar
 dent: quāto vicinīus vident.
 Quoꝝ p̄fecto flāma amor ē
 quia q̄ subtilius claritatē di
 uinitatis eius aspiciūt: eo va
 lidius i ei⁹ amore flāmesūt.
Sed quid p̄dest nobis de
 angelicis sp̄itibus ita perstri
 gere: si nō studeamus hoc etiā
 ad nostros p̄fectus congrua
 cōsideratione diuare. Quia
 enī sup̄rema illa ciuitas ex an
 gelis et homībus cōstat: ad
 quā tantū credim⁹ humanū
 genus ascēdere: quantos illic
 cōtingit electos āgelos remā
 fisse: sicut scriptum est. Statuit
 terminos gentiū secūdū nume

rum angelorum dei? debemus et
nos aliquid ex illis distinctioni-
bus supernorum cuius ad usum
nostre conversationis trahere. nos-
que ipsos ad incrementa virtutum
bonis studiis inflammare. Quia
enim illic tanta ascensura creditur
multitudo hominum? quanta multi-
tudo remansit angelorum? super est
ut ipsi quique homines qui ad ce-
lestem patriam redeunt? ex eis ag-
minibus aliquid illuc reuer-
tes imitentur. Distincte namque con-
versationes hominum singulorum ag-
minum ordinibus congruunt. ut
in eorum sorte per conversationis si-
militudinem deputentur. Nam sunt
plures qui parua capiunt. sed
tamen hec eadem parua pie an-
nunciare fratribus non desistunt.
Isti itaque in angelorum numero
currunt. Et sunt nonnulli qui di-
uine largitatis munere resecti
secretorum celestium summa et ca-
pere preualent et nutrire. Quo
ergo isti nisi inter archangelorum
numerum deputantur? Et sunt alij
qui mira faciunt. signa valen-
ter operantur. Quo ergo isti nisi
ad supernarum virtutum sortem
et numerum congruunt? Et sunt

nonnulli qui etiam de obsessis
corporibus malignos spiritus
fugant. eosque virtute et orationis
vi accepte potestatis eiciunt.
Quo itaque isti mentium suorum nisi
inter potestatem celestium nu-
merum sortiantur? Et sunt nonnulli
qui acceptis virtutibus etiam
electorum hominum menta transce-
dunt. Cumque et bonis meliores
sunt? electis quique fratribus pre-
cipiantur. Quo ergo isti sortem
suam nisi inter principatum nume-
ros acceperunt? Et sunt nonnulli
qui sic in semetipsis cunctis vir-
tutibus omnibusque desideris do-
minantur? ut ipso iure munditie
deum inter homines vocentur. Vnde
et ad moysen dicitur. Ecce consti-
tui te deum pharaonis. Quo ergo
isti nisi inter numeros dominationis
currunt? Et sunt nonnulli qui
dum sibi metipsis vigilantia cu-
ra dominantur? dum se sollicita
intentione discutiunt? diuino ti-
more semper inherentes hoc in
munere virtutis accipiunt? ut
iudicare recte et alios possint.
Quorum profecto mentibus
dum diuina contemplatio preesto est?
in his velut in throno suo deus

presidens aliorum facta exami-
nat. et cuncta mirabiliter de sua
fede dispensat. Quid ergo isti nisi
throni sui conditoris sunt. vel
quo nisi ad superiorum curiam
numeros ascribuntur? per quos
domini sancta ecclesia regitur? plerumque
de quibusdam suis infirmis ac-
tibus etiam electi iudicantur.
Et sunt nonnulli qui tanta dei
ac proximi dilectione pleni sunt
ut cherubim iure nominentur.
Quia enim ut praefatus sum? cheru-
bin plenitudo scientie dicitur? et
paulo dicente videmus? quia
plenitudo legis est cantas? oes
qui proximi caritate ceteris am-
plius pleni sunt? meritorum suorum
forte inter cherubim numeros
perceperunt. Et sunt nonnulli qui
superne contemplationis igne ac-
censi in solo conditoris sui desi-
derio anhelant. nihil iam in hoc
mundo cupiunt. solo eternitatis a-
more pascentur. terrena quae abi-
cunt. cuncta temporalia mente
transcendunt. amant et ardent.
atque in ipso suo ardore requiescunt
amando ardent loquendo et
alios accendunt. et quod verbo
tangunt? ardere proximi in dei
amore faciunt. Quid ergo istos

107
igne conuersum lucet et vult?
Quia et mentium oculos ad su-
perna illuminat. et conpungendo
in fletibus viciorum rubiginem
purgat. Qui ergo ita ad amo-
rem conditoris sui inflammati
sunt? quod nisi iter seraphim nume-
rum forte sue vocationis ac-
ceperunt? **S**ed hec fratres ca-
nissimi me loquente introitus
vos ad vosmetipsos reducite.
secretorum vestrorum menta cogi-
tationesque discutite. Videte
si quid iam boni vobiscum intus
agitis. videte si in numero ho-
rum agminum (que breuiter tan-
gendo perstrinximus) forte ve-
stre vocationis inuenitis. Ve-
niunt anime que in se de his bo-
nis que enumerauimus? mini-
me aliquid recognoscant. Et quod
adhuc ne deterius imminet? si
et priuata se donis intelligit. et
nequaquam gemit. Quisquis ergo
talis est fratres mei? gemen-
dus est valde quia non gemit.
Pensemus? ergo accepta electorum
munera. et virtute qua possumus?
ad amorem tantae fortis anhele-
mus. Qui in se donorum gratiam
minime recognoscant? gemant.
Qui vero in semina cogno-

fat' aliis maiora nō iūdeat.
Quia et superme ille distinctio
nes beatorū spūum ita sunt cō
dite' vt alie aliis sunt prelatae.
Fert' uero dionysius anopa
gata antiquis uidelicet et ve
nerabilis p' dicere' q' ex mi
norū angelorū agminibus fo
ris ad explendū ministeriū uel
uisibiliter uel inuisibiliter mit
tunt' scilicet q' ad hūana fo
lata aut angeli aut archāgel
veniūt. Nam sup'iora illa a
gmina ab intus nūq' recedūt
qm̄ ea que p'minent' vsum
exterioris ministerij nequaquā
habent. Cui rei illud videt' es
se cōtrariū. quod isaias dicit.
Et volauit ad me vnus de se
raphin. et in manu eius calcu
lus quē fora petulerat de alta
ri. et tetigit os meū. S3 in hac
p'phete sententia vult intelligi
quia hi spūs qui mittūt eorū
vocabulū percipiūt' quorū of
ficium gerūt. Quia enī vt pec
cata locutiōis incendat' de al
tan angelus carbonē portat'
seraphin vocat'. quod incen
diū dicit'. Huic autē sensui et il
lud credit' nō incōuenientē opi
tulari quod per daniēlem dicit'.

Milia miliū ministrabant ei.
et decies milies centena milia
assistebāt ei. Aliud nāq' ē mi
nistrare. aliud assistere. Quia
ministrāt deo' q' ad nos nū
tiādo exeunt. Assistunt vero'
q' sic cōtēplatiōe intima p'fru
unt' vt ad explenda foras o
pera minime mittant'. Sed qz
in quibusdā scripture locis q'
dam p' cherubin quedē vero
per seraphin agi didicimus' v
trum p' se hoc faciāt' an p' sub
iecta agmina agāt' que sicut
dicit' in eo qd' in maioribus
veniūt' maiorū vocabula
fortiūt' nos affirmare nolum'
quod apertis testimoniis nō
approbam'. hoc tñ certissime
scimus' q' ad explendū de su
pernis ministeriū alij spūs ali
os mittunt. zachana scilicet p'
pheta testāte. q' ait. Ecce ange
lus qui loq'bat' in me egredie
bat'. et ecce alius āgelus egre
diebat' in occursum eius. et di
xit ad eū. Curre et loquere ad
puerum istū dicens. absq' mu
ro habitabit ierusalē. Dum
enim angelus ad angelum di
cit curre et loquere' dubium
non est quia alius alium mit

tit. Minora vero sunt q̄ mittunt: q̄s que mittunt. Sed hoc quoq; de ipsis agminibus q̄ mittunt certum tenemus: q̄a et cum ad nos veniūt: sic exterius implent ministerium: ut tamē nūq̄ de sint interius per cōtemplationem. Et mittunt igit̄ et assistunt: q̄a et si circūscriptus est angelicus spiritus summus tamē spūs ip̄e q̄ dominus est: circūscriptus nō est. Angeli itaq; et missi ante ipsum sunt: quia q̄ libet missi veniūt: intra ipsum currūt. Sciendum q̄q; est: q̄z plerūq; ip̄i beatorū spiritūū ordines vicinorum sibi ordinum vocabula sortunt̄. Thronos etenim soli cet sedes dei specialem beatorū spūum ordinem diximus: et tamen per psalmistam d̄. Qui sedes super cherubin: apparere. Quia videlicet dum in ipsis distinctionib⁹ agminum cherubin throno iungit̄: sedere etiā super cherubin dominus ex vicini agminis equitate perhibetur. Sic quippe in illa summa civitate specialia quedā singulorū sunt: ut tamē sint cōmunia oīum. Et quod in se ex parte q̄sq; habet: hoc

105
in alio ordine totum possidet. Sed idcirco vno eodēq; vocabulo cōmuniter nō censent̄ ut ille ordo vocari p̄uato vnius cuiusq; rei noīe debeat. q̄ hāc in munere plenius accepit. Serapin nāq; incēdiū dixim⁹ et tñ amore conditoris simul om̄s ardēt: cherubin vero plenitudinē sciētie: et tñ q̄s ibi aliquid nesciat: vbi ip̄m om̄s simul fontē sciētie deū vident. Throni illa agmina q̄q; quibus cōditor p̄fidet: vocantur: sed beatus esse q̄s potest: nisi creator suus eius menti p̄fideat. Que ergo ex parte ab oībus habent̄: eis in p̄uato nomine data sunt: q̄ hoc in munere plenius acceperūt. Nam et si qua illic sic alij habebat: ut habent ab aliis neq̄q; possint: sicut speciali noīe dñationes et p̄ncipatus vocāt̄: cum et ibi singulorū sunt: quia per cantatē spūs ab alio in aliis habent̄. **S**ed ecce dum celestiu cuiū secreta rimamur: ab expositionis nostre ordine longe digressi sumus. Suspiremus ergo ad eos de quibus loq̄mur: redeamus ad nos: meminisse etenim debem⁹: q̄z caro sum⁹

Taceamus interim de secretis
celi. sed ante cōditoris oculos
manu penitētie tergamus ma-
culas pulueris n̄r̄i. Ecce ipsa
diuina misericordia pollicetur
dicens. Gaudiū erit in celo su-
per vno peccatore penitētiā
agente. et tñ per pphetā dñs
dic. Quia quacūq; die iustus
peccauerit. om̄s iustitie eius i
obliuione erunt corā me. Pen-
semus si possumus dispensati-
onē superne pietatis stantibus
si ceciderint. minatur penam.
Lapsis vero vt surgere appe-
tant. promittit misericordiā.
Illos terret. ne presumāt in bo-
nis. istos refouet. ne desperit
i malis. Iustus es irā pertine-
sce ne corruas. peccator es pre-
sume de misericordia ut surgas.
Ecce iā lapsi sumus. stare ne-
q̄q; valeamus. In prauis n̄ris
desiderijs iacemus. q̄ nos cō-
didit rectos. adhuc expectat.
et puocat ut surgamus. Sinū
sue pietatis aperit. nosq; ad se
recipere p penitentiā q̄rit. Sed
penitētiā agere digni nō pos-
sumus. nisi modū q̄q; eiusdē
penitētie cognoscamus. Peni-
tentiā q̄ppe agere est. et ppetra-

ta mala plangere. et plangen-
da non ppetrare. Nā qui sic
alia deplorat vt tñ alia cōmit-
tat. adhuc penitentiā agē aut
dissimulat. aut ignorat. Quid
enī pdest si peccata quis luxu-
ne defleat. et tñ adhuc auan-
tie estib⁹ anhelat. Aut qd p-
dest scire culpas iā lugeat. et
tñ adhuc iuidie facib⁹ tabes-
cat. Sed minus ē valde qd di-
cimus. vt q̄ peccata deplorat.
plozādo minime cōmittat. et
qui plāgit vicū ppetrare vi-
cia timeat. Nam cogitādum
summopere est. vt q̄ se illicita
meminit cōmisisse. a q̄busdā
etiam licitis studeat abstinere
quatenus p hoc cōditori suo
satis faciat. vt q̄ cōmisit. phi-
bita. sibi met ip̄i abscidere de-
beat etiam excessa. Et se rep̄hē-
dat i minimis qui se memin-
it in maximis deliquisse. Mini-
ma sunt que loquor. si hec ex
facti eloquiū nō testimoniū af-
firmo. lex certe veteris testa-
menti alienā vxorē cōcupisci
phibet. A rege vero fortia iu-
ben militibus vel desiderare a-
quam non penaliter vetat. et
cuncti nouimus. qd dauid cō-

cupiscentie mucrone trañfixus
alienā cōiugē cupiuit. et ab
stulit. Cuius culpā digna ver
bera sñ secuta. et malū qđ ppe
trauit. p penitētie lamēta cor
rexit. Qui cū longe post cōtra
hostiū cumeos federet. aquā
bibere de bethleemica cister
na ex desiderio voluit. Cuius
electi milites iter catenas ad
uer santū medias erumpetes
aquā quam rex desideraue
rat. illesi detulerunt. Sz uir fla
gellis eruditus semetipsum p
tinus cū periculo militū aquā
desiderasse reprehēdit. eamqđ
domino fundens libauit. sicut
illic scriptū est. libauit eā dñs.
In sacrificio quippe dñi effusa
aqua cōuersa est quia culpā
cōcupiscētie mactauit p peni
tentiā repñsiōis sue. Qui g
quodā cōcupiscere alienā cō
iugē nō timuit. post etiā qđ a
quā cupiscet expauit. Quia
enī se illicita ppetrasse memi
nerat. cōtra semetipm iā ngi
dus etiā a licitis abstinebat.
Sic sic agamus penitētiā. si
ea qđ cōmisimus pfecte deplo
ramus. Pensamus sup nos di
uinas conditoris nñ. peccare
nos vidit et ptulit. qđ nos añ

106
culpā peccare. phibuit. etiam
post culpā expectare ad ueniā
nō desistit. Ecce ipen nos quē
despeximus vocat. Auerfi ab
illo sumus. et tñ non auertit.
Vnde bñ p isaā dz. Et erūt
oculi tui videntes pceptozē
tuū. et aures tue audiēt vocē
post tergū mouēis. Quasi in
faciē hō est monitus. qñ ad
iustitiā cōditus pcepta recti
tudinis accepit. Sed cū hec ea
de pcepta cōtempnit. qñ ad
toris suo dorsum mētis in fa
ciē dedit. Sed ecce adhuc post
tergū sequit. et monet qđ iā
et a nobis cōtemptus est. et
tñ nos adhuc uocare n cessat
Quasi dorsum ei in faciē dedi
mus. cuius verba despiciamus
cuius pcepta calcamus. Sed
stans post tergū nos auersos
reuocat. qui et uidet qđ despi
cit. et tñ p pcepta clamat. per
patientia expectat. Pensate g
frēs carissimi si cuilibet vestrū
loquēti famulus suus subito
supbret. tga in faciē mitteret
nūqđ nō otēptus dñs eius su
pbriā ferret uulnera distincte
aiaueriōis infligēt. ecce nos
peccādo auctori nño terga in
faciē dedim. et tñ sustinemur

Superbe auersos benigne reuo-
cat. et q̄ ferre nos aduersantes
potuit. vt reuertamur numera
p̄mittit. Tanta enī cōditoris
n̄r misericordia diuitiā n̄r rea-
tus emolliat. et hō qui malū
quod fecit expenre p̄cussus po-
terat. salti expectat^r erubescat
Rem fr̄es breuiter refero.
quā viro venerabili maximi-
ano tūc patre monasterij mei
atq; p̄f̄bitero nūc aut siracu-
sano ep̄scopo narrante cogno-
ui. hāc at̄ si solerter auditis. ca-
ritati n̄re breuī suffragari cre-
do. Nostis mō t̄p̄ibus uictō-
rius quidā extitit. q̄ alio q̄q;
noīe emilianus appellatus est
nō in opis substātie iuxta me-
diocritatē uite. sed q̄a plerūq;
regnat in rerū opulētia. carnif-
culpa. in quodā facinore lap-
sus est. qđ debuisset valde p̄-
tumesce. ac de sue mortis im-
manitate cogitare. Reatus ḡ
suū cōsideratiōe cōpunctus. ere-
xit se cōtra se. mūdi huius oīa
reliq̄t. monasteriū petiit. In q̄
nimirū monasterio tāte humi-
litis. tāteq; sibi districtionis
extitit. vt cū fr̄es q̄ illic ad

amorē diuinitatis excreuerāt
suam cogerent vitā desp̄icere
dū illius penitentiā viderēt.
Studiū nāq; toto mētis ad-
n̄su cruciare carnē. uoluptates
p̄p̄nas frāgere. furtiuas oīo-
nes q̄rere. q̄ndianis se lachry-
mis lauare. despectū suū appe-
tere. oblata a fratribus vene-
rationē timere. Hic itaq; noc-
turnas fratrū uigilias p̄uenire
cōsueuerat. et q̄a mons in quo
monasteriū sitū est ex vno la-
tere in secretoze parte p̄mine-
bat. illuc cōsuetudinem fecerat
ante uigilias egredi. ut se q̄ti-
die in fletu penitētie q̄to secre-
tus. tāto liberus nactaret. Cō-
templabat̄ nāq; distinctionē
vētū iudicis suū. et iā eidē iu-
dici cōcordans puniebat in la-
chrymis reatū facinoris suū.
Quadā vero nocte abbas mo-
nasterij uigilās. hūc latēter e-
gredientē intuitus. lēto foras
pede secutus est. Quē cū in se-
creto mōtis latere cemeret in
orōne. p̄stratū. expectare uolu-
it q̄n surgeret. ut ipsam quoq;
longanimitatē orationis eius
explozaret. Cum subito celit^r

lux emissa sup eū fusa est quā
 in oratiōe pstratus iacebat.
 Tantaq; se illo i loco dantas
 sparfit? vt pars regiōis illius
 ex eadē luce igne cādesceret.
 Quam abbas vt vidit? inire
 mūt. et fugit. Cūq; post longū
 hore spaciū idē frater ad mo-
 nasteriū redisset? abbas eius
 ut disceret? an sup se effusione
 tāū luminis agnouisset? requi-
 rere eum studuit dicens. vbi
 fuisti? At ille latere posse se
 credēs in monasteriū se fuisse
 respondit. Quo negāte abbas
 cōpulsus est dicere. qd vidis-
 set. At ille videns se esse de p-
 hensum hoc q; quod abbate
 latebat appenit adiūgēs qn
 sup me vidisti lucem de celo
 descendere. vox etiā piter ve-
 nit dicens. Dimissum est pec-
 catū tuū. Et qdem oipotens
 deus peccatū eius potuit tacē-
 do laxare. Sed loqndo per vo-
 cem radiēdo p lumen exēplo
 sue misericordie nra ad peni-
 tentiā voluit corda cōcutere.
Miramur fratres carissimi
 q; psecutorē suū faulū do-
 minus de celo pstrauit. de celo
 allocutus est. Ecce nostris q;
 q; tēporibus peccatoz et peni-

tens vocē de celestibus audi-
 uit. Illi dictū. qd me psequis
 iste vero audire meruit? dimis-
 sum est peccatum tuū. Longe
 est inferoz mentis peccatoz
 iste penitens q; paulus. Sed
 quia adhuc in hac re de fau-
 lo loquimur incrudelitatem
 necis anhelante. Liceat audē-
 ter dicere? quia faulus ppter
 superbiam vocem increpatio-
 nis iste vero ppter hūilitatē vo-
 cē cōsolatiōis audiuit. Hunc
 quia hūilitas strauerat? diuī-
 na pietas engebat. illum qā
 supbia ereperat? diuina seue-
 ritas humiliabat. habete gfi-
 duciā frēs mei de misericordia
 cōditoris nri. cogitate qd faci-
 tis. recogitate q fecistis. Lar-
 gitatē supne pietatis aspiciate
 et ad misericordē iudicē dū
 adhuc expectat? cum lachry-
 mis venite. Cōsiderantes nā-
 q; q; iustus sit? peccata vestra
 nolite negligere. Cōsiderātes
 vero q; pius sit nolite despera-
 re. Prebeat apud deum homi-
 ni fiduciā deus hō. Est nobis
 spes magna penitētibz. quia
 aduocat? nri factus est iudex
 nri q; viuūt et regnat cum pte
 et spūs sancto in scā scā orum.

Lectio sancti euangelij secū
dum lucam Ca. xxi.

In illo tempore dicebat
Iesus discipulis suis. Cū
audieritis prelia et seditiones
nolite terreri. Oportet primū
hec fieri. sed nūdū statim finis
Tunc dicebat illis. Surget gēs
cōtra gentem. &c.

Comelia lectionis eiusdem
habita ad populum in ba
silica sancti marie die na
talis eius. xxxv.

Quia lōgus ab urbe di
gressi sumus. ne ad re
uertendum nos tardior hora
p̄pediat. necesse est ut exposi
tionē sancti euangelij breuior
sermo transcurrat. Dñs ac re
demptor noster penitus mūdi
p̄currentia mala denūtiat. ut eo
minus p̄urbent venientia. q̄
fuerint p̄scita. Minus enī ra
cula ferūt. q̄ p̄uident. et nos
tolerabilius mūdi mala susci
piamus. si cōtra hec per p̄scien
tie clipeū munimur. Ecce etenī
dicit. Cum audieritis p̄lia et
seditiones. nolite terreri. Opor
tet primū hec fieri. sed nūdū
statim finis. Pensanda sunt ver
ba redemptoris nostri p̄ que

nos aliud interius aliud exte
rius passuros denūtiat. Bella
q̄ppe ad hostes p̄tinēt. sedici
ones ad ciues. ut ḡ nos in
dicet inten⁹. exten⁹q̄ turba
n⁹. aliud nos fate⁹ ab hostib⁹.
aliud a fratribus perpeti. Sed
his malis p̄ueniētib⁹ q̄a nō
statim finis sequat⁹. adiungit.
Surget gēs cōtra gentē. et re
gnū aduersus regum. et terre
motus magni erūt per loca. et
pestilentie. et famel. terroresq̄
de celo. et signa magna erunt.
vel sicut i q̄busdā codicibus
inuenitur. terroresq̄ de celo. et
tempestates. atq̄ post subdit.
et signa magna erūt. vltima
tribulatio multis tribulatiōi
bus p̄ueniūt. et per crebra mala
que p̄ueniūt. indicant mala
p̄petua q̄ subsequūt. Et ideo
p̄ bella et seditiones nō statim
finis. q̄a multa debēt mala p̄
currere. ut malū valeant sine
fine nūtiare. Sed cū tot signa
p̄turbationis dicta sunt. opor
tet ut eorū cōsiderationē breui
ter per singula p̄stringamus.
Quia necesse ē ut alia e celo/
alia e t̄ra. alia ab elemētis. ali
a ab hoīnibus paciamur. At

eni Surget gēs cōtra gētem.
 ecce pturbatio hoīnū. Erūt ter
 remotus magni p loca. Ecce
 respectus ire dēsup. Erūt pesti
 lentie. ecce ieq̄litates cor. xru.
 Erūt fames. ecce sterilitas terre
 Terroresq; de celo et tempesta
 tes. ecce ieq̄litas aeris. Quia
 ergo oia cōsummanda sunt?
 an cōsummanonē oia ptur
 bant. et in cūctis delinq̄mus
 in cūctis ferimur. vt impleat̄
 qđ dicit et pugnabit pro eo or
 bis terrarū? cōtra insensatos.
 Omnia nāq; q̄ ad vsum uite
 accepimus? ad vsum cōverti
 mus culpe. S3 cūcta q̄ ad vsum
 prauitatis inflexim? ad vsum
 nobis vertunt vltiōis. Tran
 q̄litate q̄ppe hūane pacis ad
 vsum vertimus vane securita
 tis. pegrinatōē terre p habi
 tatōē dileximus prie. Salutē
 corporū redigimus in vsum
 vitiōis. Vbertatis abūdantiā
 nō ad necessitatē carnis s3 ad
 puerilitatē itozim? volupta
 tis. Ipsa serena blandimenta
 aeris ad amorē nobis seruire
 coegimus terrene delectatiōis
 Iure ḡ restat vtilis nos oia fe
 nat? que sil oia vtilis nris ma

le subacta seruiebant. vt qđ p
 us in mūdo incolumes habu
 imus gaudia tot de ipso post
 modū cogamur sentire tormē
 ta. Notandum vero est? qđ
 dicitur. terrores de celo et tem
 pestates cū tempestates hye
 males venire ex ordine soleāt
 temporū? cur hoc loco tēpesta
 tes venire in p̄dictiōis signo p̄
 dicunt? nisi qđ eas tēpestates
 dñs venire denūtiat. que neq̄
 qđ ordinē temporū seruāt? Que
 eni ordinate veniūt signū nō
 sunt. sed tempestates in signo
 sunt? que ipsa quoq; temporū
 statuta cōfundūt. Quod nos
 quoq; nuper expen sumus. qā
 estuū tps omne cōuersum in
 pluuiis hyemalibus vidim?
 Quia autem cūcta hec nō de
 iniustitia ferentis sunt? sed de
 merito mundi patientis? facta
 prauoꝝ hominū p̄mittūt. cū
 dicat. Sed an hec oia inopiāt
 vobis manus suas inijcere.
 et psequēt et tradēt vos in
 sinagogis. ducentes ad reges
 et pfides. p̄p̄ nōmē meū. Ac
 si apte dicat. Prius corda ho
 minū. et post elemēta turbāt ut
 cū reꝝ ordo cōfundit? ex q̄ iā
 retributiōe veniat dēmostret

Nam quous finis mundi ex ipso
suo ordine pendeat: peruersio-
res tamen quosque inueniēs qui digne
ruinis illius optimam inno-
scat. et subdit. ducentes ad re-
ges et pfides. propter nomen meum
contingent hec vobis in testimo-
nium. In testimonium videlicet
quod nisi eorum qui aut persequen-
do mortes inferunt aut viuē-
do non mutantur. Mors quippe
iustorum bonis in adiutorium est.
malis in testimonium. ut inde per-
uersi sine excusatione pereant. unde
electi exemplum capiunt: ut ui-
uant. Sed auditis tot terrori-
bus turbati poterat infirmorum
corda. atque ideo consolatio ad-
iungitur cum prius subinferret. Po-
nite ergo in cordibus vestris
non premeditari quemadmodum
respondetis. Ego enim dabo
vobis os et sapientiam: cui non
poterunt resistere et contradicere
omnes aduersarii vestri. Ac si aper-
te membris suis infirmantibus
dicat. Nolite terri. nolite per-
timescere. vos ad certamen ac-
ceditis: sed ego prior. vos ver-
ba editis: sed ego sum qui lo-
quor. Sequitur. Tradimini au-
tem a parentibus et fratribus et
cognatis et amicis et morte

afficient ex vobis. Minorem
dolorem mala ingerunt: que ab
extraneis inferunt. Plus vero
in nobis ea tormenta seuiunt: quia
ab illis patimur: de quibus meti-
bus presumebamus. Quia cum
dano corporis mala nos cru-
ciat amittere caritatis. Hinc est
enim quod de iuda traditore
suo per psalmistam dominus dicit. Et
quidem si inimicus meus male-
dixisset mihi: subportassem
utique. et si is qui oderat me super
me magna locutus fuisset: ab-
scidissem me utique ab eo. Tu
vero homo unanimis dux meus
et votus meus. qui simul me
cum dulces capiebas cibos. in
domo dei ambulauimus: cum con-
sensu. Et rursum. Homo pa-
cis mee in quod sperabam: et qui ede-
bat panes meos: aperuit ad-
uersum me supplantationem. Ac
si de traditore suo apertis vo-
cibus dicat. Transgressionem
eius tanto grauius pertuli: quam
to hanc ab eo qui meus esse vi-
debat: sensi. Omnes ergo electi
quia summi capitis membra
sunt: caput quoque suum in passione
sequuntur. ut ipsos aduersarios in
sua morte sentiant: de quorum
vita presumebat. et ut tanto eis

crescat merces opens: q̄to eis
virtutis lucrū pficiat ex aliene
dāno cantatis. Sed quia du-
ra sunt que predicantur de af-
flictōe mortis: protinus cōso-
latio subdit de gaudio resur-
rectionis. am dō. Capillus de
capite vestro nō pibit. Scim⁹
fratres quia caro incisa dolet.
capillus incisus nō dolet. Agit g⁹
martyribus suis. Capillus de
capite vestro non penbit. vi-
delicet apte dicēs. Cur time-
tis ne pereat qd̄ incisum dolet
qn̄ et illud in nobis perire nō
potest? qd̄ incisum nō dolet?
Sequit̄. In paciētia uestra pos-
sidebitis aīas vestras. Idcir-
co possessio aīe in virtute pa-
tientie ponit̄: q̄a radix omniū
custosq; virtutū patientia est
Per paciētiā vero possidem⁹
animas nostras: quia dū no-
bisi ipsis dominari discimus:
hoc ipm̄ incipimus possidere
quod sumus. **P**aciētia ve-
ro est aliena mala eq̄nimiter
ppeti. cōtra eū q̄q; qui mala
irrogat: nullo dolore morde-
re. Nam qui sic p̄ximi mala por-
tat: vt tñ tactus doleat: et tē-
pus digne retributiōis q̄rat:

129
paciētiā nō exhibet. sed osten-
dit. Scriptū q̄ppe est. cantas
paciēs est. benigna ē. paciēs nā
q̄ est vt aliena mala toleret.
Benigna vero est: vt ip̄s et
am q̄s portat amet. Hinc nā-
q; p̄ semetip̄am ventas dicit.
Diligite inimicos vestros. be-
nefacite his q̄ oderūt vos o-
rate p̄ p̄sequētibus et calūni-
antibus. vos virtus itaq; est
corā hoīnibus: aduersarios
tolerare. s; virtus corā deo di-
ligere. Quia hoc solū deus sa-
crificiū accipit: quod aī eius
oculos in altari boni opis flā-
ma cantatis incēdit. Sciendū
vero ē q̄ plenūq; ideo pacien-
tes esse iūdemur: q̄a retribuē
mala nō possumus. s; q̄ idcirco
malū nō retribuit q̄a neq; q̄
valet. p̄culdubio vt p̄dixim⁹
paciēs nō est. Quia patientia
nō in ostensione inq̄rit. sed in
corde. p̄ ipaciētie aut̄ viciū ip-
sa virtutū nutrit̄ doctrina dis-
sipat̄. Scriptū nāq; ē. doctrina
uīn p̄ paciētiā nō scit̄. Tāto g⁹
q̄sq; minus ostēdit̄ doctus: q̄
to cōuiciat̄ min⁹ paciēs. Neq;
enī pōt veracit̄ bona docēdo
impendere: si viuēdo nesciat
eq̄nimiter aliena mala tolerare

Quāto enī culmine virtus pa-
tiētie polleat: nūrsus salomon
indicat dicēs. Melior est pati-
ens viro forti. et q̄ dñat anīo
suo: expugnatore vrbū. Mi-
nor est ḡ uictoria vrbes expu-
gnare. qz extra sunt q̄ vīcunt.
Maius aut̄ est qd p̄ patiētiā
uīcūt: qz ip̄e a se anīus su pat̄
et semetip̄m sibi metip̄s subi-
cit: qñ eū paciētia in humilita-
te sternit. **S**ciendū vero est
qz plerūqz euenire paciētibus
solet: vt eo quīdē tpe quo ad-
uersa patiunt̄: vel cōtumelias
audiāt: nullo dolore pulsant̄.
et sic paciētiā exhibeāt: vt cu-
stodire etiā cordis innocētiā
curēt. Sed cū post paululū hec
ipsa q̄ ptulerint ad memoriā
reuocāt: igne vehementissimū
doloris instigant̄. Argumen-
ta vltionis inquirūt. et māsue-
tudinē quā tolerantēs habue-
rūt in retractatiōe sua semet-
ipsos diiudicātes p̄dunt. Cal-
lidus namqz aduersarius bel-
lum cōtra duos mouet. vnum
videlicet inflāmans vt cōtu-
melias prioz inferat. alterum
vero. p̄uocās ut cōtumelias le-
fus reddat. Sed qz eius iā ui-
ctor extitit quē ad p̄ferendas

cōtumelias cōmouit: cōtra il-
lum acri⁹ dolet. quē ad reddē-
das iniūrias cōmouere nō po-
tuit. Vñ fit vt tota se virtute
cōtra eū erigat: quē cōtumeli-
as fortiter pertulisse cōsiderat.
Quē q̄a commouere i ip̄a in-
iuria ⁊ iaculatiōe nō potuit: ab-
apperto certamine interi recē-
dens i secreta cogitatiōe decep-
tionis tempus inq̄rit. Et quī
publico bello p̄didit: ad exhibē-
das occulte insidias exar-
descit. Quīetis nāqz tempe ad
uictoris aīm redit. et vñ dāna-
re ⁊ iūria ⁊ iacula ad me-
moriā reducit. Cunctaqz que
sibi illata sunt vehemētē ex-
aggerans fuisse intolerabilia
ostendit. Et q̄escentis animū
tāto furore conturbat: vt ple-
rūqz uir paciēs illase equanī-
miter tolerasse etiā post victo-
riam captiuus enibescat. seqz
nō reddidisse cōtumelias do-
leat. sed detentora rependere si
ocasio p̄beāt: querat. Quī-
bus ergo isti sunt similes: nisi
his quī p̄ similitudinē in cam-
po victores sunt: sed per negli-
gentiā postmodū intra vrbis
claustra capiuntur? Quibus

isti sunt filies! nisi his quos ir-
ruēs grauis lāguor a vita nō
subtrahit! sed leuiter veniens
recidua febris occidit! Ille g̃
veraciter patientiā seruat! q̃
ad tps̃ aliena mala sine dolo
re tolerat. Nec eadē retractās
ptulisse se talia exultat. Ne bo-
nū patiētie q̃etis t̃paliter pe-
at! q̃d in pturbatōibus custo-
dit. **S**ed q̃z natalē marty-
ris hodierna die colimus fr̃es
mei nequa q̃z nos a virtute ei⁹
patientie estimare extraneos
debemus. Si enī adiūuāte nos
dñō, virtutē patientie seruare
cōtēdimus! et in pace eccl̃e vi-
uimus. et tñ martyriū palmā
tenemus. Duo q̃ppe sunt mar-
tyriū genera. vnū in mēte. ali-
ud in mēte simul ⁊ actōe. Ita
q̃z eē martyres possumus! et
am si nullo ferro pcutientium
trucidemur. Mori q̃ppe a p-
sequente martyriū in aperto
opere est. Ferre uero cōtumeli-
as, odientē diligere, martyriū
est in occulta cogitatōe. Nā
q̃z duo sunt martyriū genera
vnū in occulto ope, aliud in
publico! testat̃ veritas. q̃ ze-
bedei filios req̃rit dicēs. Pote-

stis bibere calicē quē ego bi-
biturus sum! Cui cū ptimus
rñderēt, possumus! ilico dñs
respōdit dicēs. Calicē q̃dem
meū bibetis. Quid enī p cali-
cē nisi dolorē passiōis accipi-
m⁹. De q̃ alias dicit p̃r si fieri
pōt! trāseat a me calix iste. et
zebedei filij. idest iacobus et
iohēs nō vterq̃ p martyriū
occubuit. et tñ q̃ vterq̃ cali-
cē biberet! audiuit. iohēs nāq̃
neq̃q̃z p martyriū vitā finiuit
sed tñ martyriū extitit. q̃z passi-
onē quā nō suscepit in corpe!
seruauit in mēte. Et nos g̃ hoc
exēplo sine ferro eē possumus
martyres! si patiētiā veracit̃
in aīo custodimus. **N**ō ab-
re arbitror fr̃es carissimi si unū
vobis exemplū seruāde patiē-
tie ad edificatōnē loq̃r. Fuit
q̃dā diebus ñs stephanus
noīe. p̃r monasterij iuxta rea-
tine vrbis menia cōstituti. vir
valde scūs. patiētie virtute sin-
gularis. Et sup̃ sunt m̃l̃n q̃ illū
nouerūt. eiusq̃ vel vitā. ṽl o-
bitū narrāt. Erat aut̃ huius li-
gua rustica. s̃z docta vita. hic
p amore celestis pat̃ie cūcta
despexerant. possidere aliq̃d in

hoc mūdo fugiebat. Tumul-
tus deuītabat hominū. crebris
ac phioribus orōibus intē-
tus erat. Virtus tñ patiētie in
eo vehemēter excreuerat. ita
ut eū sibi amīcū crederet. q̄ si
bi molestie aliqd irrogasset.
Reddebat otumelijs grās.
si qđ in ip̄a sua inepia dānū
fūisset illatū. hoc maximū lu-
crū putabat. Oēs suos aduer-
sarios nihil aliud q̄ adiutores
estimabat. hūc cū dies mortis
ei⁹ egredi de corpore v̄gēt. oue-
nerūt mlti. ut tā scē aīe d̄ hoc
mūdo recedēti suas aīas cō-
mēdarēt. Cūq; circa lectū illi
us hi q̄ ouenerāt oēs assiste-
rēt. alij corporeis oculis ingredi-
ētes āgelos viderūt. sed dicē
aliqd nullomō potuerūt. Alij
oīno nihil viderūt. sed oēs q̄
aderāt ita vehemētissimus ti-
mor ptulit. ut nullus egrediē-
te illa scā aīa illic stare potuif-
set. Et hi ḡ qui viderāt. et hi
q̄ oīno nihil viderāt. vno oēs
timore p̄cissi et terrā fugerūt.
Nullusq; hic assistere illo mo-
riēre potuit. Pēfate ḡ frēs oī-
potēs deus q̄ liter t̄reat. qñ di-
strictus iudex v̄turus ē. si sic
assistētes truit. qñ grat⁹ remu-

nerās veit. aut q̄ liter t̄men p̄t
cū viden potuerit. si sic mētes
p̄sentū strauit. Et qñ viden
n̄ potuit. Ecce frēs carissimī ser-
uata illa in eccl̄astica pace pa-
tiētia ad q̄ntū hūc retributio-
nis culmē euexit. qđ hūc suū
oditor intus dedit. de q̄ nobis
tātā gl̄am in die eius exit⁹ et
foris inotuit. q̄bus hūc creda-
m⁹ nisi scis martyrib⁹ socia-
tū quē attestātib⁹ corporeis q̄z
oculis a b̄is sp̄itibus ostar-
eē susceptū. Nullo iste gladi-
o p̄cissus occubuit. et tñ coro-
nā patiētie quā in m̄te tenuit
in egressiōe p̄cepit. Probam⁹
quidē v̄r esse qđ añ nos vi-
dū ē. qz scā eccl̄a electorū flo-
rib⁹ plena habet in pace hīa
in bello rosas. **S**cedū p̄te-
rea ē q̄ tribus modis v̄r pa-
tiētie exercen solet. Alia nāq;
sunt q̄ a deo. alia q̄ ab ātquo
aduēsano. alia q̄ p̄ximo fusti-
nemus. A p̄ximo nāq; p̄secu-
tiōes dāna et cōtumelias. ab
ātq̄ vero aduersano tēpta-
mēta. a deo aut flagella to-
leramus. Sed in his omib⁹
tribus mōis vigilāti oculo se
metip̄am debet mens circū-
spicere ne oītra mala p̄ximi

prahat ad retributionē ma-
li. ne oīa tēptamēta aduersa
nī seducat ad delectationē vī
sūsensum delicti. ne cōtra fla-
gella opificis ad excessum p-
ruat murmuratōis. pfecte n-
aduersarius vincit? qñ mēs
nra et inter tēptamēta eius a
delectatōe atq; sūsensu nō tra-
hit. et inter otumelas. pxi-
mī custodit ab odio. et inter fla-
gella dei cōpescit a murmura-
tōe. nec hēc agētes retribuī no-
bis bona pntia req̄ramus. nā
p labore patiēte bona sperā-
da sūt seq̄ntēs vire. Vt tūc p-
mīum nri laboris incipiat? qñ
oīs iā labor funditus cessat.
Vñ et p psalmistā dī. nō in
finē obliuio ent paupis? patiē-
tia paupum nō pibit in finē.
Quasi enī pīssē patiētia pau-
perū cernit? cū nīl pzo illa in
hac vita humilibus recōpen-
sat. Sed patiētia paupum in
finē nō pibit. qz tūc eius glā
papiē? cū simul oīa laborio-
sa terminant. ¶ Seruate ergo
frēs in mēte patientiā eāq; cū
res exigit? exercete in opatōe.
Nullus vīm ad odiū. pxi-
mī otumeliosa verba cōmoueat
nulla pītura? rez? dāna p tur

111
bēt. Si enī fixa mēte manfu-
ra damna ptimescat? dāna
rez? trāseūtū grauiā nō puta-
tis. Si eterne retributōis glo-
riam cōspicitis de tpali iniu-
ria nō doletis. Tolerate ergo
aduersarios vestros. sed vt
frēs diligite. q̄s toleratis. Eter-
na p̄mia p damnis tpalibus
q̄nte. Nec quisq; vestrū fuis-
se viribus hanc implere posse
sūdat. sed obtinete p̄cibus ut
ip̄e hāc q̄ impat p̄stet. Et sci-
mus. qz petētes libēter exau-
diēt? qñ hoc petūt largiri qd iu-
bet. Cū otuuo pulsāt in p̄ce?
oīte opitula? in tēptatōe. ie-
sus christus dñs nri. q̄ cū p̄re
et spūs sancto viuūt et regnat
in secula seculorū amen.

¶ Lectio sancti euāgelij secū-
dū lucā. Ca. xiiij.

¶ In illo tpe dixit iesus di-
scipulis suis silitudinē
hāc hō qdā fecit cenā magnā
et vocauit mltos. et misit seruū
suū hora cene dicere inuitatis
vt venirēt. qz iā pata sūt oīa
¶ Omelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica be-
atorū apostolorū philippi
et iacobi. xxxvj.

Hoc distare fr̄es canssimi
inter delicias corporis et cor
dis solet q̄ corporales delitie cū
nō habent? graue desiderū in
se accēdunt. cū vero habite e-
dunt? comedentē p̄tinus in
fastidiū p̄satietatē vertūt. at
; otra spirituales delitie cū nō ha-
bent in fastidio sunt. cū vero
habent? in desiderio. Tantoq̄
a comedēte amplius esumūt?
q̄to et ab esumēte āplius co-
medunt. In illis appetitus pla-
cet exp̄ientia displicet. In istis
appetitus vilis ē. et exp̄ientia
magis placet. In illis appetit?
satuntatē satuntas fastidium
generat. In istis aut appetitus
satuntatē satuntas appetitum
parit. Augēt enī spirituales de-
litie desiderū in m̄te? dū satāt
q̄to magis ea? sapor pi-
pi? eo āplius cognoscūt q̄d a-
uidius amēt. Et idcirco nō ha-
bite aman nō p̄nt? q̄ ea? sa-
por ignorat. Quis enī amare
valeat q̄d ignorat? P̄inde
psalmista nos admonet dic.
gustate et videte qm̄ suauis ē
dñs. Achi apte dicat suauita-
tē ei? nō agnoscitis? si hāc mī-
me gustatis. Sed abū vite ex
palato cordis tāgite? vt p̄bā

tes eius dulcedinē amare va-
leant. Has aut hō delicias a-
misit? cū in paradiso peccauit. ex-
tra exijt. cū hos a cibo interne
dulcedis clausit. Vñ nos q̄q̄
nati in huius pegrinatōis erū
na huc fastidiosiā venimus
nescimus q̄d desiderare debea-
mus. Tantoq̄ se āplius fasti-
dij nñ morib? exaggerat? q̄to
magis ab esu illius dulcedis
aimus se elōgat. Et eorā intē
nas delicias nō appetit? q̄ eas co-
medere, diu lōgeq̄ diffucuit.
Fastidio ḡ nō tabescimus. et
longa in die peste fangamur.
et q̄ gustare intus nolumus
patā dulcedinē amam? foris
miseri famē nram. Sed sup̄na
nos pietas nec deserētes se de-
sent. Cōtemptas enī illas deli-
cias ad meōne nre oculos re-
uocat. easq̄ nobis p̄ponit in
p̄missiōe. torporē excutit. atq̄
vt fastidiū nrm repellere debe-
am? inuitat. Aut nāq̄. hō q̄
dā fecit cenā magnā. et voca-
uit multos. Quis iste hō ē nisi
ille de q̄ p̄phāz dicit. et hō est.
et q̄s cognouit eū? q̄ fecit cenā
magnā. quia satietatē nobis
dulcedinis interne p̄pauit.

Qui vocauit multos sed pau-
ci uenit. q̄a nōm̄q̄ ip̄i q̄ ei
p̄ fidē subiecti sunt. et nō eius
diuiniō male uiuēdo cōtradi-
cūt. Seq̄t. misit aut̄ seruū suū
hora cene dicere inuitatus vt
venirēt. Quid hora cene nisi
finis ē mūdi. In q̄ nīm̄z nos
sumus. sicut iā dudū paulus
testat̄ dicēs. nos in q̄ fines se-
cl̄ or̄z deueniēt. Si ḡ iā hora
cene ē cū vocamur. tātō min⁹
dēm̄s excusare diuiniō dei. q̄n-
to iā p̄p̄n̄q̄sse cernimus finē
seculi. Quo enī p̄sāmus q̄z ni-
hil ē q̄d restat. eo debem⁹ p̄ti-
mescere ne tps̄ gr̄e q̄d p̄sto ē
peat. Idcirco autē hoc diuiniū
dei nō p̄rādīū sed cena vocat̄
q̄a post p̄rādīū cena restat.
Post cenā vero diuiniū nullū
restat. et q̄z etemū dei diuiniū
nobis extremū p̄pabit. rectū
fuit vt hoc nō p̄rādīū sed cena
vocaret̄. Sed q̄s p̄ hūc seruū
q̄a p̄rēfamilias ad inuitandū
mittit. nisi p̄dicatoz ordo de-
signat̄. De q̄ videlicet ordie
q̄zuis indigni existimus. q̄zuis
p̄ctōz pōderibus grauamur.
et nos tñ in istis diebus sum⁹
et cū de edificatiōe vestra ali-

112
q̄d vobis loquor. hoc ē quod
ago. seruus. n. sum sūmi p̄rissa-
mīas. Cū vos admoneo ad
cōtēptū seculi. inuitare vos ve-
nio ad cenā dei. nemo me p̄p̄z
me hoc in loco despicat. et si
ad inuitandū neq̄q̄ dignus ap-
pareo. s̄z tñ magne sunt delitie
q̄s p̄mitto. Sepe fr̄es mei so-
let euenire q̄d dico. vt p̄sona
potēs famulū habeat despectū
Cūq̄ p̄ eū suis forte v̄l extra-
neis aliq̄d r̄isum mādāt. nō
despicit p̄sona loq̄ntis seruū.
q̄z seruatur in corde reuerētia
mittēns dñi. nec p̄sant q̄ au-
diūt p̄ quē. sed q̄d vel a q̄ au-
diāt. Ita ḡ fr̄es ita vos agite.
et si nos forsitan digne despi-
citis. in mēte tñ v̄ra vocātis
dñi reuerentiā seruare. cōiue-
fieri sūmi p̄rissāmas libēter
obedite. Corda v̄ra discutite.
atq̄ ex eis mortale fastidiū pel-
lite. Ad repellendū nāq̄ fasti-
diū v̄r̄m iā pata sunt oīa. S̄z
si adhuc carnales estis fortas-
se epulas carnales inquitis.
Ecce t̄pe carnales epule in spi-
ritali vobis aliūto ouerse sūt
Ad abstringendū nāq̄ mēt̄s
v̄r̄e fastidiū in cena dei ille vo-
bis singl̄ans agnus ē occisus.

Sz qđ agimus? qđ hoc qđ sub
iungit̃ adhuc fieri a multis vi
demus? Et ceperūt fil̃ oēs ex
cusare. Offert deus qđ rogan
debuerat? nō rogat? dare uult
qđ vix span potat? qz digna
reſ largi postulatus? et tñ cō
tēnūt. Contēptoribus vero
patas delicias reſectōis eter
ne denūtiat. et tñ simul oēs ex
cusāt. Ponam? añ oculos mē
tis mīma. vt possimus digne
pēſare maiora. Si qđpiā potēſ
ad imitandū quēlibet paupe
mitteret? qđ frēs rogo qđ pau
per ille fecisset? nisi de eadē sua
inuitatōe gauderet. rñſum t. u
mīle redderet. vēſtē mutaret.
ire qñto tuis? festinaret. ne pōz
se ad potētis diuitiū alter oc
curreret? Hō g? diues inuitat.
paup? occurrere festinat. Ad
dei inuitamur diuitiū. et excu
ſamus. Sed ecce inter hec esti
mare poſſū? qđ sibi corda ve
stra reſpōdeāt. occultis. n. for
taſſe sibi cogitatōibus dicūt.
excusare nolumus. ad illud. n.
ſupne reſectōis diuitiū. et vo
can et puenire gratulamur. lo
qñtes vobis talia mētes vře
vex? dicūt? si nō plus terrena

qđ celeſtia diligūt. si nō ap̃liuſ
rebus corpaliſ ſpiritali
b? occupāt. vñ hic qđ ip̃a ex
cuſantiū cā ſubiungit̃. cū pu
mus ſubinferit. p̃muſ dixit. vil
lā emi. et nccē habeo exire vi
dē illā. rogo te habeme excu
ſatū. qđ p villā niſi trena ſub
ſtātia deſignat? Exiit g? vidē
villā? qđ ſola extenora cogitat
p̃p2 ſubām. Alter dixit. Iuga
boū emi qñqz? et eo p̃bare illa
rogo te habeme excuſatū. qđ
i qñqz iugis boū niſi qñqz cor
pis ſenſuſ accipimus? qđ recte
qđ iuga vocati ſūt. qz in viro
qz ſexu geminant. qđ vicz cor
pales ſenſuſ qz interna cōpre
hēdere neſcūt? ſz ſola exteno
ra cognoscūt? et deſerētes inti
ma ea qđ extra ſūt tāgūt? recte
per eos curioſitas deſignat. qđ
dū alienā qñt vitā diſcutere?
ſemp ſua intima neſciēs ſtu
det extenora cogitare. Graue
nāqz curioſitatis ē vitū. qđ dū
cuiuſlibet mentē ad inueſtigā
dā vitā p̃ximū extenū ducat
ſemp ei ſua intima abſcōdit.
vt aliena ſciens ſe neſciat. et
curioſi animus quanto pen
tus fuerit alieni meriti? tanto

fiat ignarus suū. Propter hoc
nāq; rē eisdē qnq; iugis boū
dicit. Eo p̄bare illa. habeme
excusatū. Ip̄a enī excusantis
verba a vitij sui significatiōe
nō discrepāt. dū dicit. eo. p̄ba
re. Quia videlicet aliqñ p̄ti
nere p̄bano ad cumositatē so
let. Sed notandū ē q̄ et is q̄
p̄pter villā. et is q̄ p̄pter p̄
bāda iuga boū a cena sui in
uitatoris excusat. hūilitatis
verba p̄mīcet dicēs. rogo te
habeme excusatū. dū enī dicit
rogo te et tñ venire otēnit. hu
militas sonat in voce supbia
in actiōe. Et ecce hoc diiudi
cat p̄rius. q̄sq; cū audit. nec
tñ ea q̄ diiudicat agere desit
nit. Nā dū cuilibet puer se a
gēti dicimus ouertere. dū se
q̄re. mundū relinq̄. vbi hūc
nisi ad dñicā cenā vocamus.
Sed cū respōdeat oza. p̄ me.
q̄ p̄tōz sum hoc facere n̄ pos
sum. q̄d aliud agit nisi et ro
gat et excusat. dicēs nāq; pec
catoz sum humilitatē insinu
at. subiūgēs aut ouerti n̄ pos
sum supbiā demonstrat. Ro
gādo ergo excusat. q̄ et humi
litatē supducit in voce. et sup
biā exercet in actione. Alius

113
aut dicit. vxorē duxi. et ideo
n̄ possum venire. Quid p̄ vxo
rē nisi voluptas carnis accipi
tur. Nā q̄uis bonū sit coniugū
atq; ad p̄pagandā sobolē p̄
uidētia diuina cōstitutū. non
nulli tñ nō p̄ hoc fecunditatē
p̄zolis. sed desideria expetunt
voluptatis. et idcirco p̄ rē iu
stā significari pōt n̄ incōgrue
res iniusta. Ad cenā ergo vos
eterni coniūij sūmus p̄ famili
as inuitat. sed dū alius aua
ritie. alius cumositati. alius vo
luptati carnis ē deditus. nīmi
rū reprobi simul oēs excusant
dū hūc terrena cura occupat.
illū alieni actus sagax cogita
tio deuastat. alterius etiā mē
tē voluptas carnalis inq̄nat
fastidiosus q̄sq; ad eterne vi
te epulas n̄ festinat. ¶ Seq̄t.
Reuersus seruis. nūtauit hec
dño suo. Tūc erat p̄ famili
as dixit seruo suo. Exi cito in
plateas et vicos ciuitatis. et
paup̄es. debiles. cecos. et lau
dos introduc huc. Ecce q̄ t̄re
ne substātie pl̄ iusto incubat.
venire ad dñicā cenā recusat
q̄ labori cumositatis insudat. p̄
pata vite alimēta fastidit. q̄
carnalibus desideriis inseruit.

spiritalis diuinij epulas respu-
 it. Quia ergo uenire superbi re-
 nuunt? pauperes eligunt. Cur
 hoc? Quia iuxta pauli vocem
 infirma mundi elegit deus? ut
 confundat fortia. Sed notandum
 nobis est quod describantur qui ad
 cenam vocantur. Et veniunt pau-
 peres et debiles. Debiles dicun-
 tur qui iudicio suo apud semet-
 ipsos infirmi sunt. Nam pauperes
 et qui fortes sunt? qui positi in pau-
 peritate superbiunt. Ceca vero sunt
 qui nullum ingenij lumen habent.
 Claudii quoque sunt? qui rectos gres-
 sus in operatione non habent. Sed
 dum morum vitia in membris de-
 bilitate signantur? perfectio liquet
 quia sicut illi peccatores fuerunt qui
 vocati venire noluerunt? ita hi
 quoque peccatores sunt qui inuitantur. et
 veniunt. Sed peccatores superbi re-
 spiciunt? ut peccatores humiles
 eligantur. hos itaque elegit deus
 quos despiciat mundus. quia plebs ip-
 sa despectio hominum reuocat ad
 semetipsum. Is enim qui patrem
 reliquit? et partem substantie quam
 perceperat? perdit? expedit? post
 quod esurire cepit? in se reuersus
 dixit. Quam mercenarij in do-
 mo patris mei abundant panem

bus? Lige quippe a se discesse
 rat? quando peccabat. Et si non esurisset?
 in semetipso minime redisset
 Quia postquam terrenis rebus in-
 diguit? tunc cogitare cepit quod
 de spiritalibus amisit. pauperes
 et debiles ceci et claudii vo-
 cantur et veniunt. quia infirmi quoque
 atque in hoc mundo despecti ple-
 ri quoque tanto celerius vocem dei au-
 diunt? quanto et in hoc mundo non
 habent ubi delectantur. quod bene
 amalechita? puerille egypti
 us designat. qui amalechitis per-
 dantibus atque currentibus eger
 remansit in via. fame siti que aru-
 it. quem cum dauid inuenit? ei cibum
 potumque prouidit. qui illico conuale-
 scens dux dauid factus est. Con-
 uersantes amalechitas reperit. et
 eos qui debilem reliquerat? cum ma-
 gna fortitudine prostravit. ama-
 lechita quippe populus labens vo-
 cat. Et quod per labentem populum
 nisi mentes secularium designant?
 que terrena cuncta ambiendo quasi
 lambunt? dum solis temporali-
 bus delectantur. Quasi enim populus
 labens predam facit? dum terrena
 diligentes lucra de alienis da-
 mnis exaggerat. Sed puer egypti-
 ptus eger in via relinquitur. quia

peccator quisq; dum infirma-
 n ab huius mudi statu cepe-
 rit: mox secularibus mētibus
 in despectū venit. Quē tñ da-
 uid inuenit: ei q; cibū et potū p-
 bet. q; manu fortis dñs abie-
 cta mudi n̄ despicit: et plez q;
 eos q; seq mundū mīme valē-
 tes q̄si in via remanent: ad
 amoris sui grāz ouertit: eis q;
 verbi sui cibū potū q; porngit:
 et q̄si duces sibi in via eligit:
 dū suos etiā p̄dicatores facit
 Dū. n. ch̄istū p̄ctōz cordib;
 inferūt: q̄si dauid sup hostes
 ducūt. q; diuīates amalechi-
 tas velut dauid gladio ferūt:
 q; sup hos q; s; q; se in mūdo
 despexerāt dñi virtute p̄ster-
 nūt. Puer ḡ egyptius q; in via
 remāserat: amalechitas int̄fe-
 cit. q; plez q; ipi m̄tes secula-
 nū p̄dicādo supant: q; p̄us cū
 secularib; in hūc mūdū currē
 n̄ valebāt. **S**z deductis ad
 cenā paupibus: qd puer sub
 iūgat audiam?. Dñe factū ē
 ut impasti: et adhuc locut⁹ ē
 Mlti tales ad cenā dñicā ex
 iudea collecti sūt. s; mltitudo
 q; ex isrl̄itico ppl̄o credit: lo-
 cū supni diuīnū n̄ impleuit. In

trauit iā frequētia iudeoz: sed
 adhuc locus vacat in regno,
 ubi suscipi debeat numerositas
 gētū. vñ et eidē seruo d; ex
 in vias et sepes. et cōpelle in-
 trare vt impleat⁹ domus mea
 cū de vicis et plateis ad cenā
 q̄sdā inuitat: illū vicz ppl̄um
 designat q; tenere legē subvz-
 bana ouersatōe nouerat. Cū
 vero cōuiuas suos colligi ex
 vijs et sepibus p̄cipit: nimiz
 aggreſtē ppl̄m colligere id gē-
 tilē q̄nt. de cuius significatōe
 p̄psalmistā d; tūc exultabūt
 oia ligna filiaz an̄ facie dñi
 qm̄ venit. Ligna enī filie gēs
 vocate sunt. q; in infidelitate
 sua torse et infructuose semp
 fuerūt. Qui ḡ ex illo aggreſtu
 vsu ouersi sunt: ad cenā dñi-
 cā quasi ex sepibus venerūt.
Notandū vero ē q; in hac
 inuitatōe tertia n̄ d; inuita. s; z
 cōpelle intrare. Alij enī vocāt
 et venire otemunt. alij vocāt
 et veniūt. alij aut nequa q; d;
 q; vocant. sed cōpellunt vt in-
 trēt. Vocant et venire otem-
 nūt: q; domū q; dem intellectus
 accipiunt. sed eundem intelle-
 ctum opibus non sequunt.

Vocant et veniunt. q̄ acceptā
intellectus grām opādo pfi-
ciūt. Quidā vero sic vocant?
vt etiā cōpellant. Nā sunt nō
nulli. qui bona faciēda intelli-
gūt. sed hēc facere desistūt. vi-
dēt q̄ agere debeat. sed hoc ex
desiderio nō sequunt. his ple-
rūq; (vt supius diximus) cō-
tingit. vt eos in carnalibus de-
siderijs suis mūdi huius aduē-
sitas ferat. apprehendere t̄palē
glām conent et neqant. idū
p alta pelagi q̄i ad grādiorel
curas huius seculi nauigare. p-
ponunt. sp̄ aduersis flantibus
ad delectōis sue littora repel-
lant. cūq; se frāgi in desiderijs
suis aduersante mūdo aspici-
unt. q̄d de se auctori suo debe-
āt cōmemorant. ita vt ad eū
erubescētes redeāt. q̄ eū sup-
biētes p mūdi amore de fere-
bāt. Sēpe nāq; ad t̄palē glāz
p̄ficere volētes aut lōga egrit-
tudine tabescūt. aut afflicti in
iurijs occidūt. aut p̄cussi graui-
bus dānis affligunt. et in mū-
di dolore vidēt. qz nīhil cōfi-
dere de eius voluptate debue-
rūt. seq; ip̄os in suis desiderijs
reprehēdentes ad deū corda

ouertūt. De his q̄ppe dñs p p-
phetā dicit. Ecce ego sepiā vi-
am tuā sp̄imis. et sepiā eā ma-
cena. et semitas suas nō inue-
niet. et seq̄tur amatores suos
et nō apprehēdet eos. q̄ret. et
nō inuenit eos. et dicet. vadā
et reuertar ad virū meū p̄ore
qz bene mihi erat tūc. magis
q̄ nūc. Vir vnus cuiusq; fide-
lis aīe deus ē. qz hēc vīcz ei ē
cōiūcta p fidē. Sed illa q̄ cōiū-
cta deo fuerat aīa amatores
suos seq̄tur. q̄n mēs q̄ iā credi-
dit p fidē. adhuc se immundis
sp̄itibus i opatōe subternit.
mūdi glām q̄nt. a carnali de-
lectatōe pascat. exq̄sitis volu-
ptatibus nutrit. Sed plerq;
omnipotēs deus talē animā
misencorditer respicit. et eius
voluptatibus amaritudines
permiscet. Vnde dicit. Ecce
ego sepiā vias tuas sp̄imis.
Vie enim nostre sp̄imis septe
sunt. q̄n in hoc q̄d male cupi-
m? dolore cōpūctōis inueni-
mus. Et sepiā eos macena. et
semitas suas nō inueniet. vie
nostre macena sepiunt. cū de-
siderijs nris dure in hoc mun-
do obiectiones resistunt. et se

mitas nostras inuenire nō pos-
sumus. qz hoc qđ male qm?
ad ipsa phibemur. Et sequet
amatores suos. et n̄ apprehē-
det eos. quent. et nō inueniet
eos. quia malos spiritus
qbus se in suis desideriis ani-
ma subdidit. ad desideriorū
suorū effectū minime cōpre-
hendit. Sed ex hac salubri ad-
uersitate quanta vtilitas na-
scat. adiūgit cū subdit. Et di-
cit. Vadam et reuertar ad vi-
rum meū priore. qā bene mi-
hi erat tunc. magis q̄ nunc.
Postq̄ ergo vias suas spiritus
septas inuenit. postq̄ amato-
res suos apprehendere nō va-
let. ad amorē viri prioris re-
dit. quia plezq̄ postq̄ in hoc
mūdo nō possumus obtinere
que volumus. postq̄ in ter-
renis desideriis de impossibili-
tate lassamur. tunc ad mentē
deum reducimus. tunc placere
incipit. qđ displicebat. et is cu-
ius nobis amara fuerāt pre-
cepta. repēte dulcescit in me-
moria. et peccatrix anima que
adultera conata est esse. nec
tamē a pto ope potuit. decer-
nit esse fidelis oīx. Qui ergo
huius mundi aduersitatibus

fracti ad dei amorem redeūt.
atq̄ a p̄sentis vite desideriis
corrigunt. qđ isti fratres mei
nisi compelluntur vt intrent.

Sed valde est tremenda
sentētia. quē protinus subin-
ferē. Intēta hanc cordis aure
pcipite frēs et dñi mei (in qñ
tū pctōres fratres mei. in qñ-
tum iusti domini mei) intēta
hāc aure pcipite. vt tāto eam
minus sentētiās in examīe. q̄
to nūc audistis formidolosi.
in p̄dicatiōe. Aut enī. dico aut
vobis. q̄ nemo viroz illoz
qui vocati sunt. gustabunt ce-
nā meā. Ecce vocat p se. vo-
cat p āgelos. vocat p patres.
vocat p pphās. vocat p apo-
stolos. vocat p pastores. vo-
cat etiā p nos. vocat plezq̄
p miracula. vocat plezq̄ per
flagella. vocat aliqñ p huius
mūdi p̄spera. vocat aliqñ per
aduersa. Nemo otēnat. nedū
vocatus excusat. cum volue-
rit intrare nō valeat. Audire
quid sapientia per salomonē
dicat. Tunc inuocabunt me.
et non exaudiam. mane con-
furgent. et nō inuenient me.
Hinc ē q̄ fatue virgines tar-
de venientes clamāt dicētes.

Dñe dñe apen nobis . sed iā
tūc aditū q̄rēbus dicit . amē
dicovobis . nescio vos . Quid
inter hec frēs carissimi nisi re-
linq̄re oīa debemus . curas mū-
di postponere . solis & sideris
eternis inhiare . sed hec paucis
data sūt . Ammonere vos vo-
lo vt reliq̄s oīa . sed nō p̄su-
mo . Si ergo cūcta mūdi relin-
q̄re n̄ potestis . sic tenete q̄ hu-
ius mūdi sūt . vt tñ p̄ ea nō te-
neamī in mūdo . vt terrena res
possideat . nō possideat . vt sub
mētis v̄re sit dñio qđ habetis
ne mēs v̄ra trena & rez amo-
revincat . a rebus suis ip̄a ma-
gis possideat . Sit ḡ res tpa-
lis in vsu . eterna in desiderio .
sit res tp̄alis in itinere . deside-
ret eterna puentione . Quasi
ex latere respiciat . q̄cquid in
hunc mundū agit . Ante nos
autē tendant mētis oculi . dū
tota intentōe illa aspiciūt . ad
q̄ puenimus . Extirpent fun-
ditus vitia . nō solū ab actu o-
peris . sed etiā a cogitatioe cor-
dis euulsa . Nō nos voluptas
carnalis . nō sollicitudo cumo-
sitatis . nō estus abitōis p̄pe-
diat ad dñicā cenā . sed ip̄a qđ

honestā q̄ in mūdo agimus .
q̄si ex qđā mētis latere tā ga-
mus . vt terrena q̄libet sic nō
corpi senuāt . q̄tenus cordi mī
me obsistāt . Nō ergo frēs au-
demus vobis dicere vt oīa re-
linq̄tis . s̄z tñ si vultis oīa etiā
retinēdo relinq̄tis . si sic tpa-
litas . vt tñ tota mēte ad et-
na tēdatis . Hic etenī paulus
apl's dicit . Tps breue ē . reh-
quū ē vt q̄ habet vxores . tā
q̄ nō habētes sint . & q̄ flēt . tā
q̄ nō flētes . et q̄ gaudēt . tā
q̄ nō gaudētes . et q̄ emūt . tā
q̄ nō possidētes . & q̄ vtunt hoc
mūdo . tanq̄ nō vtant . p̄tent
enī figura huius mūdi . Vxo-
rē nāq̄ habet sed q̄si nō hñs .
q̄ sic scit debita carnis exsoluē
vt tam p̄ eā mūdo tota mēte
nō cogat inherere . Nā cū idē
nursūm egregius p̄dicator di-
cat . q̄ habet vxorē . cogitat q̄
sunt huius mūdi . quomō pla-
ceat vxori . ille vxorē habet q̄
si nō habēs . q̄ sic studet place-
re coniugi . ut tñ nō displiceat cō-
ditori . flet quoq̄ s̄z tanq̄ nō
flet . qui sic tēporalibus dā-
nis affligit . vt tam de eternis
lucris sem p̄ animū cōsoletur .
Gaudet vero sed tanq̄ non

gaudeat: q̄ sic de t̄p̄alibus b̄-
nīs h̄laret: vt t̄n̄ sp̄tozmē
ta p̄petua p̄horrescat. et i hoc
quod mentē gaudio subleuat
h̄ac cōtinuo p̄d̄ere p̄uidi ti-
moris p̄mat. Emit aut̄ sed q̄i
n̄ possidēs? q̄ ad vs̄ ū terrena
p̄parat. et t̄n̄ cāuta cogitatōe
p̄uidet: q̄d hoc cit̄ relinquat
Mūdo q̄z v̄it sed q̄si n̄ v̄ta-
tur? q̄ et necessaria cūcta exte-
rius ad v̄ite sue m̄steriū redi-
git. et t̄n̄ h̄ec eadē nō sinit sue
mētē d̄n̄an: vt subiecta foris
seruiāt: et m̄nq̄z intentionem
animi ad alta tēdētis frāgāt
Quicūq̄z ḡ tales sūt: eis p̄fe-
cto terrena oīa nō ad d̄side-
riū sed ad vs̄ ū assunt. q̄z reb̄
q̄dē necessarijs v̄tunt. sed ni-
hil habere cū p̄ctō cupiunt. de
t̄p̄is q̄z rebus habitis q̄ndie
mercedes acq̄rūt. et plus gau-
dēt bono ope: q̄z bona possesi-
one. **C**Ac n̄e aliq̄bus ista dif-
ficilia esse videant̄: rē de p̄so-
na rēfero. quā multi v̄m me-
cū nouerūt. Quā vicz rē ipse
añ triennii in centūcellēsi v̄z-
be a p̄sonis fidelibus didici.
Nup̄nāq̄z in eadē ciuitate te-
ophanius comes fuit vir mi-
sericordie actib̄ deditus. boīf

116°
opibus intētus. hospitalitati
p̄cipue studēs. exercēdi comi-
tatus actib̄ occupatus. Age-
bat t̄rena et t̄p̄alia. sed plus vt
ex fine eius clauit: magis ex
debito q̄z ex intētōe. nā cū ap-
propinquante mortis eius tēpe
grauissima aens tēpestas ob-
sisteret: ne ad sepeliēdū duci
potuisset: eūq̄z d̄n̄ix sua in fle-
tu vehemētissimo req̄reret: di-
cēs. q̄d faciā quō te ad sepe-
liendū eicio: q̄ ostiū domus hu-
ius egredi p̄nimia tēpestas n̄
possū. tūc ille r̄ndit. Noli mul-
er flere. q̄z mox vt ego d̄fū-
ctus fuero: aens serenitas re-
dit. Cuius p̄tinus et vocem
mors et mortē serenitas ē se-
cuta. Cuius manus ac pedes
podagre humore tumescētes
et versi in mulieribus fuerāt.
p̄fluēte sanie patebāt. sed cū
corpus illius ex more ad la-
uandū fuisset detectū: ita ma-
nus pedesq̄z illius sani reperti
sunt: ac si vnq̄z vulnens nihil
habuissent: ductus itaq̄z ac
sepultus est eiusq̄z d̄n̄ixi v̄-
sum ē vt quarto die in sepul-
chro illius marmor q̄d sup̄po-
situm fuerat: mutari debuisset
Q̄d videlicet marmor corpi

eius suppositū dū fuisset ablatū: tanta ex eius corpe flagrātia odoris emanauit: ac si ex putrescēte carne illius pro uernibus aromata ferbuisset hęc g' dixi. ut euicino exēplo oñderē: posse nōnullos et secularē habitū gerere. et secula rē aim n̄ habere. Quos enī tales in mūdo necessitas ligat: ut ex oī pte exui a mūdo nō possint: sic debēt ea que mūdi sunt tenere: ut tñ eis nesciāt ex mētis fractiōe succumbere. Hoc ergo cogitate. et cū relin qre cūcta q mūdi sūt nō potestis: extenora bñ externus agite. sed ardēter intenus ad eterna festinate. Nihil sit q̄ desiderū vīe mētis retardet. nullius vos rei in hoc mūdo delectatio implicet. Si bonū diligat: mēs in bonis melioribus idest in celestibus delectet. si malū metuit: mala aio eterna pponant. ut dū illuc esse aspiciat. et amplius qd̄ d̄fugiat et amplius qd̄ p̄tmescat: hic oīno nō hereat. Ad hęc agēda habemus mediatorē dei. et hoīm adiutorē n̄m. p̄ quē ciuius cūcta obtinebimus. si ad illū vero amore flagramus.

Qui uiuit et regnat cū patre.
Lectio sancti euāgelij secū
dum lucā. Ca. xiiij.

In illo tēpe dixit iesus
turbis si q̄s uenit ad me
et nō odit p̄rem suū. et m̄res
et uxore. et filios. et fr̄es. et so
rores: adhuc aut aiām suā. n̄
p̄t meus esse discipulus.

Comelia lectōis eiusdē ha
bita ad pp̄l' 3 in basilica bñ
sebastiani mart. xxxviiij

Consideremus fr̄es caris
simi q̄ et q̄ta sunt q̄ no
bis p̄mittūt in celis: uilescūt
aio oīa q̄ habent in ternis. ter
rena nāq; subā eterne felicitati
cōpata pōdus ē: n̄ subsidiū
T̄p̄alis uita eterne uite cōpa
ta mors ē potius dicēda q̄ uita
Ipe enī q̄ndianus d̄fectus cor
ruptōis qd̄ ē aliud q̄ qdā p̄
luxat mortis: Que aut lingua
dicere. uel q̄s intellectus suffi
cit capere illa sup̄ne ciuitatis
q̄ta sint gaudia: āgeloz cho
ris interesse. cū bñssimis spm
tibus gl'e auditoris assistere. p̄
sentē dei uultū cernere. in arcū
scriptū lumē uidere. nullo me
tu mortis affici incorruptōis
p̄petue munere letari. S3 ad
hec audita inardescit aimus.

117
 iāq; illic cupit assistere: vbi se
 sperat sine fine gaudere: s; ad
 magna p̄mia puenire nō pōt
 nisi p magnos labores. Vn-
 de et paulus egregius p̄dica-
 tor dicit. Nō coronabit: nisi
 qui legitime certauerit. Dele-
 ctat ergo mentē magnitudo
 premioꝝ. sed nō deterreat cer-
 tamē laborē. Vñ ad se veniē-
 tibus ventas dicit. Si q̄s ve-
 nit ad me ⁊ nō odit patrē suū
 et matrē ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊
 fratres ⁊ sorores: adhuc autē
 ⁊ animā suā: nō pōt meus es-
 se discipulus. Sed p̄cūtan li-
 bet quomō parētes et carnali-
 ter p̄ in quos p̄cipimur odisse
 qui iubemur et inimicos dili-
 gere. Et certe ventas de vxo-
 re dicit. Qd̄ deus diuixit hō n̄
 separet. Et paulus ait. vñ di-
 ligite vxores v̄as: sicut ⁊ chri-
 stus eccl̄am. Ecce discipulus
 vxorē diligēdā p̄dicat. cū ma-
 gister dicat: q̄ vxorē nō odit:
 nō pōt meus eē discip̄lus. Nū
 qd̄ aliud iudex nūnat: aliud
 p̄co clamat: An simul et odis-
 se possumus et diligere? Sed si
 vim p̄cepti p̄p̄dicamus: vtrū
 q; agere p̄ discretionē vale-

mus. vt eos q̄ nobis caris
 cognatōe diuncti sunt: ⁊ quos
 p̄ximos nouimus diligamus
 et quos aduersarios in via
 dei patimur: odiēdo et fugien-
 do nesciamus. Quasi enī p̄ o-
 diū diligēt: q̄ carnaliter sapi-
 ens p̄u praua nobis ingent:
 nō audit. Vt autē dominus
 demonstraret hoc erga p̄ximos
 odiū nō de affectione p̄cede-
 re sed de caritate. addidit p̄ti-
 mus dicens. adhuc autē et ani-
 mā suā. Odisse itaq; p̄cipi-
 mur p̄ximos. odisse et animā
 nostrā. Constat ergo quia a-
 mādō debet odisse p̄ximū: q̄
 sic eū odit: sicut semetipsum.
 Tunc etenī nostrā animā be-
 ne odimus: cū eius carnalibus
 desideriis nō acquiescimus. cū
 eius appetitū frāgm⁹. eius vo-
 luptatibus reluctamur. q̄ ergo
 stēpta ad melius ducit: q̄i p̄
 odiū amat. Sic nimis exhibe-
 re p̄ximis odiū discretionē de-
 bemus: vt in eis et diligamus
 qd̄ sūt: et habeamus odio qd̄
 in dei nobis innē obfistūt. cer-
 te dū paul⁹ ierosolimā p̄ceret
 p̄phā agab⁹ zonā illi⁹ ap̄phē
 dit suisq; pedib⁹ alligauit dic.

Virū cuius hec zona ē? sic alligabūt in ilīm. S3 is q2 aīam suā pfecte oderat? qd dicebat Ego n̄ solū alligan sed et mo n̄ in ilīm patus sum p noie dñi iesu ch̄risti. nec facio aīa3 meā p̄ciosiorē q̄ me. Ecce q̄ mō aīam suā amādo oderat? imo odiēs amabat? quā cupiebat p̄fesu mortu tradere. vt hāc ad vitā de peccan morte fuscitaret. Ab hac ḡ discretōe odiū n̄ trahamus formā ad odiū p̄ximi. Amē q̄libet in hoc mūdo etiā aduersarius. s3 in via dei stran⁹ n̄ amē etiā p̄p̄inquus. Quisq̄s enī iā eterna occupat? in ea quā aggredit̄ cā dei extra p̄ez, extra matrē, extra vxorē, extra filios, extra cognatos, extra semetip̄m fieri debet. vt eo uenit cognoscat deū? q̄ in eius cā neminē recognoscat. Multū nāq3 ē q̄ carnales affect⁹ intētiōnē mēt̄ diuerberāt eiusq3 ac ē obscurāt. q̄s tñ neq̄q3 n̄ op̄os patimur? si eos p̄mēdo teneamus. Amādi ḡ sunt p̄ximi. impēdēda ē caritas oībus. et p̄pi q̄s et extraneis. Nec tñ p̄ ea dē cantate a dei amoze flectē

dū. ¶ Sum⁹ aut q2 cū de terra philistin arca dñi ad terrā isrl̄ita rediret? plauastro sup̄ ip̄osita ē? et vacce plauastro sub iūcte sūt? q̄ fete fuisse meōzantur. q̄ filios clausērūt domi. Et scriptū ē. ibāt aut̄ indirectū vacce p̄viā q̄ ducat bet samis imo itinere gradebāt p̄gētes et mugietes et nō declinabāt. neq3 ad dexterā neq3 ad sinistrā. Quid ḡ vacce nisi fideles q̄s q̄ in eccl̄a designāt? q̄ dū facit eloquiū p̄cepta cōsiderāt? q̄ sup̄ imposita sibi dñi arcā portāt. De q̄bus hoc ē etiā notā dū q̄ fuisse fete memorāt. q2 sunt pleni q̄ in via dei intrinsecus positi foris carnalibus affectibus ligant̄. sed nō declināt a recto itinere? qui arcā dei portāt in mēte. Ecce enim vacce bet samis p̄gunt. Bet samus q̄ppe dicit̄ domus solis. Et p̄phā ait. vobis aut̄ q̄ timeatis dñm? omēs sol iustitie. Si ergo ad eterni solis habitatiōnē tēdimus? dignū p̄fecto ē? vt de itinere p̄ carnalibus affectibus nō declinemus. Tota enī virtute p̄sandū ē? q̄ vacce dei plauastro subposite p̄gunt

et gemūt. Dāt ab intīmīs mu-
grus. et tñ ab itinere nō defle-
ctūt gressus. Sic nīmīz p̄dica-
tores dei. sic fideles q̄q̄ eē in-
tra scāz eccl̄az debēt. vt cōpa-
tiantē p̄ximis p̄ cantatē. et tñ
de via dei nō exorbitēt p̄ cō-
passionē. Hoc ip̄m vero anie-
odiū q̄ liter exhiben debeat. ve-
ntas subdēdo maifestat dicēs
Qui nō baiulat crucē suā. et
uenit post me. nō pōt meus eē
discipulus. Crux q̄ppe a crucia-
tu d̄z. Et duobus mōis crucē
dñi baiulamus. cū aut p̄ ab-
stinentiā carnē afficimus. aut
p̄ cōpassionē p̄ximi necessita-
tē illius nr̄am putamus. Qui
enī doloze exhibet i aliena ne-
cessitate. crucē portat in mēte.
Sciendū vero est q̄ sūt n̄nulli
q̄ carnis abstinentiā nō p̄ deo
sed pro inani gl̄a exhibēt. Et
sunt pleriq̄ q̄ cōpassionē p̄xi-
mo nō sp̄ntaliter sed carnal̄r
impēdunt vt ei nō ad virtutē
sed q̄si miserādo ad culpas fa-
ueāt. hi itaq̄ crucē q̄dem vi-
dent ferre. sed dñm nō sequū-
tur. Vñ recte hēc eadē ventas
dicit. Qui nō baiulat crucē su-
am. et venit post me. nō pōt

meus esse discipulus. Baiula-
re etenī crucē et post dñm ire
est. vel carnis abstinentiā. vñ
cōpassionē p̄ximo p̄ studio
eterne intētioni exhibere. nā
q̄squis hoc p̄tpali intentiōe
exhibet. crucē q̄dem baiulat
sed ire post dñm recusat. ¶ Qz
vō sublimia p̄cepta data sūt
p̄tinus cōpatio edificāde. sub-
limitatis adiungit cū dicitur.
Quis enī ex vobis volēs tur-
rē edificare nō p̄us sedēs cō-
putat sūptus q̄ necessarij sunt
si habeat ad pficiendū. ne po-
stea q̄ posuerit fundamentū
et nō potuerit pficere. omnes
q̄ viderint incipiāt euilludere
dicētes. q̄a hic hō cepit edifi-
care. et nō potuit cōsummare.
Om̄e q̄d agimus. p̄uenire p̄
studiū cōsiderationis debemus.
Ecce enī iuxta ventatis vocē
qui turrē edificat. p̄ius edifi-
cij sūptus pat. Si ergo humi-
latis turrē cōstruere cupimus
p̄us nos p̄pare ad aduersa
huius seculi debemus. hoc enī
inter terrenū et celeste edificiū
distat. q̄ terrenū edificiū expē-
sas colligēdo cōstruāt. celeste
vero expensas dispersendo.

Ad illud sūptus facimus? si
n̄ habita colligamus. ad istud
sumptus facimus? si et habi-
ta relinq̄mus. Istos sūptus di-
ues ille habere n̄ potuit? q̄ mul-
tas possessiōes possidēs magi-
strū req̄siuit? dicēs. magister
bone q̄d faciens vitā eternā
possidebo. Qui cū p̄cepta relin-
quēdi oīa audisset? tristis ab-
cessit. Et inde est angustatus
in mēte? vñ foris fuit latior in
possessiōe. Quia enī in hac vi-
ta amabat sūptus celsitudis
tēdendo ad eternā patrā ha-
bere noluit sūptus humilitatis
Cōsiderādū vero ē q̄d d̄r. oēs
q̄ viderint? incipiāt illudere ei
Quia iuxta pauli vocē specta-
culū facti sumus mūdo? ange-
lis, et homībus. et in om̄e q̄d
agimus cōsiderare occultos no-
stros aduersarios debemus? q̄
sp̄n̄s onenbus insistūt. sp̄ ex
n̄ro defectu gratulant̄. Quos
p̄phā intūēs ait. deus meus in
te cōfido nō erubescā. neq; iri-
deāt me inimici mei. In bonis
enī opibus intēti nisi cōtra ma-
lignos sp̄s sollicite vigilem?
ip̄os irrisores patimur? q̄s ad
malū per suasores habemus.

S3 q2 de ostnuēdo edificio
cōpatio data ē? nūc ex mīori
ad maius similitudo subdit̄. vt
ex rebus mīnīs maiora pen-
sent̄. Nā sequit̄. Aut q̄s rex
iturus cōmittere bellū aduer-
sus aliū regē nōne sedēs p̄us
cogitat. si possit cū decē milib?
occurrere ei? q̄ cū. xx. milibus ve-
nit ad se? Alioq̄n adhuc illo
lōge agēte mittēs rogat ea q̄
pacis sunt. Rex cōtra regē ex
equo venit ad p̄eliū. et tñ si
se p̄pedit nō posse sufficere? le-
gationē mittit. et ea q̄ pacis
sunt? postulat. Quibus ḡ nos
lachrymis veniā spare debe-
mus? q̄ in illo tremēdo examīe
cū rege n̄ro ex eq̄ ad iudiciū
n̄ venimus? Quos nimirū cōdi-
tōis infirmitas. ac infirmitas
exhibet? Sed fortasse iā ma-
li operis culpas abscedimus.
iā praua q̄q; exterius declina-
mus. Nunq̄d ad reddēdā rō-
nē cogitatōis n̄re sufficimus.
nā cū. xx. milibus venire d̄ris
cōtra quē nīme sufficit iste q̄
cū. x. milibus venit. Decē mil-
ia q̄ppe ad. xx. milia simplū
ad duplū sunt. Nos aut si mī-
tū p̄ficimus vix extenora n̄ra

opa in rectitudine seruamus.
Nā si iā luxuria carnalis ab
scissa ē! tñ adhuc a corde fun
ditus nō ē abscissa. Ille autē q̄
iudicaturus venit! extenora si
mul et intenora iudicat. facta
puter et cogitationes pēsat. Cū
duplo ḡ exercitu cōtra simplū
venit. qui nos vix in sole ope
pparatos simul de ope et cogi
tatione discunt. Quid ḡ agen
dū est frēs! nisi vt dū nos cū
simplo exercitu cōtra duplū illi
us sufficere nō posse aspiciam?
dū adhuc longe ē! legationē
mittamus. et rogemus ea q̄ pa
cis sunt. Lōge enī eē dicat! q̄
adhuc pñs p iudiciū nō vide
tur. Mittamus ad hūc lega
tionē lachrymas nras. mitta
mus misericordie opa. macte
mus in ara eius hostias pla
catōis. cognoscamus nos cū
eo in iudicio nō posse cōcedere.
Pēsemus virtutē eius fortitu
dis. rogemus ea q̄ pacis sunt.
hec ē nra legatio. q̄ regē veniē
tē placet. Pēstate frēs q̄ beni
gnū sit! q̄ is q̄ suo aduētū va
let opprimere! tardat venire.
mittam? ad hūc (vt dixim?)
legationē nram! flēdo. tribuē

119
do. sacras hostias offerendo.
Singulariter nāq; ad abso
lutionē nostrā oblata cum la
chrymis et benignitatē men
tis sacri altaris hostia suffra
gat. quia is qui in se resurgēs
a mortuis iam nō morit! ad
huc p hāc in suo misterio pro
nobis iterum patit. Nā quo
tiēs ei hostiam sue passionis
offerimus! totiens nobis ad
absolutionē nostrā passionē
illius repamus. **M**itos vt
arbitroz vestrū frēs carissimi
cōtingit nosse hoc! qd volo ad
memoriā vīa narrādo reuo
care. Nō lōge a nris fert tpi
bus factū! q̄ qdam ab hosti
bus captus lōge trāductus
ē. Cūq; diu tenerēt in vincu
lis eum vxor sua cū ex eadē
captiuitate nō reciperet! extm
ctū putauit. Pro quo iam ve
lut mortuo hostias ebdoma
dibus singulis curabat offer
re. Cuius toties vincula solu
bant in captiuitate! quotiens
ab eius coniuge oblate fuī
sent hostie pro anime eius ab
solutione. Nam longa post
tempora reuersus ammirans
valde sue indicauit vxori!

q̄ diebus certis ebdomadis
singulis, eius vincula soluebā
tur. Quosvicz dies eius vxor
atq; horas discunēs, tūc eū re
cognouit absolutū. cū p̄ eo sa
cnficū memierat oblatū. Hic
g̃ frēs carissimī, hic certa cōsi
deratōe colligite! oblata a no
bis hostia sacra q̄ntū in nobis
soluere valeat ligaturā cordis
si oblata ab altero potuit in al
tero soluere vincula corporis.
Multū tūm frēs mei cassiū
narmēsis vrbis ep̄m nouēit
cui mos erat q̄dian? deo ho
stias offerre. ita vt p̄ ne null?
dies in vite ei? abscedēt? q̄ n̄
oīpotēti deo hostiā placatōis
imolaret. Cui cū sacrificio val
de enā cōcordabat vita. Nā
cūcta q̄ habebat in elemosinis
tribuēs, cū ad horā offerendi
sacrificij venisset? velut totus
in lachrymis defluēs, semet
ip̄m cū magna cordis cōtūtōe
mactabat. Cuius vītā et ex
tū q̄dam venerabilis vite dia
cono q̄ fuerat ab eo nutritus
referēte cognoui. Aiebat enī
q̄ q̄dā nocte eius p̄s bytero
p̄ visū dñs astitit. dicēs. Va
de. dñc ep̄o. age q̄d agis. opa

re q̄d opans. n̄ cesset pes tuus
nō cesset manus tua. natali
ap̄l'orū venies ad me. et retri
buā tibi mercedē tuā. Surre
xit p̄ter byter. sed qz e vicino
ap̄l'orū natalicus dies imine
bat? xp̄inq̄ exiit die ep̄onū
tuare p̄muit. Alia nocte dñs
rediit. eiusq; inobediētiā vehe
mēter increpauit. atq; eadē ius
fiōis sue verba retexuit. Tūc
p̄s byter surrexit vt p̄geret. s; z
nursus infirmitas cordis im
pedimēto facta ē indicādere
uelatiōis. Admonitiōe q̄z
iterate visiōis obduruit p̄ge
re. i; q̄ viderat manifestare ne
glexit. Sed qz magnā māsue
tudinē cōtempte grane, ma
ior sequi solet ira vindictē? vi
siōe tertia dñs apparēs iā ver
bis addidit verbera. et tā di
stricta cede mactatus ē? vt in
eo duntā cordis emollirent
vulnera corporis. Surrexit ergo
eruditus ex verbere. p̄rexit ad
ep̄m. eūq; iā ex mori iuxta
bean iuuenalis martyris se
pulchrū ad offerendū sacri
ficiū cōsistentē repent. secretū a
circūstantibus petijt. seq; eius
pedibus strauit. Cūq; eum

vbertum flentē ep̄s vix ad se
 leuare potuisset? lachrymaz
 causas cognoscere studuit. Il
 le vero relaturus ordinē visio
 nis p̄us vestimēto ex hūme
 ris deuoluto detexit plagas cor
 poris vt ita dicā testes ven
 tatis et culpe mōstrauit? quā
 ta animaduersione distinctio
 nis mēbra illius accepta ver
 bera liuore inflato fulcauerāt
 Quemoxvt ep̄s vidit? exhor
 ruit. et q̄s sibi talia facere p̄
 fumpisset? cū magne obstupe
 factōis vocibus inq̄suiuit. At
 ille respōdit hec p̄ seip̄o fuisse
 p̄pessum. Excreuit cū terrore
 admiratio. sed nullas iā p̄ter
 fbyter inq̄sitionis eius mo
 ras adiūciēs secretū reuelatio
 nis aperuit? ei q̄s visionis do
 minice p̄ ea que audierat ver
 ba narrauit dicēs. Age quod
 agis. opare q̄d opans. nō ces
 set manus tua. non cesset pes
 tuus. natali apostolorū venies
 ad me? et retribuā tibi merce
 dē tuā. Quibus auditis epi
 scopus se in orationē cū ma
 gna cordis cōmūone p̄stra
 uit. et qui oblaturus sacrifici
 um ad horā tertiam venerat?

hoc p̄ extense orationis ma
 gnitudine ad horā nonā vs
 q̄s p̄telauit. Atq̄ ex illo iam
 die magis magisq̄ aucta sūt
 ei lucra pietatis. Factusq̄ est
 tam fortis in ope? q̄ certus ex
 munere. Quippe q̄ eū cū ipse
 debitor fuerat ex ea p̄missio
 ne iam ceperat habere debite
 rē. Huic autē cōsuetudo fue
 rat? ānis singulis natalicio a
 postolorū die romā venire. Iā
 q̄ ex hac reuelatiōe suspectus
 venire iuxta morem noluit.
 Eodem ergo tēpore sollicitus
 fuit. Secūdo quoq̄ anno vel
 tertio in mortis sue expectati
 one suspensus quarto quinto
 et sexto similiter / quī despera
 re iam de ventate reuelatiōis
 poterat? si verbis fidem ver
 bera nō fecissent. Cū ecce an
 no septimo vsq̄ ad expectati
 natalis sacras vigilias incolu
 mis puenit? sed leuīs hunc
 in vigilijs dolor attigit. atq̄
 ip̄o die natalicio filijs suis se
 expectantibus missaz sollemnia
 implere se posse recusauit. Illi
 vero q̄ de ei⁹ erāt p̄ter egres
 sione suspecti? simul ad eum
 oēs venerūt sese vnanimiter

astringētes vt die eodē neq̃
q̃ acquiescerēt missarum sol-
lennia celebrare? nisi p̃ eis a-
pud dñm isdē antistes suus
intercessor accederet. Tunc il-
le cōpulsus in ep̃i oratorio
missas fecit et manu sua cor-
pus dñicum pacēq̃ omibus
tribuit. qui cuncto ministerio
oblatis sacrificij pacto ad lectu-
lū rediit. Ibiq̃ iacēs dum sa-
cerdotes suos ac mīstros cir-
cūstetisse cerneret? quasi vale-
ultimū dicēs de seruādo eius
vinculo cantatis amonebat.
et quāta debuissent cōcordia
inter se vniri? predicabat. Cū
subito inter ip̃a sancte exhor-
tationis verba voce terribili
clamauit dicēs hora ē. Mox
q̃ assistentibus ip̃e suis ma-
nibus linteum dedit? quod ex
more morietum sibi contra
faciem tēderetur. Quo tenso,
sp̃itū emisit. sicq̃ sancta illa
āima ad gaudia eterna pue-
niēs a carnis corruptōe solu-
ta est. Quē frēs carissimi quē
iste in morte sua imitatus est
nisi eū quē in vita sua fuerat
contemplatus? Dicēs enī hora
est? de corpore exiit? q̃ et iesus

pactis oībus cū dixisset con-
summatū est? inclinato capite
tradidit sp̃itū. Qd̃ ergo dñs
ex potestate? hoc egit famulus
ex vocatōe. Ecce quādiāne ho-
stie illa cum elemosinis et la-
chrymis missa legatio? quāta
cū rege veniēte gr̃e pacē fecit.
Relinquat ergo oīa? q̃ p̃t
q̃ aut relinq̃re oīa nō p̃t? cū
adhuc lōge ē rex legationem
mittat lachrymarū elemosi-
narū hostiarū munera offerat
Vult enī placari p̃cibus? qui
scit q̃a portari nō possit iratus
Quod adhuc moram fecit?
venire legationē sustinet. Ve-
nisset iam nāq̃ si vellet et cū
ctos suos aduersarios truci-
dasset. Sed et q̃ terribilis ve-
niet? indicat. et tamen ad ve-
niendū tardat. quia nō vult
nuenire quos puniat. sed rea-
tū nobis contemptus nostri de-
nūtiat. dicēs. Sic ergo omnis
ex vobis qui non renuntiat
omibus que possidet? nō p̃t
meus esse discipulus. Et ta-
mē sperande salutis remediū
cōfert? quā qui per iram non
potest ferri? per postulare pa-
cis vult legationem placari.

Lauate ergo fr̄es carissimi la-
chrym̄is maculas peccatoꝝ
elemosinis tergate. sacris hosti-
is expiate. Nolite possidere p̄
desideriū. que adhuc p̄ vsum
minime reliquistis. Sp̄em in
solo redēptore figite. ad eter-
nā patriā m̄te trāsite. si enī nīl
in hoc mūdo amādo posside-
tis. etiā possidēdo cuncta reli-
quistis. Ip̄e nobis gaudia de-
siderata cedit. quī vobis eter-
ne pacis remedia contulit iesus
christus dñs noster. Quī vi-
uit et regnat cū patre in vni-
tate spiritus sancti deus p̄ oīa
secula seculorū amen.

Lectio sancti euangelij se-
cundū matheū. Ca. xxij.

In illo tempore dicebat
iesus turbis pabolam
hāc. simile factū ē regnū celo-
rū homi regi qui fecit nuptias
filio suo. Et misit seruos suos
vocare inuitatos ad nuptias.
et nolebāt venire. Itē misit
alios seruos dicens. Dicite
inuitatis. etc.

Comelia lectōis eiusdē ha-
bita ad pplm in basilica be-
ati demetrii. xxxviij.

Extū lectōis euāgelice
fr̄es carissimi volo si pos-
sum sub breuitate trāscurrere.
vt in fine eius valeamus ad
loquendum largius vacare. Sz
q̄rendū p̄us est an hēc apud
matheū ip̄a sit lectio. q̄ apud
lucā sub appellatiōe cene de-
scribit̄. Et q̄dem sunt nō mul-
la q̄ sibi dissona eē videant̄
qz hic p̄adiū illic cena meō-
ra. hic q̄ ad nuptias nō di-
gnis vestibus intrauit repul-
sus ē. illic nullus q̄ intrasse d̄z
repulsus esse phibet̄. Qua ex
re recte colligit̄. qd̄ hic p̄ nu-
ptias p̄ns eccl̄a. et illic p̄ ce-
nā et̄mū. et vltimū diuinū desi-
gnat̄. Quia et hāc nōnulli ex-
turi intrāt. et ad illud q̄s sēl
intrauent. vltimus nō exbit.
At si q̄s forte cōtēdat hāc eā
dē eē lectionē. ego melius pu-
to salua fide. alieno itellectū
cedere. q̄ cōtētionibus deserui-
re. Qm̄ et intelligi cōgue forsi-
tan pōt. qz de p̄dicto eo q̄ cū
nuptiali veste nō venerat. qd̄
lucas tacuit. matheus dixit. q̄
vero p̄ illū cena. p̄ hūc autē
p̄adiū d̄z. neq̄q̄ vel hoc n̄re
intelligētie obsistit. q̄a cū ad

horā nonā apud antiq̃s quo
ndie prandiū fieret? ip̃um q̃z
prādiū cena vocabatur. Sepe
aut̃ iā dixisse memini? q̃d ple-
rūq̃ in sancto euāgelio regnū
celoz̃ p̃sens eccl̃a nominat̃.
Cōgregatio q̃ppe iustoz̃ re-
gnū celoz̃ dicit. Quia enī per
p̃phām dñs dicit? celū mihi
sedes ē? et salomon ait. aīma
iusti sedes sapientie? paulus
etiā dicit ch̃istū dei virtutē
dei sapientiā? h̃q̃do colligere
debemus? q̃z si deus sapiētia?
aīma aut̃ iusti sedes sapiētie?
dū celū d̃z sedes dei? celū g̃ ē
aīa iusti. Hic p̃ psalmistā de
sanctis p̃dicatoribus dicit? ce-
li enarrāt gloriā dei. Regnū
g̃ celoz̃ eccl̃a iustoz̃. Quia
dū eoz̃ corda in terra nil am-
biūt? p̃ hoc q̃d ad sup̃na suspi-
rāt? iā in eis dñs q̃si in celesti-
bus regnat. Dicat̃ g̃ fili ē re-
gnū celoz̃ hōi regi? q̃ fecit nu-
ptias filio suo. Iā intellexit ca-
ntas ṽia q̃s est rex regis filij
pat̃. ille nimis cū psalmista
ait. deus iudiciū tuū regi da. et
iustitiā tuā filio regis. Qui fe-
cit nuptias filio suo. Tunc enī
deus pat̃ deo filio nuptias fe-
cit? q̃n hūc in vtero virginis

hūanēnaē oīiunt. q̃n deū aī
secula sien noluit hōiem in fi-
ne seculoz̃. Sed q̃z ex duab⁹
psonis sien solet ista oīiūctio?
absit hoc ab intellectibus ñris
ut p̃sonā dei et hōis redēpto-
ris ñri iesu ch̃risti ex duabus
psonis credamus vnitā. Ex
duabus q̃ppe atq̃ in duabus
hūc natis existere dicimus. s̃z
ex duab⁹ p̃sonis cōp̃sitū cre-
di vt nefas vitam⁹. Aptus
ergo atq̃ securus dici p̃ōt. q̃z
in hoc p̃i regi filio nuptias fe-
cit? q̃ ei p̃ incarnatōis m̃steriū
ctāz eccl̃a z̃ sociavit. Vterus
aut̃ genitricis virginis hūis
sp̃ōsi thalam⁹ fuit. Vñ p̃ sal-
mista dicit. In sole posuit taber-
naculū suū. et ip̃e tanq̃ sp̃ōsus
p̃cedēs de thalamo suo. Tan-
q̃ sp̃ōsus q̃ppe de thalamo su-
o p̃cessit? q̃ ad oīungendā si-
bi eccl̃am incarnatus deus de
incoꝛrupto vtero virginis exi-
iit. Misit g̃ seruos suos? vt
ad istas nuptias aīcos inuita-
rēt. Misit semel. misit itez̃ q̃z
incarnatōis domice p̃dicato-
res et p̃us p̃phās et postmo-
dū apostolos fecit. Bis itaq̃
seruos ad inuitandum misit.

qz incarnationē vnigeniti, et
p pphetas dixit futurā. et per
aplos nūciavit factā. **S**ed
qz hi q pūs inuitati sunt: ad
nuptiarū cōiūūū venire nolu
erūt: in secūda inuitatōe iā di
cūt. Ecce prandiū meū pau.
tauri mei et altilia occisa. et
oia pata. Quid in tauris vel
altilibus fratres carissimi, nisi
nouū ac vetens testamētū pa
tres accipimus? Quia enī vul
go loquor: etiā ipa me neces
se ē verba euāgelice lectiōis
explanare. Altilia enī sagina
ta dicimus. Ab eo enī qd est
alere: altilia qsi altilia voca
mus. Cū vero in lege scriptū
fir, diliges amicū tuū. et odio
habeas inimicū tuū: accepta
tūc iustus hēctā fuerat: vt dei
inimicos, suosqz aduersanos
qnta possent virtute cōpzi me
rēt: eosqz iure gladij ferrent.
Quod in nouo pculdubio te
stamēto cōpescūt: cū psemet
ipaz ventas pdicat dicens. di
ligite inimicos vestros. bene
facite his q oderūt vos. Qui
g p tauros, nisi patres testa
mētū vetens significant. Nā
ex pmissiōe legis accepāt. q

tenus aduersanos suos odij
retributōe pcuterēt. vt ita di
cā, qd aliud qz tauri erāt: qui
inimicos suos virtutis corpe
cornu fenebāt. Quid vero p
altilia, nisi patres testamenti
nouū figurant? q dum gratiā
pinguedinis inteme papiunt
a terrenis desiderijs inuitētes
ad sublimia cōtemplationis
sue pennis subleuant. In imo
quippe cogitationē ponere qd
ē aliud qz quedā auditas mē
tis? Qui autē intellectu celesti
um, iā p facta desideria de su
pnis delectationibus inteme
cibo pascunt: quasi largiori a
limento pinguescūt. Hac enī
pinguedine saginari ppheta
cōcupierat: cū dicebat. Sicut
adipe et pinguedine repleatur
aima mea. Quia ergo p dica
tores dominice incarnationis
missi psecutionē ab infideli
bus, et prius pphete, et post
modū facti apostoli ptulerūt
inuitatis et venire volētibz
dicūt. Tauri mei et altilia occi
sa sunt. oia pata. Ac si ap
tius dicat. patrū precedentū
mortes aspice. et remedia
vite vře cogitate. Notandū

vero q̄ p̄iori imitatōe nīl de
tauris et aliis dicit. In se
cūdo aut̄ iā taun̄ et alia ma
ctata memorant̄. Quia omī
pōtēs deus cū verba eius au
dire nolumus adiūgit exēpla
vt omē q̄d impossibile credi
mus. tāto nobis ad sperandū
fiat facilius. quāto p̄ hoc trā
fisse iam et alios audimus.

Sequit̄. Illi aut̄ neglexerūt
et abierūt alius in villā suā
alius v̄eo in negotiationē suā
In villā q̄ppe re ē. labore ter
reno immoderate incūbere in
negotiationē vero re ē. actio
nū secularū lucris inhiare. q̄z
enī alius intētus labori terre
no. alius vero mūdi huius a
ctiōibus deditus. mīstenū in
caratōis dñice p̄sare. et se
cundū illud viuere dissimulat
quasi ad villā vel negccum
p̄gēs venire ad regis nuptias
refusat. Et p̄p̄q̄s (q̄d ē graui
us) nōnulli vocātis gratiā nō
solū respuūt. sed etiam perse
quunt̄. **N**ō et subdit̄. reliq̄ ve
ro tenuerūt seruos eius. et cō
tumelijs affectos occiderunt.
Sed ex ista cogno scēs missis
exercitibus suis p̄didit homi

cidat illos. et ciuitatē illoz̄ suc
cēdit. homicidas p̄dit. q̄z p̄se
q̄ntes intermīt. Ciuitatē eoz̄
igni succēdit. q̄z illoz̄ nō solū
aīme. sed et caro quoq̄ in q̄
habitauerāt. eterne gehenne
flāma cruciat̄. Missis vero
exercitibus extinxisse homi
das dicit̄. q̄z in hoībus omē
iudiciū p̄ angelos exhibetur.
Quid nāq̄ sunt illa angeloz̄
agmīa. nisi exercitus regis no
stri. **N**ō et idē rex dñs saba
oth d̄z. Sabaoth q̄ppe exerci
tū interpretat̄. Ad p̄dēdos
ergo aduersarios suos. exerci
tū mittit. q̄z nimis vindictā
dñs p̄ angelos exercet. Cuius
vindictē potētiam tūc nostri
patres audiebāt. nos aut̄ iam
cemimus. **V**bi sunt enī sup
bi illi martyꝝ persecutores.
Vbi illi q̄ cōtra oditorē suū
cervicē cordis erexerant. et de
huius mūdi gl̄a mortifera tu
mebāt. Ecce iā mors marty
rū floret in fide viuētū. et hi
q̄ cōtra illos de crudelitate sua
gl̄ati sūt. neq̄q̄ ad memoriā
nostrā veniunt vel in numero
mortuoz̄. rebus ḡ recognosca
m̄. q̄d in p̄bolicis audiūm̄.

Sed is qui ad inuitantē se
cōtemni cōspicit! regis filij sui
nuptias vacuas nō habebit.
Ad alios mittit. qz et si apud
aliquos laborat! qñqz tamen
sermo dei inuentus est! vbi
requiescat. Vnde et subdit.
Tunc ait seruīs suis. Nuptie
quidem pate sunt. sed qui in
uitati erant! nō fuerunt digni.
Ite ergo ad extus viarum! et
quoscuqz inuenientis vocate
ad nuptias. Si in scriptura sa
cra vias actiones accepimus
extus viarū intelligimus de
fectus actionū. Quia illi ple
rūqz facile ad deum veniunt!
quos in terrenis actibus pro
spera nulla cōmittant. Sequi
tur. Et egressi serui eius in vi
as. congregauerūt oēs quos in
uenerūt. malos et bonos. et im
plete sunt nuptie discubentū.
Ecce iā ipsa qualitate cōui
uantū aperte ostendit! quia
per has regis nuptias p̄sens
eccl̄a designat. In qua cū bo
nis et malis conueniūt. Per mi
xta q̄ppe est diuēsitate filiorū.
Quia sic oēs ad fidē generat
vt tñ oēs p̄ imitationē vite
ad libertatē spiritalis gr̄e cul

pis exigētibz nō pducatur. Quo
usqz nāqz hic viuimus! neces
se est vt vitā p̄sentis seculi p
mixti pagamus. Tunc autē
discernimur! cum puenimus.
Bonī enī soli nusqz sunt! nisi
in celo. et malī soli nusqz sunt!
nisi in inferno. Hec autē vita q̄
inter celū et infernū sita ē! sicut
in medio subsistit! ita vtrarū
qz partū cūes cōmuniter re
cipit. quos tū sancta ecclesia
et nunc indiscrete suscipit! et
postmodū in egressione discer
nit. Si ergo boni estis q̄dū in
hac vita subsistitis! eq̄nūmter
tolerare malos debetis. Nā q̄s
q̄s malos nō tolerat! ip̄e sibi
per intolerantiā suā testis est!
quia bonus nō est. Abel enī
esse rēnuīt! quē caim malitia
nō exercet. Sicut in tritura aree
grana sub paleis primumur!
sic flores inter spinas oriunt̄
et rosa que redolet crescit cū
spina q̄ pūgit. **D**uos q̄p
pe filios habuit p̄mus homo.
vñus horū electus est! alter re
probus fuit. Tres filios noe
arca cōtinuit. sed duo ex his
electi sunt. et vnus reprobus
fuit. Duos abrahā filios hūit

sed vnus electus ē' alter repro-
bus fuit. Duos isaac filios ha-
buit. sed vnus electus ē' alter
reprobatus. Duodecim filios
habuit iacob. sed ex his vnus
pinnocētiā veditus ē' alij ve-
ro p malitiā veditores frīs fu-
erūt. Duodeci apli sūt electi
s3 vnus in his admixtus ē' re-
probus q̄ pbaret vndecim q̄
pbarent. Septē sūt diacones
ab aplis ordiat' s3 sex in fide
recta pmanētibz vnus exti-
tit actor erroris. In hac g' ec-
cl'a nec mali eē sine bonis nec
boni sine malis pnt. An acta
itaq3 tpa frēs carissimi ad mē
tē reducite. et vos ad maloz
tolerantiā roborate. Si enī filij
electoz sumus? restat necesse
ē' vt p eoz exempla gradia-
mur. Bonus enī nō fuit? q̄ ma-
los tolerare recusauit. hic nā-
q3 ē q̄ de semetipō bīs iob af-
ferit dicēs. frī suū draconū. et
focus structionū. Hic p salo-
monē s3 oīi voce eccl'e dicūt.
Sicut hliū inter spinas? sic ai-
ca mea inter filias. hic ad eze-
chielē dñs dicit. Filij hoīs in-
creduli et subuersores sunt te-
cū. et cū scorpiōibz habitas

Hic petrus bti loth vitā glo-
rificat dicēs. Et iustū loth op-
psum a nefādoz iniusta cō-
uersatōe eruit. aspectu enī rau-
ditu iustus erat. habitas apud
eos q̄ de die in diē aīa3 iustā
iniq3 opibz cruciabāt. hinc
paulus discipuloz vitā et lau-
dat et roborat dicēs. In medio
natōis prauē et puerse int' q̄s
lucetis sicut luīana in mūdo
verbū vite cōtinētes. Hic io-
hānes pgamī eccl'e attestatur
dicēs. scio vbi habitas. vbi se-
des ē sathane. et tenes nomē
meū. et nō negasti fidē meā.
Ecce frēs pene oīa pcurrendo
cognoscimus? q2 nō fuit bon?
quē maloz prauitas nō pba-
uit. Vt enī ita loquar? ferrum
alienū nequāq3 pducitur ad
subtilitatē acuminis? si hoc
nō erasent aliene lima prauī-
tatis. **T**errere autē nos nō
debet? q̄ in ecclesia et multi
mali et pauci sunt boni. quia
arca in vndis diluuij q̄ huius
eccl'e tūpū gessit? et ampla in
inferioribus et angusta in su-
perioribus iūt. Que in sum-
mitate etiam sua ad vniū
mensuram cubiti excreuit.

Inferius quippe quadrupedia atque
reptilia superius vero aues et
homines habuisse credenda est ibi
lata extant: ubi bestias habu-
it ibi angusta: ubi homines ser-
uauit. Quia nimis sancta ecclesia
in carnalibus ampla est in spi-
ritualibus angusta. Vbi enim be-
stiales hominum mores tolerat:
illic latius finem laxat. ubi autem
eos habet qui spirituali ratione sufful-
ti sunt: illic quidem ad summum
ducit. sed tamen quia pauci sunt: an-
gustat. Lata quippe via est: qui
ducit ad perditionem. et multi sunt
qui vadunt per eam. et angusta est qui
ducit ad vitam. et pauci sunt qui
inueniunt eam. Eo autem usque arca
angustat in summis: quousque ad
mensuram unius cubiti perducit
quia in sancta ecclesia quanto sanctio-
res quique sunt: tanto pauciores.
Que in summo ad unum perducit
qui solus homo in hominibus et sine
alterius copatione natus est san-
ctus. Qui iuxta psalmiste vo-
ce factus est sicut passer uni-
cus in edificio. Tanto ergo ma-
gis mali tolerandi sunt: quanto et
amplius abundant. Quia in
aree tritura pauca sunt grana
que seruantur horreis. et gran-

des acerui palearunt: qui igni-
bus comburunt. **S**ed iam quia
largiente domino nuptiarum domum
id est sanctam ecclesiam intrastis
solerter fratres aspiciite. ne ali-
quid de mentis vestre habitu
rex ingrediens reprehendat. Cum
magno enim timore pensandum
est quod perimus subdit. In-
trauit autem rex ut videret dis-
cumbentes. et vidit ibi hominem
non vestitum veste nuptiali.
Quid fratres carissimi expri-
mi per nuptialem vestem puta-
mus? Si enim vestem nuptialem
baptisma vel fide dicimus:
quis sine baptismo et fide
has nuptias intrauit? Eo enim
ipso foris est: quo necdum credi-
dit. Quid ergo debemus intel-
ligere nuptiale vestem? nisi ca-
ritatem? Intrat enim ad nuptias:
sed cum nuptiali veste non intrat:
qui in sancta ecclesia assistens
fide habet. sed caritatem non ha-
bet. Recte enim caritas nuptia-
lis vestis vocatur. quia hac in se
conditor noster habuit: dum ad
sociandum sibi ecclesie nuptias ve-
nit. Sola quippe dilectione dei ac-
tuum est: ut eius unigenitus mentes
sibi electorum hominum uniret.

Vñ et iohēs dicit. Sic enī dī-
lexit deus mūdū? vt filiū suū
vnigenitū daret p nobis. q̄
ergo p caritatē venit ad hoīes
eandē caritatē innotuit vestē
esse nuptialē. Ois ergo vīm
q̄ in eccl'a positus deo credidit
iā ad nuptias intrauit? sed cū
nuptiali vestē nō venit? si ca-
ritatis gratiā nō custodit. Et
certe frēs si quis ad camales
nuptias esset inuitatus? vestē
mutaret. cōgaudere se spōso
et spōse ex ipso suū habitus de
core ostēderet. inter gaudētes
et festa celebrantes despectis
vestibus apparere erubesceret.
Nos ad dei nuptias venim⁹
et cordis vestē mutare diffi-
mulamus. Cōgaudēt āgeli cū
ad celū assumunt electi. Qua
gō mēte hec spūalia festa cō-
spicimus? q̄ nuptialē vestē id
ē caritatē q̄ sola nos speciosos
exhibeat? nō habemus. ¶ Scīe
dū vō ē q̄ sicut i duob⁹ lignis
su pioze vicz inferoze vestis
text⁹? ita in duobus pceptis
cantas habet. in dilectōe scz
dei et dilectōe pximi. Scriptū
q̄ppe est. diliges dominū deū
uū ex toto corde tuo. et ex to

ta aīma tua. ex ex tota virtu-
te tua? ex pximū tuū sicut teip-
sum. Qua in re notandū est?
quā in dilectōe pximi mē-
sura amoris ponit cū dicitur.
Diliges pximū tuū sicut teip-
sum. Dei autē dilectio nulla
mēsurā ostingit cū dicit. di-
liges dominū deū tuū ex to-
to corde tuo. et ex tota aīa tua
et ex tota virtute tua. Nō enī
iubeēt quisq̄ quantū diligat?
sed ex quāto. cū dicit ex toto.
Quia ille veraciter deū diligit
qui sibi de se nihil relinquit.
Duo ergo hec necesse est vt
caritatis pcepta custodiat? q̄
q̄s habere in nuptiis vestē nu-
ptialē curat. Hinc ē enī qd a
pud ezechiēlē pphām. porte
ipsius ciuitatis in mōte ostitu-
te vestibulū duobus cubitis
mensurat. Quia nimis accef-
sus nobis celestis ciuitatis nō
pandit? si in hac eccl'a q̄ p eo
qd adhuc foris ē vestibulū
dei? et ei et pximi dilectio nō te-
net. hic ē qd cortinis tabema-
culi intex coccus binstus iu-
bet. Vos estis frēs. vos estis
cortine tabernaculi? q̄ p fidē i
cordibus vñs secreta celestia

velant. Sz coram tabernacu-
li bistructus coccus debet ines-
se. Coccus q̄ppe ignis spēs ha-
bet. Quid vero ē cantas nisi
ignis? Sed ista cantas eē bi-
structa debet. ut tingat p amo-
rē dei. tingat et p amorē pxi-
mi. Qui enī sic amat dēū vt p
otēplationē illius negligat p-
ximū? coccus q̄dem ē sed bi-
structus nō ē. Rursū q̄ sic a-
mat pxi-ū vt tñ otēplacōez
dei p eius amorē relinqt? coc-
cus ē. sed bistructus nō ē. Vt
g° cantas v̄ra bistructus coc-
cus eē valeat? et ad amorē se
dei et ad amorē pxi-ū accen-
dat. q̄tenus nec ex cōpassione
pximi otēplationē relinquat
dei. nec plusq̄ debet inherēs cō-
tēplacōi dei cōpassionē abici-
at pxi-ū. Ois itaq̄ hō inter
hoies viuēs sic ad eū hanelet
quē desiderat. vt tñ hūc n̄ de-
serat cū q̄ currebat. et sic huic
adiutoriū ferat? vt ab illo nul-
latenus torpeat? ad quē festi-
nabat. ¶ Sciēdū q̄z ē q̄ ip̄a
dilectio pxi-ū in duobus p-
ceptis subdividit. Cū q̄dā fa-
piēs dicit. Omē q̄d nbi odis
fien? inde ne ip̄e alten facias.

Et p semetip̄am veritas p̄di-
cat dicēs. Que vultis vt faci-
at vobis hoies? et vos eadē
facite illis. Si enī et q̄d impē-
di nobis recte volumus? hec
alijs impūmur. et q̄d nobis fi-
eri nolumus? hoc alijs facere
ip̄i dēuimus? cantas iura il-
lesa seruamus. Sed nemo cū
quēpiā diligit. habere se pxi-
mū caritatē putet? nisi pxi-
mū vim sue dilectiōis exa-
minet. nā si q̄s quēlibet amat
sed ppter dēū nō amat? cantā-
tē nō habet. sed habere se pu-
tat. Cantas autē vera ē. cū et i
deo diligit amicus? et ppter dēū
diligit inimicus? Ille enī ppter
dēū diligit eos q̄s diligit? q̄ iā
et eos diligere a q̄bus nō di-
ligit scit. Proban enī cantas
p solā edij aduersitatē solet.
Vñ et p semetip̄m dñs dicit
Diligite inimicos vestros. be-
nefacite his q̄ vos oderūt. Ille
g° securus amat? q̄ ppter dēū illū
amat a q̄ se intelligit n̄ aman
Magna sūt hec. alta sūt hec
et mltis ad exhibendū diffici-
lis. sed tñ ista ē vestis nuptia-
lis. q̄s q̄s hāc recubēs i nuptijs
nō habet? iā sollicitus metuat

ingrediente rege qñ mittat for-
ras. Ecce enī dicitur. Intrauit
rex ad nuptias vt videret dis-
cubentes. et vidit ibi hoīem nō
vestitū veste nuptiali. Nos
sumus frēs q̄ in nuptijs verbi
discubimus. q̄ iā fidē in eccl'a
habem⁹. q̄ scripture sacre epu-
lis pascimur. q̄ cū iuncta deo ec-
clesiā esse gaudemus. Cōfide-
rate rogo si cū nuptiali veste
ad has nuptias venistis. co-
gratōes vestras sollicita inq̄-
sitōe discuite. de rebus singu-
lis corda v̄ra trutinare. si iā cō-
tra nullū odiū habent. si cōtra
felicitatē alienā nulla vos in-
uidie face succēdit. si p oc-
cultā malitiā nemini nocere fe-
stimus. Ecce rex ad nuptias
ingredit̄. et cordis nr̄i habitū
cōtēplā. atq̄ ei quē caritate ve-
stitū nō inuenit. p̄tinus iratus
dicit. Amice quō huc intraisti
nō habēs vestē nuptialē? Mi-
randū valde est frēs carissimi
q̄ hunc et amicū vocat et re-
probat. Ac si ei apt⁹ dicat. aī-
ce et nō aīce. Amice p fidē. s; z
nō aīce p opationē. At ille ob-
mutuit. qz (qđ dicit sine gemitu
nō pōt) in illa discretiōe vl-

time increpatōis ōne argumē-
tū cessat excusatiōis. Quippe
qz ille foris increpat⁹ q̄ testis
cōsciētie intus animū accusat.
Sed inter hęc sciendū ē qz
q̄s hāc vestē virtutis habet
sed tñ adhuc pfectē nō habet
ad pñ regis ingressum de spa-
re de venia nō debet. qz ip̄e q̄qz
sp̄e nobis p psalmistā tribuēt
dicit. Impfectū meū viderūt
oculi tui. et i libro tuo oēs scri-
bent. Sed qz pauca hęc in cōso-
latiōe labētis et infirmatis tri-
ximus. nūc ad eū q̄ hāc oīmo-
do nō habet. verba vertamus
Sequit̄. Tūc rex dixit ministris
ligatis manibus eius et pedi-
bus mittite eū in tenebras ex-
tenozes. ibi erit fletus et stridor
dētiū. Ligant̄ tūc pedes et
manus p distinctionē finie q̄
mō prauis opib⁹ ligari nolue-
rūt p meliorationē vite. vel
certe tūc ligat pena. q̄s mō a
bonis opibus ligauit culpa.
Pedes enī q̄ visitare egrū ne-
gligūt. manus q̄ nihil indigē-
tibus tribuūt. a bono ope iā
ex voluntate ligate sunt. Qui ḡ
nūc spōte ligant̄ in vicio. tūc
in supplicio ligant̄ inuite. Bene

aut dicitur quod in exteriores tenebras precipiat. Interiores quippe tenebras dicimus cecitatem cordis. exteriores vero tenebras eternam noctem damnationis. Tunc ergo damnatus quisque non in interiores sed in exteriores tenebras mittitur. quia illic imitatus precipit in noctem damnationis. qui hic sponte cecidit in cecitatem cordis. **U**bi fletus quoque et stridor tantum esse prohibetur. ut illic debite strideant. qui hic de edacitate gaudebant. Illic oculi defleant. qui hic per illicitas concupiscentias versabantur in mundo. Quatenus singula quoque membra supplicio subiaceant. quod hic singulis quibusque vitis subiecta seruiebant. Sed re pulso uno in quo vixit omne malorum corpus exprimitur. generalis perimus sententia subinfertur quod de multi aut sunt vocati pauci vero electi. Tremendum est valde fratres carissimi quod audiimus. Ecce nos omnes iam vocati per fidem ad celestis regis nuptias venimus. incarnationis eius misterium credimus et confitemur. Divini verbi epulas sumimus. sed subito die iudicii rex intraturus

126
 est. Quia vocati sumus. nescimus. si sumus electi. nescimus. Tanto ergo necesse est unus quisque in humilitate se examinet. quanto si sit electus ignorat. Nonnulli enim bona nec incipiunt. nonnulli vero in bonis quod inceperunt minime persistunt. Alter pene totam vitam ducere in pravitate conspiciunt. sed iuxta finem vite a pravitate sua per districtam penitentiam lamenta reuocant. Alter electam videtur vitam ducere. et tamen hunc contingit ad erroris nequam iuxta finem vite declinare. Alius bonum bene inchoat. melius consummat. Alius in malis actibus a prima etate se deicit. in eisdem operibus semper seipso deterior consummat. Tanto ergo sibi unusquisque sollicite metuat. quanto ignorat quod restat. Quia (quod sepe dicendum est) et sine oblivione retinendum) multi sunt vocati pauci vero electi. **S**ed quia nonnumquam mentes audientium plus exempla fidelium quam docentium verba convertunt volo vobis aliquid de priora dicere quod corda vestra tanto formidolosi audiant. quanto eis hoc

de p̄p̄inquo sonat. Neq; eni
res lōge antegestas dicimus
sed eas de q̄bus testes existūt
eisq; inter fuisse se referūt me-
moramus. Tres pater meus
sorores habuit. q̄ cuncte tres
sacre virgines fuerūt. Quarū
vna tarsilla, alia gordiana,
alia emiliana dicebat. Vno
oēs ardore ouerse, vno eodē
q; tēpe sacrate sub distinctiōe
regulan degentes in domo p̄-
pria socialē vitam ducebant
Cūq; esset diutius in eadem
conuersatiōe cepit quotidianis
incrementis in amorē oditoris
sui tarsilla et emiliana succre-
scere. et cū solo hic essent cor-
pore. quotidie animo ad eter-
na trāfire. At cōtra gordiane
animus cepit a calore amoris
intimi p̄ quādiāna detrimenta
tepe scere. et paulisper ad huius
seclī amorē redire. Crebro au-
tē tarsilla dicere emiliane so-
roři sue cū magno gemitu so-
lebat. video gordianā sororē
nrām de nrā sorte nō esse. p̄p̄e
do enī q; soras defluit. et cor
ad q̄d p̄posuit nō custodit. quā
curabāt blāda quādie redagu-
tōe corripe atq; a leuitate mo-

rū ad grauitatē suā habitus re-
formare. que q̄dē resumebat
vultū subito grauitatis inter
verba correptōis. Sed cū enī
dē correptōis hora trāisset
trāibat p̄tinus et sup̄ducta
grauitas honestatis. moxq;
ad leuia verba redibat. Puel-
laq; gaudebat societate laica-
rū. eiq; p̄sona valde onerosa
erat. q̄cumq; huic mūdo de-
ta nō erat. Quadā vero nocte
huic tarsille amite mee q̄ int̄
sorores suas virtute om̄ue o-
ratōis afflictōe studiose absti-
nētie singularis grauitate vi-
te, venerabilis in honore, et
culmie sanctitatis excreuerat.
sicut ipsa narrauit. p̄ visionē
atauis meus felix huius ro-
mane ecclē antistes apparuit.
eiq; māsiōnē p̄petue claritatis
ostēdit dicēs. veni. q; in hac
te lucis māsiōe suscipio. q̄ sub
sequenti mox febre correpta ad
diē puenit extremū. Et sicut
nobilibus femis vniq; mori
ētibus multa oueniūt. q̄ eorū
p̄ximos consolent. eadē hora
eius exitus multi vni ac femi-
ne ei? lectulū circūsteterūt. in
er q̄s mat̄ mea quoq; affuit.

Cum subito sursum illa respi-
 ciēs iesum venientē vidit: et
 cū magna animaduersione ce-
 pit circūstantibus clamare di-
 cēs. Recedite recedite. iesus
 venit. Cūq; in eū intenderet
 quē videbat: sancta illa aīa
 a carne soluta ē. Tantaq; sub-
 ito fragrantia miri odoris as-
 persa est: vt ipa q; suauitas
 cūctis ostēderet: illic auctore
 suauitatis venisse. Cūq; cor-
 pus eius ex more mortuorū
 ad lauandū esset nudatū: lō-
 ge orōnis vsu in cubitis eius
 et genibus camelorū more in-
 uēta est obdurata cutis excre-
 uisse. et quid viues eius spūs
 semper egent: caro mortua te-
 stabat. Hec aut gesta sūt: añ
 dñica natalis diē. Quo tras-
 acto: mox emihane sorori su-
 e p visionē nocturne visionis
 apparuit dicēs. Veni. vt qā
 natale dñicū sine te feci: scī m
 theophania iā tecū faciā. Cui
 illa p̄tinus de sororis sue gor-
 diane salute sollicita respōdit.
 Et si sola venio sorore nostrā
 gordianā cui dimitto: Cui si-
 cut asserēbat tristis vultu itez
 dixit. Veni. gordiana enī so-
 ror nra inter laicas deputata ē

127
 Quā visionē mox molestia
 corporis ē secuta. atq; ita vt di-
 ctū fuerat: añ dñice apparitio-
 nis diē eadē molestia ingra-
 uescēte defūcta ē. Gordiana
 aut mox vt solā rem āfisse se
 repit: eius prauitas excreuit. et
 qd p̄us latuit in defidēno co-
 gitatōis: hoc post effectū pra-
 ue actōis exercuit. Nā oblita
 dñici timoris, oblita pudoris
 et reuerētie, oblita cōsecratōis
 oductorem agroz suorū p̄st
 modū mantū duxit. Ecce oēs
 tres vno p̄us ardore cūerse
 sunt. sed nō in vno ecdēq; stu-
 dio p̄manserunt. Quia iuxta
 dñicam vocē. multi sunt voca-
 ti pauci vero electi. Hec ergo
 dixit: ne q̄s in bono iā ope po-
 situs sibi vires boni opis tri-
 buat. ne q̄s de p̄pria actōe cō-
 fidat. Quia et si iā nouit ho-
 die q̄lis sit: adhuc cras qd fu-
 tū sit: nescit. Nemo ḡ de suis
 iā opibus securus gaudeat:
 qñ adhuc in huius vite incerti-
 tudine q̄s se finis seq̄t ignorat
Sed q̄rē retuli. q̄ vcs ex
 diuina distinctione p̄ternit:
 aliud adhuc euicino refero:
 qd ex diuina misericordia p̄-
 terna vestra corda cōsoleretur.

Qd tñ in sermone alio iā dī-
xisse me memini. sed vos neq̃
q̃ affuistis. An̄ bienniu frater
q̃dam i monasteriu meū, qd
iuxta beatorū martyū iohis
et pauli eccl̄a sitū est. grā cō
uersatōis venit. q̃ diu regula
nter ptractus, qñq̃ susceptus
est. Quē fr̄ suus ad monaste
riū nō ouersatōis studio sed
carnali amōre secutus ē. Is au
tē q̃ ad ouersationē venerat.
valde fr̄ibus placebat. At cō
tra. fr̄ illius lōge a vita ei⁹ ac
moribus discrepabat. Viue
bat tñ in monastere necessi
tate potius q̃ volūtate. Et cū
in cūctis actibus puerfus exi
steret. p fr̄e suo ab oībus eq̃
nimiter tolerabat. Erat enī le
uis eloq̃o. prauitatis cult⁹
vestibus. moribus incultus.
ferre vero n̄ poterat. si q̃s illi
de sancti habitus ouersatiōe
loqrēt. Facta aut̄ fuerat vita
illius cūctis fr̄ibus visu gra
uis. sed tñ (vt dictū ē) p fr̄is
sui grā erat cūctis tolerabilis
Aspernabat̄ valde. si q̃s sibi
aliqd de prauitatis sue core
ctōe loqrēt. Bona nō solū fa
cere sed etiā audire n̄ poterat.

Nunq̃ se ad scē ouersatōis
habitū veire iurādo rascēdo
dēdēdo testabat. In hac aut̄
pestilētia q̃ nup huius vrbis
pplm magna ex pte cōsūpit.
pulsus in inguine ē pductus
ad mortē. Cūq̃ extremū diē
ageret. ouenerunt fr̄es vt e
gre ssum illius orādo ptege
rēt. Iā corpus eius ab extre
ma fuerat pte p mortuū. in so
lo tñmō p chore vitalis ad
huc calor hanelabat. Cum
aut̄ fr̄es tāto p eo ceperūt enī
xi⁹ orare. q̃nto eo iā videbāt
sub celentate discedē. tū repē
te cepit eis dē fr̄ib⁹ assistētib⁹
adnifu q̃ poterat clamare. et
orōes eorū interrūpere dicens
Recedite recedite. ecce draco
nī ad deuorandū datus sum.
q̃ ppter vīaz pntā deuorare
me n̄ p̄t. Caput meū iā in suo
ore absorbiūt. date locum vt
mē amplius nō cruciet. sed fa
ciat qd facturū est. Si ei ad
deuorandū datus sum. q̃re p
pter vos moras patimur. tūc
fr̄es ceperūt ei dicere. Quid ē
qd loqr̄is fr̄e. Signū tibi scē
crucis ipzime. rñdebat ille ut
potat dicēs. volo me signare.

sed nō possum. qz a dracōe p
moz. Cūq; hoc frēs audirēt?
pstrati in terra cū lachrymis
ceperūt. p ereptōe illius vehe
mentius ozare. Et ecce subito
cepit meliorat? eger qbus va
lebat vocibus exultare dicēs
Grās dō. ecce draco q me ad
deuorādū accepit? fugit. ozōi
bus vñs expulsus ē. r stare n
potuit. p pētīs meis mō intēce
dite. qz ouerti patūs sū. et se
cularē vitā funditus relinqre.
Hō g q sicut iā didū ē? ab ex
trema corpīs fuerat pte pre
mortuus? reseruatus ad vitā
toto ad deū corde ouersus ē
Lōgis et omnis in corde cō
uersatōe eadē flagellis enudi
tus. atq; añ paucos dies excre
scēte corpīs molestia defūct?
ē. q iā moriēs dracōe n vi
dit. qz illū p cordis imutatio
nē vicit. **E**cce frēs mei goz
diana quā supius dixi a scī
monialis habitus excellētia
corruit ad penā. et fr hic de q
ista narraui? ab ipō mortis ar
ticulo rediit ad eternā vitā. ne
mo ergo scit qd de se in oculis
dei iudicijs agat. quia multi
sunt vocati. pauci vero electi.
quia ergo nulli de se certum

128
est electū se eē? restat vt oēs
trepidēt. oēs de sua actōe for
midēt. oēs in sola diuina mi
sericordia gaudeāt. nullis de
suis vmbus psumat. ē q pfi
ciat fiduciā nřaz ille scz q di
gnatus ē assumē nřaz nřaz.
Qui viuūt et regnat in secula
seculorū amē.

Lectio sancti euāgelij se
cundū lucā. Ca. xix.

In illo tpe cū appropin
qret iesus iherosolym? vidēs
ciuitatē fleuit sup illā dic. qd
si cognouisses? et tu. Et qdem
in hac die tua q ad pacē tibi
nūc aut abscondita sūt ab ocu
lis tuis. qz veniēt dies in te. et
circūdabūt te inici tui vallo. et
circūdabūt te et coāgustabūt
te vndiq; et ad trā pstemēt.

Omelia lectōis eiusdē ha
bita ad pplū in basilica
beati iohannis que dicitur
ostānniana. xxxix

Lectionē breuē scī euā
gelij breuī si possi uolo
sermōe peurrere. vt illis in ea
prolixior detur intēno quī sci
unt ex paucis multa cogitare.
Quod flēte dñō illa ierosoli
moz subuerso describit? que
a vespasiano et tito romanis

p̄ncipibus facta ē? nullus q̄
hystorā euerfionis eiusdē le
git? ignorat. Romani enī p̄n
cipes denuntiant? cū dicitur.
Quia veniēt dies in te. et cir
cūdabūt te inimici tui vallo.
et circūdabūt te. et coangusta
būt te vndiqz. et ad terrā cō
stemēt te. et filios tuos q̄ in te
sunt. Hoc q̄z q̄d addit et nō
relinq̄nt in te lapidē sup lapi
dē? etiā iā ip̄a eiusdē ciuitatis
trāsmigratio testat̄. q̄z dū nūc
in eo loco ostructa est? vbi ex
tra portā fuerat dñs crucifixus
p̄or illa iher̄m vt dicit̄ fūdus
ē euerfa. Cui ex q̄ culpa euer
fionis sue pena fuerit illata? sub
iūgit̄. Eo q̄ nō cognouens tē
pus visitationis tue. Creator
quippe hoīm p̄ incarnationis
sue misterū hanc visitare di
gnatus est. sed ip̄a timoris et
amoris illius recordata non
ē. Vnde etiā p̄ p̄phetā in in
crepatōe cordis humani auel
celi ad testimoniū deducunt̄
dū dicit̄. Miluus in celo co
gnouit tēpus suū. turtur et ur̄
do et ciconia custodierūt tps
aduētus sui. p̄p̄s aut̄ meus nō
cognouit iudiciū dñi. Sed q̄-

rendū prius est q̄d sit q̄d dici
tur. vidēs ciuitatē fleuit super
illā dicens. q̄z si cognouisses?
et tu. Fleuit etenī pius redē
ptor ruinam p̄ fide ciuitatis.
quā ip̄a sibi ciuitas nō cogno
scebat esse venturā. Cui a flē
te dñs recte dicit̄. Quia si co
gnouisses? et tu. sub audis fle
res. q̄ mō q̄z nescis q̄d immi
net? exultas. Vñ et subdit̄. et
q̄dem in hac die tua? q̄ ad pa
cē tibi. Cū enī carnis se volu
ptatibus daret? et vētura ma
la nō p̄spiceret? in die sua q̄
ad pacē esse ei poterāt? habe
bat. cur vero bona p̄sentia ad
pacē habuent? manifestat̄ cū
dicit̄. Nunc autem abscondi
ta sunt ab oculis tuis. Si enī
cordis eius oculis mala q̄ im
minerēt abscondita nō essent?
leta in p̄sentibus p̄spens nō
fuisset. Cuius mox etiā pena
q̄ de romanis (sicut p̄dixi) p̄n
cipibus iminebat? adiuncta ē
Qua descripta quid domus
fecerit subdit̄. Quia ingressus
templū cepit eicere vēdentes
de illo et emētes. dicens illis.
Scriptū ē? q̄z domus mea do
mus orōis ē. vos aut̄ fecistis

illam speluncā latronū. Quia
enī narrauit mala vētura: et
p̄tinus tēplū ingressus ē vt
de illo vēdētes et emētes ei-
ceret. p̄fecto innotuit: q̄z nū-
na p̄p̄i maxime ex culpa facē
dotū fuit. Euerfionē q̄ppe de
scribēs sed vēdētes et emētes
in templa fenēs in ip̄o effectū
sui opis ostēdit: vñ radix p̄-
diit p̄ditōis. Sicut aut euāge-
lista alio teste didicimus: in
tēplo colūbe vēdebant. Et q̄d
p̄ colūbas nisi sancti spūs do-
nū accipit? Sed vendētes et
emētes e tēplo eliminat. q̄z vñ
eos q̄ p̄ munere impositionē
manū tribuit: ul' eos q̄ donū
spūs emē nitunt: dānat. De q̄
tēplo mox subdit. dom⁹ mea
domus orōis ē. vos aut feci-
stis illā speluncā latronū. Qui
enī ad accipienda munera in
tēplo residebāt: p̄fecto q̄z q̄-
busdā nō dānibus lesionē ex-
q̄rerēt: dubiū nō erat. Dom⁹
ergo orōis spelunca latronū
facta fuerat. q̄z ad hoc in tem-
plo assistere nouerāt: vt aut n̄
donātes munera studerēt cor
paliter p̄se. aut dātes spiri-
taliter necare. Quia redēptor

vero noster p̄dicatōis verba
nec indignis et ingratis sub-
trahit postq̄ disciplie vigorē
eiciēdo puēsos tenuit: donū
mox grē ostēdit. nā subdit. et
erat docens q̄ndie in templo.

Hec iuxta hystoriā breui-
ter tractādo trāscurramus. S3
quia euerfam iā ierusalē no-
uimus: atq̄ euerfione sua in
melius cōmutatā: q̄z expulsos
latrones a tēplo atq̄ ip̄m iā
templū erutū scimus: debemus
ex rebus extenozibus intro-
fus aliquā similitudinē trahē. at
q̄z edificijs ex euerfis panetū
mox ruīnā timē. Vidēs enī
citātē fleuit sup illā dicēs. q̄z
si cognouisses: et tu. hoc semel
egit cū piturā ciuitatē esse nū-
ciauit. hoc q̄ndie redēptor n̄r
p̄ electos suos agere nullate-
nus cessat: cum q̄sdā ex bona
vita ad mores reprobos pue-
nisse cōsiderat. Plāgit enī eos
q̄ nesciūt cur plāgant. q̄ iuxta
salomonis verba letant cū
male fecerit. et exultāt in reb⁹
pessimis. quā si dānationē suā
q̄ eis imminet agnouissent: se
metip̄os cū lachrymis electo-
rū plāgerēt. Bene aut penitire

anime sentētia q̄ subdit̄ oue-
nit. Et quidē in hac die tua q̄
ad pacē tibi. nūc aut̄ abscondi-
ta sunt ab oculis tuis. Suam
hic diē habet anima puerſa q̄
transitorio gaudet in tpe. cui
ea q̄ assūt ad pacē sūt. q̄ dū
rebus tpalibus letat̄. dū ho-
noribus extollit̄. dū in carnis
voluptate resoluit̄. dū nulla
vēture pene formidine terre-
pacē habet in die sua. q̄ graue
dānatōis sue scādālū in die
habebit aliena. Ibi enī affligē-
da ē vbi iusti letabunt̄. cū
cū q̄ mō ei ad pacē sunt. tūc
in amantudinē nre vertentur
quā nra secū incipit. cur dā-
nationē quā patit̄ nō expauit
cur a pspiciēdis malis seqn-
tibus oculos mentis clausit.
Vñ ei dicit̄ nūc autē abscondita
sunt ab oculis tuis. puerſa q̄p-
pe aia rebus pñtibus dedita
in terrenis voluptatibus reso-
luta abscondit sibi mala seqn-
tia. q̄ p̄uidere fuit a refugit.
q̄ p̄sentē letitiā p̄turbet. dūq̄
in pñtis vite oblectatōibus
se desent. q̄d aliud q̄ clausis
oculis ad ignē vadit. Vñ be-
ne scriptū ē. In die bonorū ne

imemor sis malorū. et vñ per
paulū dicit̄. Qui gaudet. tāq̄ nō
gaudētes sunt. q̄ et si qua ē p̄-
sentis t̄pis ita ē agēda letitia
vt nunq̄ amantudo seqntis
iudicij recedat a memoria. q̄-
ten⁹ dū mēs pauida extreme
vltiōis timore trāssigūt. q̄ntū
nūc pñs letitia tantū post ira
subseqntis t̄pet. Hinc nanq̄
scriptū ē. Beatus hō q̄ sp̄ est
pauidus. Qui vero mētis est
dure. corruet in malū. Seqntis
enī ira iudicij tāto tūc disticti-
or p̄trabit. q̄nto nūc et inter
culpas mīme timeat. Sequit̄.
Quia veniet dies in te. et cir-
cūdabūt te inimici tui vallo.
Qui nūq̄ sunt hūane aie ma-
iores inimici q̄ maligni spūs
q̄ hāc a corpe exeūtē obsidet
quā in carnis amore positā. de-
ceptorijs delectatōibus fouet
Quā vallo circūdāt. q̄ ante
mētis eius oculos reductis ini-
q̄tatibus q̄s p̄petrauit. hanc
ad societate sue dānatōis tra-
hētes coartant. vt in ipa iam
extremitate vite deprehensa.
a q̄bus hostibus circūclau-
sa sit videat. et tamen euadē-
di aditum inuenire nō possit.

Quia opam iā bona nō licet:
 q̄ cū hūit agere otempfit. De
 q̄bus adhuc apte qđ sequit̄
 intelligi valet. Circūdabūt te.
 et coangustabunt te vndiq̄.
 Maligni q̄ppe spūs vndiq̄
 aīam angustāt: q̄n ei nō solū
 opis vcz etā locutiōis atq̄
 insup. cogitatōis iniquitates re
 plicāt. vt q̄ p̄us se p multa vi
 latauit in scelere: ad extremū
 de oībus angustet̄ in retribu
 tōe. Sequit̄. et ad terrā oster
 nēt te: et filios tuos q̄ in te sūt.
 Tunc aīa p cognitiōē reatus
 suū ad terrā cōsternit̄: cū caro
 cui vitā suā credidit redire ad
 puluerē v̄get̄. Tunc in mor
 tē filij illius cadūt: cū cogita
 tōes illicite q̄ modo ex illa p
 deūt: in extrema vite vltione
 dissipant̄. sicut scriptū ē. In il
 la die pibūt oēs cogitatiōes
 eorū. Que scilicet dure cogi
 tationes intelligi etā p lapi
 dū significatiōē valent. Nā
 sequit̄. Et nō relinquet̄ in te
 lapidē sup lapidē. Puerfa
 etenā mens: cū puerse cogita
 tioni adhuc puerfiorē adij
 cit: quid aliud q̄ lapidē super
 lapidē ponit. Sed in destructa

ciuitate sup lapidē lapis non
 relinquit̄. quia cum ad vltio
 nē suam anima ducit̄: omīs
 ab illa cogitationum suarum
 cōstructio dissipatur. Que cur
 hoc patiat̄ adiungit̄. Eo q̄ nō
 cognoueris tempus visitati
 onis tue. P̄auā quāq̄ aīam
 ōnipotēs deus multis modis
 visitare cōsuevit. Nā assidue
 hanc visitat p̄cepto. aliquā
 do flagello. aliquando vero
 miraculo. vt et vera q̄ nescie
 bat: audiat. et tamē adhuc fu
 pbiēs atq̄ otenens aut dolo
 re cōpuncta redeat: aut bene
 ficiis deuicta malū qđ fecit eru
 bescat. Sed q̄ visitatiōis sue
 tempus minime cognoscat: il
 lis in extremo vite inimicis
 tradit̄: cum q̄bus in eterno iu
 dicio damnatiōis p̄petue so
 cietate colligat̄. Sicut scriptū
 ē. Cū vadis cū aduersario tuo
 ad p̄ncipem in via da opā li
 beran ab illo: ne forte tradat
 te ad iudicē. et iudex tradat te
 exactori. et exactor mittat te i
 carcerē. Aduersarius quippe
 noster in via est sermo dei cō
 trarius nostris carnalibus de
 fidentis in p̄nti vita. A q̄ ip̄e

liberat' q' pceptis eius humili
ter subdit. Alioqn aduersari-
us iudici' et iudex tradet exa-
ctozi' qz ex sermone dñi otem-
pto reus pctōz tenebit in exa-
mie iudicis. Quē iudex exa-
ctozi tradet' qz hūc maligno
spūi sperni ad vñionē trahere
pmittit. Vt cōpulsam aiam
īpe ad penā d' corpe exgat' q'
ei ad culpā spōte osensit. Exa-
ctozi mittit in carcerē' qz p ma-
lignū spm in inferno recludit'
q' usqz dies iudicij veniat. ex q'
iā in infemi ignibus sit' et īpe
cruciet'. Expleta g' perditione
ciuitatis quā nos ad peūns ai-
me similitudinē trapimus. p'm^o
subdit. Et ingressus templū ce-
pit ericere vēdētes et emētes
de illo. Sicut tēplū dei in ciuita-
te ē' ita in plebe fidei vita re-
ligiosoz. Et sepe in nullū religio-
nis habitū sumūt. et dū sacro-
rū ordinū locū papiūt' scē re-
ligiōis officiū in cōmercū tre-
ne negotiōis trahūt. yēdē-
tes q' īpe in tēplo sunt' qui hec
qđ q'busdā iure cōpetit' ad p-
miū largiunt'. Iustitiā enī vē-
dere ē' hāc p'p'mī acceptiōe
seruare. Emētes vero in tēplo

sunt' q' dū hoc p'soluere p'xio
qđ iustū ē nolūt' dūqz re iure
debitā facere otemunt' dato
patronis p'mio emūt peccatū.
De q'bus bene dicit. domus
mea domus orōnis est. vos
aut fecistis illā speluncā latro-
nū. Quia dū nō numqz pueri
hoīes locū religionis tenēt'
ibi malitie sue gladij se occi-
dūt' vbi viuificare p'ximos
orōis sue intercessiōe debuerit
Templū qz et domus dei est
ipsa mēs atqz oscentia. Que
si qñ in lesione p'ximi puer-
sas cogitationes p'fert' q' si in
spelūca latrōes residēt' et sim-
phiciter gradiētes interficiunt'
qñ in eos q' in nullo rei sūt' le-
siōes gladios defigūt. Mens
enī fideiū iā nō domus orōis
sed spelūca latronis est' qñ re-
licta innocētia et simplicitate
anchitatis illud conat' agere
vnde valeat proximis noce-
re. Sed quia oīa puerfa hec
ōnia verbis redemptoris nñ
p' sacras paginas indefinen-
ter instruimur' nūc vsqz agūt
qđ factū fuisse phibēt. cū d-
xerat dccēs quondie in tēplo
Cū enī mentem fidelium ad

caueda mala subtiliter enudit
 quidie veritas in templo docet.
Sed si edū nobis ē q2 ve
 ritatis verbis veraciter erudi
 mur? si extrema nra formido
 lose et indefinēter aspicimus.
 iuxta hoc qđ p quēdā sapiē
 tē dicit. In oībus opibus tuis
 memorare nouissima tua. et i
 eternū nō peccabis. Pēsare qđ
 pe quidie debemus? qđ ex eius
 dē voce nri redēptoris audi
 uimus et qđē in hac die tua
 q ad pacē tibi. nūc aut abscō
 dra sūt ab oculis tuis. Dū. n.
 distictus iudex sustinet. et ad
 huc manū nō exent in pūssio
 nē? dū a retributōe vltōis vl
 time esse qđā tps dilatio se
 curitas videt? debemus pēsā
 re malū qđ seqt. pēsantes ge
 mere. gēntes ea q cōmisim?
 pctā indefinēter aspicere. aspi
 ciētes flere. flētes abstergere
 Nulla nos pspēntas trāsito
 ne laudis letitiaq dissoluat.
 nec mētis nre oculos ea q sūt
 trāsitoria obstruant. ne cecos
 ad ignē ducāt. si enī distictē
 pēsēt cuius sit pōdens impo
 penū? ex ore veritatis agnoscit
 cū negligēti et fūta nō pspici

eti dicit. Et qđem in hac die
 tua q ad pacē tibi. nūc aut ab
 scōdita sūt ab oculis tuis. Nā
 cogitandū valde ē qđū nobis
 erit terribilis hora nre resolu
 tōis. q pauor mētis. qnta tūc
 oīm maloz memoria. q obli
 uio trāsacte felicitatis. q for
 mido et consideratio iudicis.
 Quid g esset nobis de pēsenti
 bus ad delectationē debet? qñ
 cūctis simul trāsēuntibus nō
 valet trāsire qđ imminet? qñ
 et hoc funditus finit? qđ diligi
 tur. et illud incipit? vbi dolor
 nunq finit. **T**unc maligni
 spūs in egrediēte aīa sua opa
 reqrunt. tūc mala q suaserūt?
 replicāt vt focā ad tormētū
 trabāt. Sed cur hoc de puerfa
 solūmō aīa dicimus? cū ad e
 lectos qz egrediētes veniāt.
 et suū in illis si pūaleant ali
 qđ reqrant? Vnus aut in hoī
 bus extitit q añ passionē suā
 libera voce dixit. Iā nō multa
 loquar vobiscū. venit enī pñ
 ceps mūdi huius. et in me nō
 habet quicq. Quia enī hūc
 mortalē hoīem vidit? suū in
 illo mundi pñceps aliquid in
 uenire posse credidit? Sed sine

ullo pctō a mūdi corruptiōe
exit: q̄ sine peccato ad mūdū
venit. hoc de se oīa mūdi p̄n-
cipē nec petrus dicere p̄sum-
psit: q̄ audire meruit. q̄ cumq̄
ligauens sup̄ terrā ligata erūt
et in celis: et q̄dūcūq̄ soluens
sup̄ terrā: solutū erit et in celis
Hoc nec paulus dicere p̄sum-
psit: q̄ p̄usq̄ mortis debitū
solueret: ad celū tertiū secreta p̄-
uenit. hoc nec iohēs dicere au-
sus ē: q̄ p̄ amore p̄cipuo in re-
dēptoris suū pectore in cena
recubuit. Nā cū p̄phā dicat:
ecce enī iniquitatibus conceptus
sum: et in delictis peperit me m̄r
mea: sine culpa in mūdo esse
nō potuit. q̄ in mūdū cū culpa
venit. Hic nāq̄ isdē p̄phā ait
nō iustificabit̄ in aspectu tuo
oīs uiuens. Hinc salomon
ait. Nō est hō iustus in terra
q̄ faciat bonū: et n̄ p̄ccet. Hic
iohēs dicit. Si dixerimus q̄a
peccatū nō habemus: ip̄i nos
seducimus. et ueritas in nobis
nō ē. Hic iacobus ait. In m̄l-
tis enī offendim⁹ oīs. Cōstat
enī q̄ oēs q̄ de carnis delecta-
tōe concepti sunt: in eorū p̄cul-
dubio vel actiōe vel locutiōe

vel cogitatiōe aliqd̄ suū p̄in-
ceps huius mūdi habuit. Sed
idcirco illes vel post rape vel
p̄us tenere nō potuit: q̄ eos il-
le a debitis suis eripuit: q̄ p̄
nobis sine debito mortis de-
bitū soluit. Vt nos ideo sub
iure hostis n̄r debita n̄ra n̄ te-
neāt: q̄ p̄ nobis mediator dei
et hoīm hō christus iesus gra-
tuito reddidit: q̄d n̄ debebat. q̄
enī p̄ nobis mortē carnis in-
debiā reddidit: nos a debita
aīe morte liberauit. Aut ḡ ve-
nit enī p̄nceps huius mūdi. et
in me n̄ habet q̄cūq̄. Vñ curā
dū nobis ē: et cū magnis q̄
die fletibus cogitandū: q̄ra-
bidus q̄ terribilis sua in nos
opa req̄rēs in die n̄r exi⁹ p̄n-
ceps hui⁹ mūdi veniat: si etiā
ad deū carne morientē venit.
et in illo aliqd̄ q̄sūt: in quo
suū inuēire n̄hil potuit. Quid
itaq̄ nos miseri dictū: quid
actū sumus: qui innumera
mala cōmisimus: Quid req̄-
renti aduersario et multa sua
in nos inueniēti opa? cemus
nisi sōū q̄ nobis ē certū refu-
giū: solida spes: quia vnum
cum illo facti sumus: in quo

princeps huius mundi suū al
 qd req̄sūt et inuenire nūme
 potuit. Qm̄ solus ē inter mor-
 tuos liber. et a pcti iā seruūto
 veraci libertate solūm̄. qz ei
 q̄ vere liber ē v̄nimur. Cōstat
 enī nec negare possumus. sed
 veraciter fatemur. qz p̄nceps
 huius mundi habet in nobis
 multa. sed tñ in mortis n̄re tē
 pore iā nos rapere nō valet. qz
 eius mēbra effecti sumus. in
 quonō habet quicq̄. Sed qd
 p̄dest q̄ eidē redēptori n̄ro
 p̄ fidē iungimur. si ab eo mo-
 nibus disugamur. Ip̄e etenī
 dicit. nō oīs q̄ dicit m̄hi dñe
 dñe. intrabit in regnū celoꝝ.
 Recta ḡ opa recte fidei iun-
 gēda sunt. mala q̄ fecim̄ p̄ q̄
 tidiana lām̄ta diluamus. trās-
 actas n̄ras neq̄cias surgētia
 ab amore dei et p̄xi recta
 opa sup̄ent. nulla q̄ possumus
 fribus impēdere bona recuse-
 mus. Neq̄ enī aliter redēpto-
 ns n̄r mēbra efficiamur. nisi in-
 herēdo deo. et cōpanēdo p̄xi-
 mis. **S**ed qz ad amorē dei
 et p̄xi plezq̄ corda audiē-
 tū plus exēpla q̄ verba exci-
 tāt. cantati vestre indicare stu-
 deo. q̄ is q̄ p̄sto ē filiū meū

epiphanius diaconus isaura
 p̄uincia exortus. in vicina fa-
 ctū terra licaonie solet narra-
 re miraculū. Aut enī. q̄ in ea
 qdam martyrius noīe. vite
 valde venerabilis monach⁹
 fuit. q̄ ex suo monasterio visi-
 tationis grana ad aliud mo-
 nasteriū tēdebat. cui spiritalis
 pat̄ p̄erat. Pergēs itaq̄ lepro-
 sum qndā dēsis vulneribus
 elephantinus morbus p̄mēbra
 fedauerat. inuenit in via vo-
 lentē ad suū hospiciū redire.
 et p̄ lassitudine n̄ valentē. Ip̄o
 v̄eo innere se habere phibebat
 hospiciū. quonidē martyrius
 monach⁹ ire festinabat. Vir
 autē dei eiusdē leprosi misertus
 lassitudine palliū q̄ vestiebat
 in terrā p̄tinus p̄iecit. et expā-
 dit. ac de sup̄ leprosum posuit
 eūq̄ suo pallio vndiq̄ cōstn-
 ctū sup̄ humerū leuauit. secū-
 q̄ reuertēs detulit. cūq̄ iā mo-
 nasterij foribus p̄pinq̄ret. spi-
 ntalis pater eiusdē monaste-
 rij magnis vocibus clamare
 cepit. currite iamias monaste-
 rij citi. a p̄te. qz fr̄ martyrius
 uenit dñm portās. Stati vero
 vt martyrius ad monasterij
 aditū puenit. is qui leprosus

esse putabat: de collo eius ex-
liēs et in ea sp̄cie apparēs q̄
recognosci ab hoībus solet re-
dēptor hūani genens deus et
hō chzist⁹ iesus: ad celū mar-
tyrio aspiciēte redijt. ei q̄ ascē-
dēs dixit. martyri tu me n̄ eru-
buisi sup̄ terrā. ego te n̄ erube-
scā super celos. Qui scāt⁹ vir-
mox vt ē monasteriū ingres-
sus: ei pater monasterij dixit.
Fī martyri vbi ē quē porta-
bas? Cui ille respōdens dixit.
Ego si scissem q̄s esset pedes
illius tenuissē. Tunc isdē mar-
tyrius narrabat: qz cū eū por-
tasset: pōdus eius mīme sen-
sisset. nec mīz. Quō enī pōd⁹
sentire poterat: q̄ portante por-
tabat. **¶** Qua in re pēsandū
ē nobis: fīna q̄ntū cōpassio
valeat: q̄ntū nos oīpotēti deo
misericordie viscera coniūgant.
Iā enī ei q̄ est sup̄ oīa p̄pinq̄-
mus. Vñ nos p̄ cōpassionē p̄-
ximi etiā sub nosmetipsos de-
ponimus. In reb⁹ corpali-
bus nemo alta tāgit: nisi q̄ ter dūt.
In rebus vero spiritalibus cer-
tū ē: qz q̄nto plus p̄ cōpassio-
nē adtrahimur: tāto altis ve-
rius p̄pinq̄mus. Ecce autē redē-

ptori genens hūani ad edifi-
catōez n̄raz mīme sufficit: qd̄
in extremo iudicio dicturū se
eē phibuit: q̄diu fecistis vñ
de his fr̄ibus meis: mibi feci-
stis. nisi et añ iudiciū hoc in se
oñderet: qd̄ dixisset. Vt vñ
demonstraret: qz q̄s nūc bo-
na opa indigētibus exhibet:
ei hoc specialiter impēdit: cui⁹
hoc amore exhibuent. Et tan-
to plus q̄sqz maiorē mercedē
recipit: q̄nto nec eū despicit q̄
amplius despicēdus videt.
Quid enī in hūana carne sub-
limius carne cūstī: q̄ ē sup̄ āge-
los exaltata? Et qd̄ in hūana
carne abiectus carne leprosi:
q̄ tumescētib⁹ vulnēb⁹ scin-
dit: exalātibus fetoribus im-
plet⁹? Sed ecce in specie lepro-
si appanuit: et is q̄ ē reuerēdus
sup̄ oīa: viden despect⁹ infra
oīa dedignatus nō ē. Cur hoc
nisi vt sensu nos tardiores ad-
moneret: q̄tenus q̄s ei q̄
in celo ē festinat assistere. hu-
milian in terra et cōpati etiā
abiectis et despicabilibus fr̄i-
bus nō recuset. Loq̄ caritate
v̄re sub breuitate decreuerā: s̄z
qz nō est in homie via eius!

decurrēs sermo retmen nō pōt
quē disponit ipse de quo loqui
mur. Qui viuit et regnat cum
patre in vnitāte spiritus san-
cti deus p oīa secula seculorū

Lectio sancti euāgelij secū-
dum lucā. **Ca. xvi.**

In illo tēpore dixit iesus
discipulis suis. hō qui-
dam erat diues q̄ induebat
purpura et bisso. et epulabat
quondie splēdide. Et erat q̄-
dā mēdicus nomīe lazarus
q̄ iacebat ad ianuā eius vl-
ceribus plenus. cupiēs satura-
ri de micis q̄ cadebāt de men-
sa diuitis. et nemo illi dabat.

Comēlia lectōis eiusdē ha-
bita ad populū in basilica
beati laurētij marty. xl.

In verbis sacri eloquij
fratres carissimi p̄us ser-
uāda est ventas hystōrie. et
postmodū req̄renda sp̄ntalis
intelligentia allegorie. Tunc
nāq̄ allegorie fructus suauiter
carpit. cū p̄ius p̄ hystōri-
am in veritatis radice solidat
Sed q̄a nōnunq̄ allegoria fi-
dē edificat. et hystōria mor-
talitatē. nos qui auctore deo
iā fidehbus loquimur. nō ab-
re credimus si ipsum loquēdi

ordinē postponam. q̄tenus
qui fidē iam rectam tenetis.
p̄ius de allegoria aliqd bre-
uiter audire debeatis. et quod
vobis de mortalitate hystō-
rie valde ē necessariū. hoc in
expositionis nostre ordine ser-
uet̄ extremū. Qua ea plezq̄
solēt melius recoh. que cōtin-
git postmodū audiri. Sensus
ergo allegoricos sub breuita-
te trāscūmus. vt ad mora-
litis latitudinē citius venire
valeamus. Homo q̄dā erat
diues q̄ induebat purpura
bisso. et epulabat quondie splē-
dide. Quē frēs carissimi quē
diues q̄ induebat purpura
bisso et epulabat quondie splē-
dide. nisi iudaicū pplm signat
q̄ cultū vite externus habuit.
q̄ acceptē legis delictis adiu-
torē vsus est nō ad utilitatē.
Quē vero lazarus vlcenbus
plenus nisi gētilē pplm figura-
liter exprimit. q̄ dū diuersus
ad xp̄i pctā cōfitem sua nō eru-
buit. huic vlcus in cute fuit
in cutis q̄ p̄e vulnē virus a vi-
scenbus trahit. et foras eru-
pit. Quid ē ergo pctōz cōfes-
sio. nisi q̄dam vulnerū ruptio
q̄ pcti virus salubriter apit

in confessione: qđ pestifere late-
bat in mēte. Vulnera etenim cu-
tis in supficiē trahūt humore
putredis. Et cōfiteō pēta qđ
aliud agimus nisi malū qđ in
nobis latebat apimus. Sed
lazarus vñ laceratus cupiebat
saturari de micis q̄ cadebāt de
mēsa diuinitus. et nemo illi da-
bat. qz gentiliū q̄qz ad cogni-
tionē legis admittere supbus
ille ppl's despiciebat. q̄ dū do-
ctrinā legis nō ad caritātē ha-
buit. s; ad elationē. q̄si de ac-
ceptis opibus tumuit. et qz ei
verba de sciētia. q̄i mīce cade-
bāt de mēsa. At oīa iacētis
paupis vulnera lingebāt ca-
nes. Nōnunq̄ solet in sacro
eloq̄o p canes p̄dicatores in-
telligi. Canū etenim lingua vul-
nus dū lingit. curat. qz et do-
ctores sc̄ti dū in cōfessione pēti
nri nos instruunt. q̄si vulnus
mētis p linguā t̄gūt. Et q̄a
nos loq̄ndo a pēti eripiūt. q̄i
t̄gēdo vulnera ad salutē re-
ducūt. Quia enī canū noīe p̄-
dicatoꝝ lingua signat. dño p
psalmistā dī. Lingua canū tu-
or ex inīcis ab ip̄o. Ex iudeis
q̄ipe infidelibus sc̄tis p̄dica-

tores electi sunt. q̄ in assertōe
veritatis oīa fures latrōesq;
veniētes magnos p dño (vt
ita dicā) latratus cederunt. q̄
oīa de q̄p dā reprobatoe dī.
Canes muti n̄ valētes latrare
Quia ḡ p̄dicatores sc̄ti pēta
dānant. cōfessionē vero pētoꝝ
approbāt. dicētes cōfitemi al-
tenutrū pēta vestra. et orate p
inīcē vt saluemini. vlcera la-
zan canes lingūt. Sācti etenim
doctores dū gētiliū cōfessiones
accipiūt. mentū vulnera salu-
ti restituūt. Vñ et lazarus bñ
interp̄tať adiutus. qz ip̄i hūc
ad ereptionē iuuāt. q̄ ei? vul-
nera p lingue correptionē cu-
rāt. Pōt etiā p linctionē canū
lata adulantū lingua signari.
Adulātibz etenim vulnera no-
stra lingere ē (qđ plerq; solēt
etiā ip̄a mala q̄ nos in nobis
reprehēdimus) improbo fauo-
re laudare. Cōtingit vero. vt
v̄erq; morerēt. Diues q̄ in-
duebatur purpura et bisso se-
pultus ē in inferno. In sinu ve-
ro abrahe lazarus ab angelis
ductus ē. Quid abrahe sinus
nisi secretam req̄em significat
patris. De qua veritas dicit.

Multi inq̃t veniēt ab oriēte
 et occidēte. et recubent cū abra-
 hā et isaac et iacob in regno
 celoꝝ. filij autē regnī eicentē in
 tenebras exteriores. Qui enī
 purpura et bisso indutus ē?
 recte regnī filius vocāt. q̃ de
 lōgmquo ad videndū lazaꝝ
 oculos leuat. qz dū p dānati-
 onis sue supplicia infideles in
 vno sūt? fideles q̃sq; añ diē
 extremi iudicij sup se i req̃em
 attēdunt? qz post gaudia cō-
 templari nullatenus p̃nt. Lō-
 ge vero ē qd̃ aspiciūt? qz illuc
 p mentū n̄ attingūt. In lingua
 autē amplius ardere ostendit?
 cū dicit. Mitte lazaꝝ vt in-
 tingat extremū digiti sui in a-
 qua vt refingeret linguā meā
 qz crucior in hac flāma. Infide-
 lis ppl's verba legis in ore
 tenuit? q̃ ope seruare otēpsit.
 Ibi g̃ amplius ardebat? vbi
 se ostendit scire qd̃ facere no-
 luit. Qua ppter bene doctis et
 negligētibus p salomonē ēz
 Ois labor hominis in ore eius
 sed aīma illius nō implebit.
 Quia quisq; hoc solū modo
 laborat vt sciat quid loqui de-
 beat? ab ipsa refectione sue sci-

ētie mēte vacua ienuat. Ab
 extremo digito setāgi de fide-
 rat? quia eternis supplicijs da-
 tus optat opatione iustozū
 vel vltima p̃cipian. Cū re-
 spōdetur qz in hac vita bona
 receperit? q̃a om̃e suū gaudiū
 felicitatē transitoriam puta-
 uit. Habere hic etenī possunt
 iusti bona. nec tamē hēc in re-
 cōpensatiōe recipere. quia dū
 meliora idest eterna appetūt?
 eoz iudicio quelibet bona af-
 fuerint? cū sanctis de fiderijs
 estuāt? bona minime vident.
 Vñ dauid ppheta. qui regnī
 diuitijs mltisq; obsequijs fulcie-
 bat? q̃uis et hēc ad necessita-
 tē bona esse aspiceret? vñ tñ
 singl' anter bono inhiāter estu-
 abat dicēs. mibi autē adherere
 deo bonū ē. Inter hēc vero no-
 tandū ē qz ei ēz. memēto fili.
 Ecce enī abrahā filiū vocat?
 quē tñ a tormēto nō liberat.
 qm̃ huius infidelis ppli p̃ce-
 dētes p̃res fideles. qz multos
 a sua fide deuiasse considerāt eos
 nulla cōpassiōe a tormētis en-
 piūt? q̃s tñ p carnē filios reco-
 gnoscūt. In tormētis autē diues
 posuit? qnq; frēs h̃re se phibet?

qz supbus isdē iudaicus ppl's
 q̄ ex magna iā pte dānatus
 ē seq̄ces suos q̄s sup terrā re-
 liq̄t' q̄nqz libris moisi carnali-
 ter intellectis, v̄l' q̄nqz sensib⁹
 corp⁹s deditus nouit. Quina
 nō g' numero fr̄es q̄s reliq̄rat
 ex p̄mit' qz eos ad sp̄italē in-
 telligentia n̄ assurgere. in infer-
 no positus gemit. Petit vt ad
 eos lazarus mittat'. cū quia
 moisen ⁊ pph̄as habeat dicē
 Sed aut. qz nō credēt' nisi q̄s
 ex mortuis resurrexerent. Cū p-
 tinus respōdet'. Si moisen et
 pph̄as nō audiūt' neqz si q̄s
 ex mortuis resurrexerent' credēt
 ei. Certe de moise. veritas di-
 cit'. Si crederetis moisi' crede-
 retis vtiqz et mihi. De me. n-
 ille scrip̄ sit. Implet' g' qd p a-
 brāhe respōsionē dicit'. Ex mor-
 tuis enī dñs resurrexit. sed iu-
 daicus ille ppl's qz moisi cre-
 dere noluit' ei enā q̄ resurrexit
 ex mortuis credere otēpsit. Cū
 qz moisi verba sp̄italiter in-
 telligere otēpsit ad eū de quo
 moises locutus fuerat' n̄ pue-
 nit. **H**oc nos fr̄es carissimi
 p̄ indicādis allegorie miste-
 ris succinde trāsisse sufficiat?

nūc ad intue dā lat⁹ rei geste
 mortalitatē animus recurrat.
 Hō qdā erat diues. et indue-
 bat pi r̄pura ⁊ bisso. et epula-
 bat'. q̄ndie sp̄ēdide. Et erat q̄
 dā mēdicus noīe lazarus' q̄
 iacebat añ iamā diuinit' vlce-
 ribus plenus. Nōnulli putāt
 p̄cepta vetens testamēti di-
 strictiora eē' q̄ noui. sed hi ni-
 mī im puida cōsideratione
 fallunt'. In illo enim nō tena-
 cia sed rapia mulctat'. Ibi res
 iniuste sublata restitutione q̄
 dupli punit'. Hic autē diues
 iste nō abstulisse aliena repre-
 hendit'. sed p̄pna nō dedit'.
 Nec dicat' quia vi quenqz ep-
 p̄ressit. sed quia in acceptis re-
 bus se extulit. Hinc ergo hic
 summope colligendū est qua
 pena mulctāndus sit' qui alie-
 na diripit. si in inferni damna-
 tōe p̄cuntur' qui p̄pna nō lar-
 git'. Nemo ergo securū se esti-
 met dicens. Ecce aliena nō ra-
 pio sed excessis licite rebus fru-
 or. Quia diues iste nō idcir-
 co punitus est' qm̄ aliena ab-
 stulit. sed q̄a acceptis rebus
 semetipm̄ male dereliquit. hoc
 qz fuit q̄ hūc inferno tradidit

q2 in sua felicitate timidus n̄
fuit: q2 accepta dona ad vsū
arrogāte inflexit. q2 viscera
pietatis ignorauit. q2 p̄tā su
a redimere etiā cū sibi abun
daret p̄cū: noluit. **E**t sūt
nōnulli q̄ cultū subtiliū p̄cio
sariūq3 vestū nō putant esse
peccatū. quod si videlicet cul
pa non esset: nequa q3 sermo
dei tā vigilantē exprimeret: q̄
diues qui torquet apud infe
ros: bisso et purpura indutus
fuisset. Nemo quippe vestimē
ta p̄cipua nisi ad inanē glo
riam quent. videlicet vt ho
norabilior ceteris esse videā
tur. Nā q̄a p̄ sola inani glo
ria vestimentū p̄ciosius q̄
ntur: res ip̄a testat: q̄ nemo
vult ibi p̄ciosis vestibus
indui: vbi ab alijs n̄ posset vi
den. Quā culpā possumus me
lius etiā ex diuerso colligere.
q2 si abiectio vilis indumēti
virtus nō esset: euāgelista vi
gilāter de iohē nō diceret. erat
indutus pilis cameloz. **S**3
notandū nobis est magnope
in ore ventatis de su p̄bo diuī
te et humili paupe q̄ntus sit
ordo narratiōis. Ecce enī d̄r.
Homo q̄dam erat diues. et

p̄tinus subinfert. et erat q̄dā
mēdicus nomie lazarus. Cer
te in p̄lo plus solēt noīa di
uitū q3 pauperū scri. Quid est
ergo q̄ d̄ns de paupe et diuī
te verbū faciēs nomē paupe
ris dicat: et nomē diuitis n̄ di
cat: nisi q̄ deus humiles nouit
atq3 approbat et su p̄bos igno
rat. Vnde et q̄busdā de mi
raculoz virtute su p̄bientibus
in fine dicturus est. nescio vos
vnde sitis. discedite a me cēs
o parij inīqtatis. At oīa mori
si dicat. noui te ex noīe. Aut ḡ
de diuīte. Homo quidā. Aut
de paupe. egenus noīe laza
rus. Ac si apte dicat. paup̄e
humilē scio. su p̄bū diuīte ne
scio. Illū cognitū p̄ approbati
onē habeo. hunc p̄ iudiciū re
probatōis ignoro. **P**̄san
dū nobis ē etiā d̄ditor n̄r q̄ta
oīa cōfideiatiōe disp̄sat. vna
etenī res n̄ p̄ vna re agūt. Nā
ecce plenus vlceribus mēdi
cus lazarus aī ianuās diuī
tis iacet. Quā de re vna d̄ns
duo iudicia expleuit. habuī
set enī fortasse aliquā excusa
tiōē diues: si lazarus pau p̄
et vlcerofus ante eius ianuā

nō iacisset. si remotus fuisset
si eius inopia nō esset oculis
importuna. Rursū si lōge es-
set diues ab oculis vlcerosi
paupis! minozē tolerasset in
aio tēptationē paup. Sed dū
egenū vlceratū añ ianuā di-
uitis et delitij affluētis posuit
in vna eadēq; re et ex visiōe
paupis nō miserēti diuiti cu-
mulū dānatiōis intulit. et rur-
sum ex visiōe diuitis tēptatū
quidie paupem pbauit. Quā-
tas nāq; hūc egenū et vulne-
ribus obsessum tēptatōes cre-
ditis in sua cogitatōe toleras-
se! cū ipse egeret pane! et nō ha-
beret salutē! Atq; añ se diuitē
cemeret salutē et delicias ha-
bere cū voluptate! se dolore et
frigore affici! Illū gaudere cō-
spiceret! bisso et purpura ve-
stri! se de pmi vulnibus! Il-
lū affluere acceptis rebus. se
egere. illū nolle largiri! Quan-
tus putamus frēs mei tūc in
corde paupis tumultus tēpta-
tiōis fuit! cui certe poterat ad
penā sufficere paupitas. etiā si
sanus fuisset. et rursū suffecisset
egritudo. etiā si subsidium
adeēt. Sed vt pbaret āplius
paup! fil! hūc paupitas et egritudo

tudo tabefecit. Atq; isup vide-
bat pcedentē diuitē obsequen-
tibus circūfulcari. et se in infir-
mitate et inopia a nullo visi-
tan. Nā qz nemo ei ad visitā-
dū aderat testantē canes q li-
ceter vulnera ligebāt. Ex vna
gō re oipotes deus duo iudicia
exhibuit! dū lazaz paupem
añ ianuā diuitis iacere pmisit
vt diues impius dānatiōis si-
bi augeret vlcioniē. et tēptat
paup cresceret ad remunera-
tionē. Cōspiciebat ille quidie
cui nō miseret. videbat iste q
q pbaret. Duo miseris cor-
da. sed vnus desup inspector
q et hūc tēptando exercebat
ad glaz. et illū tolerādo expe-
ctabat ad penā. Nā seqtur. fa-
ctū ē aut vt moreret medicus
et portaret ab angelis in sinū
abzabe. Mortuus ē aut et di-
ues et sepultus ē in infemo. q
nāmiq; diues eū cui in hac vi-
ta miserem noluit! in suo iam
supplicio positus patronū qnt
Nā ecce subiūgit. Qui eleuās
oculos cū esset in tormētis vi-
dit abzahā a lōge et lazaz in
sinu eius. et ipse clamās dixit
Pater abzahā miserere mei. et

mitte lazaru vt intingat extre
mū digiti sui in aquā vt refri
geret linguā meā. q̄a crucior
in hac flāma. O. quāta ē sub
tilitas iudiciorū dei. O q̄ di
stincte agit bonorū actiū ma
lorūq; retributio. Certe sup̄
ius dictū ē qz in hac vita la
zarus cadētes micas de men
sa diuitis q̄rebat. et nemo illi
dabat. nūc de sup̄plicio diuitis
d̄z qz de extremo digito laza
ri distillari aq̄m in ore suo cō
cupiscit. Hic ḡ hinc fr̄es colli
gite! q̄ta sit distinctio seuenta
tis dei. Diues enī iste q̄ vul
nerato paup̄i mēse sue vel mi
ma dare noluit. in inferno po
situs vsq; ad mīma q̄rēda p
uenit. Nā guttā aque petiuit.
q̄ micas panis negauit. **S**3
notandū valde ē quid sit. q̄
diues in igne positus linguā
suā refrigerari petit. Mos q̄p
pe est sacri eloquiū vt aliquā
do aliud dicat. sed ex eodem
dicto aliud innuat. Sup̄ius
aut̄ hūc sup̄bū diuitē domiūf
nō loquacitati vacante dixe
rat. sed sup̄flue diuitiantem.
Neq; hūc de loquacitate nar
rauit. sed cū elatōe et tenacia

de edacitate peccasse. Sed q̄a
abūdare in diuitiis loquaci
tas solet. is q̄ male hic diuitia
tus d̄z. apud infernū grauius
in lingua ardere phibetur. Pri
ma nāq; male diuitiis fa
mulat culpa loq̄citat̄. post lo
q̄citatē vero ludēdi etiā leui
tas seq̄tur. Nā qz edacitatē
lusus sequat̄. testat̄ sacra scri
ptura. que ait. Sedit pp̄s mā
ducare et bibere et surrexerūt
ludere. Sed priusq̄ ad lulum
moueat corpus ad iocos ac
verba inania mouet̄ lingua.
Quid ḡ ē q̄ innuit. qz in tor
mentis positus diues linguā
refrigerari postulat. nisi q̄ is q̄
diuitiis magis de loq̄citate
peccauerat. per retributionis
iustitiam in lingua atrocius
ardebat. Sed cū graui valde
est pauore pensandū. hoc qd̄
ei p̄ abrahā respōsionē dicit̄.
Fili recordare qz recepisti bo
na in vita tua. et lazarus fili
mala. Nūc aut̄ hic osolat. tu
vero cruciaris. Ista fr̄es mei sē
tētia pauore potius indiget. q̄
expositiōe. Nā si q̄ estis q̄ in
hoc mōdo extenoris vbi aliqd
accepistis. ip̄m (vt ita dicā)

bonū exterius p̄timeſcere de
betis. ne vobis p̄ quorundā
v̄roꝝ actū recōpenſatiōe ſit
datū. ne iudex q̄ hic bona ex
tenoꝝa reſtituit. a retributiōe
boni intm̄i repellat. ne bonoꝝ
hic vel diuine nō adiumentū
virtutis ſed remuneratio ſint
laboris. Ecce enī dū d̄z recepī
ſti bona in vita tua. indicatur
et diues iſte boni aliqd̄ habu
iſſe ex q̄ in hac vita bona rece
pent. Rurſumq; dū de lazaro
d̄z qz recepent mala. p̄fecto
mōſtraſt. lazarū habuiſſe ma
lū aliqd̄ q̄ purgareſt. Sed ma
la lazarū purgauit ignis inopi
e. et bona diuitis remunerauit
felicitas trāſeūtis vite. illū pau
ptas afflixit et terſit. iſtū abū
dātia remunerauit et repulit.
Quicunq; ḡ b̄ n̄ in hoc ſeculo
habetis cū vos bona egīſſe re
colitis valde de ip̄is p̄timeſci
te. ne ceſſa vobis p̄ſpentas
eorū dē remuneratio ſit bono
rū. Et cū q̄ ſubet paupes. non
nulla reprehēſibilia p̄petrare
oſpicitis. nolite deſpicere. no
lite deſpare. qz fortalle qd̄ ſu
p̄fluitas tenuiſſime p̄auitatis
inq̄nat. caminus paup̄tatis

purgat. de vobis oimō p̄time
ſcite. qz nōnulla etiā male a
cta p̄ſpera vita ſecuta ē. de il
lis vero ſollicite p̄ſate. qz eo
rū vitā magiſtra paup̄tas cru
ciat. quſq; ad vite rectitudinē
p̄ducatur. ¶ Sequit̄. Et in his
oib; inter nos et vos chaos
magnum firmatū ē. vt hi q̄ vo
lūt ad vos trāſire. n̄ poſſint. ne
q; in huc tranſmeare. Qua in
re valde q̄rendū ē. quō dicat̄
hi q̄ volūt ad vos trāſire nō
poſſint. Quia enī hi q̄ in infer
no ſunt. ad beatoꝝ ſortē trāſi
re cupiāt. dubiū n̄ eſt. Qui ve
ro iā in beatitudinis ſorte ſuſce
pti ſunt. q̄ pacto d̄z. qz trāſire
ad eos q̄ in inferno cruciant̄
uclūt. Sed ſicut trāſire repro
bi ad electos cupiūt. id eſt a
ſupplicioꝝ ſuoꝝ afflictione mi
grare. ita ad afflictos atq; in
tormentis poſitos trāſire iuſto
rū ē. mēte re p̄ miſericordiā.
eosq; velle liberare. Sed q̄ no
lūt d̄ beatoꝝ ſorte ad afflictos
atq; in tormentis poſitos trāſi
re. nō poſſunt. quia iuſtoꝝ aī
me q̄uis in ſue nature bonita
te miſericordiam habeāt. iam
tunc auctoris ſui iuſtitie cō

iuncte tanta rectitudine con-
stringuntur: ut nulla ad repro-
bos cōpassione moueantur.
Ipsi quippe iudici cōcordant
cui inberent. et eis quos eripe-
re nō possunt: nec ex misencor-
dia cōdescendunt. qz tantū il-
los tunc a se videbūt extrane-
os: quantū ab eo quem dili-
gunt auctore suo aspiciunt ef-
se repullos. Nec iniusti ergo
ad beatorū sortem transeunt.
quāa damnatiōe ppetua con-
stringunt. nec iusti transire ad
reprobos possunt. quāa erecti
iam per iustitiam iudicii eis
nullo modo ex aliqua cōpas-
sione miserenr. **S**ed postqz
ardēti diuini de se spes tollitur:
eius animus ad ppinquos
quos reliquerat recurrit. quāa
reprobosū mentem pena sua
quandoqz inutiliter eiudit ad
cantatem: ut iam tunc etiam
suos spiritualiter diligāt qui
hic dū peccata diligere: nec
se amabāt diligere. Vñ nunc
dicat. Rogo te ergo pater: ut
mittas eū in domū patris mei
habeo enī qnqz fratres. ut te-
stetur illis ne et ipsi veniāt in

137
hunc locū tormentosū. Qua
in re notandū est: ardēti diu-
ni quanta ad supplicū cumu-
lant. ad penam nāqz suam ei
et cognitio seruatur: et memo-
ria. Cognoscit enī lazarus quē
despexit. Fratrum quoqz suo-
rum meminit quos reliquit. p-
fecta ei vlao de paupe nō ef-
fet: si hūc in retributiōe nō reco-
gnosceret. Et pfecta pena nō
esset in igne: si nō in hoc qd ipse
patit. etiam suis timeret. Ut er-
go peccatores in supplicio am-
plius puniantur: et eorū vident
gloriā qd contempserūt. et de il-
lorū etiā pena torquent quos
inutiliter amauerunt. Creden-
dū vero est: qd ante retributio-
nē extremi iudicii iniusti in re-
quie quosdā iustos aspiciūt
ut eos vidētes in gaudio nō
solū de suo supplicio. sed etiā d
illoz bono crucient. Iusti ve-
ro in tormētis sem p intuent
iniustos: ut hinc eorū gaudiū
crescat. qz malū aspiciūt: qd
misericorditer euaserūt. rātoqz
maiores ereptori suo grās re-
ferūt: qzto vidēt i alijs qd ipi
ppeti si essent relictī potuerūt.

Nec illā tāte beatitudinis clari-
tate apud iustorum animū fu-
scat aspecta pena reproborum .
q2 ubi iā cōpassio misere nō
erit: minū pculdubio beatorum
letitia nō valebit. Quid autē
miz? si dū iusti in iustorum tor-
menta cōspiciūt: hoc eis eueni-
at in obsequio gaudiorum? qñ et
in pictura nigre color subster-
nūt: vt albus vel rubrus clari-
or videat: sicut dictū ē. Tan-
to bonis sua gaudia excrescūt
qñto eorum oculis dānatorum ma-
la subter iacet: q euaserūt. Et
qñis eis sua gaudia ad pfu-
endū plene sufficiant mala tñ
reproborum absq3 dubio semp
aspiciūt . q2 qui creatoris sui
claritate vidēt: nihil in crea-
tura agūt q3 videre nō possint.
Petēt autē diuini vt laza-
rus mittat: ab abrahā p̄tinus
respōdetur. Habēt moisen et
p̄phetas: audiāt illos. Sed q
dei verba despexerat: hec audi-
re nō posse suos sequaces esti-
mabat. Vñ et rñdit diues: n̄
p̄r mi sed si q3 ex mortuis re-
sūt ad eos: penitentiam agent.
Cui mox veraci sentētia dicit
Si moisen et p̄phās n̄ audiūt

neq3 si q3 ex mortuis resurre-
xerūt: credēt. Quia nimiz qui
verba legis despiciūt: redēpto-
ris p̄cepta q ex mortuis resur-
rexit: qñto subtiliora sunt: tāto
hec difficilius implebūt. min?
ē enī qñqd p legē dicit: qñ q3
hoc q3 p dñm iubet. Illa enī
dare decimas p̄cipit: redēptor
vero n̄r ab his q p̄fectionem
sequunt: oīa dimitti iubet. Il-
la p̄ctā carnis refecat: redem-
ptor vero n̄r illicitas cogitōes
etiā dānat. Si g moisen et p̄-
phetas nō audiūt: neq3 si q3
ex mortuis resurrexerūt credēt
q2 hi q viliora legis p̄cepta
implere negligūt: saluatoris
n̄r mādati alioribus obedi-
re qñ sualescūt. Et nimiz cō-
stat: q2 cuius implere dicta rē
nūūt: ei pculdubio credē recu-
sant. **H**ec nos de ip̄a rei ge-
ste cōsideratōe dixisse sufficiat.
S3 vos fr̄es et redēm lazarū
penā diuinitus cognoscētes sol-
lenter agite: culpaz v̄raz intē-
cessores qñte: atq3 aduocatos
vobis in die iudicii paupes
p̄curate. Multos etenī nūc la-
zaros habetis: an̄ ianuas ve-
stras iacet: atq3 is indigēt: q

vobis iam satiatis quidie de
mensa cadunt. Verba sacre le-
ctionis debet nos instruere ad
implenda mandata pietatis.
Quotidie lazarum si quimus in
uenimus. quidie lazarum si non
quimus? cernimus. Ecce impo-
tune se paupes offerunt. rogant
nos qui tunc pro nobis interces-
sore veniant. Certen os omni ro-
gare debui? sed tamen rogamur.
Videte si negare debemus quod
petimur quoniam pro nobis sunt qui petunt.
Nolite ergo misericordie tempora per-
dere. nolite accepta remedia
dissimulare. An supplicium cogi-
tate de supplicio. Cum quislibet in
hoc mundo abiectos aspiciatis: et
nam si qui reprehensibilia eorum esse
videantur? nolite despicere. quia
fortasse quis mortui infirmitas
vulnerat? medicina pauperum
curat. Quorum si qui sunt talia qui
debeant iure reprehendi? hec si
vultis ad usum vestre mercedis
inflectite. ut ex ipsis eorum vitiis
cumulentur vobis incrementa
pietatis. quatenus panem propter de-
um et verbum. panem refectiois cum
verbo correptionis. et duo a vo-
bis alimenta percipiat. qui vnum qui
rebat. dum et externus cibo et in-
ternus satietur eloquio. Pauper

ergo cum reprehensibilis cernitur?
moueri debet. et despicere non de-
bet. Si vero reprehensionis ni-
hil habet? venerari summo pe-
sicut intercessor debet. Sed ecce
multos cernimus. quos cuius sit
mentis nescimus. Omnes ergo
venerandi sunt. tantoque necesse
est ut omnibus te humiliare debe-
as? quanto quis sit christus igno-
ras. **R**esponde frater refero? quam
boni is qui presbiter est frater? copiosius by-
ter meus speciosus nouit. Eo
de tempore qui monasterium peti-
amus quidam redempta nomine
in sanctimoniali habitu constitu-
ta in veste bac iuxta beate mane
virginis ecclesiam a se manebat. hec
illius erudinis discipula fue-
rat? qui magnis virtutibus pol-
les super prenestinos montes
vitam heremiticam duxisse fereba-
tur. Huic due in eodem habitu
discipule adhaerebant. una no-
mine romula et altera qui nunc ad
huc superest. quam quidem facie scio
sed nomine nescio. Tres itaque hec
in vno habitaculo commanentes
more quidem de vultu plena sed tamen
rebus pauperum vitam ducebant
hec autem quam prefat? super romula
alia quam prefat? discipula sua
magnis vite meritis antebat.

Erat quippe mire patientie. su-
me obediencie. custos oris sui
ad silentium. studiosa valde ad
continue orationis usus. Sed quod ple-
narius huius quod iam perfectos homines
estimant adhuc in oculis sum-
mi opificis aliquid imperfectioris
habent. sicut sepe impii homines
necdum perfecte sculpta sigilla
aspicimus. iam quasi perfecta lau-
damus. quod adhuc artifex consi-
derat et limat. laudari iam au-
dit. et tamen ea todere meliorando
non desinit. Hec quam perduximus
romula ea quam greco vocabu-
lo medici pharalytim vocant.
molestia corporali percussa est. mul-
tisque annis in lectulo decubans.
pene omni iacebat membrorum offi-
cio destituta nec tamen hec eadem
ei mentem ad impatientiam fla-
gella perduxerant. Nam ipsa ei de-
trimenta membrorum facta fuerant
incrementa virtutum. quod tanto sol-
licitus ad usum orationis subcre-
uerat. quanto aliud quodlibet age-
re nequaquam valebat. Nocte ergo
quodam eandem redeptam quam per-
fecerat sum. quod utrasque discipulas
suas filiarum loco nutrebat. vo-
cauit dicens. matrem veni. matrem veni.
Que mox cum alia eius discipu-

pula surrexit. sicut unusquisque re-
ferentibus et multis res eadem
claruit. et ego quoque eodem tem-
pore agnovi. Cumque noctis me-
dio lectulo iacentis assisteret.
subito celitus lux emissa oratione
illius cellule spacium implevit. et
splendor tante claritatis emicuit
ut corda assistantium inestima-
bili pauore perstringeret. atque
(ut post ipse referebant) omne in
eis corpus obnigesceret. et in-
subito stupore remanerent. Ce-
pit namque quasi cuiusdam magne
multitudinis ingredienti soni-
tus audiri. ostium cellule concuti.
ac si ingredientium turba preme-
retur. Atque ut dicebant. intra-
ntium multitudinem sentiebant. sed
nimietate timoris et luminis
videre nil poterant. quod earum ocu-
los. et pauor depresserat. et ipsa
tanti luminis claritas reuerberabat.
Quam lucem primus minus odoris
fragrantia subsequuta. ita ut earum
animam quod lux emissa terruerat
odoris suauitas refoueret. sed
cum vim claritatis illius ferre non
possent. cepit eadem romula as-
sistentem sibi et trementem rede-
ptam suorum morum magistram
blanda voce consolari dicens.

Noli timere mater. nō mori-
 or mō. Cūq; hoc illa crebro
 diceret: paulatim lux q̄ fuerat
 emissa subtracta ē. sed et is q̄
 subsecutus ē odor: remansit.
 Sicq; dies secundus et tertius
 trāsiit: vt aspersa fragrantia o-
 doris remaneret. Nocte ergo
 quarta eandē magistrā suā
 iterū vocauit. Qua veniente
 viaticū petijt. et accepit. Nec
 diū vero eadē redempta, vel
 alia eius discipula a lectulo
 iacētis abscesserāt: ecce subi-
 to in platea ante eiusdē cellule
 ostiū duo chori psallentiū a-
 stiterūt. et sicut se dicebāt sex?
 ex vocibus discreuisse? psal-
 modie cātus dicebāt vñ. et se
 mine respōdebāt. Cūq; añ fo-
 res cellule exhiberent celestes
 exequē scā illa ania carne so-
 luta est. Qua ad celū ducta
 q̄nto chori psallentiū alti? a-
 scēdebant: tāto cepit psalmo-
 dia leui? audiri. quīq; et enī
 dē psalmodie sonitus et odo-
 nis suauitas elōgata finiretur.
 Hec g̃ q̄diu vixit in corpe?
 q̄ illā haberet in honore? In-
 digna cūctis oībus despecta
 videbat. Quis ad illā accedē

quis ad illā venire dignaret?
 Sz latebat in sterquilinio mar-
 ganta dei. Sterquiliniū fra-
 tres hāc ipām corruptibilita-
 tē corptis appello. sterquilini-
 um abiectionē paupertatis no-
 mino. Assumpta ē ergo mar-
 ganta que iacebat in sterqli-
 nio et posita in celestis regis
 ornamēto. Iā inter sup̄nes ci-
 ues emicat. Iā inter ignitos il-
 los lapides eterni diadema-
 tis coruscat. **O** vos qui in
 hoc mūdo vos diuites aut eē
 creditis aut estis? oferte si po-
 testis falsas diuitias v̄ras ve-
 nis diuitis romule. vos in hu-
 ius mūdi via oīa amissim pos-
 fidetis. illa nūbil q̄suūt in itne-
 re. et oīa inuenit in puēnone
 Vos letā vitā ducitis. tristē
 mortē timetis. illa tristē vitā
 pūlit. ad letam mortem per-
 uenit. Vos ad tps q̄ntas ob-
 sequiū hoīm. illa despecta ab
 hoībus inuenit socios choros
 angloz. Discite g̃ frēs tpa-
 lia cūcta despicere. discite ho-
 norē trāsumtē stemnere. eter-
 nā gloriā amare. honorate
 q̄s paupes videtis: et quos
 foris aspiciat. despectos seculi
 intus arbitramini amicos dei

Cū his p̄cipemini? quod ha-
 bens? vt hoc quādoq; digne
 tur vobiscū participan? quod
 habēt. Pensate quod ore ma-
 gistrū gentū dicāt. In hoc tem-
 pore vestra abūdantia illoꝝ
 inopiam suppleat. vt et illoꝝ
 abūdantia? vestre inopie sit
 supplementū. Pensate qđ ip̄a
 per se veritas dicat. Quādiu
 fecistis vni de his fratribus
 meis minimis mihi fecistis.
 Ad tribuendū ergo pign cur-
 estis? quādo hoc qđ iacēt in
 terra porrigitis? sedenti in ce-
 lo datis. Sed hec omnipotēs
 deus qui p̄ me in vestris aui-
 bus loquit? p̄ se in vestris mē-
 tibus loquat. Qui vīuit et re-
 gnat cū patre in vnitāte spūs
 sancti deus p̄ omnia secula se-
 culozum Amen.

Beat gregoriū pape vrbis
 rome Omelie quadragin-
 ta. De diuersis euāgelij le-
 ctionibus finiunt febrater.

Impresse Parisius per micha-
 elē, vdalricū, et martinū. An-
 no dñi. M. cccc. lxxv. die p̄-
 ma mensis Octobris sub re-
 ge Ludouico.

16c/1

